

Załącznik do Uchwały Nr XXXV/185/2017 Rady Miejskiej w Łęcznej z dnia 31 maja 2017 r.

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY ŁĘCZNA NA LATA 2016-2023

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Łęczna na lata 2016-2023 został opracowany przez firmę EuroCompass Sp. z o.o. na podstawie umowy z dnia 03.01.2017 r.

Dokument LPR powstał w ramach projektu „Opracowanie Planu Rewitalizacji Miasta Łęczna na lata 2016-2026” współfinansowanego ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna na lata 2014-2020.

Urząd Miejski w Łęcznej

Zespół roboczy ds. rewitalizacji:

Adam Tarka

Andrzej Szymak

Edyta Profic

Jarosław Winiarski

Tomasz Błaszczuk

Kinga Koziej

EuroCompass Sp. z o.o.

Zespół ekspertów zewnętrznych:

Karolina Nowakowska

Karolina Szelaq

Magdalena Korkosz

Beata Filipowicz

Ewelina Borowiec

Ryszard Boguszewski

SPIS TREŚCI

Spis treści.....	3
1. Słownik najważniejszych pojęć	5
2. Powiązanie Lokalnego Programu Rewitalizacji z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy	7
2.1. Strategia Rozwoju Gminy Łączna na lata 2016-2025	7
2.2. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Łączna.....	8
2.3. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Łączna na lata 2012 – 2018.....	9
3. Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych oraz skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych.....	12
3.1. Zidentyfikowane czynniki i zjawiska kryzysowe.....	12
3.2. Skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych.....	15
4. Zasięg przestrzenny obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji - delimitacja	17
4.1. Metodologia wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	17
4.2. Delimitacja obszaru zdegradowanego – analiza wielokryterialna (wskaźnikowa)	18
4.3. Delimitacja obszaru rewitalizacji	22
5. Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji	25
6. Cele rewitalizacji i kierunki działań	27
7. Lista podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z ich opisami	30
8. Charakterystyka uzupełniających rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych	59
9. Mechanizmy zapewnienia komplementarności między projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi	61
9.1. Powiązanie projektów/przedsięwzięć z celami rewitalizacji.....	61
9.2. Komplementarność projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze rewitalizacji	63
10. Indykatywne ramy finansowe przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	67

11. Mechanizmy włączenia interesariuszy w proces rewitalizacji	72
12. System realizacji (wdrażania) LPR.....	77
12.1. System instytucjonalny i zarządzanie procesem rewitalizacji.....	77
12.2. Etapy wdrażania LPR	79
12.3. System budowania i wspierania partnerstw.....	80
13. System monitoringu i oceny skuteczności działań i system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu	82
13.1. Monitorowanie efektów działań rewitalizacyjnych.....	82
13.2. Zasady, tryb i metody przeprowadzenia ewaluacji.....	88
13.3. Zasady i tryb aktualizacji LPR	89
14. Strategiczna ocena oddziaływania LPR na środowisko	91
15. Załącznik nr 1. Szczegółowa diagnoza obszaru gminy	93
15.1. Położenie i historia	93
15.2. Strefa środowiskowa	97
15.3. Sfera przestrzenno-funkcjonalna	104
15.4. Sfera społeczna.....	106
15.5. Sfera techniczna.....	126
15.6. Sfera gospodarcza.....	138
16. Spis rycin, tabel i wykresów	161

1. SŁOWNIK NAJWAŻNIEJSZYCH POJĘĆ¹

Rewitalizacja – kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji. Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmacnianie jego lokalnych potencjałów (w tym także kulturowych) i jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez interesariuszy (m.in. przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, właściciele nieruchomości, organy władzy publicznej, etc.) tego procesu, w tym przede wszystkim we współpracy z lokalną społecznością. Działania służące wspieraniu procesów rewitalizacji prowadzone są w sposób spójny: wewnątrz (poszczególne działania pomiędzy sobą) oraz zewnątrz (z lokalnymi politykami sektorowymi, np. transportową, energetyczną, celami i kierunkami wynikającymi z dokumentów strategicznych i planistycznych). Rewitalizacja jest prowadzona zgodnie z zasadami zawartymi w Umowie Partnerstwa², a w szczególności z zasadami polityki przestrzennej zawartymi w rozdziale 1.5.4 Umowy.

Stan kryzysowy – stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer:

- gospodarczej (w szczególności w zakresie niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw),
- środowiskowej (w szczególności w zakresie przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia, ludzi bądź stanu środowiska),
- przestrzenno-funkcjonalnej (w szczególności w zakresie niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, deficytu lub niskiej jakości terenów publicznych),
- technicznej (w szczególności w zakresie degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz braku funkcjonowania

¹ Źródło definicji: Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 Ministra Rozwoju z dnia 2 sierpnia 2016 r.

² Programowanie perspektywy finansowej 2014-2020, Umowa Partnerstwa.

rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska).

Skalę negatywnych zjawisk odzwierciedlają mierniki rozwoju opisujące powyższe sfery, które wskazują na niski poziom rozwoju lub dokumentują silną dynamikę spadku poziomu rozwoju, w odniesieniu do wartości dla całej gminy.

Obszar zdegradowany – obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy. Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic pod warunkiem stwierdzenia sytuacji kryzysowej na każdym z podobszarów.

Obszar rewitalizacji – obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, lecz nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy. W skład obszaru rewitalizacji mogą wejść obszary występowania problemów przestrzennych, takich jak tereny poprzemysłowe (w tym portowe i wydobywcze), powojenne lub pokolejowe, wyłącznie w przypadku, gdy przewidziane dla nich działania są ściśle powiązane z celami rewitalizacji dla danego obszaru rewitalizacji.

Program rewitalizacji – inicjowany, opracowany i uchwalony przez radę gminy, na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2013 poz. 594, z późn. zm.), wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji.

Projekt rewitalizacyjny – projekt w rozumieniu art. 2 pkt 18 Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz.U. 2014 poz. 1146), wynikający z programu rewitalizacji, tj. zaplanowany w programie rewitalizacji i ukierunkowany na osiągnięcie jego celów albo logicznie powiązany z treścią i celami programu, zgłoszony do objęcia albo objęty współfinansowaniem UE z jednego z funduszy strukturalnych albo Funduszu Spójności w ramach programu operacyjnego. Wynikanie projektu rewitalizacyjnego z programu rewitalizacji oznacza zatem albo wskazanie (wymienienie) go wprost w programie rewitalizacji albo określenie go w ogólnym (zbiorczym) opisie innych, uzupełniających rodzajów działań rewitalizacyjnych.

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne – projekt lub grupa projektów i innych działań, w szczególności o charakterze społecznym, gospodarczym, urbanistycznym, budowlanym, środowiskowym, konserwatorskim, edukacyjnym, naukowym, zdrowotnym lub kulturalnym, zawarty lub wynikający z programu rewitalizacji oraz logicznie powiązany z treścią i celami programu rewitalizacji.

2. POWIĄZANIE LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI GMINY

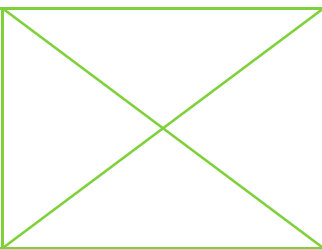
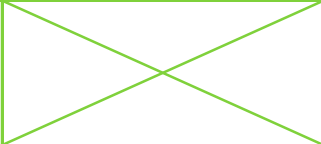
2.1. STRATEGIA ROZWOJU GMINY ŁĘCZNA NA LATA 2016-2025

Strategia Rozwoju Gminy Łęczna na lata 2016-2025 jest podstawowym i najważniejszym dokumentem samorządu gminy, określającym obszary, cele i kierunki interwencji polityki rozwoju. Problemy zidentyfikowane w aktualnej Strategii zostały uwzględnione podczas opracowywania LPR i były to przede wszystkim: zmniejszająca się liczba ludności w wyniku migracji wykwalifikowanej siły roboczej, duży stopień ubóstwa, wysokie bezrobocie zwłaszcza wśród osób młodych, niska aktywność społeczna, braki w infrastrukturze technicznej przyjaznej dla środowiska, w szczególności sieci kanalizacyjnej i instalacji odnawialnych źródeł energii.

Wizja rozwoju gminy Łęczna, zawarta w strategii to: W 2025 roku gmina Łęczna – przestrzenią o stabilnej gospodarce, miejscem zapewniającym dobre warunki życia i przyjaznym dla mieszkańców. Cele strategiczne i szczegółowe strategii wpisują się w ogólne założenia rewitalizacji we wszystkich sferach, gdyż dotyczą podnoszenia kwalifikacji i rozwoju kompetencji społecznych i zawodowych mieszkańców, poprawy jakości usług społecznych i kulturowych, poprawy infrastruktury i zwiększenia poziomu bezpieczeństwa publicznego oraz rozwoju przedsiębiorczości i turystyki.

Tabela 1. Zestawienie powiązań pomiędzy celami Strategia Rozwoju Gminy Łęczna na lata 2016-2025 a celami Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Łęczna na lata 2016-2023

	1 cel rewitalizacji: ograniczenie wykluczenia społecznego, poprawa jakości życia mieszkańców, ich aktywizacji i integracji oraz przeciwdziałanie bezrobociu, a także ożywienie gospodarcze i turystyczne obszaru	2 cel rewitalizacji: kształtowanie atrakcyjnej i funkcjonalnej przestrzeni publicznej, sprzyjającej poprawie bezpieczeństwa oraz rozwój infrastruktury technicznej i odnowa terenów zielonych	3 cel rewitalizacji: podniesienie jakości środowiska przyrodniczego i wykorzystanie jego potencjału do rozwoju społeczno-gospodarczego oraz wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców
Cel strategiczny 1: Zwiększenie atrakcyjności i potencjału inwestycyjnego gminy Łęczna poprzez rozwój infrastruktury technicznej	X		X
Cel strategiczny 2: Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości i funkcji turystycznych gminy Łęczna			X

<p>Cel strategiczny 3: Podniesienie spójności przestrzennej i ochrona dziedzictwa kulturowego gminy Łęczna jako czynnik rozwoju i integracji społecznej</p>			
<p>Cel strategiczny 4: Rozwój kapitału ludzkiego i podnoszenie aktywności mieszkańców</p>			

Źródło: opracowanie własne

2.2. STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ŁĘCZNA

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Łęczna określa główne kierunki rozwoju przestrzennego. Cele rewitalizacji zawarte w niniejszym LPR są spójne i komplementarne z zapisami studium.

W Studium ustalone zostały następujące cele i kierunki polityki przestrzennej:

- dla obszaru miasta:

- poprawa kompozycji urbanistycznej miasta, estetyki i ładu przestrzennego,
- harmonizowanie celów ochronnych, ekologicznych, społecznych, ekonomicznych i przestrzennych na zasadzie ekorozwoju,
- przywrócenie możliwości organicznego rozwoju miasta poprzez wykorzystanie inicjatyw właścicieli, inwestorów i mieszkańców,
- wskazanie możliwości inwestowania w sferze przedsiębiorczości, biznesu i obsługi,
- rozwój funkcji podnoszących rangę i atrakcyjność miasta,
- zapewnienie możliwości przestrzennych dla poprawy stanu sfery publicznej i społecznej, w szczególności dla: tworzenia miejsc pracy oraz kształcenia dzieci i młodzieży, rozwoju opieki społecznej i zdrowotnej, w tym przystosowania do życia niepełnosprawnych,
- poprawę układu komunikacyjnego, w tym ochronę miasta przed ruchem tranzytowym.

- dla obszarów wiejskich:

- wyznaczenie obszarów urbanizacji w powiązaniu z układem drogowym, przy szeroko pojętej dostępności komunikacyjnej, ponadto przeznaczanie terenów pod funkcje mieszkalnictwa i budownictwa usługowego w taki sposób, by nie stanowiły one uciążliwości dla środowiska przyrodniczego,
- wyznaczenie terenów rozwoju strefy aktywizacji gospodarczej w tym terenów lokalizacji inwestycji energetycznych w oparciu o dostępne w niewielkiej odległości źródła energii/paliwa,

- wyznaczenie obszarów pod usługi turystyczno-rekreacyjne, szczególnie dotyczy to form rekreacji o charakterze pobytowym,
- promowanie rozwoju agroturystyki w oparciu o bazę noclegową gospodarstw agroturystycznych,
- utrzymanie rolnictwa jako głównej funkcji dla obszarów o najlepszych glebach, rozwijanie nowoczesnych kierunków produkcji rolnej oraz otwarcie terenów rolnych na inne funkcje o charakterze turystyczno-rekreacyjnym,
- szczególną ochronę krajobrazu, terenów leśnych i zadrzewionych, dolin rzecznych, stref ekologicznych pełniących istotne funkcje dla systemu przyrodniczego oraz ochrony wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniami.

Cele rewitalizacji określone w niniejszym dokumencie są spójne z powyższymi kierunkami i wyznaczonymi zasadami, gdyż postulują rozwój przestrzeni w wymiarze społecznym (poprawa dostępności do usług publicznych i komercyjnych oraz do miejsc sprzyjających integracji mieszkańców), gospodarczym (wzrost atrakcyjności inwestycyjnej i przedsiębiorczości mieszkańców gminy), przestrzenno-funkcjonalnym (poprawa ładu przestrzennego), technicznym (modernizacja i rozwój infrastruktury technicznej) oraz środowiskowym (poprawa stanu środowiska przyrodniczego).

2.3. STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY ŁĘCZNA NA LATA 2012 – 2018

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Łęczna na lata 2012 – 2018 stanowi istotne źródło do opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Łęczna. LPR uwzględnia zidentyfikowane w strategii problemy społeczne:

- wykluczenie społeczne (niepełnosprawność, choroby psychiczne, uzależnienia, długotrwałe bezrobocie, w tym wśród kobiet, przemoc, ubóstwo, bezdomność, choroby przewlekłe, długotrwała ciężka choroba),
- niewydolność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- sytuacje kryzysowe,
- niedostateczna wiedza lokalnych instytucji o problemach społecznych mieszkańców gminy,
- brak izby wytrzeźwień,
- bezrobocie z uwzględnieniem osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy, kobiet oraz osób z terenów wiejskich,
- wykroczenia i przestępstwa przeciwko zdrowiu i życiu (w tym samobójstwa),
- przemoc domowa,
- przestępstwa nieletnich, demoralizacja,
- niewystarczająca integracja mieszkańców osiedli miasta Łęcznej,
- niewystarczające propozycje spędzania czasu wolnego dla różnych grup wiekowych,
- niska skuteczność edukacji na temat - profilaktyki uzależnień, integracji osób zdrowych z niepełnosprawnymi, stygmatyzacji osób chorych psychicznie oraz z zaburzeniami psychicznymi,

- trudności w kształceniu osób niepełnosprawnych oraz z problemami w uczeniu się i zaburzeniami zachowania,
- niewystarczające wsparcie rodzin z problemami wychowawczymi,
- słaba wymiana informacji/współpraca pomiędzy instytucjami działającymi w obszarze edukacji i kultury,
- niewystarczające „wizualne” informacje o działalności kulturalnej miasta (mało informacji na osiedlach o odbywających się imprezach kulturalnych),
- sieroctwo społeczne,
- nieumiejętne wykorzystanie potencjału młodzieży przy ich udziale, zbyt mało inicjatyw adresowanych do młodzieży.

Celem generalnym Strategii jest *Poprawa jakości życia mieszkańców gminy Łęczna*. Będzie on realizowany przy pomocy celów strategicznych:

1. Zapobieganie zjawiskom wykluczenia społecznego poprzez zintegrowane działania społeczne.
2. Zwiększenie profilaktyki i zapobieganie wszelkiego rodzaju wykroczeniom.
3. Podniesienie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy, w tym osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy.
4. Poprawa oferty kulturalno- rekreacyjnej dla mieszkańców gminy Łęczna.

Osiągnięcie ww. celów będzie możliwe dzięki realizacji takich działań jak m.in.: aktywizacja lokalnego rynku pracy, przeciwdziałanie długotrwałemu bezrobociu, wspieranie osób niepełnosprawnych, przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii, wspieranie osób bezdomnych, wspieranie osób starszych, wspieranie osób opuszczających zakłady karne czy współpraca samorządu z organizacjami pozarządowymi

W Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych wytyczono 4 cele priorytetowe, w które wpisują się cele rewitalizacji niniejszego dokumentu.

Tabela 2. Zestawienie powiązań pomiędzy celami Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Łęczna na lata 2012-2018 a celami Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Łęczna na lata 2016-2023

	1 cel rewitalizacji: ograniczenie wykluczenia społecznego, poprawa jakości życia mieszkańców, ich aktywizacji i integracji oraz przeciwdziałanie bezrobociu, a także ożywienie gospodarcze i turystyczne obszaru	2 cel rewitalizacji: kształtowanie atrakcyjnej i funkcjonalnej przestrzeni publicznej, sprzyjającej poprawie bezpieczeństwa oraz rozwój infrastruktury technicznej i odnowa terenów zielonych	3 cel rewitalizacji: podniesienie jakości środowiska przyrodniczego i wykorzystanie jego potencjału do rozwoju społeczno-gospodarczego oraz wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców
1. Zapobieganie zjawiskom wykluczenia społecznego poprzez zintegrowane działania społeczne.			
2. Zwiększenie profilaktyki i zapobieganie wszelkiego rodzaju wykroczeniom.			
3. Podniesienie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy, w tym osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy.			
4. Poprawa oferty kulturalno-rekreacyjnej dla mieszkańców gminy Łęczna.			

Źródło: opracowanie własne

3. DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH ORAZ SKALA I CHARAKTER POTRZEB REWITALIZACYJNYCH

3.1. ZIDENTYFIKOWANE CZYNNIKI I ZJAWISKA KRYZYSOWE

W związku z potrzebą przeprowadzenia działań rewitalizacyjnych na obszarze gminy Łęczna została przeprowadzona szczegółowa analiza obejmująca pięć sfer:

- społeczną,
- gospodarczą,
- środowiskową,
- przestrzenno-funkcjonalną,
- techniczną.

Szczegółowa diagnoza obszaru gminy Łęczna stanowi załącznik nr 1 do Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Łęczna na lata 2016-2023, a jej celem była identyfikacja aspektów i zjawisk, które doprowadziły do stanu kryzysowego oraz wskazanie sposobu wyprowadzenia obszaru z tego stanu.

W niniejszym rozdziale przedstawiono jedynie najważniejsze elementy diagnozy i główne problemy gminy Łęczna, których rozwiązanie lub zniwelowanie jest planowane w ramach procesu rewitalizacji.

Główne problemy gminy Łęczna zidentyfikowano także podczas spotkań konsultacyjnych przeprowadzonych wśród mieszkańców.

Sfera społeczna

Wśród zidentyfikowanych problemów społecznych w gminie Łęczna (na podstawie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Łęczna na lata 2012-2018) należy wymienić bezrobocie, patologie społeczne, alkoholizm i narkomanię, ubóstwo i przemoc. Grupą osób w gminie Łęczna, która wymaga szczególnego wsparcia ze strony pomocy społecznej są osoby niezaradne życiowo i rodziny wielodzietne, osoby starsze i niepełnosprawne, młodzież szkolna oraz osoby bezrobotne.

Ponadto gmina Łęczna boryka się z następującymi problemami w sferze społecznej, tj.:

- stały spadek liczby ludności,
- pogłębiający się ujemny wskaźnik salda migracji,
- wzrost liczby mieszkańców w wieku poprodukcyjnym,
- niekorzystna prognoza zmian ludnościowych w całym powiecie,

- duży odsetek gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej, znajdujących się poniżej kryterium dochodowego,
- występujące zjawisko przemocy w rodzinie,
- niewystarczająca liczba miejsc w żłobkach,
- duże bezrobocie wśród osób młodych i kobiet,
- brak miejsc pracy dla osób wysoko wykształconych, a co za tym idzie – emigracja ludzi młodych,
- niezadowalające wyniki w nauce oraz problemy wychowawcze wśród dzieci i młodzieży (zwłaszcza na obszarze Starego Miasta),
- niewystarczające umiejętności ludzi młodych związanych z poszukiwaniem pracy i odnalezieniem się na rynku pracy,
- niski stopień integracji społecznej mieszkańców, brak miejsc spotkań dla seniorów,
- brak Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego na terenie gminy, brak placówki dla osób niepełnosprawnych po 25 r. życia z dużym stopniem niepełnosprawności, dziennego centrum aktywności,
- brak miejsc pracy chronionej,
- zatracenie więzi społecznych i brak liderów lokalnych.

Sfera gospodarcza

Gmina Łęczna boryka się z wieloma problemami w sferze gospodarczej. Do głównych z nich należą m.in.

- rozdrobnienie rolnictwa,
- rosnąca tendencja do odłogowania i ugorowania znacznej powierzchni użytków rolnych,
- niska opłacalność produkcji rolniczej,
- trudności w zbyciu wytworzonych w gospodarstwach rolnych produktów,
- uzależnienie mieszkańców od jednego miejsca pracy (zagrożenie zapaścią gospodarczą),
- brak atrakcyjnej oferty turystycznej i rozpoznawalnego produktu turystycznego,
- brak wytyczonych ścieżek dydaktyczno-przyrodniczych oraz spacerowych,
- problemy przedsiębiorców ze znalezieniem wykwalifikowanej kadry pracowników,
- niewystarczająca powierzchnia terenów inwestycyjnych,
- niewykorzystanie potencjału turystycznego gminy, zwłaszcza dolin rzecznych,
- turyści przemierzający się na Pojezierze Łęczyńsko-Włodawskie nie zatrzymują się w mieście.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna

- niezadawalający sposób zagospodarowania przestrzeni publicznych,
- brak odpowiednio zagospodarowanych miejsc spędzania czasu wolnego,
- niewystarczająco wykorzystany i zagospodarowany park Podzamcze,
- brak zagospodarowania dolin rzecznych,
- brak reprezentacyjnego centrum, w którym koncentrowałoby się życie mieszkańców,

- obszar gminy i miasta poprzecinany jest siecią drogową - drogi krajowe i wojewódzkie przecinają obszar miasta, co ze względu na duże natężenie ruchu stwarza niebezpieczeństwo dla mieszkańców.

Sfera techniczna

Gmina Łączna boryka się z szeregiem problemów w sferze technicznej, do głównych z nich należą m.in.:

- duże natężenie ruchu samochodowego na drodze krajowej i wojewódzkich, co stwarza niebezpieczeństwo dla mieszkańców (zwłaszcza na Starym Mieście, przez które przebiega droga prowadząca na Pojezierze Łęczyńsko-Włodawskie)
- brak wydzielonych ciągów pieszych i rowerowych wzdłuż niektórych odcinków dróg, co wpływa na pogorszenie jakości ich użytkowania,
- brak przystanków autobusowych na Starym Mieście
- wiele odcinków dróg wymaga pilnego remontu, a w dalszej perspektywie modernizacji i przebudowy,
- wiele lokali mieszkaniowych nie spełnia podstawowych warunków socjalno-bytowych, ze względu na brak doprowadzenia podstawowych urządzeń sanitarnych,
- brak mieszkań komunalnych i socjalnych,
- zdegradowana tkanka mieszkaniowa w najstarszych osiedlach w mieście,
- zły stan obiektów zabytkowych ograniczający rozwój funkcji turystycznej,
- braki inwestycyjne w zakresie termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej,
- zły stan obiektu krytej pływalni,
- brak linii kolejowej, wzdłuż której mogłaby się rozwijać działalność gospodarcza.

Sfera środowiskowa

- zanieczyszczenie pokrywy glebowej, wynikające z działalności rolniczej i oddziaływania komunikacji kołowej,
- „niska emisja” na obszarze gminy (szczególnie na obszarze starego Miasta i na terenach wiejskich) spowodowana spalaniem paliw kopalnych w domowych kotłowniach,
- niedostateczne wykorzystanie odnawialnych źródeł energii i brak świadomości ekologicznej mieszkańców,
- brak zbiorczego systemu kanalizacji, także na terenie miasta (Stare Miasto),
- duże obciążenie hałasem komunikacyjnym,
- mała powierzchnia lasów,
- zaniedbane i źle zagospodarowane tereny zielone, skwery.

3.2. SKALA I CHARAKTER POTRZEB REWITALIZACYJNYCH

Sfera społeczna

W sferze społecznej potrzeby w zakresie rewitalizacji to przede wszystkim aktywizacja społeczna osób uzależnionych od pomocy społecznej, integracja mieszkańców (w tym osób starszych, niepełnosprawnych i osób zagrożonych patologiami społecznymi), edukowanie i podnoszenie kwalifikacji zawodowych mieszkańców, budowanie tożsamości lokalnej i identyfikacji z miejscem zamieszkania (co będzie przeciwdziało emigracji z terenu gminy) oraz włączenie społeczeństwa lokalnego w procesy ożywienia społeczno-gospodarczego (w tym w zaplanowanie i realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych). Ważną kwestią jest także edukowanie i podnoszenie kwalifikacji wśród młodzieży już na etapie nauki w szkole.

Sfera gospodarcza

Potrzebą gminy Łęczna w zakresie rewitalizacji w sferze gospodarczej jest przede wszystkim aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych (w tym osób powyżej 50 roku życia), wspieranie podejmowania działalności gospodarczej m.in. przez osoby pracujące w rolnictwie (stworzenie systemu zachęt dla przedsiębiorców, udostępnienie lokali pod działalność gospodarczą); wspieranie rozwijania istniejącej działalności gospodarczej, współpraca z przedsiębiorcami i właścicielami nieruchomości w zakresie realizacji wspólnych przedsięwzięć inwestycyjnych (w tym w ramach partnerstw publiczno-prywatnych).

Sfera przestrzenno-funkcjonalna

W sferze przestrzenno-funkcjonalnej potrzebą gminy Łęczna jest ożywienie i atrakcyjne zagospodarowanie przestrzeni publicznych oraz utworzenie funkcjonalnego centrum miasta i gminy. Do tego celu powinna zostać opracowana wstępna koncepcja funkcjonalno-przestrzenna zagospodarowania wybranego obszaru rewitalizacji, w której zaprojektowane zostaną funkcjonalne i estetyczne przestrzenie publiczne. Założenia koncepcji będą miały na celu podniesienie atrakcyjności miasta oraz zwiększenie jakości życia jego mieszkańców poprzez poprawienie walorów przestrzeni publicznej.

Sfera techniczna

W gminie Łęczna istnieją potrzeby w zakresie działań rewitalizacyjnych w sferze technicznej: poprawa jakości zabudowy (zarówno budynków mieszkalnych jak i obiektów zabytkowych, zwłaszcza tych znajdujących się w rękach prywatnych), zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii (szczególnie na obszarze miejskim), inwestycje w oświetlenie, poprawiające bezpieczeństwo, odnowa zabytków, inwestycje w infrastrukturę kanalizacyjną na obszarze Starego Miasta, poprawa infrastruktury ścieżek rowerowych, termomodernizacja budynków użyteczności publicznej (m.in. przedszkole na Starym Mieście).

Sfera środowiskowa

Potrzeby rewitalizacyjne w sferze środowiskowej w gminie Łęczna koncentrują się wokół ograniczenia zanieczyszczeń i poprawy jakości środowiska przyrodniczego, w tym: powietrza, wody i gleb oraz zapewnienia lepszego wykorzystania zasobów przyrodniczych. Będzie to możliwe dzięki takim działaniom jak: wspieranie rozwoju odnawialnych źródeł energii i wymianę źródeł ciepła na bardziej ekologiczne (ograniczenie niskiej emisji), propagowanie rolnictwa ekologicznego. Istotną kwestią jest wykorzystanie istniejącego potencjału przyrodniczego gminy (dolina rzeki Wieprz, dolina rzeki Świnki). Zagospodarowanie i odpowiednie wykorzystanie tych elementów przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców oraz rozwoju funkcji rekreacyjnej i turystycznej.

4. ZASIĘG PRZESTRZENNY OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI - DELIMITACJA³

4.1. METODOLOGIA WYZNACZANIA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego na terenie gminy Łęczna zostało przeprowadzone w dokumencie „Wielokryterialna analiza przestrzenna Gminy Łęczna”.

Została przeprowadzona analiza wielokryterialna (wskaźnikowa), obejmująca obszar całej gminy w podziale na jednostki pomocnicze, co pozwoliło na prezentację poszczególnych wskaźników w jednostkach pomocniczych gminy i uszeregowanie ich w rankingu.

Kryteria brzegowe delimitacji obszaru rewitalizacji zostały określone w Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, według których powinien on obejmować maksymalnie 20% powierzchni gminy i powinno go zamieszkiwać maksymalnie 30% mieszkańców gminy.

Dane wykorzystane w analizach zmierzających do zbadania stanu kryzysowego i natężenia negatywnych zjawisk dotyczyły 2015 roku i pochodziły z następujących źródeł:

- dane z rejestrów prowadzonych przez Urząd Miejski w Łęcznej
- dane z zasobów Centralnego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej
- dane z zasobów Powiatowego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej
- dane z rejestru PESEL
- dane Komendy Głównej Policji
- ogólnodostępne źródła danych.

Za podstawową metodę, zmierzającą do wyboru obszaru przeznaczonego do rewitalizacji, posłużyło pozycjonowanie obszarów pod kątem występowania wybranych wskaźników społeczno-gospodarczych.

Na tej podstawie wyznaczony został obszar na terenie gminy, na którym można zauważyć wyraźnie gorszą sytuację społeczną, gospodarczą, przestrzenno-funkcjonalną, techniczną i środowiskową w porównaniu do całej gminy.

³ „Wielokryterialna analiza przestrzenna Gminy Łęczna pozwalająca na delimitację obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Łęczna na lata 2016-2023”, 2016.

4.2. DELIMITACJA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO – ANALIZA WIELOKRYTERIALNA (WSKAŹNIKOWA)

Delimitacji obszaru zdegradowanego dokonano w dokumencie pt. „Wielokryterialna analiza przestrzenna Gminy Łączna”. W analizie wykorzystano wskaźniki w podziale na 5 stref, wśród których szczegółowo zbadano zjawiska wymienione poniżej.

Sfera społeczna

- Rozmieszczenie i skala problemów społecznych na obszarze gminy
- Poziom bezrobocia
- Poziom ubóstwa
- Poziom bezpieczeństwa publicznego
- Sytuacja demograficzna

Sfera gospodarcza

- Rozmieszczenie i ocena lokalnego potencjału inwestycyjnego
- Aktywność gospodarcza i inwestycyjna
- Ceny gruntów

Sfera przestrzenno-funkcjonalna

- Dostępność komunikacyjna
- Dostępność piesza przystanków
- Dostępność mediów

Sfera techniczna

- Zagospodarowanie przestrzenne i zabudowa
- Budynek w złym stanie technicznym
- Sytuacja mieszkaniowa
- Mieszkania socjalne i komunalne

Sfera środowiskowa

- Obszary chronione
- Obszary objęte ochroną konserwatorską i środowiskową
- Zagrożenia środowiskowe i uciążliwości

Poszczególnym wskaźnikom przydzielono miejsca rankingowe (od 1 do 22), przy czym pierwsze miejsce uzyskało osiedle o najkorzystniejszej wartości danego wskaźnika, a ostatnie (dwudzieste drugie) miejsce obszar o najgorszym wskaźniku diagnozującym problem w danej sferze.

Nazwa jednostki	SFERA							Ocena sumaryczna
	SPOŁECZNA			PRZESTRZENNO- FUNKCJONALNA	TECHNICZNA	GOSPODARCZA	ŚRODOWISKOWA	
	Poziom bezrobocia	Poziom ubóstwa	Poziom bezpieczeństwa publicznego	Długość kanalizacji sanitarnej	Zagospodarowanie przestrzenne i zabudowa	Aktywność gospodarcza i inwestycyjna	Zagrożenia środowiskowe i uciążliwości	
Ciechanki Krzesimowskie	13	17	17	12	16	8	18	19
Ciechanki Łęczyńskie	16	22	20	16	21	2	6	20
Karolin	2	19	1	16	12	16	8	10
Leopoldów	4	7	8	16	16	16	4	7
Łuszczów Kolonia	7	2	16	13	12	15	17	15
Nowogród	10	15	1	10	18	16	22	18
Piotrówek Drugi	1	16	1	16	18	16	7	11
Podzamcze	19	20	12	2	4	5	19	14
Rossosz	8	1	22	16	6	16	2	8
Stara Wieś	11	10	18	4	8	11	14	12
Stara Wieś Kolonia	21	3	1	14	18	12	10	13
Stara Wieś Stasin	20	18	11	16	8	3	9	16
Trębaczów	9	12	9	11	15	1	16	9
Witaniów	18	13	7	8	8	16	20	17
Zakrzów	15	14	21	16	12	16	13	21
Zofiówka	5	8	6	15	7	13	12	5
Bobrowniki	17	9	14	7	1	9	1	3
Kolonia Trębaczów	6	6	5	9	15	14	15	6
Niepodległości	12	4	13	5	2	10	5	2
Samsonowicza	14	11	15	3	5	7	3	4
Słoneczne	3	5	10	6	2	6	11	1
Stare Miasto	22	21	19	1	22	4	21	22

Z powyższego zestawienia wynika, iż najsilniej zdegradowanym obszarem jest Stare Miasto. W rankingu znalazło się na ostatnim miejscu (22.) w dwóch grupach wskaźników oraz na przedostatnim (21.) w kolejnych dwóch grupach. Największa kumulacja czynników kryzysowych następuje tam we wszystkich sferach.

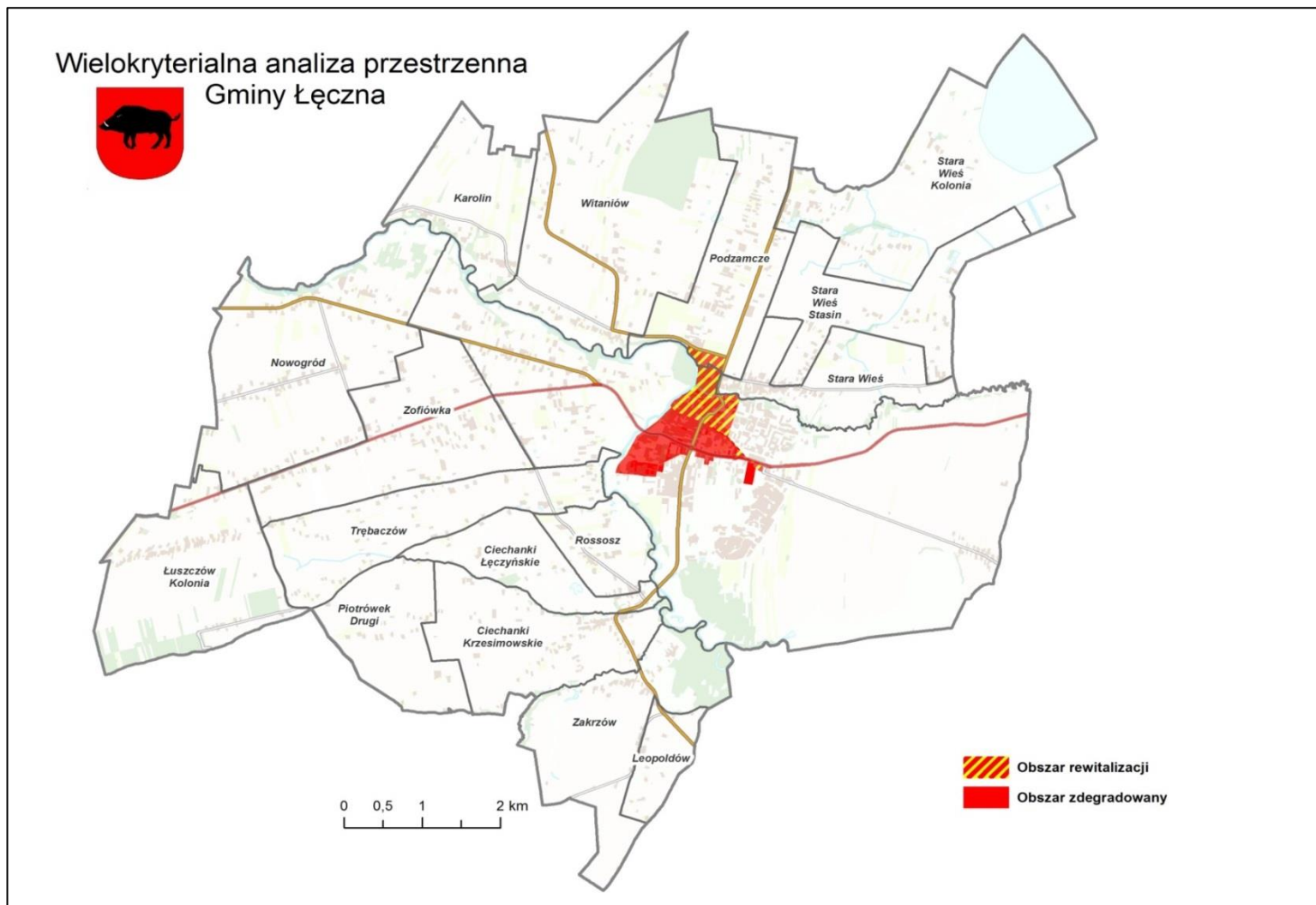
Zachodnia granica obszaru zdegradowanego przebiega brzegiem rzeki Wieprz. Granica południowa przebiega ul. Przemysłową, ul. Rzemieślniczą, ul. Graniczną, następnie ul. Sportową, ul. Krasnystawską do Alei Jana Pawła II (droga krajowa nr 82). Następnie odcinkiem ul. Różanej, ul. Tulipanową i Magnoliową w kierunku ul. ks. Wrześniewskich do Alei Jana Pawła II. Następnie w kierunku wschodnim Aleją Jana Pawła II, wzdłuż ogrodzenia cmentarza parafialnego, po śladzie dawnej ulicy Polnej do ulicy Lisa-Błońskiego. Następnie granica przebiega w kierunku północnym do drogi krajowej nr 82 i wzdłuż Alei Jana Pawła II w kierunku zachodnim do przejścia dla pieszych (na rogu cmentarza parafialnego). Po przejściu na północną stronę drogi krajowej nr 82 przez teren placu po byłym dworcu śladem dawnej drogi od ul. Polnej do ul. Piłsudskiego, poprzez ulicę Piłsudskiego i uliczkę pomiędzy budynkiem Gimnazjum nr 1, a domem handlowym „Dzik” w kierunku skrzyżowania ulicy Świętoduskiej z ulicą Szkolną. Następnie granica przebiega dalej na północ do rzeki Świnki. Wzdłuż rzeki Świnki do ulicy Lubelskiej (droga wojewódzka nr 820), a następnie na północ do skrzyżowania dróg wojewódzkich nr 820 i 813. Północna granica obszaru zdegradowanego przebiega południową krawędzią drogi wojewódzkiej nr 813 (wzdłuż muru w Podzamczu) do budynku spichlerza.

Teren obszaru zdegradowanego pokrywa się w całości z obszarem osiedla Stare Miasto. Do obszaru zdegradowanego dołączono dodatkowo niewielki fragment zespołu dworsko-parkowego leżący na terenie sołectwa Podzamcze. Dodany obszar rozciąga się na północ od granicy osiedla Stare Miasto i sołectwa Podzamcze - do drogi wojewódzkiej nr 813.

O wyznaczeniu obszaru zdegradowanego w opisanych powyżej granicach zdecydowały różnorodne czynniki:

- wyniki analizy wielokryterialnej wskazują obszar osiedla Stare Miasto jako najbardziej dotknięty zjawiskami kryzysowymi występującymi w gminie.
- wyniki analizy wielokryterialnej wskazują także sołectwo Podzamcze (wraz z dołączonym fragmentem zespołu dworsko-parkowego) jako obszar, na którym kumulują się niekorzystne zjawiska, szczególnie w sferze społecznej. W rankingu sołectw i osiedli podsumowującym wyniki analizy, na łączną liczbę 22 jednostek sołectwo Podzamcze „zajęło” 16 miejsce, a osiedle Stare Miasto ostatnią - 22 pozycję.
- zespół dworsko-parkowy jest historycznie i funkcjonalnie jedną całością. W świadomości mieszkańców Łęcznej funkcjonuje jako nierozłączna część Starego Miasta. Należący do obszaru zdegradowanego zespół dworsko-parkowy Podzamcze jest oddzielony od większości terenów sołectwa Podzamcze drogą wojewódzką nr 813, która stanowi naturalną granicę.

Ryc. 1. Obszar zdegradowany w Gminie Łęczna

Źródło: Wielokryterialna analiza przestrzenna Gminy Łęczna

4.3. DELIMITACJA OBSZARU REWITALIZACJI

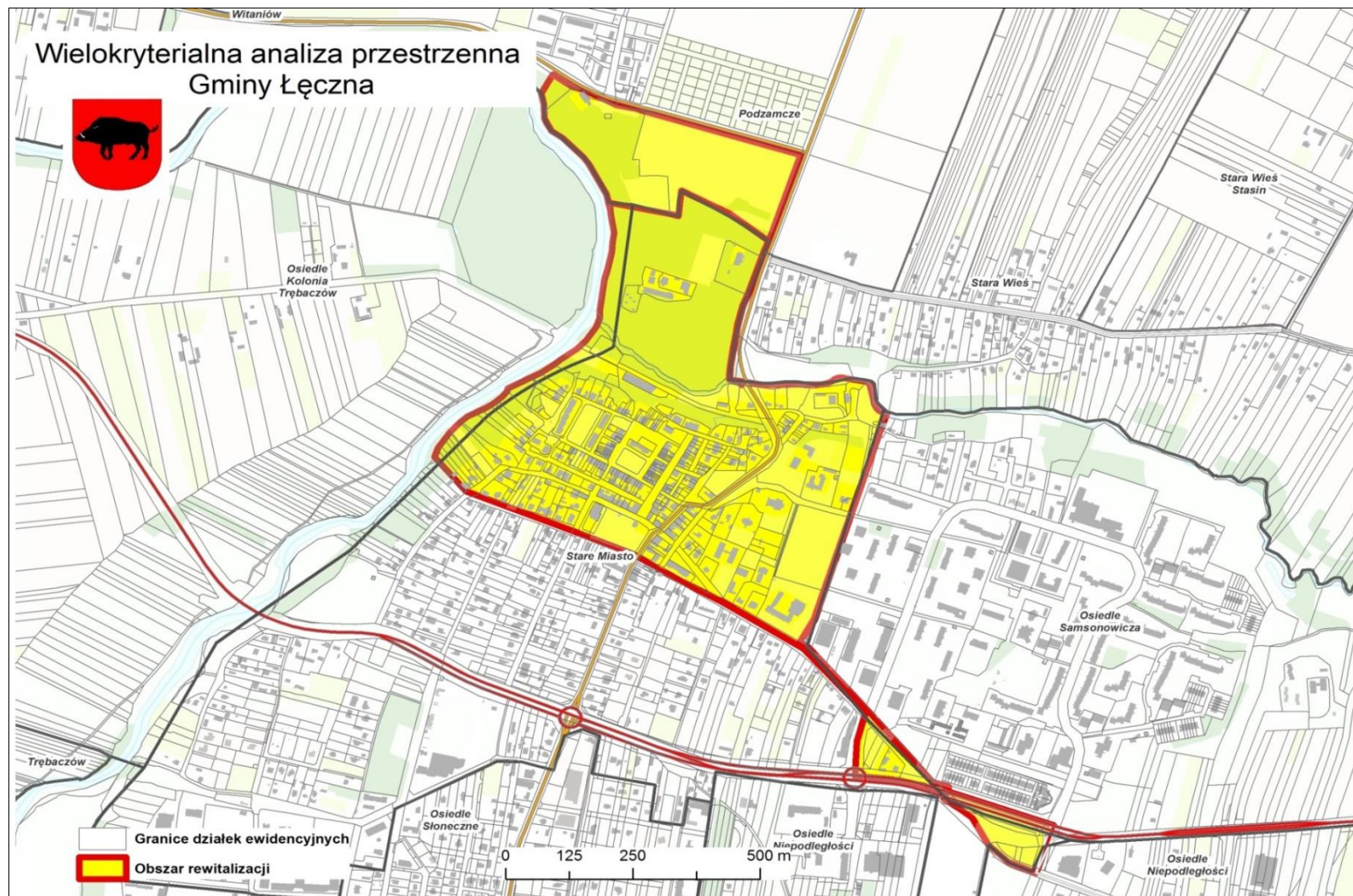
Obszar rewitalizacji obejmuje północną część wyznaczonego obszaru zdegradowanego oraz fragment obszaru zdegradowanego w okolicy cmentarza parafialnego przy Placu Powstań Narodowych. Został on wyznaczony gdyż występuje tam szczególna koncentracja negatywnych zjawisk i jest to obszar istotny jeśli chodzi o procesy odnowy tkanki społecznej.

Obszar rewitalizacji obejmuje teren osiedla Stare Miasto oraz niewielki fragment zespołu dworsko-parkowego Podzamcze leżący na terenie sołectwa Podzamcze.

Zgodnie z Wytycznymi obszar rewitalizacji obejmuje tereny nie większe niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałe przez nie więcej niż 30% mieszkańców gminy. Obszar rewitalizacji na terenie gminy Łęczna obejmuje teren o powierzchni 52,5 ha, z czego 44,2 ha znajduje się w obrębie granic administracyjnych miasta Łęczna. Stanowi on 0,7% powierzchni gminy oraz 2,8% powierzchni miasta. Liczba osób zamieszkałych w wyznaczonym obszarze to 622 os., co stanowi 4% mieszkańców miasta oraz 3,3% mieszkańców gminy.

Wyznaczony obszar obejmuje północną część Starego Miasta oraz Park Podzamcze (fragment obrębu Podzamcze). Południowa granica obszaru rewitalizacji przebiega wzdłuż ulicy Pańskiej, Placu Kościuszki, ulicy Piłsudskiego, ulicy Targowej w kierunku południowym do Alei Jana Pawła II. Następnie wzdłuż Alei Jana Pawła II w kierunku wschodnim do przejścia dla pieszych na rogu cmentarza parafialnego. Po przejściu na południową stronę drogi krajowej nr 82 granica przebiega w kierunku wschodnim wzdłuż północnej strony ogrodzenia cmentarza i po śladzie dawnej ulicy Polnej do ulicy Lisa-Błońskiego. Następnie granica przebiega w kierunku północnym do drogi krajowej nr 82 i wzdłuż Alei Jana Pawła II w kierunku zachodnim do przejścia dla pieszych (na rogu cmentarza parafialnego). Po przejściu na północną stronę drogi krajowej nr 82 przez teren placu po byłym dworcu śladem dawnej drogi od ul. Polnej do ul. Piłsudskiego, poprzez ulicę Piłsudskiego i uliczkę pomiędzy budynkiem Gimnazjum nr 1, a domem handlowym „Dzik” w kierunku skrzyżowania ulicy Świętoduskiej z ulicą Szkolną. Następnie granica przebiega dalej na północ do rzeki Świnki. Wzdłuż rzeki Świnki do ulicy Lubelskiej (droga wojewódzka nr 820), a następnie na północ do skrzyżowania dróg wojewódzkich nr 820 i 813. Północna granica obszaru rewitalizacji przebiega południową krawędzią drogi wojewódzkiej nr 813 (wzdłuż muru w Podzamczu) do budynku spichlerza. Zachodnią granicę obszaru rewitalizacji stanowi brzeg rzeki Wieprz.

Ryc. 2. Obszar rewitalizacji w Gminie Łęczna

Źródło: Wielokryterialna analiza przestrzenna Gminy Łęczna

Na wyznaczonym obszarze rewitalizacji występuje szczególna koncentracja negatywnych zjawisk we wszystkich sferach. Ponadto znajdują się najcenniejsze obiekty wpisane do rejestru zabytków województwa lubelskiego. Teren przy cmentarzu parafialnym pełni funkcję przestrzeni integrującej trzy sąsiadujące ze sobą osiedla: Stare Miasto, Niepodległości i Samsonowicza. Jest położony w centralnej części miasta i będzie pełnił rolę miejsca dla realizacji różnorodnych działań społecznych skierowanych do szerokiego grona odbiorców, także spoza obszaru zdegradowanego. O włączeniu całości zespołu dworsko-parkowego Podzamcze do obszaru rewitalizacji zdecydował fakt, że teren zespołu dworsko-parkowego należący terytorialnie do sołectwa Podzamcze wraz z układem urbanistycznym Łęcznej stanowi cenny zabytek wpisany do rejestru zabytków województwa lubelskiego pod numerem A/637 (zespół urbanistyczny miasta Łęczna z trzema rynkami, siecią ulic, skalą zabudowy miejskiej, pozostałościami zamku, ogólną sylwetą miasta z dominantą kościoła i bożnicy, oraz obszar dawnego zespołu dworskiego Podzamcze).

Zespół dworsko-parkowy odgrywa także znaczącą rolę dla rozwiązywania problemów społecznych na terenie gminy Łęczna oraz powiatu łęczyńskiego. Na jego terenie funkcjonuje Ośrodek Rewalidacyjno-Wychowawczy, który jest placówką oświatową dla dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim, a także dzieci i młodzieży upośledzonych umysłowo ze sprzężonymi niepełnosprawnościami Ośrodek realizuje obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki.

5. WIZJA STANU OBSZARU PO PRZEPROWADZENIU REWITALIZACJI

W myśl definicji wizja to wyraz aspiracji społecznych i wyobrażeń przyszłości określających: rangę, atrakcyjność, efekty wykorzystania atutów i szans rozwojowych oraz eliminację problemów i zagrożeń. Wizja to projekcja stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu działań rewitalizacyjnych, w perspektywie okresu obowiązywania programu tj. w 2023 r. Formułując wizję określamy dokąd zamierzamy dotrzeć dokonując zmian w tych częściach gminy Łęczna, w których zostały zdiagnozowane największe problemy.

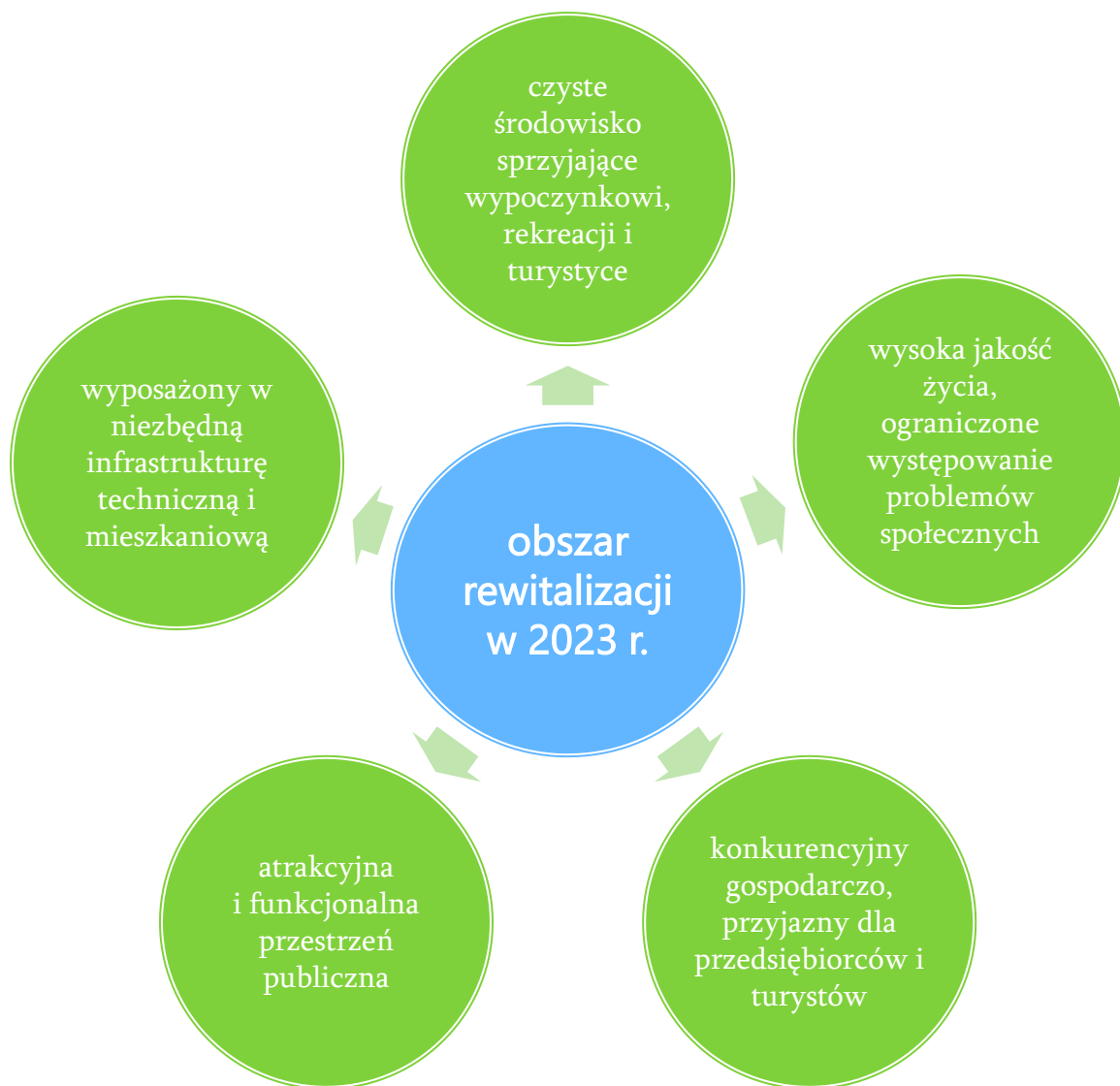
Kompleksowa rewitalizacja i koncentracja działań w Łęcznej przyczyni się do podniesienia jakości życia mieszkańców, dzięki stworzeniu atrakcyjnej przestrzeni do życia i spędzania wolnego czasu oraz rozwoju gospodarczego. Działania rewitalizacyjne pozwolą na aktywny udział lokalnej społeczności w pozytywnych zmianach na obszarze rewitalizacji.

Specjalna uwaga w procesie rewitalizacji zostanie zwrócona na mieszkańców wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym (osoby ubogie, bezrobotne, starsze i samotne, dotknięte różnymi formami patologii społecznych). Ich włączenie społeczne będzie możliwe na skutek poprawy ich komfortu życia, integracji ze społecznością lokalną oraz aktywizacji społecznej i zawodowej. Proces rewitalizacji obejmie również osoby młode, wśród których zdiagnozowano problemy w nauce i problemy wychowawcze. Młodzież ta często wychowuje się w rodzinach dysfunkcyjnych zamieszkujących wyznaczony obszar rewitalizacji.

Wizję wypracowano w oparciu o konsultacje z interesariuszami rewitalizacji, w szczególności z lokalną społecznością oraz analizę kierunków rozwoju wskazanych w obowiązujących dokumentach strategicznych gminy. Wizja jest wypadkową analizy eksperckiej oraz konsultacji społecznych i spotkań warsztatowych prowadzonych z mieszkańcami gminy Łęczna.

Wizja, która jest przedstawiona poniżej to pożądany efekt docelowy procesu rewitalizacji zintegrowanego na kilku płaszczyznach. W wizji uwzględniono wszystkie niezbędne aspekty rewitalizacji (aspekty społeczne, gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne i środowiskowe), na który składają się konkretne przedsięwzięcia omówione w niniejszym opracowaniu.

Ryc. 3. Wizja obszaru rewitalizacji w 2023 r.

Źródło: opracowanie własne

6. CELE REWITALIZACJI I KIERUNKI DZIAŁAŃ

Kompleksowe ujęcie procesu rewitalizacji, obejmujące działania w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej jest podstawą realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Łęczna na lata 2016-2023.

W niniejszym opracowaniu przyjęto hierarchiczny układ celów składający się z : celów rewitalizacji oraz kierunków działań, które odpowiadają zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym. Cele rewitalizacji korelują bezpośrednio z wizją obszaru po przeprowadzeniu działań rewitalizacyjnych. Wszystkie zdefiniowane cele zgodnie z zasadą kompleksowości są na tym samym poziomie ważności.

Na uwagę zasługuje fakt, że cele zostały określone przy udziale społeczności lokalnej w procesie partycypacji społecznej. Wykorzystano metodę „warsztatów przyszłościowych”, przy pomocy której mieszkańcy wskazali najważniejsze cele obszaru rewitalizacji w każdej sferze. Cele te następnie zostały skonfrontowane z propozycjami ekspertów. W ten sposób powstały cele uwzględniające zarówno postulaty mieszkańców, jak i sugestie ekspertów zewnętrznych.

Wyznaczone cele rewitalizacji odpowiadają kryteriom SMART, ponieważ są:

S – skonkretyzowane – jasno stwierdzają, czego dotyczy LPR i w jaki sposób można to osiągnąć,

M – mierzalne – możliwe do zmierzenia przy pomocy wskaźników,

A – osiągalne – technicznie wykonalne biorąc pod uwagę zakres LPR,

R – realistyczne – wyznaczone w oparciu o dostępne środki, czas i zakres interwencji,

T – terminowe – zostaną zrealizowane w okresie obowiązywania Lokalnego Programu

Rewitalizacji Gminy Łęczna na lata 2016-2023.

Zdefiniowane cele rewitalizacji oraz kierunki działań wynikają z wcześniej zidentyfikowanych potrzeb i służą eliminacji, bądź ograniczeniu negatywnych zjawisk na wyznaczonym obszarze rewitalizacji, co nastąpi poprzez rozwój społeczny (zapobieganie patologiom społecznym, marginalizacji, wykluczeniu, przestępczości, poprawę stanu infrastruktury społecznej), rozwój gospodarczy (tworzenie nowych miejsc pracy, wzrost konkurencyjności lokalnych przedsiębiorstw, zmniejszenie bezrobocia), rozwój przestrzenno-funkcjonalny i techniczny (poprawę jakości

przestrzeni publicznych, poprawę stanu infrastruktury technicznej, renowację zabytków) i rozwój środowiskowy (poprawę jakości środowiska, edukację ekologiczną, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii).

W związku z powyższym cele rewitalizacji są odpowiedzią na zidentyfikowane problemy we wszystkich sferach: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej:

W ramach **celu rewitalizacji 1** będą realizowane przedsięwzięcia w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i bezrobociu poprzez zwiększenie aktywności społecznej i zawodowej lokalnej ludności. Istotnym aspektemi w ramach realizowanych działań będą integracja osób nieaktywnych zawodowo oraz grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, działania aktywizujące najmłodszych mieszkańców z terenu gminy, pobudzenie aktywności kulturalnej mieszkańców a także aktywizacja i integracja seniorów. Należy podkreślić, że ważnym aspektem w funkcjonowaniu społeczności lokalnej jest dostęp do infrastruktury społecznej: edukacyjnej, kulturowej, sportowej, zdrowotnej i pomocy społecznej. W ramach tego celu będą realizowane przedsięwzięcia w zakresie wzmocnienie przedsiębiorczości i ożywienia ruchu turystycznego.

Cel rewitalizacji 2 zakłada realizację działań, które będą prowadzić do wyprowadzenia wyznaczonego obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego pod względem zagospodarowania

przestrzeni i poprawy stanu i jakości infrastruktury technicznej. Działania te obejmują wszystkie inwestycje skutkujące uporządkowaniem oraz zagospodarowaniem przestrzeni publicznych, w tym między innymi poprawę dotychczasowej funkcji obszaru oraz nadanie mu nowych funkcji. Istotnym aspektem jest realizacja zadań, które mają na celu poprawę dostępności mieszkańców obszaru rewitalizacji, w tym osób niepełnosprawnych, do infrastruktury mieszkaniowej, technicznej i komunikacyjnej oraz podniesienia jakości ich życia poprzez poprawę bezpieczeństwa.

Poprawa jakości środowiska przyrodniczego i wykorzystanie jego zasobów do rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru rewitalizacji i całej gminy będą możliwe do osiągnięcia w wyniku realizacji **celu rewitalizacji 3**. Działania będą obejmować między innymi rozwój odnawialnych źródeł energii i innych energooszczędnych rozwiązań oraz zagospodarowanie i udostępnienie terenów zielonych, co będzie skutkowało wzrostem świadomości ekologicznej mieszkańców.

7. LISTA PODSTAWOWYCH PROJEKTÓW I PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH WRAZ Z ICH OPISAMI

Wszystkie niżej wymienione przedsięwzięcia będą realizowane na wyznaczonym obszarze rewitalizacji.

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 1	
Podmiot:	Gmina Łęczna, Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Łęczyńskiej
Nazwa przedsięwzięcia/projektu:	Rewitalizacja zabytkowych obiektów drewnianych w Łęcznej
Opis:	
Zadania planowane do realizacji w ramach przedsięwzięcia/projektu:	<p>Przedsięwzięcie przewiduje nadanie nowych funkcji kulturalnych i społecznych zabytkowym budynkom drewnianym zlokalizowanym na Starym Mieście w Łęcznej. Jest to tzw. Dom Kopińskich – budynek w stylu szwajcarskim przy ul. Świętoduskiej oraz tzw. dom zajezdny przy ul. Plac Kanałowy. Obydwa budynki są własnością osób prywatnych i obecnie są nieużytkowane ze względu na zły stan techniczny – wymagają gruntownej przebudowy lub rekonstrukcji.</p> <p>Po realizacji projektu w budynku przy ulicy Świętoduskiej powstanie muzeum regionalne wraz z oryginalnym wyposażeniem i zagospodarowanym otoczeniem. W domu zajezdny przy ul. Plac Kanałowy powstanie siedziba organizacji społecznych, min. Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Łęczyńskiej. W otoczeniu domu zajezdnego zaplanowano utworzenie ekspozycji sprzętu (narzędzi) z okresu przedwojennego. Wyposażenie obydwu budynków zostanie uzupełnione o elementy wykorzystujące technikę multimedialną służące prezentacji zbiorów. Obydwa obiekty mogą także być miejscem rekreacji dla mieszkańców oraz miejscem organizacji imprez plenerowych towarzyszących najważniejszym wydarzeniom kulturalnym w Łęcznej (Dni Łęcznej, Festiwal Kapel).</p> <p>Powierzchnia użytkowa budynku przy ul. Świętoduskiej wynosi ok. 386,00 m², powierzchnia działki na której zlokalizowany jest obiekt wynosi ok. 4 000,00 m². Powierzchnia domu zajezdnego przy ul. Plac Kanałowy wynosi 145,00 m², a powierzchnia działki na której jest zlokalizowany ok. 700,00 m².</p> <p>W projekcie przewidziano następujące zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pozyskanie budynków i nieruchomości na których są zlokalizowane, – wykonanie inwentaryzacji obiektów, – wykonanie dokumentacji technicznej, – roboty budowlane, – renowacja wyposażenia budynku i elementów otoczenia, – zakup i montaż wyposażenia budynków, – zagospodarowanie otoczenia.
Miejsce realizacji przedsięwzięcia/projektu:	Osiedle Stare Miasto, Łęczna
Szacowana wartość przedsięwzięcia/projektu:	3,50 mln zł

Planowany okres realizacji:	01/2019-12/2022
Źródło finansowania:	EFRR, budżet państwa, budżet Gminy Łęczna,
Rezultaty planowanego przedsięwzięcia/projektu:	<p>Wskaźniki produktu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba rewitalizowanych obiektów w miejscach dziedzictwa naturalnego i kulturowego - 2 szt.; - powierzchnia użytkowa przygotowana do prowadzenia działalności usługowej - ok. 550,00 m².; <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury społecznej/kulturalnej będącej przedmiotem projektu - 2000 osób rocznie; <p>Sposób monitorowania rezultatów: protokół odbioru robót po zakończeniu realizacji inwestycji; badania/pomiary wykonane rok po zakończeniu realizacji projektu;</p>
Przedsięwzięcia powiązane (komplementarne)	<p>Projekt jest powiązany z projektami nieinfrastrukturalnymi będącymi odpowiedzią na zdiagnozowane na obszarze rewitalizacji problemy. Produkty projektów będą wykorzystywane przez tych samych użytkowników: interesariuszami i jednocześnie odbiorcami rezultatów projektów dotyczących infrastruktury społecznej są mieszkańcy gminy i obszaru zdegradowanego. Przedsięwzięcie wspórtworzy kompleksowe rozwiązania obszarowe - poprawia spójność obiektów i infrastruktury. Przedsięwzięcia ze sobą ściśle powiązane i odpowiadają na potrzeby interesariuszy w zakresie poprawy dostępu do obiektów infrastruktury społecznej. Dzięki wykorzystywaniu przez tych samych użytkowników projekt oddziałuje na bezpośrednie otoczenie inwestycji. Dzięki jego realizacji zostanie wzmocniony potencjał społeczny i nastąpią procesy związane ze wzmocnieniem kapitału społecznego co przyniesie możliwości rozwoju gospodarczego.</p>

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 2	
Podmiot:	Gmina Łęczna
Nazwa przedsięwzięcia/projektu:	Rewitalizacja doliny Świnki i Wieprza
Opis:	
Zadania planowane do realizacji w ramach przedsięwzięcia/projektu:	<p>Dolina rzeki Świnki jest przestrzenią łączącą Stare Miasto z zabytkowym zespołem dworsko-parkowym Podzamcze. W chwili obecnej zdegradowany i zaniedbany teren jest okazjonalnie wykorzystywany przez wędkarzy. Zejścia z miejskiej skarpy oraz kładka dla pieszych nad rzeką Świnką pełniące rolę komunikacji zostały zniszczone.</p> <p>Przedsięwzięcie zakłada rewitalizację doliny Świnki z wykorzystaniem jej na cele rekreacyjne i turystyczne. Zaplanowane do realizacji działania mają ponownie udostępnić komunikacyjnie zaniedbany teren oraz umożliwić wykorzystanie potencjału na potrzeby mieszkańców i turystów.</p> <p>Skarpa po północnej stronie Starego Miasta zostanie oczyszczona i uporządkowana. Przy ujściu Świnki do Wieprza zostanie zbudowana przystań kajakowa z pomostami. Przy przystani powstanie parking i plac manewrowy. Zaprojektowano zadaszoną wiatę służącą jako wiatka na kajaki i altana, a także wykonanie miejsca na ognisko i miejsc piknikowych. Wzdłuż Wieprza zostanie wybudowany drewniany pomost z ławką dla spacerowiczów, kajakarzy i wędkarzy.</p> <p>Na Świnie zostaną wybudowane 2 kładki dla pieszych ułatwiające komunikację Starego Miasta z parkiem Podzamcze. Do doliny Świnki ze Starego Miasta będą</p>

	<p>przewidywały dwa zejścia.</p> <p>Dojazd do rewitalizowanego terenu zapewni ul. Lubelska, która będzie stanowiła ciąg pieszo-jezdny. Przy wjeździe do ulicy zostanie utworzony parking. Cały teren zostanie oświetlony i wyposażony w elementy małej infrastruktury. Zagospodarowany teren będzie monitorowany.</p> <p>Uzupełnieniem rewitalizacji doliny Świnki będzie przystań zbudowana na Wieprzu u podnóża spichlerza. Po drewnianych pomostach zostaną poprowadzone ścieżki wzdłuż brzegu rzeki, a pomiędzy drzewami zostaną urządzone miejsca piknikowe.</p> <p>Zadania w projekcie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gospodarka drzewostanem i porządkowanie terenu; - wykonanie utwardzonych ciągów pieszych i pieszo-jezdnych, placików, miejsc postojowych; - urządzenie terenów zielonych; - ustawienie elementów małej architektury (wiaty, stoły piknikowe, stoły piknikowe zadaszone, ławki parkowe, kosze na śmieci, pomosty, promenada, drogowskazy, tablice informacyjne); - budowa oświetlenia; - budowa światłowodu i systemu monitoringu wizyjnego.
Miejsce realizacji przedsięwzięcia/projektu:	Osiedle Stare Miasto, Łęczna
Szacowana wartość przedsięwzięcia/projektu:	3,00 mln zł
Planowany okres realizacji:	06/2018-12/2021
Źródło finansowania:	EFRR, budżet państwa, budżet Gminy Łęczna,
Rezultaty planowanego przedsięwzięcia/projektu:	<p>Wskaźniki produktu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba rewitalizowanych obiektów w miejscach dziedzictwa naturalnego i kulturowego - 1 szt.; - powierzchnia zrewitalizowanych obszarów - 3,50 ha. <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne - 3000 osób rocznie; - liczba nowoutworzonych miejsc pracy - 1 szt.; <p>Sposób monitorowania rezultatów: protokół odbioru robót po zakończeniu realizacji inwestycji; liczba umów o pracę podpisanych w rok po zakończeniu projektu, lista płac, dokumentacja kadrowa; badania/pomiary wykonane rok po zakończeniu realizacji projektu.</p>
Przedsięwzięcia powiązane (komplementarne)	<p>Projekt jest powiązany z następującymi projektami miękkimi będącymi odpowiedzią na zdiagnozowane na obszarze rewitalizacji problemy społeczne:</p> <p>„Centrum Działań Społecznych – Rynek II” - projekt zakłada stworzenie miejsca spotkań mieszkańców Starego Miasta, w którym różnorodne formalne i nieformalne organizacje społeczne będą mogły realizować swoje działania skierowane na wszystkie obszary życia społecznego: pomoc społeczna, edukacja, zdrowie, zatrudnienie, bezpieczeństwo, kultura przeznaczone dla różnych grup odbiorców.</p> <p>Zaplanowane działania będą realizowane we współpracy z lokalnymi podmiotami życia społecznego i zostaną skierowane do odbiorców w różnym wieku. Na zrewitalizowanym terenie w bezpośrednim sąsiedztwie Rynku II będą realizowane różnorodne działania Centrum Działań Społecznych, np. zajęcia rekreacyjne dla seniorów z Uniwersytetu Trzeciego Wieku, zajęcia „Klubu Rodzica”, zajęcia dla młodzieży, plenery malarskie itp. Projekt jest powiązany poprzez osoby ostatecznych beneficjentów (mieszkańcy obszaru rewitalizacji/uczestnicy zajęć w Centrum) oraz zasięg terytorialny (obszar</p>

	<p>rewitalizacji).</p> <p>„Środowiskowe Centrum Zdrowia Psychicznego – wsparcie i rozwój usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi, mieszkańców miasta i gminy Łęczna” - projekt skierowany jest do osób z zaburzeniami psychicznymi oraz do ich otoczenia społecznego, mieszkańców miasta i gminy Łęczna oraz mieszkańców powiatu łęczyńskiego.</p> <p>Celem działalności Centrum jest zintegrowanie usług skierowanych do osób z zaburzeniami psychicznymi oraz zlokalizowanie ich najbliższe miejsca zamieszkania. Projekt będzie realizowany w przebudowanym spichlerzu (siedzibie ŚDS), który jest zlokalizowany w bezpośrednim sąsiedztwie doliny Świnki i Wieprza. W ramach aktywizacji społecznej i zawodowej dla części uczestników projektu (min. pensjonariuszy ŚDS) przewiduje się prace związane z utrzymaniem zieleni i przestrzeni rewitalizowanego obszaru. Projekt jest powiązany poprzez osoby ostatecznych beneficjentów (mieszkańcy obszaru rewitalizacji/uczestnicy zajęć w Centrum) oraz zasięg terytorialny (obszar rewitalizacji).</p> <p>„Czas na zmiany” – projekt skierowany tylko do osób długotrwale bezrobotnych zamieszkujących obszar rewitalizacji. Projekt zakłada indywidualne podejście do każdego z 30 uczestników projektu z uwzględnieniem jego potrzeb i możliwości. Projekt obejmie min. pośrednictwo pracy, indywidualne doradztwo zawodowe, roboty publiczne i prace interwencyjne. Osoby objęte projektem w ramach robót publicznych lub prac interwencyjnych będą wykonywać w rewitalizowanym obszarze prace związane z utrzymaniem zieleni i prace porządkowe. Projekt jest powiązany poprzez osoby ostatecznych beneficjentów (osoby bezrobotne z obszaru rewitalizacji) oraz zasięg terytorialny (obszar rewitalizacji). Projekt realizowany przez Powiatowy Urząd Pracy.</p>
--	--

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 3	
Podmiot:	Gmina Łęczna
Nazwa przedsięwzięcia/projektu:	Rewaloryzacja budynku przy ulicy Rynek II w Łęcznej
Opis:	
Zadania planowane do realizacji w ramach przedsięwzięcia/projektu:	<p>Przedsięwzięcie przewiduje nadanie nowych funkcji mieszkalno-usługowych zdegradowanemu budynkowi przy Rynku II. Ze względu na zły stan techniczny budynku zaplanowano jego częściową rozbiórkę i odtworzenie, a dla części budynku przebudowę w celu podniesienia jego funkcjonalności i wartości użytkowej.</p> <p>Budynek zaprojektowano jako piętrowy z poddaszem użytkowym. W budynku powstaną lokale usługowe z własnym zapleczem oraz mieszkania. Budynek będzie podpiwniczony.</p> <p>W obiekcie zostaną zlokalizowane następujące funkcje: funkcja mieszkaniowa (mieszkania komunalne/socjalne) oraz funkcja usługowa społeczna (np. centrum usług społecznych, centrum społeczności lokalnej). Przewiduje się też możliwość funkcji usługowych komercyjnych (lokale usługowe do wynajęcia). Wokół budynku przewidziano zagospodarowanie otoczenia i utworzenie niewielkiego placu.</p> <p>Powierzchnia zabudowy części budynku przeznaczonej do odtworzenia wynosi 247,00 m², powierzchnia użytkowa części przeznaczonej do odtworzenia wynosi ok. 691,43 m², powierzchnia zabudowy części przeznaczonej do przebudowy wynosi ok. 70,00 m².</p> <p>W projekcie przewidziano następujące zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wykonanie dokumentacji technicznej; – rozbiórka części budynku; – prace odkrywkowe;

	<ul style="list-style-type: none"> - budowa nowego obiektu z instalacjami wewnętrznymi, przyłączami i wyposażeniem; - częściowa przebudowa budynku; - zakup i montaż wyposażenia niezbędnego do pełnienia założonych funkcji; - zagospodarowanie otoczenia.
Miejsce realizacji przedsięwzięcia/projektu:	Rynek II, Łęczna
Szacowana wartość przedsięwzięcia/projektu:	3,00 mln zł
Planowany okres realizacji:	01/2018-12/2019
Źródło finansowania:	EFRR, budżet państwa, budżet Gminy Łęczna,
Rezultaty planowanego przedsięwzięcia/projektu:	<p>Wskaźniki produktu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba budynków wybudowanych lub przebudowanych na obszarze rewitalizacji – 1 szt.; - liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1 szt. <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - powierzchnia użytkowa przygotowana do prowadzenia działalności usługowej – ok. 250,00 m². <p>Sposób monitorowania rezultatów: protokół odbioru robót po zakończeniu inwestycji; umowy najmu podpisane z lokatorami w ciągu roku po zakończeniu inwestycji.</p>
Przedsięwzięcia powiązane (komplementarne)	<p>W zrewaloryzowanym budynku przy ulicy Rynek II na części powierzchni powstaną lokale przeznaczone do pełnienia usług społecznych. W przeznaczonych do tego pomieszczeniach będą prowadzone projekty będące odpowiedzią na zdiagnozowane na obszarze rewitalizacji problemy społeczne.</p> <p>„Wszechstronna edukacja kluczem do sukcesu” – projekt zakłada podniesienie jakości kształcenia ogólnego w Gimnazjum Nr 1 i w Szkole Podstawowej nr 4 w Łęcznej poprzez realizację dodatkowych zajęć dydaktycznych dla 791 uczniów i 88 nauczycieli. Dzięki realizacji projektu zostaną podniesione kompetencje kluczowe uczniów i nauczycieli oraz ukształtowane odpowiednie postawy i nabyte umiejętności niezbędne na rynku pracy. Potrzeba realizacji projektu wynika z niskiego poziomu opanowania umiejętności matematycznych i przyrodniczych, niezadowolających wyników w zakresie nauki języków obcych i niedostatecznej wiedzy na temat podstawowych zasad przedsiębiorczości oraz działalności gospodarczej wśród uczniów w/w szkół. W pomieszczeniach budynku będą odbywały się zajęcia także dla uczniów z obszaru rewitalizacji uczestniczących w zajęciach wyrównawczych. Projekt jest powiązany poprzez osoby ostatecznych beneficjentów (uczniów z obszaru rewitalizacji) oraz zasięg terytorialny (obszar rewitalizacji).</p> <p>„Rozwój modelu współpracy samorządu terytorialnego, organizacji pozarządowych zajmujących się problemami osób z zaburzeniami psychicznymi oraz pracodawców na rzecz aktywizacji zawodowej i społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi” - celem działań projektu jest wzmocnienie modelu współpracy liderów życia społecznego na rzecz aktywizacji zawodowej i społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi; wzmocnienie pozycji osób z zaburzeniami psychicznymi na lokalnym rynku pracy, promocja zatrudnienia wspieranego, zdobycie kwalifikacji do pełnienia roli trenera pracy, zdiagnozowanie aktualnych potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi. W odnowionym budynku będą odbywały się zajęcia oraz spotkania uczestników projektu. Projekt jest powiązany poprzez osoby ostatecznych beneficjentów (osoby niepełnosprawne z obszaru rewitalizacji) oraz zasięg terytorialny (obszar</p>

	<p>rewitalizacji).</p> <p>„Czas na zmiany” – projekt skierowany tylko do osób długotrwale bezrobotnych zamieszkujących obszar rewitalizacji. Projekt zakłada indywidualne podejście do każdego z 30 uczestników projektu z uwzględnieniem jego potrzeb i możliwości. Projekt obejmuje min. pośrednictwo pracy, indywidualne doradztwo zawodowe, roboty publiczne i prace interwencyjne. W odnowionym budynku będą odbywały się zajęcia oraz spotkania uczestników projektu. Projekt jest powiązany poprzez osoby ostatecznych beneficjentów (osoby bezrobotne z obszaru rewitalizacji) oraz zasięg terytorialny (obszar rewitalizacji). Projekt realizowany przez Powiatowy Urząd Pracy.</p> <p>„Centrum Działań Społecznych – Rynek II” - projekt zakłada stworzenie miejsca spotkań mieszkańców Starego Miasta, w którym różnorodne formalne i nieformalne organizacje społeczne będą mogły realizować swoje działania skierowane na wszystkie obszary życia społecznego: pomoc społeczna, edukacja, zdrowie, zatrudnienie, bezpieczeństwo, kultura przeznaczone dla różnych grup odbiorców.</p> <p>Zaplanowane działania będą realizowane we współpracy z lokalnymi podmiotami życia społecznego i zostaną skierowane do odbiorców w różnym wieku. Odnowiony budynek przy Rynku II będzie siedzibą Centrum. W budynku będą odbywały się zajęcia oraz spotkania uczestników projektu. Projekt jest powiązany poprzez osoby ostatecznych beneficjentów (mieszkańcy obszaru rewitalizacji) oraz zasięg terytorialny (obszar rewitalizacji).</p>
--	---

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 4	
Podmiot:	Gmina Łęczna
Nazwa przedsięwzięcia/projektu:	Budowa sieci monitoringu w dolinie Świnki i w parku Podzamcze
Opis:	
Zadania planowane do realizacji w ramach przedsięwzięcia/projektu:	<p>Przedsięwzięcie zakłada budowę sieci monitoringu wizyjnego na rewitalizowanym obszarze doliny Świnki i parku Podzamcze. Wybudowana sieć monitoringu zostanie włączona do istniejącego systemu. W ramach projektu zostanie wybudowana kanalizacja teletechniczna, zabudowany przewód światłowodowy i zamontowane kamery. Światłowód będzie przebiegał od studni przy Rynku III na Starym Mieście i po przejściu przez rzekę Świnkę zakończy się w zespole dworsko-parkowym Podzamcze przy budynku spichlerza.</p> <p>Wybudowany system monitoringu pozwoli na stworzenie strefy bezpieczeństwa w parku Podzamcze oraz dolinie Świnki.</p> <p>Zadania w projekcie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wykonanie dokumentacji technicznej, – budowa kanalizacji teletechnicznej, – zabudowa przewodu światłowodowego; – montaż kamer, – zakup i montaż wyposażenia sieci monitoringu,
Miejsce realizacji przedsięwzięcia/projektu:	dolina Świnki, park Podzamcze, Łęczna, Podzamcze
Szacowana wartość przedsięwzięcia/projektu:	700 tys. zł
Planowany okres realizacji:	06/2017-12.2020
Źródło finansowania:	EFRR, budżet Gminy Łęczna,

<p>Rezultaty planowanego przedsięwzięcia/projektu:</p>	<p>Wskaźniki produktu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - długość sieci światłowodowej – 2.000,00 m.; - liczba punktów kamerowych – 15,00 szt. <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w rewitalizowanych obszarach spowodowany poprawą bezpieczeństwa - 2000 osób rocznie; <p>Sposób monitorowania rezultatów: protokół odbioru robót po zakończeniu realizacji inwestycji; badania/pomiary wykonane rok po zakończeniu realizacji projektu;</p>
<p>Przedsięwzięcia powiązane (komplementarne)</p>	<p>Projekt jest powiązany z projektami nieinfrastrukturalnymi będącymi odpowiedzią na zdiagnozowane na obszarze rewitalizacji problemy. Produkty projektów będą wykorzystywane przez tych samych użytkowników: interesariuszami i jednocześnie odbiorcami rezultatów projektów dotyczących infrastruktury społecznej są mieszkańcy gminy i obszaru zdegradowanego. Przedsięwzięcie wspótworzy kompleksowe rozwiązania obszarowe - poprawia spójność obiektów i infrastruktury oraz bezpieczeństwo na obszarze rewitalizacji. Przedsięwzięcia ze sobą ściśle powiązane i odpowiadają na potrzeby interesariuszy w zakresie poprawy bezpieczeństwa i dostępu do obiektów infrastruktury społecznej. Dzięki wykorzystywaniu przez tych samych użytkowników projekt oddziałuje na bezpośrednie otoczenie inwestycji. Dzięki jego realizacji zostanie wzmocniony potencjał społeczny i nastąpią procesy związane ze wzmocnieniem kapitału społecznego co przyniesie możliwości rozwoju gospodarczego.</p>

<p style="text-align: center;">Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 5</p>	
<p>Podmiot:</p>	<p>Gmina Łęczna, Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Łęczyńskiej</p>
<p>Nazwa przedsięwzięcia/projektu:</p>	<p>Rewitalizacja zespołu dworsko-parkowego Podzamcze</p>
<p style="text-align: center;">Opis:</p>	
<p>Zadania planowane do realizacji w ramach przedsięwzięcia/projektu:</p>	<p>Przedsięwzięcie zakłada kompleksową rewitalizację zabytkowego zespołu dworsko-parkowego o pow. ok. 17 ha podlegającego ochronie konserwatorskiej, z dostosowaniem do współczesnych funkcji i potrzeb użytkowników.</p> <p>Kompozycyjnie zespół został podzielony na trzy strefy: część regularną z ogrodem włoskim, część krajobrazową z ruinami folwarku oraz część przyrodniczą ze skarpą nad Wieprzem i terenem nad Świnką.</p> <p>W części regularnej utworzone zostaną kwatery ozdobne, pomiędzy którymi wykonane zostaną nasadzenia bylin kwitnących od wiosny do jesieni. Wzdłuż kwater zaprojektowano szpalery lip. Dla aktywnych zaprojektowano strefę wypoczynku, tzw. „ścieżkę zdrowia”.</p> <p>Dla części krajobrazowej projekt zakłada zabezpieczenie ruin dawnego folwarku. Ze względu na brak możliwości odtworzenia zniszczonych budynków, pozostałości folwarku zostaną zagospodarowane w formie malowniczych ruin, porośniętych roślinnością parkową, zabezpieczonych i udostępnionych do zwiedzania.</p> <p>W części przyrodniczej zaplanowano stworzenie terenów cennych przyrodniczo z przeznaczeniem na rekreację, turystykę oraz edukację ekologiczną. Ta część parku ma naśladować naturalny ekosystem i minimalnie ingerować w środowisko.</p> <p>Dodatkowo zostanie zrewitalizowany układ komunikacyjny składający się z alei dojazdowej, ścieżek i placów. Dla odwiedzających przewidziano budowę miejsc postojowych. Uzupełnieniem parku będą elementy małej architektury (ławki parkowe, kosze na śmieci, drogowskazy, stojaki na rowery, tablice informacyjne) oraz oświetlenie parku. Teren parku będzie monitorowany.</p> <p>W części północnej zespołu na powierzchni 4,87 ha zaprojektowano teren</p>

	<p>rekreacyjny w formie sadu nawiązujący do sadowniczej tradycji Podzamcza. Część terenu będzie miała postać kwietnej łąki ze swobodnie wykoszonymi ścieżkami. Zarówno sad, jak i łąka będą pełniły funkcję użytkową - miejsca na pikniki i majówki.</p> <p>Na terenie pomiędzy sadem, a aleją główną parku zaprojektowano plac zabaw z urządzeniami integracyjnymi dla dzieci.</p> <p>Zadania w projekcie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gospodarka drzewostanem i porządkowanie terenu; - wykonanie alei, placzków, ścieżek i miejsc postojowych o nawierzchni mineralnej i brukowej o pow. ok 12 044,00 m²; - urządzenie terenów zielonych (sadzenie drzew, krzewów i bylin, zakładanie trawników) o pow. ok. 4,70 ha; - ustawienie elementów małej architektury (ławki parkowe, kosze na śmieci, drogowaskazy, tablice informacyjne, urządzenia siłowni); - budowa oświetlenia (latarnie parkowe LED, reflektory podświetlenia LED); - urządzenie terenu rekreacyjnego w formie sadu i łąki kwietnej o pow. ok. 4,87 ha; - budowa placu zabaw z elementami integracyjnymi; - utworzenie strony www.
Miejsce realizacji przedsięwzięcia/projektu:	zespół dworsko-parkowy Podzamcze, Łęczna, Podzamcze
Szacowana wartość przedsięwzięcia/projektu:	7,00 mln zł
Planowany okres realizacji:	03/2017-12/2020
Źródło finansowania:	EFRR, budżet państwa, budżet Gminy Łęczna, środki prywatne
Rezultaty planowanego przedsięwzięcia/projektu:	<p>Wskaźniki produktu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba rewitalizowanych obiektów w miejscach dziedzictwa naturalnego i kulturowego - 1 szt. <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne - 3000 osób rocznie; - liczba nowoutworzonych miejsc pracy - 2 szt. <p>Sposób monitorowania rezultatów: protokół odbioru robót po zakończeniu realizacji inwestycji; liczba umów o pracę podpisanych w rok po zakończeniu projektu, lista płac, dokumentacja kadrowa; badania/pomiary wykonane rok po zakończeniu realizacji projektu.</p>
Przedsięwzięcia powiązane (komplementarne)	<p>Projekt jest powiązany z następującymi projektami miękkimi będącymi odpowiedzią na zdiagnozowane na obszarze rewitalizacji problemy społeczne:</p> <p>„Centrum Działań Społecznych – Rynek II” - projekt zakłada stworzenie miejsca spotkań mieszkańców Starego Miasta, w którym różnorodne formalne i nieformalne organizacje społeczne będą mogły realizować swoje działania skierowane na wszystkie obszary życia społecznego: pomoc społeczna, edukacja, zdrowie, zatrudnienie, bezpieczeństwo, kultura przeznaczone dla różnych grup odbiorców.</p> <p>Zaplanowane działania będą realizowane we współpracy z lokalnymi podmiotami życia społecznego i zostaną skierowane do odbiorców w różnym wieku. W zrewitalizowanym parku Podzamcze będą realizowane różnorodne działania Centrum Działań Społecznych, np. zajęcia rekreacyjne dla seniorów z Uniwersytetu Trzeciego Wieku, zajęcia „Klubu Rodzica”, zajęcia dla młodzieży, plenery malarskie itp. Projekt jest powiązany poprzez osoby ostatecznych beneficjentów (mieszkańcy obszaru rewitalizacji/uczestnicy zajęć w Centrum) oraz zasięg terytorialny (obszar rewitalizacji).</p>

	<p>„Środowiskowe Centrum Zdrowia Psychicznego – wsparcie i rozwój usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi, mieszkańców miasta i gminy Łęczna” - projekt skierowany jest do osób z zaburzeniami psychicznymi oraz do ich otoczenia społecznego, mieszkańców miasta i gminy Łęczna oraz mieszkańców powiatu łęczyńskiego.</p> <p>Celem działalności Centrum jest zintegrowanie usług skierowanych do osób z zaburzeniami psychicznymi oraz zlokalizowanie ich najbliższej miejsca zamieszkania. Projekt będzie realizowany w przebudowanym spichlerzu (siedzibie ŚDS), który jest zlokalizowany w rewitalizowanym parku Podzamcze. W ramach aktywizacji społecznej i zawodowej dla części uczestników projektu (min. pensjonariuszy ŚDS) przewiduje się prace związane z utrzymaniem zieleni i przestrzeni rewitalizowanego parku. Projekt jest powiązany poprzez osoby ostatecznych beneficjentów (mieszkańcy obszaru rewitalizacji/uczestnicy zajęć w Centrum) oraz zasięg terytorialny (obszar rewitalizacji).</p> <p>„Czas na zmiany” – projekt skierowany tylko do osób długotrwale bezrobotnych zamieszkujących obszar rewitalizacji. Projekt zakłada indywidualne podejście do każdego z 30 uczestników projektu z uwzględnieniem jego potrzeb i możliwości. Projekt obejmie min. pośrednictwo pracy, indywidualne doradztwo zawodowe, roboty publiczne i prace interwencyjne. Osoby objęte projektem w ramach robót publicznych lub prac interwencyjnych będą wykonywać w rewitalizowanym parku prace związane z utrzymaniem zieleni i prace porządkowe. Projekt jest powiązany poprzez osoby ostatecznych beneficjentów (osoby bezrobotne z obszaru rewitalizacji) oraz zasięg terytorialny (obszar rewitalizacji). Projekt realizowany przez Powiatowy Urząd Pracy.</p>
--	--

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 6	
Podmiot:	Gmina Łęczna
Nazwa przedsięwzięcia/projektu:	Rewitalizacja Rynku II wraz z otoczeniem
Opis:	
Zadania planowane do realizacji w ramach przedsięwzięcia/projektu:	<p>Przedsięwzięcie zakłada rewitalizację unikalnego układu urbanistycznego Łęcznej wpisanego do rejestru zabytków województwa lubelskiego. Zakres projektu skupia się na zdegradowanej przestrzeni Rynku II wraz z otoczeniem. Przestrzeń rynku zostanie oczyszczona i przystosowana do pełnienia nowych funkcji. Zabytkowy układ ciągów pieszych i ulic w otoczeniu rynku zostanie poddany gruntownej przebudowie. Zdegradowany i obecnie nieużytkowany plac przy ulicy Lubelskiej zostanie zrewitalizowany na potrzeby skweru miejskiego. Dostępność komunikacyjną odnowionego Rynku II od strony wschodniej zapewni kładka nad ulicą Lubelską, a od strony północnej - nowe schody do doliny Świnki. Na całym rewitalizowanym obszarze zostanie utworzona strefa bezpieczeństwa. Centrum monitoringu otrzyma nowe wyposażenie. Zrewitalizowana przestrzeń zostanie uzupełniona o elementy małej architektury oraz nasadzenia zieleni.</p> <p>Zadania w projekcie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – roboty rozbiórkowe; – zagospodarowanie przestrzeni Rynku II wraz z przyległymi ciągami pieszo-jezdnymi o pow. ok 14.050,00 m²; – przebudowa ulic miejskich w otoczeniu Rynku II wraz z infrastrukturą o pow. ok. 6.171,00 m²; – wykonanie nasadzeń i urządzenie terenów zielonych o pow. ok. 3.844,50 m²; – ustawienie elementów małej architektury na rewitalizowanym obszarze (ławki, kosze na śmieci, „meble miejskie”); – budowa kładki pieszo-rowerowej nad ulicą Lubelską;

	<ul style="list-style-type: none"> - przebudowa zejścia do doliny Świnki; - urządzenie skweru przy ul. Lubelskiej (wykonanie nasadzeń, ustawienie elementów małej architektury, wykonanie placu zabaw) o pow. ok. 0,36 ha; - budowa energooszczędnego oświetlenia ulicznego (słupy oświetleniowe, naświetlacze w chodnikach); - rozbudowa sieci monitoringu wraz z modernizacją i wyposażeniem centrum (utworzenie strefy bezpieczeństwa); - utworzenie strony www.
Miejsce realizacji przedsięwzięcia/projektu:	Osiedle Stare Miasto, Łęczna
Szacowana wartość przedsięwzięcia/projektu:	10,35 mln zł
Planowany okres realizacji:	07/2018-12/2021
Źródło finansowania:	EFRR, budżet państwa, budżet Gminy Łęczna,
Rezultaty planowanego przedsięwzięcia/projektu:	<p>Wskaźniki produktu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami - 2 szt.; - liczba rewitalizowanych obiektów - 2 szt.; <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba nowoutworzonych miejsc pracy - 1 szt. <p>Sposób monitorowania rezultatów: protokół odbioru robót po zakończeniu realizacji inwestycji; liczba umów o pracę podpisanych w rok po zakończeniu projektu, lista płac, dokumentacja kadrowa; badania/pomiary wykonane rok po zakończeniu realizacji projektu.</p>
Przedsięwzięcia powiązane (komplementarne)	<p>Projekt jest powiązany z następującymi projektami miękkimi będącymi odpowiedzią na zdiagnozowane na obszarze rewitalizacji problemy społeczne:</p> <p>„Czas na zmiany” - projekt skierowany tylko do osób długotrwale bezrobotnych zamieszkujących obszar rewitalizacji. Projekt zakłada indywidualne podejście do każdego z 30 uczestników projektu z uwzględnieniem jego potrzeb i możliwości. Projekt obejmie min. pośrednictwo pracy, indywidualne doradztwo zawodowe, roboty publiczne i prace interwencyjne. W projekcie wezmą udział osoby zamieszkujące przy Rynku II i w jego bezpośrednim otoczeniu. Osoby/uczestnicy projektu w ramach działań projektowych będą wykonywali roboty publiczne i prace interwencyjne na rewitalizowanym Rynku II i w jego otoczeniu. Projekt jest powiązany poprzez osoby ostatecznych beneficjentów (osoby bezrobotne z obszaru rewitalizacji) oraz zasięg terytorialny (obszar rewitalizacji). Projekt realizowany przez Powiatowy Urząd Pracy.</p> <p>„Aktywni 2017” - projekt skierowany do osób bezrobotnych z terenu Powiatu Łęczyńskiego, w tym także z obszaru rewitalizacji. Projekt obejmie min. pośrednictwo pracy, staże, szkolenia zawodowe, poradnictwo zawodowe. W projekcie wezmą udział także osoby zamieszkujące przy Rynku II i w jego bezpośrednim otoczeniu. Projekt jest powiązany poprzez osoby ostatecznych beneficjentów (osoby bezrobotne z obszaru rewitalizacji) oraz zasięg terytorialny (obszar rewitalizacji). Projekt realizowany przez Powiatowy Urząd Pracy.</p> <p>„Centrum Działań Społecznych – Rynek II” - projekt zakłada stworzenie miejsca spotkań mieszkańców Starego Miasta, w którym różnorodne formalne i nieformalne organizacje społeczne będą mogły realizować swoje działania skierowane na wszystkie obszary życia społecznego: pomoc społeczna, edukacja, zdrowie, zatrudnienie, bezpieczeństwo, kultura przeznaczone dla różnych grup odbiorców.</p> <p>Zaplanowane działania będą realizowane we współpracy z lokalnymi</p>

	<p>podmiotami życia społecznego i zostaną skierowane do odbiorców w różnym wieku. Na rewitalizowanym Rynku II i w jego otoczeniu będą realizowane różnorodne działania Centrum Działań Społecznych, np. zajęcia rekreacyjne dla seniorów z Uniwersytetu Trzeciego Wieku, zajęcia „Klubu Rodzica”, zajęcia dla młodzieży, wystawy, plenery malarskie itp. Projekt jest powiązany poprzez osoby ostatecznych beneficjentów (mieszkańcy obszaru rewitalizacji/uczestnicy zajęć w Centrum) oraz zasięg terytorialny (obszar rewitalizacji).</p> <p>„Od szkolenia do zatrudnienia- YEI” - wsparcie w projekcie obejmie 10 osób z miasta Łęczna (w tym z obszaru rewitalizacji). Podjęte działania będą miały na celu eliminację zjawisk społecznych, będących przyczyną powstawania zjawiska wykluczenia społecznego wśród osób w wieku 15-25 lat. Zaplanowane działania mogą obejmować także mieszkańców Rynku II oraz przyległych ulic. Projekt jest powiązany poprzez osoby ostatecznych beneficjentów (mieszkańcy obszaru rewitalizacji/uczestnicy zajęć w projekcie) oraz zasięg terytorialny (obszar rewitalizacji). Projekt realizowany przez Lubelską Wojewódzką Komendę OHP.</p>
--	--

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 7	
Podmiot:	Gmina Łęczna
Nazwa przedsięwzięcia/projektu:	Rewitalizacja terenów zielonych na terenie Starego Miasta w Łęcznej
Opis:	
Zadania planowane do realizacji w ramach przedsięwzięcia/projektu:	<p>Przedsięwzięcie zakłada kompleksową rewitalizację zdegradowanego skweru zlokalizowanego przy Placu Powstań Narodowych oraz rewitalizację skweru przy ulicy Targowej. Projekt pozwoli na uporządkowanie zdegradowanej przestrzeni publicznej i stworzy warunki dla aktywności i rekreacji plenerowej mieszkańców korzystnie wpływającej na ich stan zdrowia. Ze względu na położenie na granicy osiedli mieszkaniowych oraz infrastrukturę pozwalającą na korzystanie zarówno przez osoby starsze, jak i osoby młode skwery będą pełniły funkcję integracyjną. Ze względu na lokalizację skwer przy Placu powstań Narodowych będzie służył także jako miejsce uroczystości państwowych i patriotycznych.</p> <p>W ramach projektu zostaną wykonane nowe nawierzchnie utwardzone, nowe trawniki, nowe nasadzenia zieleni, wybudowane oświetlenie oraz ustawione elementy małej architektury. Dla odwiedzających powstaną miejsca postojowe.</p> <p>Zadania w projekcie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – roboty rozbiórkowe; – porządkowanie terenu; – wykonanie przebudów i usunięcie kolizji; – urządzenie terenów zielonych (sadzenie drzew, krzewów i bylin, zakładanie trawników); – wykonanie alei, placików, ścieżek i miejsc postojowych; – ustawienie elementów małej architektury min. (ławki, kosze na śmieci, drogowskazy); – budowa oświetlenia (latarnie, reflektory podświetlenia).
Miejsce realizacji przedsięwzięcia/projektu:	ul. Targowa, Plac Powstań Narodowych, Łęczna
Szacowana wartość przedsięwzięcia/projektu:	1,13 mln zł
Planowany okres realizacji:	06/2017-12/2018
Źródło finansowania:	Środki własne z budżetu Gminy Łęczna,

<p>Rezultaty planowanego przedsięwzięcia/projektu:</p>	<p>Wskaźniki produktu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – liczba rewitalizowanych obiektów - 2 szt. – powierzchnia zrewitalizowanych obszarów - 1,70 ha; <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w rewitalizowanych obszarach - 2000 osób rocznie; <p>Sposób monitorowania rezultatów: protokół odbioru robót po zakończeniu realizacji inwestycji; badania/pomiary wykonane rok po zakończeniu realizacji projektu;</p>
<p>Przedsięwzięcia powiązane (komplementarne)</p>	<p>Projekt jest powiązany z następującymi projektami miękkimi będącymi odpowiedzią na zdiagnozowane na obszarze rewitalizacji problemy społeczne: „Centrum Działań Społecznych – Rynek II” - projekt zakłada stworzenie miejsca spotkań mieszkańców Starego Miasta, w którym różnorodne formalne i nieformalne organizacje społeczne będą mogły realizować swoje działania skierowane na wszystkie obszary życia społecznego: pomoc społeczna, edukacja, zdrowie, zatrudnienie, bezpieczeństwo, kultura przeznaczone dla różnych grup odbiorców.</p> <p>Zaplanowane działania będą realizowane we współpracy z lokalnymi podmiotami życia społecznego i zostaną skierowane do odbiorców w różnym wieku. Na rewitalizowanych skwerach miejskich będą realizowane różnorodne działania Centrum Działań Społecznych, np. zajęcia rekreacyjne dla seniorów z Uniwersytetu Trzeciego Wieku, zajęcia „Klubu Rodzica”, zajęcia dla młodzieży, plenery malarskie itp. Projekt jest powiązany poprzez osoby ostatecznych beneficjentów (mieszkańcy obszaru rewitalizacji/uczestnicy zajęć w Centrum) oraz zasięg terytorialny (obszar rewitalizacji).</p> <p>„Czas na zmiany” – projekt skierowany tylko do osób długotrwale bezrobotnych zamieszkujących obszar rewitalizacji. Projekt zakłada indywidualne podejście do każdego z 30 uczestników projektu z uwzględnieniem jego potrzeb i możliwości. Projekt obejmie min. pośrednictwo pracy, indywidualne doradztwo zawodowe, roboty publiczne i prace interwencyjne. Osoby objęte projektem w ramach robót publicznych lub prac interwencyjnych będą wykonywać na rewitalizowanych miejskich skwerach prace związane z utrzymaniem zieleni i prace porządkowe. Projekt jest powiązany poprzez osoby ostatecznych beneficjentów (osoby bezrobotne z obszaru rewitalizacji) oraz zasięg terytorialny (obszar rewitalizacji). Projekt realizowany przez Powiatowy Urząd Pracy.</p>

<p style="text-align: center;">Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 8</p>	
<p>Podmiot:</p>	<p>Gmina Łęczna</p>
<p>Nazwa przedsięwzięcia/projektu:</p>	<p>Przebudowa spichlerza w Podzamczu na potrzeby Środowiskowego Domu Samopomocy</p>
<p style="text-align: center;">Opis:</p>	
<p>Zadania planowane do realizacji w ramach przedsięwzięcia/projektu:</p>	<p>Przedsięwzięcie przewiduje przebudowę i zmianę sposobu użytkowania istniejącego, nieużytkowanego budynku spichlerza w Podzamczu przez przystosowanie go do pełnienia funkcji Środowiskowego Domu Samopomocy. Budynek ŚDS-u będzie obiektem przeznaczonym do sprawowania dziennej opieki nad osobami z upośledzeniem umysłowym. Budynek spichlerza po przebudowie będzie posiadał trzy kondygnacje nadziemne i jedną podziemną, natomiast projektowana dobudowa będzie posiadała dwie kondygnacje nadziemne i jedną podziemną. Budynek będzie wyposażony w windę. Powierzchnia zabudowy istniejącego spichlerza 292,20 m², powierzchnia zabudowy projektowanej dobudowy 124,64 m², powierzchnia projektowanych chodników i opasek 342,86 m², powierzchnia projektowanych dojazdów i parkingów 921,39 m². W otoczeniu budynku powstaną drogi, parkingi i chodniki z kostki brukowej.</p>

	<p>Wykonane zostaną przyłącza wody zimnej, kanalizacji sanitarnej, gazu, energii elektrycznej i światłowodowe. Przy budynku głównym powstanie budynek gospodarczo-garażowy.</p> <p>W spichlerzu zostanie zainstalowane wyposażenie budynku pozwalające na wypełnianie funkcji społecznych związanych z funkcjonowaniem Środowiskowego Domu Samopomocy oraz system monitoringu wizyjnego zapewniający bezpieczeństwo użytkowników.</p> <p>Projekt będzie realizowany na wyznaczonym obszarze rewitalizacji.</p> <p>Zadania w projekcie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prace remontowo-zabezpieczające ścian zewnętrznych istniejącego budynku; - rozbiórka przyległego do spichlerza budynku gospodarczego; - przebudowa i adaptacja budynku spichlerza na potrzeby ŚDS; - dobudowa do spichlerza budynku funkcjonalnie powiązanego ze spichlerzem; - budowa budynku gospodarczo-garażowego; - budowa parkingu, chodników i zjazdu z drogi wojewódzkiej; - wykonanie przyłączy do budynku; - budowa systemu monitoringu; - zakup i montaż wyposażenia spichlerza.
Miejsce realizacji przedsięwzięcia/projektu:	zespół dworsko-parkowy Podzamcze, Podzamcze
Szacowana wartość przedsięwzięcia/projektu:	4.687.719,73 zł
Planowany okres realizacji:	10/2017-12/2019
Źródło finansowania:	EFRR, budżet państwa, budżet Gminy Łęczna,
Rezultaty planowanego przedsięwzięcia/projektu:	<p>Wskaźniki produktu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1 szt.; - liczba przebudowanych obiektów, w których realizowane są usługi aktywizacji społeczno-zawodowej - 1 szt.; <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba użytkowników usług aktywizacji społeczno-zawodowej świadczonych we wspartych obiektach - 90 osób/rok; - liczba nowoutworzonych miejsc pracy - 3 szt.; - liczba wspartych instytucji świadczących środowiskowe formy wsparcia w miejscu zamieszkania – 1 szt.; <p>Sposób monitorowania rezultatów: protokół odbioru robót po zakończeniu realizacji inwestycji; umowy o pracę podpisane w rok po zakończeniu realizacji projektu; dokumentacja prowadzona przez ŚDS po zakończeniu realizacji projektu.</p>
Przedsięwzięcia powiązane (komplementarne)	<p>W przebudowanym spichlerzu będą realizowane działania projektu pn. „Środowiskowe Centrum Zdrowia Psychicznego – wsparcie i rozwój usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi, mieszkańców miasta i gminy Łęczna”.</p> <p>Środowiskowy Dom Samopomocy mieszczący się w spichlerzu obejmuje swoimi usługami z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej mieszkańców powiatu łęczyńskiego, na podstawie porozumień międzygminnych.</p> <p>Celem działalności Centrum jest zintegrowanie usług skierowanych do osób z zaburzeniami psychicznymi oraz zlokalizowanie ich najbliższej miejsca zamieszkania. Miasto Łęczna posiada sieć oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi, z bazy której korzystają mieszkańcy powiatu łęczyńskiego. Rozwój sieci oparcia o niezbędne elementy spowoduje zwiększenie jakości i dostępności usług dla adresatów działań projektowych zamieszkałych</p>

	<p>na terenie powiatu.</p> <p>Po przeniesieniu do spichlerza Środowiskowego Domu Samopomocy przebudowany budynek stanie się siedzibą Środowiskowego Centrum Zdrowia Psychicznego i miejscem realizacji działań projektowych. W projekcie będą uczestniczyć pensjonariusze ŚDS, w tym osoby z obszaru rewitalizacji.</p> <p>Projekt będzie realizowany przez pracowników ŚDS, Łęczyńskie Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych, Klub Integracji Społecznej, Poradnię Zdrowia Psychicznego SP ZOZ we współpracy z mieszkańcami obszaru rewitalizacji, którzy należą do osób wykluczanych społecznie.</p> <p>Projekt będzie realizowany ze środków UE, środków Gminy Łęczna, MOPS, budżetu państwa, ROPS i PFRON.</p>
--	---

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 9	
Podmiot:	PGKiM Łęczna Sp. z o.o.
Nazwa przedsięwzięcia/projektu:	Rozbudowa i modernizacja sieci wodno-kanalizacyjnej na Starym Mieście w Łęcznej
Opis:	
Zadania planowane do realizacji w ramach przedsięwzięcia/projektu:	<p>Przedsięwzięcie zakłada budowę sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej (z przyłączami) w rejonie ulic Rynek II, Bożnicza, Partyzancka, Północna, 11-go Listopada, Nowokościelna, Krótka, w miejscach gdzie nie funkcjonuje zbiorczy system dostarczania wody oraz odprowadzania ścieków. Działania obejmą także wymianę istniejącej awaryjnej sieci wodociągowej (wraz z przyłączami) wykonanej z rur stalowych i azbestocementowych na rury wykonane z PE.</p> <p>Zadania w projekcie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - roboty ziemne wodociągowe; - montaż sieci wodociągowej; - budowa sieci kanalizacji sanitarnej; - remont kanalizacji sanitarnej.
Miejsce realizacji przedsięwzięcia/projektu:	Osiedle Stare Miasto, Łęczna
Szacowana wartość przedsięwzięcia/projektu:	2,22 mln zł
Planowany okres realizacji:	01/2018-12/2019
Źródło finansowania:	EFRR, budżet państwa, budżet PGKiM „Łęczna” Sp. z o.o.
Rezultaty planowanego przedsięwzięcia/projektu:	<p>Wskaźniki produktu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - długość przebudowanej sieci wodociągowej wraz z rozbudową sieci – 1.100,00 m; - długość wybudowanej kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej – 530,00 m; <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba odbiorców, którym zapewniono niezależne dostawy wody – 80 osób; - liczba budynków przyłączonych do kanalizacji – 25 szt.; <p>Sposób monitorowania rezultatów: protokół odbioru robót po zakończeniu realizacji; liczba umów na dostawę wody i odbiór ścieków w rok po zakończeniu realizacji inwestycji.</p>
Przedsięwzięcia powiązane (komplementarne)	Projekt jest powiązany z projektami nieinfrastrukturalnymi będącymi odpowiedzialnością na zdiagnozowane na obszarze rewitalizacji problemy. Produkty projektów będą wykorzystywane przez tych samych użytkowników: interesariuszami i jednocześnie odbiorcami rezultatów projektów dotyczących infrastruktury technicznej i społecznej są mieszkańcy gminy i obszaru

	<p>zdegradowanego. Przedsięwzięcie wspóltworzy kompleksowe rozwiązania obszarowe - poprawia spójność obiektów i infrastruktury oraz jakość życia na obszarze rewitalizacji. Przedsięwzięcia ze sobą ściśle powiązane i odpowiadają na potrzeby interesariuszy w zakresie poprawy jakości środowiska i dostępu do obiektów infrastruktury społecznej. Dzięki wykorzystywaniu przez tych samych użytkowników projekt oddziałuje na bezpośrednie otoczenie inwestycji. Dzięki jego realizacji zostanie wzmocniony potencjał społeczny i nastąpią procesy związane ze wzmocnieniem kapitału społecznego oraz poprawą środowiska naturalnego co przyniesie możliwości rozwoju gospodarczego.</p>
--	---

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 10	
Podmiot:	Gmina Łęczna
Nazwa przedsięwzięcia/projektu:	Rewaloryzacja zachodniej pierzei Rynku II w Łęcznej
Opis:	
Zadania planowane do realizacji w ramach przedsięwzięcia/projektu:	<p>Przedsięwzięcie przewiduje gruntowną przebudowę budynków zlokalizowanych w zachodniej pierzei Rynku II. Istniejące nieużytkowane w większości z powodu złego stanu technicznego budynki zostaną zastąpione budynkiem o różnorodnych funkcjach. Zaplanowano utworzenie w budynku biblioteki/mediateki oraz lokali dla usług komercyjnych i usług społecznych. Część budynku będzie miała funkcje mieszkalne. Ze względu na zły stan techniczny budynku przewiduje się jego rozbiórkę oraz budowę nowego obiektu.</p> <p>Budynek zaprojektowano jako trzykondygnacyjny o wysokości ok. 12 m, podpiwniczony. W otoczeniu budynku powstanie wielofunkcyjny plac oraz parkingi, podjazdy i chodniki.</p> <p>Powierzchnia działki, na której będzie zlokalizowany budynek wynosi 0,1255 ha. Powierzchnia zabudowy budynku: ok. 600,00 m²; powierzchnia całkowita obiektu ok. 1800,00 m².</p> <p>W projekcie przewidziano następujące zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozbiórka budynku; - prace odkrywkowe; - budowa nowego obiektu z instalacjami wewnętrznymi, przyłączami i wyposażeniem; - montaż wyposażenia; - zagospodarowanie otoczenia.
Miejsce realizacji przedsięwzięcia/projektu:	Rynek II, Łęczna
Szacowana wartość przedsięwzięcia/projektu:	3,50 mln zł
Planowany okres realizacji:	01/2022-12/2023
Źródło finansowania:	EFRR, budżet państwa, budżet Gminy Łęczna,
Rezultaty planowanego przedsięwzięcia/projektu:	<p>Wskaźniki produktu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba budynków wybudowanych lub przebudowanych na obszarze rewitalizacji – 1 szt.; - liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1 szt.. <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba osób korzystających z obiektu będącego przedmiotem projektu – 2.000 osób rocznie. <p>Sposób monitorowania rezultatów: protokół odbioru robót po zakończeniu</p>

	inwestycji; badania/pomiary wykonane rok po zakończeniu realizacji projektu.
Przedsięwzięcia powiązane (komplementarne)	Projekt jest powiązany z projektami nieinfrastrukturalnymi będącymi odpowiedzią na zdiagnozowane na obszarze rewitalizacji problemy. Produkty projektów będą wykorzystywane przez tych samych użytkowników: interesariuszami i jednocześnie odbiorcami rezultatów projektów dotyczących infrastruktury technicznej i społecznej są mieszkańcy gminy i obszaru zdegradowanego. Przedsięwzięcie współtworzy kompleksowe rozwiązania obszarowe - poprawia spójność obiektów i infrastruktury oraz jakość życia na obszarze rewitalizacji. Przedsięwzięcia ze sobą ściśle powiązane i odpowiadają na potrzeby interesariuszy w zakresie poprawy dostępu do obiektów infrastruktury społecznej. Dzięki wykorzystywaniu przez tych samych użytkowników projekt oddziałuje na bezpośrednie otoczenie inwestycji. Dzięki jego realizacji zostanie wzmocniony potencjał społeczny i nastąpią procesy związane ze wzmocnieniem kapitału społecznego co przyniesie możliwości rozwoju gospodarczego.

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 11	
Podmiot:	Powiat Łęczyński
Nazwa przedsięwzięcia/projektu:	Ogród zmysłów – rozszerzenie oferty terapeutycznej Ośrodka Rewalidacyjno-Wychowawczego w Łęcznej poprzez zagospodarowanie terenu parku.
Opis:	
Zadania planowane do realizacji w ramach przedsięwzięcia/projektu:	<p>W ramach projektu przy Ośrodku Rewalidacyjno-Wychowawczym położonym na terenie parku podworskiego w Łęcznej zostanie wykonany tzw. „ogród 5 zmysłów”, gdzie będą prowadzone działania terapeutyczne dla osób niepełnosprawnych intelektualnie i ruchowo. W ogrodzie powstaną m.in. ogród sensoryczny, ogród warzywny, integracyjny plac zabaw, altana, mała scena. Projekt będzie realizowany na wyznaczonym obszarze rewitalizacji. Inwestycja obejmuje następujące zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przebudowa dróg i ścieżek, – zagospodarowanie istniejącej zieleni, – zwiększenie ilości i jakości roślin, – instalacja małej infrastruktury, – utworzenie placu zabaw, – przebudowa ogrodzenia i oświetlenia.
Miejsce realizacji przedsięwzięcia/projektu:	Ośrodek Rewalidacyjno-Wychowawczy w Łęcznej, ul. Litewska 16
Szacowana wartość przedsięwzięcia/projektu:	3 392 721,79 zł
Planowany okres realizacji:	12/2017-06/2019
Źródło finansowania:	Budżet powiatu: 169.636,09 zł Budżet państwa: 339.272,18 zł UE: 2.883.813,52 zł
Rezultaty planowanego przedsięwzięcia/projektu:	<p>Wskaźniki produktu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 11 szt. – liczba przebudowanych obiektów, w których realizowane są usługi aktywizacji społeczno-zawodowej – 3 szt. – liczba wybudowanych obiektów, w których realizowane są usługi aktywizacji społeczno-zawodowej – 8 szt. – potencjalna liczba użytkowników usług aktywizacji społeczno-zawodowej

	<p>świadczonych we wspartych obiektach – 145 osób</p> <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rzeczywista liczba użytkowników usług aktywizacji społeczno-zawodowej świadczonych we wspartych obiektach – 45 osób/ rok <p>Sposób monitorowania rezultatów: protokół końcowego odbioru robót po zakończeniu realizacji inwestycji; regulamin ORW określający maksymalną liczbę podopiecznych; wykaz stanowisk ORW; lista wychowanków oraz dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju dziecka zapisanych w księdze uczniów i dziennikach lekcyjnych ORW korzystających z nowej infrastruktury.</p>
Przedsięwzięcia powiązane (komplementarne)	<p>W Ośrodku Rewalidacyjno-Wychowawczym w Łęcznej będą realizowane działania w projekcie pn. „Hortiterapia i terapia sensoryczna – rozwój usług społecznych w powiecie łączyńskim”. Projekt będzie realizowany przez pracowników Ośrodka oraz pracowników Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. Projekt będzie finansowany ze środków Unii Europejskiej, budżetu państwa oraz budżetu Powiatu Łęczyńskiego.</p> <p>Celem projektu będzie rozszerzenia na terenie powiatu łączyńskiego oferty realizowanych zintegrowanych usług społecznych o charakterze profilaktycznymi i aktywizującym dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym osób z niepełnosprawnościami, posiadających deficyt kompetencji społecznych, zaradności i samodzielności.</p> <p>Efekty projektu: przygotowanie terapeutów Ośrodka oraz Poradni do stosowania nowych metod terapii sensorycznej/hortiterapii w 7 miejscach świadczenia usług społecznych na terenie powiatu; objęcie 94 osób nową usługą społeczną – terapią sensoryczną i hortiterapią; integracja zajęć terapeutycznych (rodzice-dzieci-terapeuci) dla 50 osób, z wykorzystaniem aplikacji mobilnych; podjęcie działalności przez centrum terapii sensorycznej i hortiterapii przy Ośrodku Rewalidacyjno – Wychowawczym w Łęcznej.</p>

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 12	
Podmiot:	Gmina Łęczna, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łęcznej, Środowiskowy Dom Samopomocy w Łęcznej, Powiatowy Urząd Pracy w Łęcznej, Klub Integracji Społecznej „Razem możemy więcej” w Łęcznej, Lubelski Uniwersytet Trzeciego Wieku Oddział w Łęcznej, Łęczyńskie Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych
Nazwa przedsięwzięcia/projektu:	„Centrum Działań Społecznych – Rynek II”
Opis:	
Zadania planowane do realizacji w ramach przedsięwzięcia/projektu:	<p>Przedsięwzięcie zakłada stworzenie miejsca spotkań mieszkańców Starego Miasta, w którym różnorodne formalne i nieformalne organizacje społeczne będą mogły realizować swoje działania skierowane na wszystkie obszary życia społecznego: pomoc społeczna, edukacja, zdrowie, zatrudnienie, bezpieczeństwo, kultura przeznaczone dla różnych grup odbiorców.</p> <p>Zaplanowane działania będą realizowane we współpracy z lokalnymi podmiotami życia społecznego i zostaną skierowane do odbiorców w różnym wieku.</p> <p>Zadania w projekcie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – organizacja spotkań i zajęć dla dzieci i dorosłych w ramach „Klubu Rodzica”; – organizacja spotkań i zajęć w ramach „Lubelskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku”; – organizacja spotkań i zajęć w ramach Klubu Integracji Społecznej „Razem możemy więcej”; – poradnictwo grupowe i indywidualne skierowane do osób bezrobotnych organizowane przez Powiatowy Urząd Pracy; – prowadzenie działań edukacyjnych, integrujących i aktywizujących skierowanych do osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym;

	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja wspólnych zajęć dla różnych grup społecznych (młodzież, seniorzy); - organizacja spotkań organizacji pozarządowych i grup mieszkańców; - prowadzenie porad prawnych i obywatelskich.
Miejsce realizacji przedsięwzięcia/projektu:	Osiedle Stare Miasto, Łęczna
Szacowana wartość przedsięwzięcia/projektu:	120 000,00
Planowany okres realizacji:	12/2018-12/2023
Źródło finansowania:	budżet UE, budżet Gminy Łęczna,
Rezultaty planowanego przedsięwzięcia/projektu:	<p>Wskaźniki produktu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych działaniami w projekcie – 30 osób; - liczba dzieci i młodzieży objętych działaniami w projekcie – 10 osób; - liczba osób bezrobotnych objętych działaniami w projekcie – 30 osób.. <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba instytucji zaangażowanych w projekcie – 4 szt.; - liczba inicjatyw zrealizowanych w projekcie – 4 szt.; <p>Sposób monitorowania: plan pracy Centrum; listy obecności uczestników spotkań i zajęć; programy organizowanych zajęć.</p>
Przedsięwzięcia powiązane (komplementarne)	<p>Projekt jest powiązany z następującymi projektami infrastrukturalnymi będącymi odpowiedzią na zdiagnozowane na obszarze rewitalizacji problemy:</p> <p>„Rewitalizacja doliny Świnki i Wieprza”; „Rewitalizacja zespołu dworsko-parkowego Podzamcze”; „Rewitalizacja Rynku II wraz z otoczeniem”; „Rewitalizacja terenów zielonych na terenie Starego Miasta w Łęcznej”.</p> <p>W rewitalizowanej przestrzeni Rynku II, na skwerach miejskich, w parku Podzamcze i w rewitalizowanej dolinie Świnki i Wieprza będą realizowane różnorodne działania Centrum Działań Społecznych, np. zajęcia rekreacyjne dla seniorów z Uniwersytetu Trzeciego Wieku, zajęcia „Klubu Rodzica”, zajęcia dla młodzieży, plenery malarskie itp. Projekt jest powiązany z powyższymi projektami infrastrukturalnymi poprzez osoby ostatecznych beneficjentów (mieszkańcy obszaru rewitalizacji/uczestnicy zajęć w Centrum) oraz zasięg terytorialny (obszar rewitalizacji).</p> <p>„Rewaloryzacja budynku przy ulicy Rynek II w Łęcznej”. Zrekonstruowana kamienica będzie siedzibą Centrum Działań Społecznych. W odnowionej kamienicy przy Rynku II będą realizowane różnorodne działania Centrum Działań Społecznych, np. zajęcia rekreacyjne dla seniorów z Uniwersytetu Trzeciego Wieku, zajęcia „Klubu Rodzica”, zajęcia dla młodzieży, plenery malarskie itp. Projekt jest powiązany poprzez osoby ostatecznych beneficjentów (mieszkańcy obszaru rewitalizacji/uczestnicy zajęć w Centrum) oraz zasięg terytorialny (obszar rewitalizacji).</p>

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 13	
Podmiot:	Urząd Miejski w Łęcznej, Środowiskowy Dom Samopomocy w Łęcznej, Łęczyńskie Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych, Klub Integracji Społecznej, Poradnia Zdrowia Psychicznego SP ZOZ.
Nazwa przedsięwzięcia/projektu:	Środowiskowe Centrum Zdrowia Psychicznego – wsparcie i rozwój usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi, mieszkańców miasta i gminy Łęczna.
Opis:	
Zadania planowane do realizacji w ramach przedsięwzięcia/projektu:	<p>Przedsięwzięcie skierowane jest do osób z zaburzeniami psychicznymi oraz do ich otoczenia społecznego, mieszkańców miasta i gminy Łęczna oraz mieszkańców powiatu łęczyńskiego.</p> <p>Celem działalności Centrum jest zintegrowanie usług skierowanych do osób z zaburzeniami psychicznymi oraz zlokalizowanie ich najbliższej miejsca zamieszkania. Miasto Łęczna posiada sieć oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi, z bazy której korzystają mieszkańcy powiatu łęczyńskiego. Rozwój sieci oparcia o niezbędne elementy spowoduje zwiększenie jakości i dostępności usług dla adresatów działań projektowych zamieszkałych na terenie powiatu.</p> <p>W ramach projektu zaplanowano następujące działania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uruchomienie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania. 2. Rozwój międzygminnych Punktów Konsultacyjno-Doradczych „Promyk” w tym zapewnienie bezpłatnego poradnictwa prawnego, obywatelskiego, psychologicznego, medycznego, konsultacji dla pracowników ośrodków pomocy społecznej. 3. Rozwój sieci oparcia społecznego i rozwój usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi, utworzenie Zespołu Leczenia Środowiskowego (lekarz, terapeuci środowiskowi, psycholog). 4. Interwencja kryzysowa, mobilne punkty pomocy w kryzysie psychicznym. 5. Uruchomienie usług mieszkalnictwa treningowego i chronionego. 6. Organizacja szkoleń i warsztatów we współpracy z ekspertami przez doświadczenie Ex Inn. 7. Aktywizacja społeczna i zawodowa z elementami Fontaine House. 8. Wspieranie osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin oraz kompensowanie skutków niepełnosprawności w sferze zdrowia psychicznego. 9. Animowanie i rozwój grup samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin. 10. Promocja i edukacja zdrowotna. 11. Rozwój współpracy z partnerami z obszaru zdrowia, szkolnictwa wyższego, organizacjami pozarządowymi z terenu kraju i UE 12. Rozwój Partnerstwa na Rzecz Ochrony Zdrowia Psychicznego Mieszkańców Powiatu Łęczyńskiego. <p>Projekt będzie realizowany na wyznaczonym obszarze rewitalizacji.</p>
Miejsce realizacji przedsięwzięcia/projektu:	Powiat Łęczyński, Gmina Łęczna, osiedle Stare Miasto, Podzamcze
Szacowana wartość przedsięwzięcia/projektu:	280.000,00 zł
Planowany okres realizacji:	9/2018 – 12/2020
Źródło finansowania:	Fundusze UE, środki Gminy Łęczna, MOPS, budżet państwa, ROPS, PFRON
Rezultaty planowanego przedsięwzięcia/projektu:	<p>Wskaźniki produktu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – utworzenie Środowiskowego Centrum Zdrowia Psychicznego; – utworzenie Zespołu Leczenia Środowiskowego;

	<ul style="list-style-type: none"> - publikacja informatora - 3.000 egz. <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzyskanie kwalifikacji eksperta przez doświadczenie dla osób po kryzysie psychicznym – 4 osoby; - rozwój działalności 6 Punktów Konsultacyjno- Doradczych „Promyk”; - utworzenie miejsc pracy wspieranej - 4 etaty, umowa zlecenie, - powstanie grup samopomocowych dla osób po kryzysie psychicznym – 15 osób; - powstanie grupy wsparcia dla rodzin – 15 osób; - objęcie specjalistycznymi usługami opiekuńczymi 10 osób chorujących psychicznie. <p>Sposób monitorowania rezultatów: uchwała Rady Miejskiej; umowa z NFZ; uchwała stowarzyszenia; porozumienie ŚDS/ŁSIS/SP ZOZ; protokół odbioru wykonanych informatorów; dokument potwierdzający uzyskanie kwalifikacji (świadectwo, zaświadczenie, certyfikat); porozumienie międzygminne OPS/ŚDS; umowa zlecenie; program grupy; program spotkań grupy; decyzje administracyjne MOPS; Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych.</p>
Przedsięwzięcia powiązane (komplementarne)	<p>Projekt jest powiązany z następującymi projektami infrastrukturalnymi będącymi odpowiedzią na zdiagnozowane na obszarze rewitalizacji problemy:</p> <p>„Przebudowa spichlerza w Podzamczu na potrzeby Środowiskowego Domu Samopomocy”. Po przeniesieniu do spichlerza Środowiskowego Domu Samopomocy przebudowany budynek stanie się siedzibą Środowiskowego Centrum Zdrowia Psychicznego i miejscem realizacji działań projektowych. W projekcie będą uczestniczyć pensjonariusze ŚDS, w tym osoby z obszaru rewitalizacji. Projekt jest powiązany poprzez osoby ostatecznych beneficjentów (mieszkańcy obszaru rewitalizacji/uczestnicy zajęć w Centrum) oraz zasięg terytorialny (obszar rewitalizacji).</p> <p>„Rewitalizacja doliny Świnki i Wieprza”. Projekt będzie realizowany w przebudowanym spichlerzu (siedzibie ŚDS), który jest zlokalizowany w bezpośrednim sąsiedztwie doliny Świnki i Wieprza. W ramach aktywizacji społecznej i zawodowej dla części uczestników projektu (min. pensjonariuszy ŚDS) przewiduje się prace związane z utrzymaniem zieleni i przestrzeni rewitalizowanego obszaru. Projekt jest powiązany poprzez osoby ostatecznych beneficjentów (mieszkańcy obszaru rewitalizacji/uczestnicy zajęć w Centrum) oraz zasięg terytorialny (obszar rewitalizacji).</p> <p>„Rewitalizacja zespołu dworsko-parkowego Podzamcze”. Projekt będzie realizowany w przebudowanym spichlerzu (siedzibie ŚDS), który jest zlokalizowany w rewitalizowanym parku Podzamcze. W ramach aktywizacji społecznej i zawodowej dla części uczestników projektu (min. pensjonariuszy ŚDS) przewiduje się prace związane z utrzymaniem zieleni i przestrzeni rewitalizowanego parku. Projekt jest powiązany poprzez osoby ostatecznych beneficjentów (mieszkańcy obszaru rewitalizacji/uczestnicy zajęć w Centrum) oraz zasięg terytorialny (obszar rewitalizacji).</p>

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 14	
Podmiot:	Gmina Łęczna, SYNTEA Spółka Akcyjna (średnie przedsiębiorstwo)
Nazwa przedsięwzięcia/projektu:	Wszechstronna edukacja kluczem do sukcesu
Opis:	
Zadania planowane do realizacji w ramach przedsięwzięcia/projektu:	<p>Przedsięwzięcie zakłada podniesienie jakości kształcenia ogólnego w Gimnazjum Nr 1 i w Szkole Podstawowej nr 4 w Łęcznej poprzez realizację dodatkowych zajęć dydaktycznych dla 791 uczniów i 88 nauczycieli. Dzięki realizacji projektu zostaną podniesione kompetencje kluczowe uczniów i nauczycieli oraz ukształtowane odpowiednie postawy i nabyte umiejętności niezbędne na rynku pracy. Projekt uwzględnia potrzeby osób niepełnosprawnych. Potrzeba realizacji projektu wynika z niskiego poziomu opanowania umiejętności matematycznych i przyrodniczych, niezadowalających wyników w zakresie nauki języków obcych i niedostatecznej wiedzy na temat podstawowych zasad przedsiębiorczości oraz działalności gospodarczej wśród uczniów w/w szkół.</p> <p>Projekt będzie realizowany na wyznaczonym obszarze rewitalizacji (Gimnazjum Nr 1 na osiedlu Stare Miasto) i będzie dotyczył uczestników, którzy mieszkają na obszarze rewitalizacji (uczniowie Gimnazjum Nr 1 i Szkoły Podstawowej Nr 4).</p> <p>Zadania w projekcie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zajęcia wyrównawcze oraz kształtujące kompetencje kluczowe (ICT, matematyczno-przyrodnicze, języki obce); – zajęcia dla uczniów przyczyniające się do rozwoju kompetencji kluczowych na rynku pracy (ICT, matematyczno-przyrodnicze, przedsiębiorczość, doradztwo zawodowe); – organizacja doradztwa edukacyjno-zawodowego i udzielenie pomocy psychologiczno-pedagogicznej; – zajęcia dla nauczycieli podnoszące kompetencje w zakresie korzystania z nowoczesnych metod, technologii i sprzętu; – zakup wyposażenia pracowni dla przedmiotów przyrodniczych oraz pracowni ICT.
Miejsce realizacji przedsięwzięcia/projektu:	miasto Łęczna, osiedle Bobrowniki, osiedle Stare Miasto
Szacowana wartość przedsięwzięcia/projektu:	1.106.539,80 zł
Planowany okres realizacji:	02/2017-06/2018
Źródło finansowania:	EFS, budżet państwa, budżet Gminy Łęczna, SYNTEA Spółka Akcyjna
Rezultaty planowanego przedsięwzięcia/projektu:	<p>Wskaźniki produktu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – liczba nauczycieli objętych wsparciem – 88 osób; – liczba uczniów objętych wsparciem – 791 osób; – liczba szkół doposażonych w sprzęt – 2,00 szt.; <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe – 712 osób; – liczba nauczycieli, którzy uzyskali kompetencje/kwalifikacje – 80 osób; – liczba szkół wykorzystujących sprzęt i wyposażenie do prowadzenia zajęć – 2 szt. <p>Sposób monitorowania rezultatów: pomiar mierzony na podstawie list obecności na zajęciach, dzienników zajęć, dokumentów rekrutacyjnych (pomiar wykonywany raz na 3 miesiące); protokół odbioru sprzętu (w momencie dostarczenia sprzętu); pomiar na podstawie wyników egzaminów i sprawdzianów, otrzymanych certyfikatów (pomiar wykonywany raz na kwartał).</p>
Przedsięwzięcia	Projekt jest powiązany z projektem infrastrukturalnym pn. „Rewaloryzacja

powiązane (komplementarne)	budynku przy ulicy Rynek II w Łęcznej”. Zrekonstruowany budynek przy Ryнку II będzie siedzibą Centrum Działań Społecznych – Rynek II, w którym będą odbywały się zajęcia dla młodzieży z obszaru rewitalizacji, w tym uczestników zajęć wyrównawczych. Projekt jest powiązany poprzez osoby ostatecznych beneficjentów (uczniów z obszaru rewitalizacji) oraz zasięg terytorialny (obszar rewitalizacji).
----------------------------	--

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 15	
Podmiot:	Urząd Miejski w Łęcznej, Środowiskowy Dom Samopomocy w Łęcznej, Łęczyńskie Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych, Klub Integracji Społecznej
Nazwa przedsięwzięcia/projektu:	Rozwój modelu współpracy samorządu terytorialnego, organizacji pozarządowych zajmujących się problemami osób z zaburzeniami psychicznymi oraz pracodawców na rzecz aktywizacji zawodowej i społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi.
Opis:	
Zadania planowane do realizacji w ramach przedsięwzięcia/projektu:	<p>Projekt rozwija model współpracy liderów życia społecznego we współpracy z liderami osób z zaburzeniami psychicznymi. Model współpracy został wypracowany w latach 2005-2006 w ramach Działania 1.4 SPO RZL. Jest odpowiedzią na brak aktualnej diagnozy (ostatnie badania na terenie gminy i powiatu dotyczą lat 1990-1994) potrzeb osób z niepełnosprawnościami w tym osób z zaburzeniami psychicznymi, co powoduje trudność w realizacji działań odpowiadających na rzeczywiste potrzeby tej grupy osób.</p> <p>W ramach projektu zaplanowano następujące działania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Diagnoza potrzeb środowiska osób z zaburzeniami psychicznymi. 2. Integracja i koordynacja działań instytucji zajmujących się rehabilitacją społeczno-zawodową oraz leczeniem i wsparciem środowiskowym. 3. Kampania informacyjno-edukacyjna na rzecz ograniczania stygmatyzacji i dyskryminacji osób chorujących psychicznie. 4. Ewaluacja programów pracy dla chorujących psychicznie. 5. Szkolenia dla pracowników instytucji i organizacji – trener pracy. 6. Włączenie osób chorujących psychicznie do wdrażania modelu współpracy. 7. Promocja formy zatrudnienia wspieranego na lokalnym rynku pracy. <p>Celem działań jest wzmocnienie modelu współpracy liderów życia społecznego na rzecz aktywizacji zawodowej i społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi; wzmocnienie pozycji osób z zaburzeniami psychicznymi na lokalnym rynku pracy, promocja zatrudnienia wspieranego, zdobycie kwalifikacji do pełnienia roli trenera pracy, zdiagnozowanie aktualnych potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi.</p>
Miejsce realizacji przedsięwzięcia/projektu:	Gmina Łęczna, Osiedle Stare Miasto
Szacowana wartość przedsięwzięcia/projektu:	270.000,00 zł
Planowany okres realizacji:	9/2017 – 12/2018
Źródło finansowania:	Fundusze UE, środki Gminy Łęczna
Rezultaty planowanego przedsięwzięcia/projektu:	<p>Wskaźniki produktu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób z zaburzeniami psychicznymi objętych wsparciem w programie – 15; – Powstanie kompleksowego programu reintegracji i rehabilitacji społeczno-zawodowej dla 20 osób z zaburzeniami psychicznymi; <p>Wskaźniki rezultatu:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – uzyskanie kwalifikacji trenera pracy przez 6 osób w tym 2 z zaburzeniami psychicznymi; – zgłoszenie gotowości do pracy w ramach zatrudnienia wspieranego przez 10 osób; – podjęcie pracy przez 10 osób. <p>Sposób monitorowania rezultatów: dokument potwierdzający przyjęcie programu (uchwała, zarządzenie); dokument potwierdzający podjęcie zatrudnienia (kopia umowy o pracę, umowa cywilno-prawna); dokument potwierdzający uzyskanie kwalifikacji (świadectwo, zaświadczenie, certyfikat); listy obecności uczestników spotkań, w tym spotkań z potencjalnymi pracodawcami; ankieta na początek i zakończenie uczestnictwa w programie.</p>
Przedsięwzięcia powiązane (komplementarne)	<p>Projekt jest powiązany z projektem infrastrukturalnym pn. „Rewaloryzacja budynku przy ulicy Rynek II w Łęcznej”.</p> <p>W odnowionym budynku będą odbywały się zajęcia oraz spotkania uczestników projektu. Projekt jest powiązany poprzez osoby ostatecznych beneficjentów (osoby niepełnosprawne z obszaru rewitalizacji) oraz zasięg terytorialny (obszar rewitalizacji).</p>

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 16	
Podmiot:	Powiat Łęczyński
Nazwa przedsięwzięcia/projektu:	Hortiterapia i terapia sensoryczna – rozwój usług społecznych w powiecie łęczyńskim
Opis:	
Zadania planowane do realizacji w ramach przedsięwzięcia/projektu:	<p>W ramach przedsięwzięcia w Ośrodku Rewalidacyjno-Wychowawczym w Łęcznej zaplanowano rozszerzenie oferty usług dla dzieci niepełnosprawnych o charakterze profilaktycznym i aktywizującym poprzez wprowadzenie terapii sensorycznej i hortiterapii realizowanych z wykorzystaniem ogrodu położonego na terenie parku podworskiego w Łęcznej.</p> <p>Projekt obejmuje następujące zadania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podniesienie kwalifikacji pracowników Ośrodka Rewalidacyjno - Wychowawczego w Łęcznej oraz Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Łęcznej z zakresu terapii sensorycznej/hortiterapii. 2. Warsztaty dla rodziców dzieci niepełnosprawnych dotyczące zajęć domowych z wykorzystaniem terapii sensorycznej i hortiterapii. 3. Zakup wyposażenia i pomocy dydaktyczno-rehabilitacyjnych do sal Ośrodka Rewalidacyjno - Wychowawczego. 4. Utworzenie wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego w Ośrodku Rewalidacyjno - Wychowawczym. 5. Przeprowadzenie zajęć terapii sensorycznej i hortiterapii dla podopiecznych ORW i PPP oraz wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, w osób z niepełnosprawnością na terenie Ośrodka przez terapeutów Ośrodka i Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej.
Miejsce realizacji przedsięwzięcia/projektu:	Ośrodek Rewalidacyjno -Wychowawczy w Łęcznej, ul. Litewska 16
Szacowana wartość przedsięwzięcia/projektu:	496 071,25 zł
Planowany okres realizacji:	09/2017-11/2019
Źródło finansowania:	Budżet państwa: 36.735,69 zł Budżet powiatu: 37.675,00 zł

	UE: 421.660,56 zł
Rezultaty planowanego przedsięwzięcia/projektu:	<p>Wskaźniki produktu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie – 94 osoby 2. Liczba osób objętych szkoleniami/ doradztwem w zakresie kompetencji cyfrowych – 50 osób. 3. Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami – 1 szt. <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych istniejących po zakończeniu projektu – 7 sztuk. <p>Sposób monitorowania rezultatów: karty usług terapeutycznych; raporty terapeutów; listy obecności; rejestr zaświadczeń i opinii trenerów o nabyciu kwalifikacji; protokoły zakupu sprzętu i wyposażenia; świadczenia ukończenia kursów specjalistycznych; certyfikaty.</p>
Przedsięwzięcia powiązane (komplementarne)	<p>Projekt jest powiązany z projektem infrastrukturalnym pn. „Ogród zmysłów – rozszerzenie oferty terapeutycznej Ośrodka Rewalidacyjno-Wychowawczego w Łęcznej poprzez zagospodarowanie terenu parku”.</p> <p>Działania w projekcie będą realizowane w Ośrodku Rewalidacyjno-Wychowawczym w Łęcznej. Projekt będzie realizowany przez pracowników Ośrodka oraz pracowników Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. Projekt jest powiązany poprzez osoby ostatecznych beneficjentów (osoby z obszaru rewitalizacji) oraz zasięg terytorialny (obszar rewitalizacji).</p>

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 17	
Podmiot:	Powiat Łęczyński/Powiatowy Urząd Pracy
Nazwa przedsięwzięcia/projektu:	Aktywni 2017
Opis:	
Zadania planowane do realizacji w ramach przedsięwzięcia/projektu:	<p>Projekt będzie realizowany w ramach Działania 9.2 Aktywizacja zawodowa - projekty PUP Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego 2014-2020.</p> <p>W ramach projektu zaplanowano następujące działania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pośrednictwo pracy lub poradnictwo zawodowe. 2. Staże. 3. Szkolenia indywidualne. 4. Szkolenia grupowe. 5. Wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego. <p>Grupę docelową będą stanowiły osoby w wieku 30 lat i więcej zarejestrowane w PUP w Łęcznej jako osoby bezrobotne, dla których został ustalony I (tzw. bezrobotni aktywni) lub II (tzw. wymagający wsparcia) profil pomocy, należące co najmniej do jednej z następujących grup:</p> <ul style="list-style-type: none"> – osoby w wieku 50 lat i więcej; – osoby długotrwale bezrobotne; – kobiety; – osoby z niepełnosprawnościami; – osoby o niskich kwalifikacjach. <p>Rolnicy i członkowie ich rodzin, tj. współmałżonek lub domownik w wieku 30 lat</p>

	<p>i więcej zarejestrowani w PUP w Łęcznej jako osoby bezrobotne, dla których został ustalony I (tzw. bezrobotni aktywni) lub II (tzw. wymagający wsparcia) profil pomocy, należące co najmniej do jednej z następujących grup:</p> <ul style="list-style-type: none"> – osoby w wieku 50 lat i więcej; – osoby długotrwale bezrobotne; – kobiety; – osoby niepełnosprawnościami; – osoby o niskich kwalifikacjach; <p>prowadzący indywidualne gospodarstwa rolne do wielkości 2 ha przeliczeniowych, zamierzający odejść z rolnictwa. Projekt będzie realizowany także na wyznaczonym obszarze rewitalizacji.</p>
Miejsce realizacji przedsięwzięcia/projektu:	Powiat Łęczyński, Gmina Łęczna, Osiedle Stare Miasto
Szacowana wartość przedsięwzięcia/projektu:	1,28 mln zł
Planowany okres realizacji:	01/2017-12/2017
Źródło finansowania:	Europejski Fundusz Społeczny
Rezultaty planowanego przedsięwzięcia/projektu:	<p>Wskaźniki produktu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie (142 osoby); – Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie (58 osób); – Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (5 osób); – Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie (20 osób); – Liczba osób z niskimi kwalifikacjami objętych wsparciem w programie (50 osób). <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek po opuszczeniu programu (65 osób); – Liczba osób które uzyskały kwalifikacje/ doświadczenie po opuszczeniu programu (30 osób). <p>Projekt zakłada minimalny poziom efektywności zatrudnieniowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dla osób w wieku 50 lat i więcej: na poziomie co najmniej 33% – dla kobiet: na poziomie co najmniej 39%; – w przypadku osób z niepełnosprawnościami: na poziomie co najmniej 33%; – w przypadku osób długotrwale bezrobotnych: na poziomie co najmniej 30%; – w przypadku osób o niskich kwalifikacjach (do poziomu ISCED 3): na poziomie co najmniej 38%. <p>Sposób monitorowania: dokument potwierdzający podjęcie zatrudnienia (kopia umowy o pracę, umowa cywilno-prawna), potwierdzenie faktu zarejestrowania działalności gospodarczej (CEIDG lub KRUS); dokument potwierdzający uzyskanie kwalifikacji (świadectwo, zaświadczenie, certyfikat, itp.); zestawienia tabelaryczne; program Syriusz.</p>
Przedsięwzięcia powiązane (komplementarne)	<p>Projekt jest powiązany z projektem infrastrukturalnym pn. „Rewitalizacja Rynku II wraz z otoczeniem”.</p> <p>W projekcie wezmą udział min. osoby zamieszkujące przy Rynku II i w jego bezpośrednim otoczeniu. Projekt jest powiązany poprzez osoby ostatecznych beneficjentów (osoby bezrobotne z obszaru rewitalizacji) oraz zasięg terytorialny (obszar rewitalizacji).</p>

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 18	
Podmiot:	Powiat Łęczyński/Powiatowy Urząd Pracy
Nazwa przedsięwzięcia/projektu:	Czas na zmiany
Opis:	
Zadania planowane do realizacji w ramach przedsięwzięcia/projektu:	<p>Projekt będzie realizowany ze środków Funduszu Pracy - państwowego funduszu celowego. Gromadzone na nim środki są przeznaczane na cele wskazane w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2016r. poz. 645 z póź. zm.), między innymi na aktywizację osób bezrobotnych.</p> <p>W ramach projektu zaplanowano następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1 spotkanie w ramach grupowej informacji zawodowej prowadzonej przez doradcę zawodowego dla osób bezrobotnych zamieszkałych na terenie obszaru objętego rewitalizacją (celem spotkania będzie przekazanie informacji na temat praw i obowiązków osób bezrobotnych oraz wsparcia oferowanego przez PUP w Łęcznej); - 1 spotkanie w ramach porady grupowej prowadzonej przez doradcę zawodowego (celem spotkania będzie wyłonienie kandydatów zainteresowanych udziałem w projekcie „Czas na zmiany” – rekrutacja i selekcja osób do objęcia wsparciem w ramach usług i instrumentów przewidzianych w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy); - objęcie uczestników usługą pośrednictwa pracy: analiza sytuacji na rynku pracy pod kątem posiadanych przez osoby bezrobotne kwalifikacji i uprawnień, indywidualne pośrednictwo pracy - analiza ofert pracy, informacja nt. zasad kierowania osób bezrobotnych na miejsca pracy będące w dyspozycji PUP Łęczna oraz zasad korzystania z ofert pracy innych urzędów; - poradnictwo indywidualne (3 godziny) dla osób, zakwalifikowanych do udziału w projekcie. Poradnictwo indywidualne obejmie: określanie zainteresowań i uzdolnień zawodowych, określenie preferencji i predyspozycji zawodowych, przygotowanie listu motywacyjnego i życiorysu zawodowego, przygotowanie do rozmowy z pracodawcą, wsparcie zawodowe i wzmocnienie pozytywnej motywacji, podjęcie decyzji zawodowej; - objęcie zrekrutowanych osób wsparciem w postaci robót publicznych, prac interwencyjnych lub staży (osoby będą wykonywały pracę na terenie gminy Łęczna w tym prace na terenie objętym rewitalizacją); - udzielanie porad z zakresu przeciwdziałania bezrobociu przez pracowników PUP w ramach dyżurów – 1 x w m-cu w pomieszczeniu w rewitalizowanej kamienicy na Rynku II.
Miejsce realizacji przedsięwzięcia/projektu:	Gmina Łęczna, Osiedle Stare Miasto(obszar rewitalizacji)
Szacowana wartość przedsięwzięcia/projektu:	0,31 mln zł
Planowany okres realizacji:	01/2018-12/2020
Źródło finansowania:	Fundusz Pracy
Rezultaty planowanego przedsięwzięcia/projektu:	<p>Wskaźniki produktu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób bezrobotnych objętych wsparciem w projekcie (30 osób);

	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób objętych usługą pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego, osób zamieszkałych na terenie objętym rewitalizacją (30 osób). <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek po opuszczeniu programu (15 osób); - Liczba osób które uzyskały kwalifikacje/ doświadczenie po opuszczeniu programu (10osób); - Liczba osób bezrobotnych zamieszkałych na terenie objętym rewitalizacją, u których nastąpił wzrost poziomu aktywizacji (15osób); - Liczba osób u których nastąpił wzrost motywacji do zmiany sytuacji życiowej (15 osób). <p>Sposób monitorowania: dokument potwierdzający podjęcie zatrudnienia (kopia umowy o pracę, umowa cywilno-prawna), potwierdzenie faktu zarejestrowania działalności gospodarczej (CEIDG lub KRUS); dokument potwierdzający uzyskanie kwalifikacji (świadectwo, zaświadczenie, certyfikat, itp.);</p> <p>ankieta przeprowadzona na początek i na zakończenie udziału w programie; zestawienia tabelaryczne; listy obecności uczestników spotkań; program Syriusz.</p>
Przedsięwzięcia powiązane (komplementarne)	<p>Projekt jest powiązany z następującymi projektami infrastrukturalnymi będącymi odpowiedzią na zdiagnozowane na obszarze rewitalizacji problemy: „Rewitalizacja doliny Świnki i Wieprza”; „Rewitalizacja zespołu dworsko-parkowego Podzamcze”; „Rewitalizacja Rynku II wraz z otoczeniem”; „Rewitalizacja terenów zielonych na terenie Starego Miasta w Łęcznej”.</p> <p>Osoby objęte projektem w ramach robót publicznych lub prac interwencyjnych będą wykonywać w rewitalizowanej przestrzeni Rynku II, na skwerach miejskich, w parku Podzamcze i w rewitalizowanej dolinie Świnki i Wieprza prace związane z utrzymaniem zieleni i prace porządkowe.</p> <p>Projekt jest powiązany z powyższymi projektami infrastrukturalnymi poprzez osoby ostatecznych beneficjentów (mieszkańcy obszaru rewitalizacji) oraz zasięg terytorialny (obszar rewitalizacji).</p> <p>„Rewaloryzacja budynku przy ulicy Rynek II w Łęcznej” – w odnowionym budynku będą odbywały się zajęcia oraz spotkania uczestników projektu. Projekt jest powiązany poprzez osoby ostatecznych beneficjentów (osoby bezrobotne z obszaru rewitalizacji) oraz zasięg terytorialny (obszar rewitalizacji).</p>

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 19	
Podmiot:	Lubelska Wojewódzka Komenda OHP, ul. Lubomelska 1-3, 20-072 Lublin
Nazwa przedsięwzięcia/projektu:	Od szkolenia do zatrudnienia- YEI
Opis:	
Zadania planowane do realizacji w ramach przedsięwzięcia/projektu:	<p>Projekt będzie realizowany w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (POWER) 2014-2020 i ma minimalizować ryzyko marginalizacji społecznej młodzieży w wieku 15-25 lat.</p> <p>Wsparcie w projekcie obejmie 10 osób z miasta Łęczna (w tym z obszaru rewitalizacji). Podjęte działania będą miały ma celu eliminację zjawisk społecznych, będących przyczyną powstawania zjawiska wykluczenia społecznego. Program obejmie dwie grupy beneficjentów:</p> <p>I grupa (15-17 lat) to osoby znajdujące się w szczególnie niekorzystnej sytuacji, które posiadają wykształcenie na poziomie szkoły podstawowej lub gimnazjum, zaniebujące obowiązkiem szkolny – wykazujące słabe wyniki w nauce i dużą absencję na zajęciach szkolnych, a przez to zagrożone wykluczeniem</p>

	<p>społecznym. Celem projektu będzie udzielenie tym osobom wsparcia prowadzącego do podjęcia nauki lub szkolenia, nabycia kwalifikacji oraz nabycia elementarnych kompetencji społecznych.</p> <p>II grupa (18-24 lata) to osoby pozostające bez zatrudnienia, nieuczące się, których ograniczenia materialne i środowiskowe, a także brak kwalifikacji zawodowych, zbyt niskie kwalifikacje zawodowe lub kwalifikacje zawodowe niedostosowane do potrzeb rynku pracy oraz brak doświadczenia zawodowego i wiedzy na temat skutecznych metod poszukiwania pracy utrudniają samodzielne nabycie umiejętności umożliwiających wejście na rynek pracy i gwarantujących udany start życiowy.</p> <p>W ramach projektu zaplanowano następujące działania: Działania dla I grupy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Warsztaty wyrównawcze z przedmiotów szkolnych. 2. Konkurs z nagrodami związany ze wsparciem udzielanym w ramach projektu. 3. Podstawowy kurs komputerowy. <p>Działania dla II grupy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Grupowe zajęcia z doradcą zawodowym. 2. Kursy zawodowe. 3. Kursy prawa jazdy kat. B. 4. Warsztaty z zakresu kreowania wizerunku połączone z usługą stylisty wraz z metamorfozą. 5. Warsztaty przygotowujące do usamodzielnienia się (tworzenie i zarządzanie domowym budżetem; kontakty z instytucjami i urzędami publicznymi; prawo pracy, podatki). 6. Indywidualne pośrednictwo pracy/pośrednictwo w zakresie organizacji staży zawodowych. 7. Coaching zawodowy – zajęcia grupowe (zwiększenie samooceny i samoakceptacji, automotywacja, asertywność, kreatywność). 8. Staże zawodowe (3 mies.). 9. Wyposażenie stanowiska pracy u pracodawcy w związku z odbywanym przez uczestnika stażem. <p>Działania dla I i II grupy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Grupowe wsparcie psychologiczne – treningi i warsztaty. 2. Indywidualne wsparcie psychologiczne. 3. Zajęcia z zakresu zapobiegania depresji wśród młodzieży. 4. Indywidualne zajęcia z doradcą zawodowym. 5. Warsztaty aktywnego poszukiwania pracy. 6. Kursy językowe. 7. Kursy ECDL (Europejski Certyfikat Umiejętności Komputerowych). <p>Udzielone wsparcie doprowadzi do podjęcia nauki lub szkolenia, nabycia kwalifikacji, elementarnych kompetencji społecznych, nabycia wiedzy o skutecznych metodach poszukiwania pracy, nabycia umiejętności umożliwiających wejście na rynek pracy, gwarantującego udany start życiowy.</p> <p>Realizacja projektu będzie miała znaczący wpływ na sferę gospodarczą, ze względu na podniesienie poziomu kompetencji i kwalifikacji zawodowych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub wykluczonych, poprzez staż zawodowy, a także znalezienie zatrudnienia.</p> <p>Projekt będzie realizowany także na wyznaczonym obszarze rewitalizacji.</p>
Miejsce realizacji przedsięwzięcia/projektu:	Miasto Łęczna, w tym osiedle Stare Miasto (obszar rewitalizacji)
Szacowana wartość przedsięwzięcia/projektu:	150.000,00 zł (w części dla miasta Łęczna)
Planowany okres realizacji:	07/2017-04/2018

Źródło finansowania:	Fundusze UE
Rezultaty planowanego przedsięwzięcia/projektu:	<p>Kluczowe rezultaty projektu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba osób biernych zawodowo nieuczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, które otrzymały ofertę pracy, kształcenia ustawicznego, przygotowania zawodowego lub stażu po opuszczeniu programu - 10 2. Liczba osób biernych zawodowo nieuczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, uczestniczących w kształceniu/szkoleniu lub uzyskujących kwalifikacje lub pracujących (łącznie z pracującymi na własny rachunek) po opuszczeniu programu - 10 3. Liczba osób biernych zawodowo nieuczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, które ukończyły interwencję wspieraną w ramach inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych. - 10 <p>Sposób monitorowania: rejestr osób, które otrzymały ofertę pracy, kształcenia ustawicznego, przygotowania zawodowego lub stażu po opuszczeniu programu; rejestr certyfikatów potwierdzających nabycie kwalifikacji; rejestr osób, które ukończyły interwencję wspieraną w ramach inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych.</p>
Przedsięwzięcia powiązane (komplementarne)	<p>Projekt jest powiązany z projektem infrastrukturalnym pn. „Rewitalizacja Rynku II wraz z otoczeniem”.</p> <p>Projekt swoimi działaniami obejmie min. mieszkańców obszaru rewitalizacji, w tym osoby zamieszkujące przy Rynku II lub w jego otoczeniu. Projekt jest powiązany poprzez osoby ostatecznych beneficjentów (osoby z obszaru rewitalizacji) oraz zasięg terytorialny (obszar rewitalizacji).</p>

Wszystkie ww. przedsięwzięcia będą realizowane na wyznaczonym obszarze rewitalizacji.

Powyższy katalog projektów nie jest zamknięty, nabór projektów do Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Łęczna na lata 2016-2023 jest ciągły.

Na stronie Urzędu Miejskiego zamieszczona została karta projektu rewitalizacyjnego. Zespół roboczy ds. rewitalizacji na czele z Burmistrzem będzie podejmował decyzje o włączeniu zaproponowanego projektu do LPR zgodnie z postępowaniem opisanym w podrozdziale 13.3. Zasady i tryb aktualizacji LPR.

8. CHARAKTERYSTYKA UZUPEŁNIAJĄCYCH RODZAJÓW PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

Poza przedsięwzięciami podstawowymi wymienionymi w Rozdziale 7. Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Łęczna na lata 2016-2023 na obszarze zdegradowanym gminy i poza nim będą realizowane również inne przedsięwzięcia pozwalające na wyprowadzenie tego obszaru ze stanu kryzysowego. Przedsięwzięcia te mają głównie charakter środowiskowy, społeczny i infrastrukturalny. Przedsięwzięcia te skierowane są do szerokiego grona odbiorców z gminy Łęczna, w tym przede wszystkim do mieszkańców obszaru zdegradowanego.

SFERA SPOŁECZNA

- poprawa standardu infrastruktury społecznej
 - modernizacja i doposażenie placówek opieki zdrowotnej,
 - dostosowanie placówek szkolnych do współczesnych standardów oraz zakup profesjonalnego wyposażenia,
 - remont placów zabaw lub budowa nowych oraz budowa boisk,
 - tworzenie miejsc integracji i spotkań dla mieszkańców tj. świetlic środowiskowych, klubów młodzieżowych, doposażenie, organizacja zajęć (dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych i seniorów),
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i bezrobociu m.in.:
 - zbudowanie kompetentnej kadry, która pomagałaby osobom z problemami alkoholowymi, narkotykowymi oraz osobom bezrobotnym,
 - aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych, integracja osób niepełnosprawnych z osobami zdrowymi, współpraca z Warsztatami Terapii Zajęciowej,
 - realizacja programów aktywizacji i integracji społecznej wszystkich mieszkańców (warsztaty i szkolenia aktywizujące),
 - realizacja programów pomocy dla osób dotkniętych różnymi rodzajami patologii społecznych,
 - realizacja programów profilaktycznych przeciwko uzależnieniom,
 - prowadzenie programów aktywizacji zawodowej i przeciwdziałania bezrobociu (staże, praktyki, szkolenia),

SFERA GOSPODARCZA

- poprawa warunków do rozwoju przedsiębiorczości m.in.:
 - tworzenie i rozwój uzbrojonych terenów inwestycyjnych, gotowych do zainwestowania,
 - poprawa bazy lokalowej do prowadzenia działalności gospodarczej poprzez wykorzystanie niezagospodarowanych budynków (lokale do wynajęcia, inkubator przedsiębiorczości dla nowo powstałych małych firm i jednoosobowej działalności gospodarczej),
 - utworzenie punktu obsługi inwestora (poradnictwo ekonomiczne, prawne, biznesowe);
- promocja gospodarcza m.in.:
 - aktywne szukanie inwestorów,
 - promowanie terenów inwestycyjnych na stronie internetowej gminy,
 - uczestnictwo w targach i wystawach krajowych i międzynarodowych;
- rozwój funkcji turystycznej m.in.:
 - identyfikacja i tworzenie atrakcji i produktów turystycznych opartych na lokalnych

zasobach

- modernizacja i rozwój infrastruktury turystycznej (np. infrastruktura noclegowa i gastronomiczna),

SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA

- poprawa przestrzeni publicznej m.in.:
 - poprawa estetyki i stanu technicznego obiektów publicznych,
 - organizowanie konkursów na zagospodarowanie terenów wokół bloków czy domów indywidualnych, co przyczyni się do podniesienia atrakcyjności przestrzeni;
 - utworzenie estetycznej przestrzeni, sprzyjającej rozwojowi przedsiębiorczości.
- poprawa bezpieczeństwa publicznego m.in.:
 - budowa oświetlenia,
 - instalacja monitoringu,
 - zwiększenie liczby patroli policji, szczególnie pieszych;

SFERA TECHNICZNA

- poprawa infrastruktury komunikacyjnej m.in.:
 - modernizacja i budowa dróg lokalnych i chodników,
 - poprawa oznakowania ulic i jezdni,
 - tworzenie miejsc parkingowych z uwzględnieniem potrzeb osób niepełnosprawnych,
 - budowa i modernizacja sieci dróg i ścieżek rowerowych oraz pieszych,
- poprawa infrastruktury mieszkaniowej m.in.:
 - termomodernizacja istniejących bloków,
 - rozwój budownictwa komunalnego i socjalnego;
- rozwój infrastruktury technicznej m.in.:
 - budowa i modernizacja infrastruktury technicznej, np. wodno-kanalizacyjnej,
- ochrona i wykorzystanie zasobów materialnych dziedzictwa kulturowego m.in.:
 - ochrona obiektów zabytkowych,

SFERA ŚRODOWISKOWA

- poprawa świadomości ekologicznej mieszkańców m.in.:
 - organizacja szkoleń i kursów w zakresie postaw ekologicznych mieszkańców,
 - poprawa segregacji odpadów;
- zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii i innych energooszczędnych rozwiązań m.in.:
 - instalacja kolektorów słonecznych oraz paneli fotowoltaicznych na budynkach publicznych i prywatnych,
 - budowa oświetlenia ulicznego z wykorzystaniem paneli fotowoltaicznych,
 - wymiana kotłów węglowych w domach jednorodzinnych,
 - termomodernizacja budynków publicznych i prywatnych,
 - wykorzystanie energooszczędnego oświetlenia (zarówno ulicznego, jak i wewnątrz budynków).
- wykorzystanie terenów zielonych do rozwoju społeczno-gospodarczego m.in.:
 - uporządkowanie i zagospodarowanie terenów zielonych,
 - rekonstrukcja drzewostanu

Powyższy katalog uzupełniających rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych ma charakter ogólny i indykatywny. Zakres poszczególnych przedsięwzięć oraz miejsce ich realizacji zostaną doprecyzowane na dalszych etapach wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji. Na wyznaczonym obszarze rewitalizacji zostaną zrealizowane również inne przedsięwzięcia, zidentyfikowane na późniejszym etapie, które będą finansowane z różnych źródeł.

9. MECHANIZMY ZAPEWNIENIA KOMPLEMENTARNOŚCI MIĘDZY PROJEKTAMI/PRZEDSIĘWZIĘCIAMI REWITALIZACYJNYMI

9.1. POWIĄZANIE PROJEKTÓW/PRZEDSIĘWZIĘĆ Z CELAMI REWITALIZACJI

Wszystkie zidentyfikowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne realizują co najmniej jeden cel rewitalizacji:

Tabela 3. Realizacja celów rewitalizacji przez przedsięwzięcia rewitalizacyjne

	1 cel rewitalizacji: ograniczenie wykluczenia społecznego, poprawa jakości życia mieszkańców, ich aktywizacji i integracji oraz przeciwdziałanie bezrobociu, a także ożywienie gospodarcze i turystyczne obszaru	2 cel rewitalizacji: kształtowanie atrakcyjnej i funkcjonalnej przestrzeni publicznej, sprzyjającej poprawie bezpieczeństwa oraz rozwój infrastruktury technicznej i odnowa terenów zielonych	3 cel rewitalizacji: podniesienie jakości środowiska przyrodniczego i wykorzystanie jego potencjału do rozwoju społeczno- gospodarczego oraz wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców
1. Rewitalizacja zabytkowych obiektów drewnianych w Łęcznej	X	X	
2. Rewitalizacja doliny Świnki i Wieprza	X	X	X
3. Rewaloryzacja budynku przy ulicy Rynek II w Łęcznej	X	X	
4. Budowa sieci monitoringu w dolinie Świnki i w parku Podzamcze	X	X	
5. Rewitalizacja zespołu dworsko-parkowego Podzamcze	X	X	

6. Rewitalizacja Rynku II wraz z otoczeniem			
7. Rewitalizacja terenów zielonych na terenie Starego Miasta w Łęcznej			
8. Przebudowa spichlerza w Podzamczu na potrzeby Środowiskowego Domu Samopomocy			
9. Rozbudowa i modernizacja sieci wodno-kanalizacyjnej na Starym Mieście w Łęcznej			
10. Rewaloryzacja zachodniej pierzei Rynku II w Łęcznej			
11. Ogród zmysłów – rozszerzenie oferty terapeutycznej Ośrodka Rewalidacyjno-Wychowawczego w Łęcznej poprzez zagospodarowanie terenu parku.			
12. „Centrum Działań Społecznych – Rynek II”			
13. Środowiskowe Centrum Zdrowia Psychicznego – wsparcie i rozwój usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi, mieszkańców miasta i gminy Łęczna.			
14. Wszechstronna edukacja kluczem do sukcesu			
15. Rozwój modelu współpracy samorządu terytorialnego, organizacji pozarządowych zajmujących się problemami osób z zaburzeniami psychicznymi oraz pracodawców na rzecz aktywizacji zawodowej i społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi.			
16. Hortiterapia i terapia sensoryczna – rozwój usług społecznych w powiecie łęczyńskim			
17. Aktywni 2017			
18. Czas na zmiany			

9.2. KOMPLEMENTARNOŚĆ PROJEKTÓW/PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH ORAZ POMIĘDZY DZIAŁANAMI RÓŻNYCH PODMIOTÓW I FUNDUSZY NA OBSZARZE REWITALIZACJI

Wymogiem koniecznym dla przedsięwzięć rewitalizacyjnych jest zapewnienie ich komplementarności w różnych wymiarach. W szczególności dotyczy to komplementarności:

- przestrzennej,
- problemowej,
- proceduralno-instytucjonalnej,
- międzyokresowej,
- źródeł finansowania.

Komplementarność przestrzenna

Zapewnienie komplementarności przestrzennej w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Łęczna na lata 2016-2023 jest możliwe dzięki realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które mają służyć wyprowadzeniu obszaru zdegradowanego ze stanu kryzysowego. Są to projekty wzajemnie ze sobą powiązane, synergiczne i wzajemnie się dopełniające, a ich realizacja wpłynie na poprawę sytuacji całego obszaru rewitalizacji.

Ze względu na duże znaczenie obszaru rewitalizacji dla całej gminy Łęczna (koncentracja usług społecznych i publicznych) planowane interwencje nie spowodują przesunięcia problemów na inny obszar, a jedynie zapoczątkują pozytywne zmiany w pozostałych częściach gminy, a realizacja przedsięwzięć poza obszarem rewitalizacji nie spowoduje wykluczenia społecznego innych sołectw i dzielnic gminy.

Realizacja podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych wskazanych w rozdziale 7 niniejszego dokumentu oraz uzupełniające wymienionych w rozdziale 8 przyczyni się do rozwiązania problemów źródłowych, dzięki czemu możliwe będzie ograniczenie ich rozprzestrzeniania na inne części gminy. Jednocześnie pozytywne efekty realizowanych przedsięwzięć będą oddziaływać również na mieszkańców całej gminy Łęczna jak i na jej rozwój społeczno-gospodarczy.

Komplementarność problemowa

Komplementarność problemowa oznacza konieczność realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które będą się wzajemnie dopełniały tematycznie, sprawiając że Lokalny Program Rewitalizacji będzie oddziaływał na obszar zdegradowany we wszystkich niezbędnych aspektach, tj.: społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym i środowiskowym. Wymienione w rozdziale 7 podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne przyczyniają się do rozwiązania problemów we wszystkich wyżej wymienionych aspektach

tworząc tym samym spójną i komplementarną całość. Zadania o charakterze infrastrukturalnym, które rozwiązują różnorodne problemy społeczności lokalnej, uzupełnione zostały inicjatywami o charakterze społecznym nieinfrastrukturalnym.

Szczegółowe powiązania poszczególnych przedsięwzięć przedstawiono w rozdziale 6. Lista podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z ich opisami.

Wskazane w dokumencie przedsięwzięcia wpływają na niwelowanie problemów w różnych sferach: w sferze społecznej poprzez działania infrastrukturalne i miękkie nakierowane na poprawę jakości usług społecznych i integracji mieszkańców, w sferze gospodarczej poprzez poprawę atrakcyjności obszaru, co doprowadzi do rozwoju lokalnej gospodarki i zmniejszenia bezrobocia, w sferze przestrzenno-funkcjonalnej poprzez estetyczne zagospodarowanie przestrzeni publicznej Łącznej oraz w sferze technicznej i środowiskowej poprzez działania w zakresie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej. Wszystkie przedsięwzięcia są zintegrowane i ukierunkowane na doprowadzenie do kompleksowego efektu poprawy obszaru rewitalizacji.

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Łączna na lata 2016-2023 charakteryzuje się komplementarnością proceduralno-instytucjonalną, gdyż posiada system zarządzania procesem rewitalizacji, który pozwoli na efektywne współdziałanie interesariuszy (w tym niezależnych od siebie instytucji i podmiotów) oraz będzie wykorzystywał wzajemnie uzupełniające się i spójne procedury.

Opis systemu wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji został przedstawiony w rozdziale 12 niniejszego dokumentu. Za prawidłową realizację założeń Lokalnego Programu Rewitalizacji odpowiada Burmistrz Łącznej, natomiast nad bieżącą koordynacją wszystkich działań związanych z rewitalizacją czuwa Zespół roboczy ds. opracowania LPR, w skład którego wchodzi pracownicy Urzędu Miejskiego. System zarządzania procesem rewitalizacji jest spójny i przejrzysty. Osadzony został w dotychczasowym systemie zarządzania przyjętym w gminie. Podmiotem koordynującym wdrażanie LPR jest Burmistrz Łącznej. Wśród struktur organizacyjnych biorących udział w realizacji LPR wymienić należy ponadto dwa typy podmiotów:

- podmiot zarządzający (Zespół roboczy ds. rewitalizacji), czyli jednostka odpowiedzialna za wdrożenie przedsięwzięć wynikających z LPR, a przy tym prowadząca monitoring i ocenę programu,
- podmioty wykonawcze, czyli jednostki realizujące poszczególne projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne.

Kompleksowa rewitalizacja wyznaczonego obszaru wymaga współpracy wszystkich rodzajów jednostek funkcjonujących na obszarze gminy, dlatego korzystnym modelem jest współpraca podmiotów publicznych, prywatnych i społecznych.

Istotnym elementem Lokalnego Programu Rewitalizacji, powiązany z system zarządzania LPR, jest stały monitoring efektów wdrażania dokumentu oraz jego ocena. System monitoringu i ewaluacji oraz procedura aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji została szczegółowo opisana w rozdziale 13.

Komplementarność międzyokresowa

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne wskazane w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Łęczna na lata 2016-2023 są uzupełnieniem i kontynuacją projektów zrealizowanych lub planowanych do realizacji na terenie gminy w latach 2007-2013. Komplementarność projektów opiera się na wykorzystaniu powstałych produktów i rezultatów, udziale tych samych użytkowników, pełnieniu tych samych funkcji. Ponadto przedsięwzięcia obejmują kompleksowe rozwiązania obszarowe w zakresie rozwiązywania problemów i zaspokajania potrzeb.

W poprzednim okresie programowania gmina opracowała Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Łęczna na lata 2009-2015. Wpisane w ww. dokumencie projekty w większości zostały zrealizowane. Poniżej przedstawiono wykaz projektów wpisanych w poprzedniej LPR i stopień ich realizacji.

Tabela 4. Stopień realizacji przedsięwzięć wpisanych do Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Łęczna na lata 2009-2015

	Czy zostało zrealizowane?
Budowa kanalizacji deszczowej dla miasta Łęczna	TAK
Rewitalizacja Rynku III w Łęcznej	TAK
Budowa monitoringu Starego Miasta w Łęcznej	TAK
Rewitalizacja zespołu sakralnego kościoła p.w. św. Marii Magdaleny w Łęcznej	TAK
Rewitalizacja Rynku I w Łęcznej	TAK
Rewitalizacja Rynku II w Łęcznej	NIE
Przebudowa sieci energetycznych na terenie Starego Miasta w Łęcznej	TAK (częściowo)
Rozbudowa i wymiana istniejących wyeksploatowanych sieci wodociągowych i kanalizacyjnych	TAK (częściowo)
Remont budynku komunalnego mieszkalno - usługowego na Placu Kościuszki 1	TAK
Szkolenia zawodowe dla mieszkańców powiatu łęczyńskiego	TAK
Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie	TAK
Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji	TAK
Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu	TAK

Źródło: opracowanie własne

Wnioski wyciągnięte z realizacji poprzednich zadań rewitalizacyjnych pozwolą na jeszcze bardziej efektywne wykorzystanie środków i możliwości w obecnej perspektywie finansowej. W związku z powyższym zachowana zostanie ciągłość programowa, wykorzystane zostaną doświadczenia z poprzedniej perspektywy oraz konkluzje z przeprowadzonych działań ewaluacyjnych.

Komplementarność źródeł finansowania

Przedsięwzięcia, które zostały zapisane w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Łęczna na lata 2016 -2023 będą mogły być realizowane przy udziale różnych źródeł finansowania w tym środków unijnych. W Lokalnym Programie Rewitalizacji wykorzystano możliwość łączenia wsparcia ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz środków własnych JST i środków prywatnych z zamiarem realizacji założonych celów i wyprowadzania obszaru ze stanu kryzysowego. Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych z różnych źródeł z wykluczeniem ryzyka podwójnego finansowania pozwala

na uzyskanie korzystnych efektów i wpływa na wzrost dynamiki pożądanых zmian. Silna koordynacja i synergia projektów rewitalizacyjnych finansowanych szczególnie w ramach EFS i EFRR jest konieczna dla uzyskania korzystnych efektów dla obszaru zdegradowanego.

Komplementarność finansowa oznacza zdolność łączenia prywatnych i publicznych źródeł finansowania, przy założeniu, że stymulowanie endogenicznych zdolności inwestycyjnych ma kluczowe znaczenie dla dynamiki pożądanых zmian.

10. INDYKATYWNE RAMY FINANSOWE PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

W związku z tym, iż Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Łęczna został opracowany zgodnie z *Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 Ministra Rozwoju oraz Zasadami programowania, wdrażania i wsparcia rewitalizacji w województwie lubelskim Departamentu Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Departamentu Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym* źródłem jego finansowania mogą być zarówno wewnętrzne fundusze budżetu gminy i podmiotów prywatnych, jak i zewnętrzne środki unijne i krajowe.

Środki własne

Podczas planowania działań rewitalizacyjnych ważne jest stworzenie przez gminę warunków dla możliwie szerokiego włączenia się sektora prywatnego w działania na rzecz rewitalizacji, ze szczególnym uwzględnieniem lokalnych firm i instytucji, wspólnot mieszkaniowych oraz organizacji pozarządowych. Zidentyfikowane projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą realizowane przez różne podmioty, w tym podmioty prywatne przy wykorzystaniu ich środków.

Szczególnością formą finansowania działań rewitalizacyjnych jest połączenie środków publicznych i prywatnych poprzez zawiązanie partnerstwa publiczno-prywatnego (PPP). W rozumieniu ustawy o PPP z dnia 28 lipca 2005 r. (Dz. U. Nr 169 poz.1420) jest to oparta na umowie współpraca podmiotu publicznego i partnera prywatnego, służąca realizacji zadania publicznego, w ramach której partner prywatny w całości albo w części poniesie nakłady na wykonanie przedsięwzięcia będącego przedmiotem współpracy lub zapewni ich poniesienie przez osoby trzecie. Podobną formą finansowania działań rewitalizacyjnych jest partnerstwo publiczno-społeczne czyli forma współpracy jednostki publicznej z organizacjami pozarządowymi.

Środki zewnętrzne

Do realizacji projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych możliwe jest wykorzystanie dostępnych środków z programów rządowych oraz funduszy pomocowych Unii Europejskiej.

Głównym unijnym źródłem finansowania projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych jest Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020, w ramach którego działaniem najbardziej istotnym dla gminy Łęczna dedykowanym rewitalizacji jest działanie **13.3 Rewitalizacja obszarów miejskich**. Realizacja projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych przy współfinansowaniu RPO WL w ramach tego działania będzie możliwa jedynie pod warunkiem wpisania ich do Lokalnego Programu Rewitalizacji. Na dofinansowanie szansę mają projekty infrastrukturalne, mające na celu przywracanie bądź nadanie nowych

funkcji obszarom zdegradowanym pod względem społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym i środowiskowym.

W ramach RPO WL przewidziano także preferencje punktowe dla inwestycji niezbędnych dla kompleksowej rewitalizacji danego obszaru realizowanych w ramach następujących działań:

- 3.1 Tereny inwestycyjne,
- 5.2 Efektywność energetyczna sektora publicznego,
- 5.3 Efektywność energetyczna sektora mieszkaniowego,
- 5.5 Promocja niskoemisyjności,
- 7.1 Dziedzictwo kulturowe i naturalne,
- 9.1 Aktywizacja zawodowa,
- 9.3 Rozwój przedsiębiorczości,
- 11.1 Aktywne włączenie,
- 11.2 Usługi społeczne i zdrowotne,
- 13.1 Infrastruktura ochrony zdrowia
- 13.2 Infrastruktura usług społecznych.

Zakres, organizacja i finansowanie rewitalizacji powinny być dostosowane do specyfiki obszaru, z wykorzystaniem doświadczeń wszystkich podmiotów planujących realizację projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Poniżej przedstawiono tabelę zawierającą zestawienie projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych wpisanych do LPR wraz z planowanym podziałem finansowania na różne źródła. Na potrzeby niniejszego dokumentu przyjęto, iż udział dofinansowania wynosi 85%, natomiast wkładu własnego – 15%, ponieważ na obecnym etapie nie ma możliwości określenia ostatecznego podziału środków w poszczególnych projektach.

Tabela 5. Źródła finansowania projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych wpisanych do LPR

Lp.	Nazwa projektu/przedsięwzięcia	Lata realizacji	Źródła finansowania	Szacowana wartość	Środki własne		Środki zewnętrzne (w tym UE)
					publiczne	prywatne	
1.	Rewitalizacja zabytkowych obiektów drewnianych w Łęcznej	01/2019-12/2022	EFRR, budżet państwa, budżet Gminy Łęczna	3 500 000 zł	525 000 zł	-	2 975 000 zł
2.	Rewitalizacja doliny Świnki i Wieprza	06/2018-12/2021	EFRR, budżet państwa, budżet Gminy Łęczna	3 000 000 zł	450 000 zł	-	2 550 000 zł
3.	Rewaloryzacja budynku przy ulicy Rynek II w Łęcznej	01/2018-12/2019	EFRR, budżet państwa, budżet Gminy Łęczna	3 000 000 zł	450 000 zł	-	2 550 000 zł
4.	Budowa sieci monitoringu w dolinie Świnki i w parku Podzamcze	06/2017-12.2020	EFRR, budżet Gminy Łęczna	700 000 zł	105 000 zł	-	595 000 zł
5.	Rewitalizacja zespołu dworsko-parkowego Podzamcze	03/2017-12/2020	EFRR, budżet państwa, budżet Gminy Łęczna, środki prywatne	7 000 000 zł	1 050 000 zł	-	5 950 000 zł
6.	Rewitalizacja Rynku II wraz z otoczeniem	07/2018-12/2021	EFRR, budżet państwa, budżet Gminy Łęczna	10 350 000 zł	1 552 500 zł	-	8 797 500 zł
7.	Rewitalizacja terenów zielonych na terenie Starego Miasta w Łęcznej	06/2017-12/2018	Środki własne z budżetu Gminy Łęczna	1 130 000 zł	169 500 zł	-	960 500 zł
8.	Przebudowa spichlerza w Podzamczu na potrzeby Środowiskowego Domu Samopomocy	10/2017-12/2019	EFRR, budżet państwa, budżet Gminy Łęczna	4 687 719,73 zł	703 157,96 zł	-	3 984 561,77 zł
9.	Rozbudowa i modernizacja sieci wodno-kanalizacyjnej na Starym Mieście w Łęcznej	01/2019-12/2019	EFRR, budżet państwa, budżet PGKiM „Łęczna” Sp. z o.o.	2 220 000 zł	330 000 zł	-	1 887 000 zł
10.	Rewaloryzacja zachodniej pierzei Rynku II w Łęcznej	01/2022-12/2023	EFRR, budżet państwa, budżet Gminy Łęczna	3 500 000 zł	525 000 zł	-	2 975 000 zł
11.	Ogród zmysłów – rozszerzenie oferty terapeutycznej Ośrodka Rewalidacyjno-Wychowawczego w Łęcznej poprzez zagospodarowanie terenu parku	12/2017-06/2019	Budżet powiatu Budżet państwa UE	3 392 721,79 zł	Budżet powiatu: 169 636,09 zł Budżet państwa: 339 272,18 zł	-	2 883 813,52 zł
12.	„Centrum Działań Społecznych – Rynek II”	12/2018-12/2023	budżet UE, budżet Gminy Łęczna,	120 000 zł	18 000 zł	-	102 000 zł
13.	Środowiskowe Centrum Zdrowia Psychicznego – wsparcie i rozwój usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi, mieszkańców miasta i gminy Łęczna.	9/2018 – 12/2020	Fundusze UE, środki Gminy Łęczna, MOPS, budżet państwa, ROPS, PFRON	280 000 zł	42 000 zł	-	238 000 zł

14.	Wszechstronna edukacja kluczem do sukcesu	02/2017-06/2018	EFS, budżet państwa, budżet Gminy Łęczna, SYNTEA Spółka Akcyjna	1 106 539,80 zł	110 653,98 zł	55 326,99	940 558,83 zł
15	Rozwój modelu współpracy samorządu terytorialnego, organizacji pozarządowych zajmujących się problemami osób z zaburzeniami psychicznymi oraz pracodawców na rzecz aktywizacji zawodowej i społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi.	9/2017 – 12/2018	Fundusze UE, środki Gminy Łęczna	270 000 zł	40 500 zł	-	229 500 zł
16.	Hortiterapia i terapia sensoryczna – rozwój usług społecznych w powiecie łęczyńskim	09/2017-11/2019	Budżet państwa, Budżet powiatu, UE	496 071,25 zł	Budżet państwa: 36 735,69 zł Budżet powiatu: 37 675,00 zł	-	UE: 421 660,56 zł
17.	Aktywni 2017	01/2017-12/2017	Europejski Fundusz Społeczny	1 280 000 zł	192 000 zł	-	1 088 000 zł
18.	Czas na zmiany	01/2018-12/2020	Fundusz Pracy	310 000 zł	46 500 zł	-	263 500 zł
19.	Od szkolenia do zatrudnienia- YEI	07/2017-04/2018	Fundusze UE	150 000 zł	22 500 zł	-	127 500 zł
SUMA				46 493 052,57 zł	6 918 630,90 zł	55 326,99 zł	39 519 094,68 zł

Źródło: opracowanie własne

Kolejność realizacji zidentyfikowanych projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych wynika z logicznej konsekwencji wprowadzonych zmian w obszarze rewitalizacji. W pierwszej kolejności realizowane będą projekty inwestycyjne, których efekty w formie udostępnionej infrastruktury lub przestrzeni zostaną wykorzystane podczas realizacji zidentyfikowanych projektów miękkich, dla których ta infrastruktura jest niezbędna. Na kolejność realizacji przedsięwzięć wpływ ma również rozwiązanie najbardziej naglących potrzeb obszaru rewitalizacji.

11. MECHANIZMY WŁĄCZENIA INTERESARIUSZY W PROCES REWITALIZACJI

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Łęczna na lata 2016-2023 został opracowany w oparciu o diagnozę lokalnych problemów: społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych i środowiskowych. Prace nad przygotowaniem ww. programu opierały się na współpracy samorządu gminnego, ekspertów zewnętrznych oraz wszystkich grup interesariuszy, m.in. mieszkańców obszaru rewitalizacji, mieszkańców gminy, organów władzy publicznej, przedsiębiorców i organizacji pozarządowych oraz innych osób powiązanych z obszarem. Proces włączenia społeczności lokalnej w proces rewitalizacji jest niezbędnym elementem opracowania LPR. Poza Wytycznymi⁴, które określają „realizację zasady partnerstwa i partycypacji” jako jedną z podstawowych cech programu rewitalizacji, jej znaczenie w procesie tworzenia i wdrażania programu rewitalizacji określa również Ustawa z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji.

Partycypacja społeczna jest wpisana w proces rewitalizacji gminy Łęczna na każdym jego etapie: opracowanie LPR, wdrażanie LPR poprzez projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne oraz monitorowanie, ocena i aktualizacja LPR. Partycypacja opiera się na drabinie partycypacyjnej, mającej na celu nawiązanie kontaktu z interesariuszami procesu rewitalizacji na etapie opracowania LPR i utrzymanie go podczas wdrażania dokumentu.

⁴ Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, Ministra Rozwoju z dnia 2 sierpnia 2016 r.

Ryc. 4. Drabina partycypacyjna

Źródło: <http://partycypacjaobywatelska.pl/strefa-wiedzy/abc-partycypacji/co-to-jest-partycypacja-obywatelska-2/>

Najważniejszą formą działań partycypacyjnych były bezpośrednie spotkania z interesariuszami. Zasadniczym celem konsultacji było przedstawienie społeczności lokalnej oraz władzom gminy stopnia zaawansowania procesu tworzenia dokumentu oraz uzyskanie opinii w zakresie delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru przeznaczonego do rewitalizacji. Kolejny etap obejmował określenie wizji stanu po przeprowadzeniu działań rewitalizacyjnych, sformułowanie celów i kierunków działań służących eliminacji, bądź ograniczenia negatywnych zjawisk w obrębie wyznaczonego obszaru zdegradowanego.

W ustawie o rewitalizacji oraz innej literaturze przedmiotu wśród najważniejszych celów partycypacji społecznej wyróżnia się:

- poznanie potrzeb i oczekiwań interesariuszy,
- dążenie do spójności planowanych działań,
- prowadzenie działań edukacyjnych i informacyjnych skierowanych do interesariuszy,
- integracja społeczności lokalnej wokół wspólnego celu i w trakcie wspólnej pracy,
- utworzenie realnej reprezentacji interesów lokalnych,
- zwiększenie świadomości i mentalności społeczności lokalnej,
- współfinansowanie wybranych priorytetów zadań.

Konsultacje społeczne w procesie przygotowania, wdrażania i oceny rewitalizacji są formą dialogu prowadzoną przez przedstawicieli władz lokalnych w celu zasięgnięcia opinii oraz identyfikacji

indywidualnych potrzeb mieszkańców. Proces ten umożliwia społeczności lokalnej czynny udział w kształtowaniu otoczenia oraz działanie na rzecz własnych interesów. Pozwala to również na uzyskanie opinii, stanowisk, propozycji, itp. od instytucji i osób, których dotkną w sposób bezpośredni lub pośredni skutki proponowanych działań rewitalizacyjnych.

Mając na uwadze powyższe Lokalny Program Rewitalizacji jest dokumentem wypracowanym przez samorząd gminny, ekspertów zewnętrznych oraz mieszkańców, przedsiębiorców i przedstawicieli instytucji publicznych i prywatnych (w tym organizacji pozarządowych) działających na terenie gminy Łęczna. Prace nad przygotowaniem LPR, jego realizacją oraz aktualizacją oparte są na współpracy wszystkich grup interesariuszy, w tym szczególnie społeczności obszaru rewitalizowanego. Dzięki wykorzystaniu różnych metod partycypacji i dotarciu do szerokiego grona interesariuszy (dzięki wykorzystaniu różnego rodzaju środków przekazu: prasa regionalna, strona internetowa, ogłoszenia) żadna z grup interesariuszy rewitalizacji nie jest uprzywilejowana kosztem pozostałych jej członków.

Udział wszystkich interesariuszy w tworzeniu LPR można określić jako szeroki i wystarczający. Spotkania konsultacyjne zorganizowane w trakcie prac nad Lokalnym Programem Rewitalizacji oraz pozostałe metody partycypacji społecznej wpłynęły na integrację społeczności lokalnej wokół projektów i przedsięwzięć na rzecz poprawy stanu obszaru rewitalizacji

Konsultacje społeczne przygotowywanego Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Łęczna na lata 2016-2023 podzielono na dwa etapy:

- konsultacje „Wielokryterialnej analizy przestrzennej Gminy Łęczna pozwalającej na delimitację obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Łęczna na lata 2016-2023”,
- konsultacje dokumentu Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Łęczna na lata 2016-2023 wraz z zawartymi w nich przedsięwzięciami.

Etap I

6 października 2016 r. Burmistrz Łęcznej wydał Zarządzenie nr 139/2016 o przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami Gminy Łęczna dotyczących wyznaczenia obszarów zdegradowanych i obszarów przeznaczonych do rewitalizacji. Do przeprowadzenia konsultacji została powołana ośmioosobowa Komisja złożona z przedstawicieli Urzędu Miejskiego, rad osiedli oraz Centrum Kultury w Łęcznej. Informacje o rozpoczęciu konsultacji społecznych zostały umieszczone w

- ogłoszenie w prasie regionalnej („Dziennik Wschodni z dnia 3.11.2016 r.)
- ogłoszenie w „Biuletynie Informacyjnym” (11.2016 r.)
- ogłoszenie o konsultacjach społecznych umieszczane na obszarze miasta i gminy Łęczna (tablice ogłoszeń dla każdego sołectwa i osiedla, tablice ogłoszeń Urzędu Miejskiego, sklepy, instytucje np. biblioteki)
- ogłoszenie o spotkaniu z mieszkańcami gminy w dniu 15.11.2016 r. (tablice ogłoszeń dla każdego sołectwa i osiedla, tablice ogłoszeń Urzędu Miejskiego, sklepy, instytucje np. biblioteki)
- ogłoszenie na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Łęcznej (www.leczna.pl) z dnia 12 października 2016 r. z pełnym tekstem zarządzenia.

Konsultacjom został poddany projekt raportu wyznaczającego obszary zdegradowane i obszary przeznaczone do rewitalizacji. Konsultacje były przeprowadzone w terminie od 7 listopada do 21 listopada 2016 r. i swoim zasięgiem obejmowały teren całej Gminy Łęczna.

W dniu 7 listopada 2016 r. na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Łęcznej (www.leczna.pl) umieszczono projekt raportu – analizy wielokryterialnej, formularz konsultacji oraz sondę internetową.

Formy przeprowadzenia konsultacji:

- W dniu 15 listopada 2016 r. w sali konferencyjnej Urzędu Miejskiego odbyło się **spotkanie konsultacyjne**, w którym uczestniczyli mieszkańcy, przedstawiciele organów jednostek pomocniczych Gminy Łęczna (m.in. sołtysi, członkowie rady osiedli), przedstawiciele instytucji lokalnych, organizacji społecznych i podmiotów gospodarczych (łącznie 24 osoby). Na spotkaniu została zaprezentowana metodologia wyznaczenia obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji oraz szczegółowo omówiony zasięg wyznaczonego obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.
- **Wnioski** mieszkańców, organów jednostek pomocniczych Gminy Łęczna, instytucji lokalnych, organizacji społecznych i podmiotów gospodarczych przekazane do Urzędu Miejskiego w Łęcznej. W dniu 17 listopada 2016 r. wpłynął wniosek mieszkańców Starego Miasta o poszerzenie obszaru rewitalizacji.
- **Sonda internetowa** na stronie Urzędu Miejskiego w Łęcznej. W dniu 7 listopada 2016 r. na stronie internetowej www.leczna.pl wraz z projektem konsultowanego dokumentu umieszczono sondę internetową, w której można było wypowiedzieć się na temat ww. dokumentu wyznaczającego obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji. W sondzie udzielono 21 odpowiedzi (52,4% akceptujących wyznaczone obszary oraz 47,6% zawierających uwagi). Najczęściej uwagi dotyczyły rozszerzenia obszaru rewitalizacji wyznaczonego w projekcie analizy wielokryterialnej.
- **Propozycje i wnioski** przekazane do Urzędu Miejskiego w Łęcznej. W dniu 7 listopada 2016 r. na stronie internetowej www.leczna.pl wraz z projektem konsultowanego dokumentu zamieszczono formularz konsultacji społecznych do wypełnienia on-line, a także formularz konsultacji społecznych do pobrania i przekazania do Urzędu Miejskiego w wersji papierowej. Tą drogą nie wpłynęła żadna uwaga.

Ponadto organizacje pozarządowe działające na terenie gminy Łęczna zostały zaproszone do uczestnictwa w konsultacjach na Forum Organizacji Pozarządowych, które odbyło się 27 października 2016 r. w Łęcznej. Przedstawiciele organizacji otrzymali indywidualne zaproszenia. Dodatkowo w dniu 2 listopada 2016 r. organizacje pozarządowe zostały zaproszone do udziału w konsultacjach drogą mailową.

Po zakończeniu konsultacji komisja powołana przez Burmistrza Łęcznej podjęła decyzję o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego (bez zmian w stosunku do przedstawionego w projekcie) oraz wyznaczeniu obszaru rewitalizacji (rozszerzenie obszaru w stosunku do przedstawionego w projekcie).

Etap II

3 marca 2017 r. w sali posiedzeń Rady Miejskiej w Łęcznej odbyło się spotkanie konsultacyjne w którym uczestniczyły osoby zainteresowane lub zaangażowane w rozwój społeczny, gospodarczy i przestrzenny Gminy Łęczna: mieszkańcy gminy, przedstawiciele organizacji pozarządowych, przedstawiciele instytucji samorządowych i państwowych oraz przedsiębiorcy. Na spotkaniu została przedstawiona tematyka rewitalizacji w perspektywie finansowej UE 2014-2020 oraz omówione przesłanki opracowania LPR i proces prac nad dokumentem. Uczestnikom spotkania przedstawiono wyniki diagnozy Gminy Łęczna w sferze środowiskowej, przestrzennej, społecznej, infrastrukturalnej i gospodarczej oraz omówiono metodykę delimitacji obszarów przeznaczonych do rewitalizacji oraz zaprezentowano zidentyfikowany obszar rewitalizacji. Drugą część spotkania to warsztaty mające na celu stworzenie wspólnej wizji obszaru gminy (z wykorzystaniem metody „warsztaty przyszłościowe”). Podczas warsztatów społeczność lokalna zidentyfikowała najważniejsze problemy, potencjały oraz wizję rozwoju Gminy Łęczna.

Podczas spotkania uczestnicy mieli możliwość złożenia propozycji projektu realizowanego na obszarze rewitalizacji (poprzez wypełnienie Karty projektu/przedsięwzięcia rewitalizacyjnego). Karta ta była także umieszczona w wersji elektronicznej na stronie internetowej gminy Łęczna. Przy jej pomocy każda zainteresowana osoba oraz instytucja mogła zgłosić swój projekt rewitalizacyjny. Karty można było składać w terminie od 19 stycznia do 10 marca 2017 r. Do Urzędu Miejskiego wpłynęło 19 kart projektów.

W dniu 21 kwietnia 2017 r. Na stronie internetowej gminy Łęczna zamieszczono projekt LPR z możliwością wnoszenia uwag na odpowiednim formularzu. Wszystkie uwagi, które wpłynęły poddano analizie, część z nich uwzględniono w zapisach dokumentu.

W dniu 10 maja 2017 r. odbyło się spotkanie podsumowujące proces przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Łęczna na lata 2016-2023. Uczestnicy mieli również możliwość zgłoszenia końcowych uwag do zapisów w dokumencie.

Jedną z uwag eksperta ds. rewitalizacji jest korekta daty obowiązywania dokumentu. Zgodnie z zaleceniami ostatnim rokiem obowiązywania LPR jest rok 2023. Wszystkie przedsięwzięcia ujęte w LPR zostały zaplanowane do 2023 roku. W związku z tym w całym dokumencie dokonano stosownej korekty.

Podsumowując warto nadmienić, iż odpowiednio zaprojektowany i przeprowadzony proces partycypacji społecznej umożliwia społeczności lokalnej czynny udział w kształtowaniu przestrzeni wokół siebie oraz działanie na rzecz własnych interesów. Sprzyja inicjatywom oddolnym mieszkańców i włączaniu się w realizację zidentyfikowanych projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Konieczne jest podejmowanie stałych działań mających na celu informowanie interesariuszy o już zrealizowanych projektach/przedsięwzięciach rewitalizacyjnych oraz o harmonogramie realizacji kolejnych projektów i przedsięwzięć, tak aby wszyscy interesariusze byli na bieżąco z postępiami procesu rewitalizacji i mogli w nim uczestniczyć.

12. SYSTEM REALIZACJI (WDRAŻANIA) LPR

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Łęczna na lata 2016-2023 określa plan działania dla obszaru wyznaczonego do rewitalizacji. Efektywne wdrożenie założeń dokumentu i wynikających z niego projektów/ przedsięwzięć rewitalizacyjnych wymaga stworzenia odpowiedniego systemu instytucjonalnego i proceduralnego, dzięki któremu zapewniona zostanie koordynacja działań wszystkich zaangażowanych podmiotów.

12.1. SYSTEM INSTYTUCJONALNY I ZARZĄDZANIE PROCESEM REWITALIZACJI

System wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji powinien w jasny sposób przedstawić i określić sposób zarządzania realizacją założeń LPR, a także wyodrębnić i zidentyfikować struktury organizacyjne odpowiedzialne za poszczególne zadania.

Wśród struktur organizacyjnych biorących udział w realizacji LPR, wymienić należy trzy typy podmiotów:

- **podmiot koordynujący** – nadzorujący wdrożenie LPR jako całości,
- **podmiot zarządzający** – odpowiedzialny za wdrożenie projektów/przedsięwzięć wynikających z LPR, a przy tym prowadzący monitoring i ocenę programu,
- **podmioty wykonawcze** – realizujące poszczególne projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne.

Funkcję podmiotu koordynującego realizacją Lokalnego Programu Rewitalizacji będzie pełnił Burmistrz Łęcznej. Będzie on odpowiedzialny za nadzór nad całym procesem rewitalizacji realizowanym przy pomocy Lokalnego Programu Rewitalizacji.

Instytucją bezpośrednio zaangażowaną w proces rewitalizacji na obszarze gminy Łęczna jest Urząd Miejski w Łęcznej. Instytucjami wspomagającymi Urząd Miejski są jego jednostki organizacyjne. Podmiotem zarządzającym Lokalnym Programem Rewitalizacji Gminy Łęczna na lata 2016-2023 jest Zespół roboczy ds. rewitalizacji, wyodrębniony w ramach struktur Urzędu Miejskiego i składający się z pracowników właściwych merytorycznie referatów Urzędu. Burmistrz Łęcznej powołał 6-osobowy Zespół roboczy ds. rewitalizacji, który uczestniczył w procesie opracowania LPR. Do głównych zadań zespołu należało:

- zgromadzenie danych niezbędnych do opracowania LPR,
- współpraca przy opracowaniu LPR z ekspertami zewnętrznymi,
- komunikacja z mieszkańcami,
- opiniowanie i zgłaszanie uwag do projektu LPR,
- opiniowanie uwag do LPR przedkładanych przez interesariuszy rewitalizacji oraz analiza złożonych kart projektów,
- przeprowadzenie oceny oddziaływania Lokalnego Programu Rewitalizacji na środowisko,

- skonsultowanie LPR z właściwymi instytucjami.

Zakres obowiązków poszczególnych członków Zespół ds. rewitalizacji przedstawia się następująco:

- kierownik zespołu – nadzór merytoryczny, harmonogram realizacji programu, wyznaczenie zakresu rzeczowego inwestycji, założenia dla potrzeb dokumentacji przetargowej, część historyczna, analiza danych dotyczących zabytków i dziedzictwa kulturowego, dokumentacja fotograficzna, monitoring rzeczowego przebiegu projektu i promocja projektu, współpraca z wykonawcą i ekspertami zewnętrznymi,
- specjalista ds. technicznych i infrastruktury – analiza danych dotyczących stanu technicznego infrastruktury komunalnej,
- specjalista ds. zagospodarowania przestrzeni – analiza danych dotyczących nieruchomości, mienia gminnego, zagospodarowania przestrzennego, analiza i ocena potrzeb mieszkaniowych i sektora usług,
- specjalista ds. zamówień publicznych – przygotowanie i przeprowadzenie postępowań o udzielenie zamówienia publicznego zgodnie z ustawą PZP,
- specjalista ds. sprawozdawczości i rozliczeń – część społeczno – gospodarcza, sporządzanie sprawozdań i wniosków o płatność, monitoring postępu finansowego, rozliczenie projektu, współpraca z wykonawcą i ekspertami zewnętrznymi, sporządzenie projektu uchwały w sprawie uchwalenia Programu Rewitalizacji Gminy Łęczna na lata 2016–2023 i przekazanie go do Rady Miejskiej w Łęcznej celem uchwalenia,
- księgowy projektu – prowadzenie wyodrębnionej ewidencji księgowej projektu; dokonywanie płatności na rzecz wykonawców, personelu projektu i rozliczanie kosztów zarządzania projektem.

Po uchwaleniu Lokalnego Programu Rewitalizacji, podczas jego wdrażania, Zespół roboczy ds. rewitalizacji (którego skład osobowy może ulec zmianie) będzie odpowiedzialny za zarządzanie procesem rewitalizacji, w szczególności:

- nadzór nad realizacją projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- koordynację współpracy partnerów publicznych, społecznych i gospodarczych podczas realizacji projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- prowadzenie konsultacji społecznych mających na celu włączenie wszystkich interesariuszy w proces rewitalizacji,
- prowadzenie działań informacyjnych i publikacja informacji na temat realizacji LPR,
- monitoring LPR tj. zbieranie danych na temat postępów wdrażania oraz przebiegu realizacji projektów/przedsięwzięć, przygotowywanie okresowych sprawozdań monitoringowych i końcowego sprawozdania monitoringowego,
- ewaluację LPR tj. przygotowanie okresowych raportów ewaluacyjnych na temat wdrażania LPR (ewaluacja on-going) oraz końcowego raportu ewaluacyjnego (ewaluacja ex-post).

Szczególną rolę w zarządzaniu wdrażaniem LPR pełni również Rada Miejska, ponieważ Radni, jako przedstawiciele społeczności lokalnej znający najważniejsze problemy i potrzeby mieszkańców, będą wspierać wszelkie działania mające na celu poprawę jakości życia i wzmocnienie kapitału ludzkiego na wyznaczonym obszarze rewitalizacji. W razie potrzeby wsparciem dla zespołu

roboczego będzie działalność komitetu ds. rewitalizacji. Podmioty zaangażowane w projekt rewitalizacji będą ze sobą stale i aktywnie współpracować. W skład komitetu będą mogli wchodzić zarówno przedstawiciele łączyńskiego samorządu jak też osoby reprezentujące grupy interesariuszy: mieszkańcy Łęcznej, lokalne instytucje i miejska administracja, właściciele i użytkownicy nieruchomości, przedsiębiorcy, organizacje społeczne oraz media. Główne zadania członków komitetu polegać będą na współpracy z Urzędem Miejskim wokół monitorowania i kontroli społecznej zadań inwestycyjnych na etapie realizacji.

Do podmiotów wykonawczych należą jednostki publiczne, społeczne i gospodarcze realizujące poszczególne projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne. Wśród jednostek publicznych najważniejszą jest Gmina Łęczna, która poprzez realizację pierwszych projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych doprowadzi do zredukowania obiektywnych barier rozwoju, dzięki czemu będą mogły być realizowane projekty jednostek społecznych i gospodarczych. Podmiotami wykonawczymi są również organizacje pozarządowe i podmioty gospodarcze (w szczególności wywodzące się ze społeczności lokalnej i akceptujące jej trwanie) realizujące własne projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne, które są niezbędne do wyprowadzenia obszaru zdegradowanego ze stanu kryzysowego.

Z uwagi na wieloaspektowy charakter Lokalnego Programu Rewitalizacji, w procesie jego wdrażania uczestniczyć będzie wiele podmiotów. Niezwykle istotne jest aby wszystkie zainteresowane podmioty wykazywały maksymalne zaangażowanie w realizację założeń LPR, co umożliwi osiągnięcie założonych w nim celów.

Do 31 grudnia 2023 r., zgodnie z art. 52, ust. 1 Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji Gmina Łęczna będzie realizować działania rewitalizacyjne w oparciu o niniejszy Lokalny Program Rewitalizacji okresowo poddawany aktualizacji. Po tym terminie, dalsze działania rewitalizacyjne będą mogły być realizowane na podstawie Gminnego Programu Rewitalizacji, opracowanego w oparciu o przedmiotową ustawę.

12.2. ETAPY WDRAŻANIA LPR

Proces wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Łęczna na lata 2016-2023 wymaga współdziałania wielu podmiotów, instytucji i organizacji. Realizacja obejmuje następujące etapy:

Etap I

Pierwszy etap wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji obejmował powołanie Zespołu roboczego ds. opracowania LPR. Zespół zarządza bezpośrednio całokształtem procesu rewitalizacji. Ważnym elementem pierwszego etapu wdrażania LPR jest redukcja głównych barier rozwojowych gminy Łęczna poprzez inicjowanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Inicjatorem pierwszych przedsięwzięć jest gmina Łęczna, co pociągnie za sobą identyfikację kolejnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych ze strony innych podmiotów (społecznych i gospodarczych).

Etap II

Kolejny etap procesu obejmuje ustalenie harmonogramu realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz określenie tych priorytetowych. Dzięki temu realizacja przedsięwzięć priorytetowych otworzy drogę do realizacji kolejnych podobnych projektów indywidualnych i partnerskich. Przedsięwzięcia

wskazane w Lokalnym Programie Rewitalizacji będą przygotowywane systematycznie, tak aby charakter przedsięwzięć odpowiadał aktualnym potrzebom mieszkańców zdegradowanego obszaru.

Etap III

Trzeci etap wdrażania LPR obejmuje przede wszystkim prowadzenie stałego monitoringu i ewaluacji realizowanych przedsięwzięć oraz analizę ich wpływu na otoczenie (efekty realizacji). Ważnym elementem etapu trzeciego jest aktualizacja podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych (w tym aktualizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji) i prowadzony w ramach tego procesu mechanizm włączania społeczności lokalnej.

Zredukowanie w pierwszym etapie wdrażania LPR barier rozwojowych nastąpi poprzez realizację pierwszych projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Inicjatorem tych działań będzie Gmina Łączna. Będzie to implikowało realizację pierwszych (pilotażowych) projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych przez podmioty prywatne (społeczne i gospodarcze). Zrealizowane przedsięwzięcia pilotażowe otworzą drogę do kolejnych podobnych projektów indywidualnych i wspólnych. W dalszej kolejności Gmina poprzez realizację kolejnych projektów/przedsięwzięć otworzy dalsze możliwości zmian, co będzie generowało realizację kolejnych przedsięwzięć prywatnych.

12.3. SYSTEM BUDOWANIA I WSPIERANIA PARTNERSTW

Zasada „partnerstwa” jest jedną z kluczowych zasad przyświecających przygotowaniu i wdrażaniu LPR. Inicjowanie współpracy pomiędzy sektorem publicznym i prywatnym (społecznym i gospodarczym) stanowi kontynuację prac nad Lokalnym Programem Rewitalizacji, gdzie do współpracy zostali zaproszeni chętni z terenu obszaru rewitalizacji.

Określenie zasad i sposobów współuczestnictwa wszystkich interesariuszy rewitalizacji jest kluczowym elementem osiągnięcia zgodności podejmowanych działań ze zidentyfikowanymi potrzebami i oczekiwaniami społeczności lokalnej na etapie konsultacji społecznych. Ponadto istotne jest ograniczenie występowania potencjalnych konfliktów, co jest podstawą do tworzenia współczesnych form samoświadomości społecznej. Współpraca międzysektorowa, podczas wdrażania LPR, odbywać się będzie w kilku zintegrowanych wymiarach:

- merytorycznym – poprzez współuczestnictwo w podejmowaniu decyzji i rozwiązywaniu problemów przy wdrażaniu LPR; podmiot wykonawczy cyklicznie będzie organizował spotkania z przedstawicielami sektora gospodarczego i społecznego;
- organizacyjnym – poprzez angażowanie zasobów i kompetencji charakterystycznych dla danego sektora i wzajemnym ich uzupełnianiu podczas realizacji wspólnych projektów/przedsięwzięć;
- finansowym – poprzez współdziałanie finansowe partnerów i zapewnienie wkładu własnego (w przypadku projektu partnerskiego, w tym wykorzystanie koncepcji partnerstwa publiczno-prywatnego).

Burmistrz Łęcznej, przy wsparciu Zespołu roboczego ds. rewitalizacji, jest inicjatorem projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych i podejmuje działania w celu pozyskania jak największej liczby wiarygodnych partnerów. Będzie to możliwe dzięki organizacji naborów na partnera przedsięwzięcia rewitalizacyjnego. Dodatkowo będzie budowany system zachęt dla interesariuszy, kładąc szczególny nacisk na zidentyfikowanie osób mogących być lokalnymi liderami. Osoby takie zdolne są do pozyskania dla procesu rewitalizacji szerokiego poparcia mieszkańców obszaru. Ci partnerzy, którzy odpowiedzialni będą za realizację określonych projektów/przedsięwzięć w ramach rewitalizacji, będą zobowiązani do zachowania określonych ram (terminów i zakresu). Dla stabilizacji tego procesu będą zawierane stosowne porozumienia, umowy lub listy intencyjne pomiędzy władzą samorządową, a partnerami rewitalizacji.

Współpraca pomiędzy partnerami LPR ma na celu:

- wykorzystanie potencjału organizacji i społeczności lokalnej poprzez skoordynowanie działań w ramach jednego, spójnego projektu/przedsięwzięcia akceptowanego i wspieranego przez wszystkich uczestników,
- optymalne wykorzystanie kompetencji i zasobów będących w dyspozycji gminy, organizacji pozarządowych oraz przedsiębiorców,
- wsparcie innowacyjności proponowanych rozwiązań, wyrażającej się zastosowaniem nowych podejść do problemów związanych z rozwojem lokalnym.

W zależności od lokalnych uwarunkowań i specyfiki poszczególnych projektów/przedsięwzięć w proces rewitalizacji jako partnerzy mogą włączyć się różnorodne podmioty i gospodarce.

13. SYSTEM MONITORINGU I OCENY SKUTECZNOŚCI DZIAŁAŃ I SYSTEM WPROWADZANIA MODYFIKACJI W REAKCJI NA ZMIANY W OTOCZENIU PROGRAMU

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Łęczna na lata 2016-2023 to dokument otwarty, który poddawany będzie monitorowaniu, okresowej analizie i ocenie oraz aktualizacji. W związku z tym niezbędne jest systematyczne zbieranie informacji o przebiegu wdrażania jego założeń.

Systematyczny monitoring, ocena skuteczności działań rewitalizacyjnych i jasny system wprowadzania modyfikacji w Lokalnym Programie Rewitalizacji w reakcji na zmiany w otoczeniu umożliwi dostosowywanie jego założeń do bieżących uwarunkowań zewnętrznych wpływających na efektywność realizacji zaplanowanych działań, mających na celu poprawę zdiagnozowanej sytuacji kryzysowej.

13.1. MONITOROWANIE EFEKTÓW DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH

Szczególnie ważnym elementem wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Łęczna jest umiejętne określenie systemu kontroli i monitorowania efektów działań rewitalizacyjnych. Monitorowanie to systematyczne i ciągle zbieranie, analiza i wykorzystywanie informacji o przebiegu wdrażania dokumentu na potrzeby jego zarządzania, oceny oraz podejmowania decyzji. Proces ten dostarcza niezbędnych informacji na temat postępów realizacji i efektywności wdrażania poszczególnych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych, składających się na proces wyprowadzania obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego. Pozwoli to na dokładne monitorowanie postępów LPR i ewentualne korygowanie niedociągnięć. Poza tym istotne jest zachowanie trwałości podejmowanych działań, a nie skupianie się na rozwiązaniach tymczasowych i nietrwałych.

Podmiotem koordynującym wdrażanie (a więc również monitoring) Lokalnego Programu Rewitalizacji jest Burmistrz Łęcznej, gdyż odpowiada za kreowanie i realizację polityki rozwoju na terenie gminy. Za monitorowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Łęczna bezpośrednio odpowiedzialny jest Zespół ds. rewitalizacji składający się z pracowników Urzędu Miejskiego. Do obowiązków Zespołu w zakresie monitoringu LPR należy zbieranie danych obrazujących tempo i jakość wdrażania projektów/przedsięwzięć, następnie ich interpretowanie i raportowanie w postaci okresowych i końcowych sprawozdań z realizacji LPR. Okresowe sprawozdania monitoringowe będą opracowywane co 2 lata (w 2019 i 2021 r.). Będą one podstawą do sporządzenia okresowych raportów ewaluacyjnych. W 2023 r. zostanie opracowane końcowe sprawozdanie monitoringowe, będące podstawą do przeprowadzenia ewaluacji ex-post.

Monitorowanie efektów działań rewitalizacyjnych będzie się odbywało na dwóch poziomach:

- wskaźniki rezultatu na poziomie celów rewitalizacji,

- wskaźniki produktu i rezultatu na poziomie projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Poniżej przedstawiony został zestaw wskaźników monitorujących realizację Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Łęczna.

Tabela 6. Wskaźniki monitorujące realizację LPR

Cel	Wskaźnik rezultatu
Ograniczenie wykluczenia społecznego, poprawa jakości życia mieszkańców, ich aktywizacji i integracji oraz przeciwdziałanie bezrobociu, a także ożywienie gospodarcze i turystyczne obszaru	<ul style="list-style-type: none"> • wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne • liczba nowoutworzonych miejsc pracy • powierzchnia użytkowa przygotowana do prowadzenia działalności usługowej • liczba przedsiębiorstw ulokowanych na rewitalizowanym obszarze • wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w rewitalizowanych obszarach • liczba użytkowników usług aktywizacji społeczno-zawodowej świadczonych we wspartych obiektach • liczba wspartych instytucji świadczących środowiskowe formy wsparcia w miejscu zamieszkania • liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury społecznej/kulturalnej będącej przedmiotem projektu • rzeczywista liczba użytkowników usług aktywizacji społeczno-zawodowej świadczonych we wspartych obiektach • liczba zaangażowanych instytucji • liczba zrealizowanych inicjatyw • liczba utworzonych miejsc pracy wspieranej • liczba powstałych grup samopomocowych dla osób po kryzysie psychicznym • liczba powstałych grupy wsparcia dla rodzin • liczba osób chorujących psychicznie objętych specjalistycznymi usługami opiekuńczymi • liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe • liczba nauczycieli, którzy uzyskali kompetencje/kwalifikacje • liczba szkół wykorzystujących sprzęt i wyposażenie do prowadzenia zajęć • liczba osób, które uzyskały kwalifikacje trenera • liczba osób, które zgłosiły gotowość do pracy w ramach zatrudnienia wspieranego; • liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych • liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek po opuszczeniu programu • liczba osób które uzyskały kwalifikacje/doświadczenie po opuszczeniu programu • liczba osób bezrobotnych zamieszkałych na terenie objętym rewitalizacją, u których nastąpił wzrost poziomu aktywizacji • liczba osób u których nastąpił wzrost motywacji do zmiany sytuacji życiowej
Kształtowanie atrakcyjnej i funkcjonalnej przestrzeni publicznej, sprzyjającej poprawie bezpieczeństwa oraz rozwój infrastruktury technicznej i odnowa terenów zielonych	<ul style="list-style-type: none"> • wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w rewitalizowanych obszarach spowodowany poprawą bezpieczeństwa • liczba odbiorców, którym zapewniono niezależne dostawy wody • liczba budynków przyłączonych do kanalizacji
Podniesienie jakości środowiska przyrodniczego i wykorzystanie jego potencjału do rozwoju społeczno-gospodarczego oraz wzrost świadomości ekologicznej	<ul style="list-style-type: none"> • liczba odbiorców, którym zapewniono niezależne dostawy wody • liczba budynków przyłączonych do kanalizacji

mieszkańców	
Przedsięwzięcie	Wskaźniki produktu i rezultatu
Rewitalizacja zabytkowych obiektów drewnianych w Łęcznej	<p>Wskaźniki produktu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba rewitalizowanych obiektów w miejscach dziedzictwa naturalnego i kulturowego - 2 szt. • powierzchnia użytkowa przygotowana do prowadzenia działalności usługowej – ok. 550,00 m² <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury społecznej/kulturalnej będącej przedmiotem projektu – 2000 osób rocznie
Rewitalizacja doliny Świnki i Wieprza	<p>Wskaźniki produktu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba rewitalizowanych obiektów w miejscach dziedzictwa naturalnego i kulturowego - 1 szt. • powierzchnia zrewitalizowanych obszarów – 3,50 ha <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne - 3000 osób rocznie • liczba nowoutworzonych miejsc pracy - 1 szt.
Rewaloryzacja budynku przy ulicy Rynek II w Łęcznej	<p>Wskaźniki produktu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba budynków wybudowanych lub przebudowanych na obszarze rewitalizacji – 1 szt. • liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1 szt. <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • powierzchnia użytkowa przygotowana do prowadzenia działalności usługowej – ok. 250,00 m²
Budowa sieci monitoringu w dolinie Świnki i w parku Podzamcze	<p>Wskaźniki produktu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • długość sieci światłowodowej – 2.000 m. • liczba punktów kamerowych – 15 szt. <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w rewitalizowanych obszarach spowodowany poprawą bezpieczeństwa - 2000 osób rocznie
Rewitalizacja zespołu dworsko-parkowego Podzamcze	<p>Wskaźniki produktu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba rewitalizowanych obiektów w miejscach dziedzictwa naturalnego i kulturowego - 1 szt. <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne - 3000 osób rocznie • liczba nowoutworzonych miejsc pracy - 2 szt.
Rewitalizacja Rynku II wraz z otoczeniem	<p>Wskaźniki produktu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami - 2 szt.; • liczba rewitalizowanych obiektów - 2 szt.; <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba nowoutworzonych miejsc pracy – 1 szt.
Rewitalizacja terenów zielonych na terenie Starego Miasta w Łęcznej	<p>Wskaźniki produktu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba rewitalizowanych obiektów - 2 szt. • powierzchnia zrewitalizowanych obszarów – 1,70 ha <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w rewitalizowanych obszarach - 2000 osób

	rocznie
Przebudowa spichlerza w Podzamczu na potrzeby Środowiskowego Domu Samopomocy	<p>Wskaźniki produktu:</p> <ul style="list-style-type: none"> liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1 szt. liczba przebudowanych obiektów, w których realizowane są usługi aktywizacji społeczno-zawodowej – 1 szt. <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> liczba użytkowników usług aktywizacji społeczno-zawodowej świadczonych we wspartych obiektach - 90 osób/rok liczba nowoutworzonych miejsc pracy - 3 szt. liczba wspartych instytucji świadczących środowiskowe formy wsparcia w miejscu zamieszkania – 1 szt.
Rozbudowa i modernizacja sieci wodno-kanalizacyjnej na Starym Mieście w Łęcznej	<p>Wskaźniki produktu:</p> <ul style="list-style-type: none"> długość przebudowanej sieci wodociągowej wraz z rozbudową sieci – 1.100 m długość wybudowanej kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej – 530 m <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> liczba odbiorców, którym zapewniono niezależne dostawy wody – 80 osób liczba budynków przyłączonych do kanalizacji – 25 szt.
Rewaloryzacja zachodniej pierzei Rynku II w Łęcznej	<p>Wskaźniki produktu:</p> <ul style="list-style-type: none"> liczba budynków wybudowanych lub przebudowanych na obszarze rewitalizacji – 1 szt.; liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1 szt.. <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> liczba osób korzystających z obiektu będącego przedmiotem projektu – 2.000 osób rocznie.
Ogród zmysłów – rozszerzenie oferty terapeutycznej Ośrodka Rewalidacyjno-Wychowawczego w Łęcznej poprzez zagospodarowanie terenu parku	<p>Wskaźniki produktu:</p> <ul style="list-style-type: none"> liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 11 szt. liczba przebudowanych obiektów, w których realizowane są usługi aktywizacji społeczno-zawodowej – 3 szt. liczba wybudowanych obiektów, w których realizowane są usługi aktywizacji społeczno-zawodowej – 8 szt. potencjalna liczba użytkowników usług aktywizacji społeczno-zawodowej świadczonych we wspartych obiektach – 145 osób <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> rzeczywista liczba użytkowników usług aktywizacji społeczno-zawodowej świadczonych we wspartych obiektach – 45 osób/rok
„Centrum Działań Społecznych – Rynek II”	<p>Wskaźniki produktu:</p> <ul style="list-style-type: none"> liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych działaniami w projekcie – 30 osób; liczba dzieci i młodzieży objętych działaniami w projekcie – 10 osób; liczba osób bezrobotnych objętych działaniami w projekcie – 30 osób. <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> liczba instytucji zaangażowanych w projekcie – 4 szt.; liczba inicjatyw zrealizowanych w projekcie – 4 szt.;
Środowiskowe Centrum Zdrowia Psychicznego – wsparcie i rozwój usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi, mieszkańców miasta i gminy Łęczna.	<p>Wskaźniki produktu:</p> <ul style="list-style-type: none"> utworzenie Środowiskowego Centrum Zdrowia Psychicznego; utworzenie Zespołu Leczenia Środowiskowego; publikacja informatora - 3.000 egz. <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> uzyskanie kwalifikacji eksperta przez doświadczenie dla osób po kryzysie psychicznym – 4 osoby;

	<ul style="list-style-type: none"> • rozwój działalności 6 Punktów Konsultacyjno- Doradczych „Promyk”; • utworzenie miejsc pracy wspieranej - 4 etaty, umowa zlecenie, • powstanie grup samopomocowych dla osób po kryzysie psychicznym – 15 osób; • powstanie grupy wsparcia dla rodzin – 15 osób; • objęcie specjalistycznymi usługami opiekuńczymi 10 osób chorujących psychicznie.
Wszechstronna edukacja kluczem do sukcesu	<p>Wskaźniki produktu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba nauczycieli objętych wsparciem – 88 osób; • liczba uczniów objętych wsparciem – 791 osób; • liczba szkół wyposażonych w sprzęt – 2,00 szt.; <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe – 712 osób; • liczba nauczycieli, którzy uzyskali kompetencje/kwalifikacje – 80 osób; • liczba szkół wykorzystujących sprzęt i wyposażenie do prowadzenia zajęć – 2 szt.
Rozwój modelu współpracy samorządu terytorialnego, organizacji pozarządowych zajmujących się problemami osób z zaburzeniami psychicznymi oraz pracodawców na rzecz aktywizacji zawodowej i społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi.	<p>Wskaźniki produktu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób z zaburzeniami psychicznymi objętych wsparciem w programie – 15; • Powstanie kompleksowego programu reintegracji i rehabilitacji społeczno-zawodowej dla 20 osób z zaburzeniami psychicznymi; <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uzyskanie kwalifikacji trenera pracy przez 6 osób w tym 2 z zaburzeniami psychicznymi; • zgłoszenie gotowości do pracy w ramach zatrudnienia wspieranego przez 10 osób; • podjęcie pracy przez 10 osób.
Hortiterapia i terapia sensoryczna – rozwój usług społecznych w powiecie łęczyńskim	<p>Wskaźniki produktu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie – 94 osoby • Liczba osób objętych szkoleniami/ doradztwem w zakresie kompetencji cyfrowych – 50 osób. • Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami – 1 szt. <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych istniejących po zakończeniu projektu – 7 sztuk.
Aktywni 2017	<p>Wskaźniki produktu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie (142 osoby); • Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie (58 osób); • Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (5 osób); • Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie (20 osób); • Liczba osób z niskimi kwalifikacjami objętych wsparciem w programie (50 osób). <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek po opuszczeniu programu (65 osób); • Liczba osób które uzyskały kwalifikacje/ doświadczenie po opuszczeniu programu (30 osób).
Czas na zmiany	<p>Wskaźniki produktu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób bezrobotnych objętych wsparciem w projekcie (30 osób); • Liczba osób objętych usługą pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego, osób zamieszkałych na terenie objętym rewitalizacją (30 osób).

	<p>Wskaźniki rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek po opuszczeniu programu (15 osób); • Liczba osób które uzyskały kwalifikacje/ doświadczenie po opuszczeniu programu (10osób); • Liczba osób bezrobotnych zamieszkałych na terenie objętym rewitalizacją, u których nastąpił wzrost poziomu aktywizacji (15osób); • Liczba osób u których nastąpił wzrost motywacji do zmiany sytuacji życiowej (15 osób).
Od szkolenia do zatrudnienia- YEI	<p>Wskaźniki rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób biernych zawodowo nieuczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, które otrzymały ofertę pracy, kształcenia ustawicznego, przygotowania zawodowego lub stażu po opuszczeniu programu - 10 • Liczba osób biernych zawodowo nieuczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, uczestniczących w kształceniu/szkoleniu lub uzyskujących kwalifikacje lub pracujących (łącznie z pracującymi na własny rachunek) po opuszczeniu programu - 10 • Liczba osób biernych zawodowo nieuczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, które ukończyły interwencję wspieraną w ramach inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych. - 10

Źródło: opracowanie własne

Aby najpełniej odzwierciedlić poprawę sytuacji na obszarze rewitalizacji należy porównać wskaźniki otrzymane na początku tego procesu ze wskaźnikami uzyskanymi na kolejnych etapach oraz po jego zakończeniu.

Dodatkowo w celu monitorowania stopnia degradacji obszaru rewitalizacji oraz postępu wyprowadzania tego obszaru z kryzysu wykorzystane zostaną wskaźniki, które posłużyły do delimitacji obszaru zdegradowanego i rewitalizacji. Monitorowanie zmian wartości tych wskaźników pozwoli na ocenę, czy na obszarze rewitalizacji została ograniczona sytuacja kryzysowa, natomiast inny obszar na terenie gminy charakteryzuje się występowaniem negatywnych zjawisk i wymaga działań rewitalizacyjnych.

Do delimitacji obszaru rewitalizacji wykorzystano wskaźniki w podziale na 5 stref, wśród których szczegółowo zbadano zjawiska wymienione poniżej:

Sfera społeczna:

- rozmieszczenie i skala problemów społecznych na obszarze gminy,
- poziom bezrobocia,
- poziom ubóstwa,
- poziom bezpieczeństwa publicznego,
- sytuacja demograficzna.

Sfera gospodarcza:

- rozmieszczenie i ocena lokalnego potencjału inwestycyjnego,
- aktywność gospodarcza i inwestycyjna,
- ceny gruntów.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna:

- dostępność komunikacyjna,
- dostępność piesza przystanków,
- dostępność mediów.

Sfera techniczna:

- zagospodarowanie przestrzenne i zabudowa,
- budynki w złym stanie technicznym,
- sytuacja mieszkaniowa,
- mieszkania socjalne i komunalne.

Sfera środowiskowa:

- obszary chronione,
- obszary objęte ochroną konserwatorską i środowiskową,
- zagrożenia środowiskowe i uciążliwości.

Przyjęty system monitorowania jest podstawą do efektywnej ewaluacji i aktualizacji LPR w przypadku gdy stwierdzony zostanie brak osiągnięcia założonych celów, lub gdy wyznaczony obszar rewitalizacji zostanie wyprowadzony z sytuacji kryzysowej, natomiast inny będzie wymagał działań rewitalizacyjnych.

13.2. ZASADY, TRYB I METODY PRZEPROWADZENIA EWALUACJI

Ewaluacja ma na celu poprawę jakości, skuteczności i spójności realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji w odniesieniu do konkretnych problemów obszaru rewitalizowanego z jednoczesnym uwzględnieniem wizji jego stanu po przeprowadzeniu rewitalizacji i właściwego prawodawstwa lokalnego, krajowego i wspólnotowego dotyczącego m.in. oddziaływania na środowisko projektów/przedsięwzięć zapisanych do realizacji w LPR.

Ewaluacja LPR będzie służyć przede wszystkim oszacowaniu osiągnięcia wskaźników monitorujących, a przez to stopnia wdrożenia całego LPR. Odpowie również na pytanie o trafność planowanych, przeprowadzonych i zakończonych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych w odniesieniu do potrzeb oraz pozwoli ocenić efekty i korzyści z ich wdrożenia.

Ewaluacja Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Łęczna opiera się na 3 rodzajach ocen:

- **ex-ante** (przed realizacją LPR) – uznać można, że ocenę taką przeprowadzono na etapie przygotowywania Lokalnego Programu Rewitalizacji, listę podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych sporządzono w oparciu o lokalne potrzeby oraz analizę zgłoszonych kart projektów,
- **on-going** (w trakcie realizacji LPR) – ocenie tej podlegać będą poszczególne projekty/przedsięwzięcia w trakcie ich realizacji, ocena będzie skierowana na analizę postępów w realizacji LPR i kontrolę terminów wykonania poszczególnych działań, ewaluacja on-going będzie przeprowadzana co 2 lata (tj. w 2019 r. i 2021 r.) po analizie okresowych raportów monitoringowych, jej efektem będą okresowe raporty ewaluacyjne,
- **ex-post** (po zakończeniu realizacji LPR) – w jej ramach przewiduje się, że po zakończeniu realizacji LPR, tj. w 2023 r., sporządzony zostanie końcowy raport ewaluacyjny celem

weryfikacji założonych celów rewitalizacji, wskaźnika oddziaływania i wskaźników rezultatu.

W raportach ewaluacyjnych należy wziąć pod uwagę następujące kryteria ewaluacyjne: trafność, skuteczność, efektywność (przy ewaluacji on-going) oraz skuteczność, efektywność, użyteczność, trwałość (przy ewaluacji ex-post):

- trafność – kryterium pozwalające ocenić, do jakiego stopnia cele rewitalizacji odpowiadają potrzebom i priorytetom wskazanym w odniesieniu do obszaru rewitalizacji,
- skuteczność – kryterium, które pozwala sprecyzować, do jakiego stopnia cele rewitalizacji zdefiniowane na etapie LPR zostały osiągnięte,
- efektywność – kryterium, które pozwala ocenić poziom „ekonomiczności” LPR,
- użyteczność – kryterium pozwalające ocenić, do jakiego stopnia oddziaływanie LPR odpowiada potrzebom grup docelowych,
- trwałość – kryterium pozwalające ocenić na ile można się spodziewać, że pozytywne zmiany wywołane oddziaływaniem LPR będą trwać po zakończeniu jego wdrażania.

Wszelkie dokumenty ewaluacyjne będą sporządzane przez Zespół ds. rewitalizacji i adresowane do Burmistrza Łęcznej. Ewaluacja on-going będzie podstawą do rozpoczęcia procesu aktualizacji LPR, natomiast po przeprowadzeniu ewaluacji ex-post wszelkie rozbieżności pomiędzy pierwotnymi ustaleniami LPR, a jego rzeczywistym wykonaniem będą szczegółowo wyjaśnione.

13.3. ZASADY I TRYB AKTUALIZACJI LPR

Proces rewitalizacji, jako rozciągnięty w czasie, podlegał będzie wpływowi czynników zewnętrznych, co implikuje konieczność założenia okresowej aktualizacji LPR oraz aktualizacji nadzwyczajnej w razie zaistnienia okoliczności istotnie wpływających na LPR.

Do podjęcia okresowych działań naprawczych i aktualizacji LPR podstawą będzie system monitorowania i ewaluacji. Okresowa aktualizacja będzie przeprowadzana w przypadku gdy stwierdzony zostanie brak osiągnięcia założonych celów, zaistnieje potrzeba wprowadzenia do programu nowego projektu/przedsięwzięcia rewitalizacyjnego, zmiany harmonogramu realizacji projektów/przedsięwzięć, planu finansowego lub konieczność aktualizacji wskaźników. Do LPR na późniejszym etapie jego realizacji będą mogli dołączyć dodatkowi partnerzy (zupełnie nowi, jak i zastępujący dotychczas funkcjonujących). Preferowane będą te inicjatywy, które mogą się przyczynić do sukcesu Lokalnego Programu Rewitalizacji w zakresie wyprowadzenia obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego.

Ewentualność wprowadzenia poprawek i aktualizacji dokumentu wiązała się będzie z przyjęciem odpowiedniej uchwały przez Radę Miejską, tak aby LPR mógł w dalszym ciągu spełniać swoje zadania operacyjne. Wszelkie zmiany w dokumencie będą musiały posiadać swoje uzasadnienie merytoryczne.

Procedura okresowej aktualizacji LPR obejmuje następujące kroki:

1. podmioty publiczne i prywatne, działające na obszarze wskazanym do rewitalizacji w ramach LPR lub zainteresowane podjęciem takiej działalności, w trybie ciągłym zgłaszają swoje propozycje w zakresie zmiany LPR w formie pisemnej do Urzędu Miejskiego w

- Łącznej lub w formie karty projektu umieszczonej na stronie internetowej gminy, jeżeli propozycja dotyczy wprowadzenia nowego projektu/przedsięwzięcia rewitalizacyjnego,
2. podczas przeprowadzania ewaluacji on-going (w 2019 i 2021 r.) Burmistrz Łącznej wraz z Zespołem ds. rewitalizacji dokona weryfikacji zgłoszonych propozycji i wyda opinię odnośnie włączenia lub odmowy włączenia zgłoszonego projektu/przedsięwzięcia bądź innej proponowanej zmiany do Lokalnego Programu Rewitalizacji,
 3. jeżeli przeprowadzona ewaluacja skuteczności dotychczasowych działań i propozycje interesariuszy spowodują konieczność włączenia do LPR nowych projektów/przedsięwzięć, modyfikacji założonych celów bądź też wyznaczonych kierunków działań warunkujących powodzenie rewitalizacji, Burmistrz wraz z Zespołem ds. rewitalizacji podejmuje decyzję o przystąpieniu do okresowej aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji,
 4. dokument LPR zostaje uaktualniony zgodnie z proponowanymi zmianami, a następnie poddany konsultacjom społecznym,
 5. zaktualizowany LPR, po konsultacjach z mieszkańcami, jest ponownie uchwalany przez Radę Miejską Łącznej,
 6. w celu przejrzystości LPR dla wszystkich zaangażowanych podmiotów (w tym IZ RPO WL) oraz partnerów, zmiany będą sygnalizowane w odpowiednim załączniku do uchwały Rady Miejskiej w postaci rejestru zmian,
 7. zaktualizowany LPR po przyjęciu przez Radę Miejską jest zgłaszany do Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Lubelskiego.

Jeżeli do LPR zgłoszone zostaną wyjątkowo istotne dla społeczności lokalnej projekty i przedsięwzięcia, a termin okresowej aktualizacji jest stosunkowo odległy lub gdy zaistnieją istotne zmiany w otoczeniu wpływające na LPR, Burmistrz ma możliwość przystąpienia do procesu nadzwyczajnej aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji.

14. STRATEGICZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA LPR NA ŚRODOWISKO

Biorąc pod uwagę zapisy Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2008 Nr 199 poz. 1227 ze zm.) projekt Lokalnego Programu Rewitalizacji należy skonsultować z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska oraz Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym, w celu ustalenia konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W związku z powyższym projekt niniejszego dokumentu został przedłożony Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w sprawie uzgodnienia konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. W piśmie otrzymanym od Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 18 maja 2017 r. (znak: WOOS.410.63.2017.MH) stwierdzono, że **projekt Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Łęczna na lata 2016-2023 nie wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.**

Analizie poddano cele rewitalizacji oraz przedsięwzięcia wpisane do LPR. Żadne z zaproponowanych działań nie powinno kwalifikować się do kategorii przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2016 r., poz. 71) w związku z czym Lokalny Program Rewitalizacji nie wyznacza ram dla przedsięwzięć, a skutki wdrożenia planowanych działań nie spowodują znacząco negatywnego oddziaływania na środowisko.

W opinii stwierdzono, że projekty rewitalizacyjne w gminie Łęczna realizowane będą głównie na terenach zurbanizowanych, a więc już przekształconych przez człowieka. W związku z powyższym zakłada się brak znaczących oddziaływań na populację gatunków chronionych, brak zmniejszenia zasięgu ich występowania czy też pogorszenia funkcjonowania populacji i siedlisk. W projekcie LPR nie planuje się zadań, które przyczynią się do pogorszenia lub znacznego naruszenia zasobów wód, zarówno powierzchniowych, jak i podziemnych.

Efektom realizacji projektów rewitalizacyjnych będzie poprawa jakości krajobrazu gminy. Zaplanowane przedsięwzięcia mają na celu ochronę terenów cennych zarówno pod względem kulturowym, jak i przyrodniczym. Realizacja projektów z zakresu modernizacji budynków wraz z zagospodarowaniem terenów otaczających, przyczynią się do podniesienia walorów krajobrazowych obszarów zdegradowanych. Odremontowane budynki podwyższą walory kulturowe, a tym samym wpłyną na poprawę warunków życia mieszkańców oraz wzrost atrakcyjności turystycznej. Zadania ujęte w LPR będą realizowane na terenie Nadwieprzańskiego Parku Krajobrazowego, jednak nie będą one stanowić utrudnienia dla funkcjonowania ekosystemów dolinnych. Ponadto nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania na obszary Natura 2000.

Działania planowane w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Łęczna na lata 2016-2023 mają zasięg lokalny – ograniczony do obszaru w granicach jednej gminy, dlatego też nie przewiduje się oddziaływań transgranicznych a także skumulowanych.

Lubelski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Lublinie na podstawie art. 58 ust. 1 pkt 2 oraz art.54 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 353 z późn. zm.) pismem z dnia 8 maja 2017 r. (znak: DNS-NZ.7016.106.2017.AS) **pozytywnie zaopiniował** projekt „Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Łęczna na lata 2016-2023”.

Lokalny Program Rewitalizacji to dokument, który nie jest wymieniony w art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 353 z późn. zm.) a więc nie wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 47 przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest wymagane także w przypadku projektów dokumentów innych niż wymienione w art. 46, jednak wymagają one uzgodnienia wyłącznie z organem określonym w art. 57, tj. z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Lublinie.

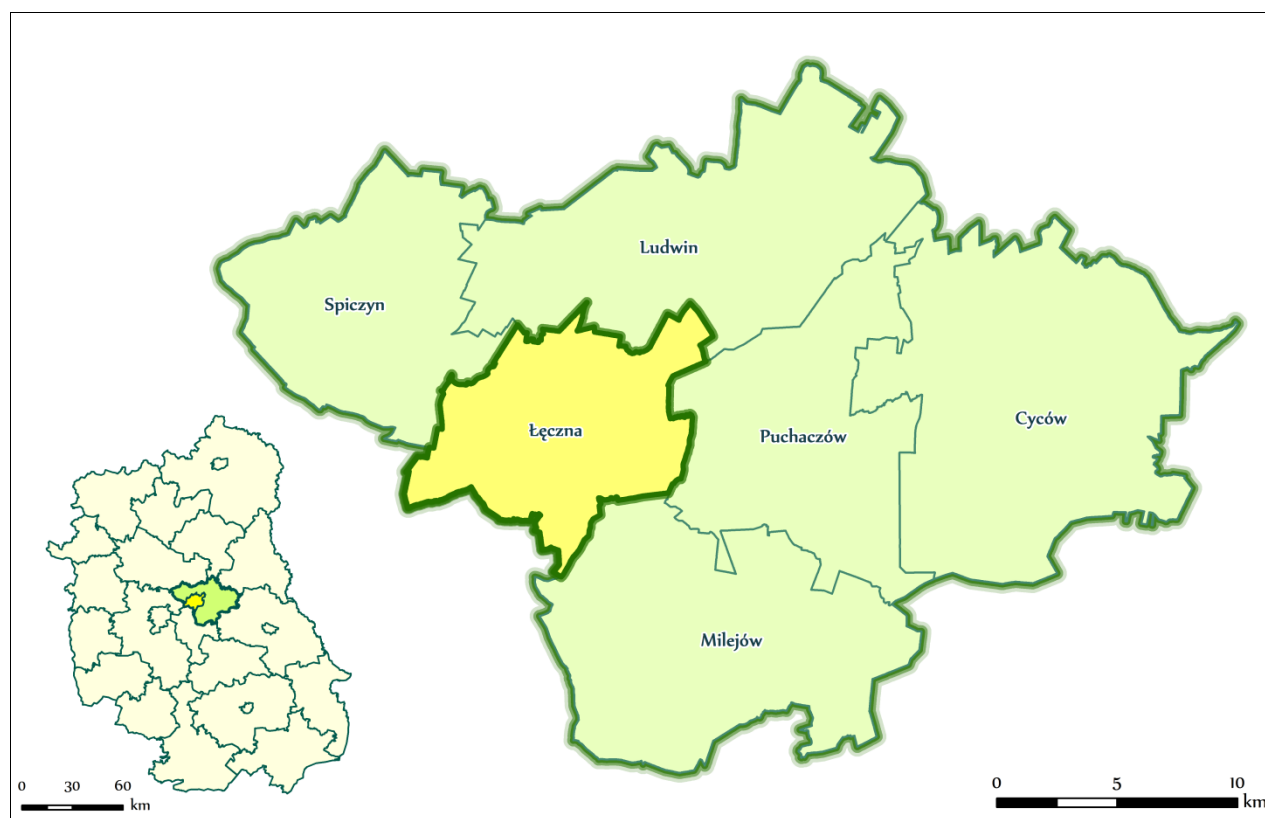
15. ZAŁĄCZNIK NR 1. SZCZEGÓŁOWA DIAGNOZA OBSZARU GMINY

15.1. POŁOŻENIE I HISTORIA

15.1.1. Położenie

Łęczna jest gminą miejsko-wiejską położoną w centralnej części województwa lubelskiego w powiecie łęczyńskim w odległości około 20 km od miasta wojewódzkiego Lublin. Zgodnie z klasyfikacją jednostek terytorialnych do celów statystycznych NUTS, Gmina Łęczna znajduje się w obrębie podregionu lubelskiego.

Ryc. 5. Położenie gminy Łęczna w powiecie łęczyńskim

Źródło: Opracowanie własne

Powierzchnia gminy Łęczna to 7 514 ha (11,8% powierzchni powiatu łęczyńskiego), z czego 1 900 ha obejmuje obszar miasta Łęczna, natomiast 5 614 ha obszar wiejski. Gmina Łęczna graniczy z gminami wiejskimi: Ludwin, Puchaczów, Milejów, Mełgiew, Wólka i Spiczyn. Rolę

ośrodka administracji publicznej pełni miasto Łęczna, będące jednocześnie ośrodkiem koncentracji funkcji podstawowych i rozwoju ponadlokalnych funkcji specjalistycznych.

Obszar miasta podzielony jest na 6 dzielnic: Osiedle Kolonia Trębaczów, Stare Miasto, Osiedle Słoneczne, Osiedle Samsonowicza, Osiedle Niepodległości, Osiedle Bobrowniki. Miasto posiada charakterystyczny układ urbanistyczny Starego Miasta z trzema rynkami, który kształtował się od XV do początku XIX wieku. W skład wiejskiej części gminy wchodzi 16 miejscowości: Ciechanki Krzesimowskie, Ciechanki Łęczyńskie, Karolin, Leopoldów, Łuszczów Kolonia, Nowogród, Piotrówek Drugi, Podzamcze, Rossosz, Stara Wieś, Stara Wieś Kolonia, Stara Wieś Stasin, Trębaczów, Witaniów, Zakrzów, Zofiówka.

Ryc. 6. Podział gminy Łęczna na sołectwa oraz podział administracyjny miasta Łęczna

Źródło: Opracowanie własne

Gmina Łęczna wchodzi w skład dwóch obszarów funkcjonalnych o znaczeniu regionalnym: Obszar funkcjonalny Polesie ze strefą oddziaływania Kanału Wieprz-Krzna oraz Łęczyńsko-chełmski okręg górniczo-energetyczny. Część południowa obszaru, w skład której wchodzi Gmina Łęczna jest

terenem typowo rolniczym, na którym dominuje uprawa zbóż oraz w mniejszym stopniu uprawy przemysłowe. Duże zróżnicowanie glebowe, dość duża powierzchnia gleb lekkich, a także znaczna powierzchnia użytków zielonych, to czynniki, które sprzyjają rozwojowi gospodarki hodowlanej. Priorytetem rozwojowym jest aktywizacja gospodarcza poprzez wykorzystanie potencjału rolniczego i turystycznego. Łęczyńsko-chełmski okręg górniczo-energetyczny jest obszarem funkcjonalnym obejmującym udokumentowane złoża węgla kamiennego w obrębie lubelskiego basenu karbońskiego, położone w środkowej i południowej części Lubelskiego Zagłębia Węglowego. Priorytetem rozwojowym jest rozwój energetyki w oparciu o miejscowe zasoby surowcowe (zapewnienie przestrzennych warunków rozwoju i zagospodarowania regionu przemysłowego opartego na zasobach węgla kamiennego)

Gmina Łęczna należy także do obszarów funkcjonalnych o znaczeniu ponadregionalnym: miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego - Lubelski Obszar Metropolitalny (teren miasta Łęczna), natomiast obszary wiejskie należą do Wiejskiego Obszaru Funkcjonalnego uczestniczącego w procesach rozwojowych.

Na obszarze LOM celami rozwoju zagospodarowania przestrzennego są: wzmocnienie funkcji metropolitalnych rdzenia LOM jako ośrodka polaryzacji wiedzy i innowacji, wzmocnienie powiązań funkcjonalno-przestrzennych ośrodków osadniczych LOM oraz krystalizowanie struktury przestrzennej LOM w kierunku jej optymalizacji funkcjonalnej.

Cele rozwoju zagospodarowania przestrzennego w Wiejskim Obszarze Funkcjonalnym to: stworzenie warunków dla integracji funkcjonalnej z miastami - włączenie obszarów wiejskich otaczających miasta w procesy rozwojowe, zwiększenie mobilności zawodowej i przestrzennej, stworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości pozarolniczej, dywersyfikacja sektorowa gospodarki rolnej.

Gmina Łęczna położona jest także w Obszarze funkcjonalnym Szlaku Jana III Sobieskiego, którego podstawą delimitacji są zapisy koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030. Inwestycją kluczową wpisaną do zintegrowanej strategii rozwoju OF Szlaku JIIS w zakresie kształtowania przestrzeni publicznej jest rewitalizacja dzielnicy stara Łęczna (generalny remont i przebudowa trzech rynków w miejscowości Łęczna nawiązując do zabytkowego układu architektonicznego wraz z budową i przebudową sieci kanalizacyjnej, wodociągowej, układem chodników, ulic i fontann, wprowadzeniem elementów małej architektury, konserwacja zieleni, oświetleniem i iluminacją, a także wraz z przebudową i remontem części budynków)⁵.

15.1.2. Rys historyczny

Pierwsze znane ślady osadnictwa odkryte na obszarze gminy Łęczna pochodzą z paleolitu schyłkowego. Tereny te zamieszkiwali przedstawiciele wszystkich kultur od paleolitu schyłkowego, przez mezolit, neolit, epokę brązu i żelaza. Pierwsze ślady wskazujące na zamieszkiwanie w czasach neolitycznych przedstawiciele społeczności kultury pucharów lejkowatych odkryto w Starej Wsi i Ciechankach, później (we wczesnym średniowieczu - w

⁵ <http://www.ofszlaksobieskiego.pl/index.php/pl/strategia>

Ciechankach Krzesimowskich, Rossoszu, Łęcznej, Witaniowie, Kolonii Stara Wieś i Kolonii Podzamcze). Najstarszą miejscowością w gminie jest Łęczna (XII w.), z późniejszego okresu pochodzą wsie: Ciechanki, Nowogród (XIV w.); Trębaczów, Witanów i Zakrzów (XV w.).⁶

Łęczna była lokowana na prawie magdeburskim, w 1467 r. w wyniku starań kasztelana krakowskiego Jana Tęczyńskiego, król Kazimierz Jagiellończyk nadał jej prawa miejskie. Otrzymane przywileje królewskie dały Łęcznej prawo organizowania dwóch w jarmarków w roku: wiosennego i jesiennego. Korzystne położenie na skrzyżowaniu dróg handlowych wiodących z terenów zabużańskich i ziemi chełmskiej do Lublina, a także spławny Wieprz miały bardzo duży wpływ na rozwój miasta.

W I połowie XVI w. przy ujściu Świnki do Wieprza wybudowano zamek, w 1582 r. kolejni właściciele Łęcznej, Firlejowie, uzyskali od króla Stefana Batorego przywilej na dwa następne jarmarki, natomiast na przełomie XVI i XVII w. nowi właściciele – Noskowscy, uzyskali przywileje na kolejne jarmarki. Spowodowało to dalszy rozkwit miasta.

Ożywienie handlu i rzemiosła, rozwój przestrzenny a także wzrost liczby mieszkańców sprawiły, że miasto stało się jednym z ważniejszych ośrodków miejskich województwa. Społeczność Łęcznej liczyła około 2 tys. mieszkańców, była to ludność katolicka, żydowska i wyznawcy prawosławia. Śladem dawnej świetności Łęcznej jest nietypowy układ architektoniczny Starego Miasta. Wojny na terenie Rzeczypospolitej od poł. XVII w. utrata niepodległości, wytyczenie nowych szlaków handlowych, a także częste pożary przyczyniły się do utraty znaczenia miasta. W latach 60. XX w., w okolicach Łęcznej odkryto złoża węgla kamiennego, co rozpoczęło nowy etap w dziejach miasta. W 1975 r. w pobliżu Łęcznej powstało Lubelskie Zagłębie Węglowe. Był to bez wątpienia największy czynnik miastotwórczy, czego wyrazem m.in. był wzrost liczby ludności z blisko 3 tys. w 1975 r. do 22 tys. pod koniec 2000 roku. Aktualnie Łęczna to miasto powiatowe, siedziba wielu urzędów, regionalne centrum handlowo-usługowe.

Obecnie sieć osadniczą gminy tworzy miasto Łęczna oraz 16 miejscowości wiejskich. Największą miejscowością jest miasto Łęczna posiadające historyczny układ urbanistyczny Starej Łęcznej, złożony z trzech równolegle rozwiniętych układów, utrwalonych odrębnym rynkiem, wątkami charakterystycznych ulic i fragmentami zabudowy oraz obrysem działek, tworzącym unikalny przykład 3-rynkowej kompozycji miasta. Jako układ urbanistyczny miasto Łęczna podlega ochronie konserwatorskiej poprzez wpis do rejestru zabytków województwa lubelskiego (pod nr A/637).

Miasto Łęczna jest siedzibą władz zarówno gminy, jak i powiatu i spełnia różnorodne funkcje (m.in. administracyjne, handlowe, usługowe). Jest korzystnie położone w stosunku do głównych ciągów komunikacyjnych i infrastruktury technicznej, w paśmie podwyższonej aktywności gospodarczej, w pobliżu obszarów o cennych walorach przyrodniczych i kulturowych przydatnych do rozwoju turystyki i rekreacji.

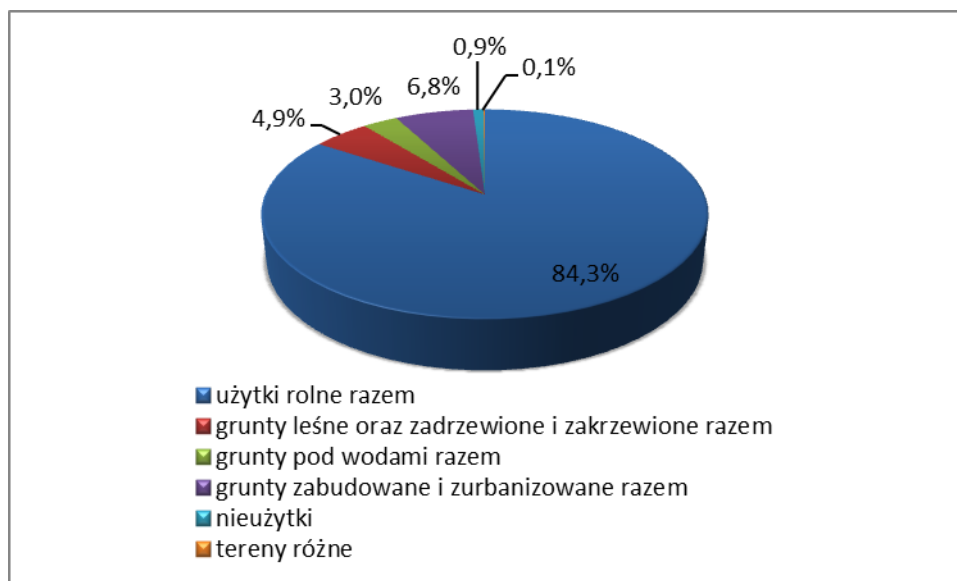
⁶ Wg „Powiat Łęczyński – monografia krajoznawcza; Łęczna 2001 r.

15.2. STREFA ŚRODOWISKOWA

15.2.1. Użytkowanie gruntów

Według danych BDL GUS z 2014 roku ogólna powierzchnia gminy wynosiła 7 514 ha. Na powierzchnię ogólną składają się m.in.: użytki rolne (6 334 ha), grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione (367 ha), grunty pod wodami (227 ha), grunty zabudowane i zurbanizowane (509 ha), nieużytki (69 ha) oraz tereny różne (8 ha).

Wykres 1. Użytkowanie gruntów w gminie Łęczna

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS, 2014

Tabela 7. Użytkowanie gruntów w strukturze obszaru miejskiego i wiejskiego gminy Łęczna

Użytkowanie gruntów	Gmina Łęczna	Udział w pow. Gminy Łęczna	Miasto Łęczna	Udział w pow. Miasta Łęczna	Obszar wiejski gm. Łęczna	Udział w pow. obszaru wiejskiego gm. Łęczna
Powierzchnia ogółem	7 514 ha	100,0%	1 900 ha	100,0%	4 896 ha	100,0%
Użytki rolne	6 334 ha	84,3%	1 438 ha	75,7%	6 804 ha	87,2%
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	367 ha	4,9%	86 ha	4,5%	281 ha	5,0%
Grunty pod wodami	227 ha	3,0%	43 ha	2,3%	184 ha	3,3%
Grunty zabudowane i zurbanizowane	509ha	6,8%	325 ha	17,1%	184 ha	3,3%
Nieużytki	69 ha	0,9%	5 ha	0,3%	64 ha	1,1%
Tereny różne	8 ha	0,1%	3 ha	0,3%	5 ha	0,1%

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS, 2014

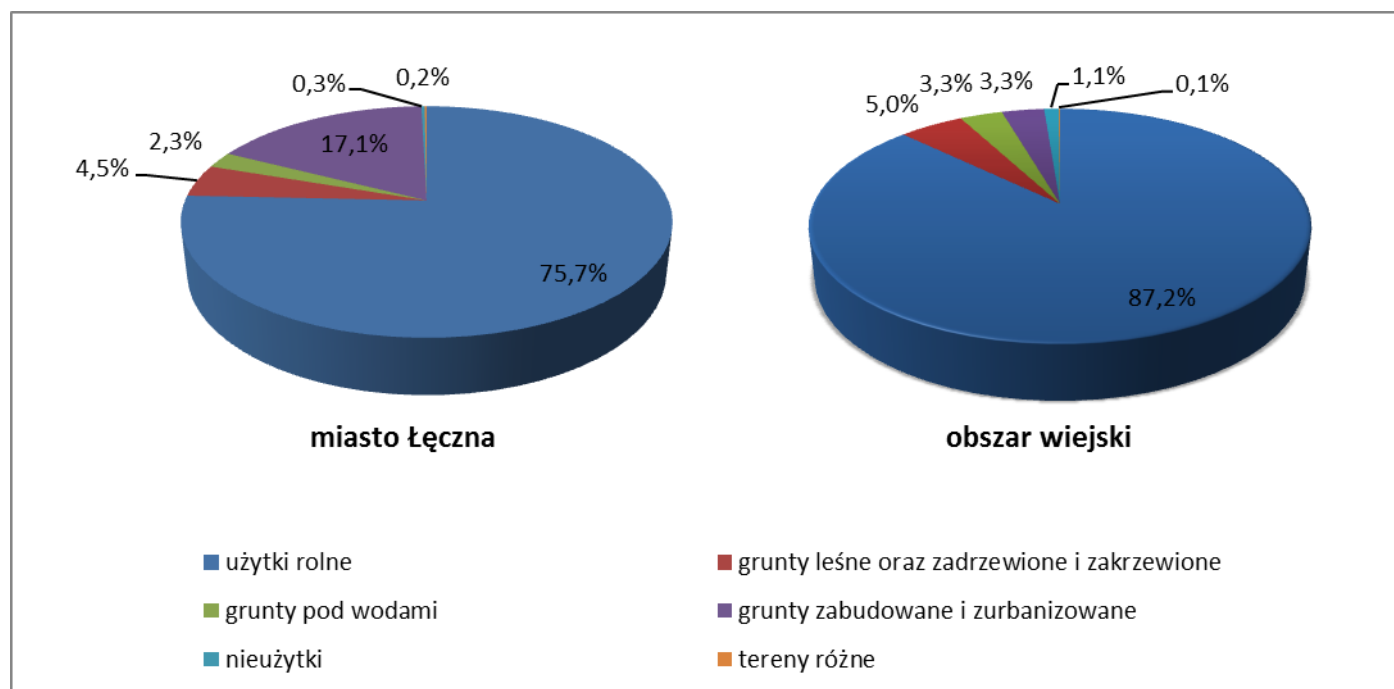
W strukturze użytkowania gruntów przeważa udział użytków rolnych, stanowiących 84,3% całkowitej powierzchni gminy, co potwierdza jej rolniczy charakter. Gmina charakteryzuje się niskim odsetkiem terenów leśnych, stanowiących 4,9% powierzchni gminy (367 ha) (przy lesistości powiatu łęczyńskiego również 15,5% Łączna jest jedną z gmin o najniższej powierzchni tego typu użytków). Grunty zabudowane i zurbanizowane obejmują jedynie 6,8% powierzchni gminy.

W gminie Łączna wśród terenów zabudowanych i zurbanizowanych największą powierzchnię zajmują tereny komunikacyjne – drogi (41,3%). Tereny mieszkaniowe stanowią jedynie 25,7% terenów zabudowanych, natomiast tereny rekreacji i wypoczynku to 5,3% powierzchni terenów zabudowanych. Tereny przemysłowe zajmują 31 ha (6,1% obszaru zabudowanego).

Na obszarze miasta Łączna największą powierzchnię stanowią użytki rolne – 75,7% powierzchni miasta, natomiast tereny zabudowane i zurbanizowane – 17,1,6%. Stosunkowo duży odsetek stanowią także grunty leśne – 4,5%.

Na obszarze wiejskim użytki rolne stanowią łącznie 87,2% powierzchni, kolejną pozycję w strukturze zajmują grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione – 5,0%. Grunty zabudowane stanowią tylko 3,3% ogólnej powierzchni obszarów wiejskich.

Wykres 2. Struktura użytkowania gruntów na terenie miasta i obszaru wiejskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS, 2014

W gminie Łączna powierzchnia lasów jest niewielka. Lasy występują w północnej części gminy w pobliżu miejscowości Witaniów), południowo-zachodniej (Łuszczów-Kolonia) oraz w dolinie rzeki Wieprz. W 2015 roku lasy stanowiły 4,3% powierzchni całkowitej gminy, przy średniej lesistości 13,7% dla powiatu i 23,2% dla województwa. W strukturze własności przeważają lasy prywatne (169,4 ha), jedynie 2 ha to grunty leśne będące własnością gminy. W procesie dolesiania powierzchnia lasów na przestrzeni lat 2009-2015 wzrosła o 35,7%.

15.2.2. Zasoby glebowe i jakość gleb

Rodzaj gleb na terenie gminy Łęczna jest ściśle związany z budową litologiczną podłoża. Przeważają tu gleby dobre i bardzo dobre. W południowej części gminy dominują gleby brunatne i brunatne wylugowane utworzone na lessach i zwierzelinach kredowych. W północnej i północno-wschodniej części gminy Łęczna występują gleby pseudobielicowe wytworzone z piasków słabo gliniastych i gliniastych, ponadto w okolicach zbiornika Dratów i doliny Wieprza występują gleby torfowe i murszowo-torfowe. Gleby na terenie gminy zaliczane są do gleb urodzajnych, przeważają tu gleby klasy III.

Zanieczyszczenia gleb należą do jednych z najtrudniejszych do skontrolowania i usunięcia ze środowiska. Głównym źródłem zanieczyszczeń gleb jest działalność rolnicza oraz oddziaływania komunikacji samochodowej.

15.2.3. Zasoby wodne

Gmina Łęczna jest położona w dorzeczu środkowego Wieprza. Sieć wód powierzchniowych tworzą: rzeka Wieprz (z silnie meandrującym korytem, licznymi starorzeczami oraz dobrze wykształconą, głęboką doliną tworzącą w okolicy miejscowości Łęczna malowniczy przełom), rzeka Świnka (prawostronny dopływ Wieprza z głęboko wciętą doliną) oraz rzeka Sławka (lewostronny dopływ Wieprza). Do wód powierzchniowych należą także: jezioro Dratów (o pow. 168 ha), sztuczne zbiorniki powstałe w wyrobiskach poeksploatacyjnych torfów (najwięcej w okolicach miejscowości Stara Wieś Kolonia), oczka wodne w zagłębieniach o genezie krasowej, bezimienne małe cieki oraz gęsta sieć rowów i kanałów melioracyjnych w północno-wschodniej części gminy.

Wody podziemne występują w 2 piętrach wodonośnych, związanych z utworami czwartorzędu i kredy. Największe znaczenie w zaspokojeniu potrzeb wodnych obszaru posiadają 2 zbiorniki kredowe, a mianowicie: GZWP Nr 407 Niecka Lubelska (Chełm – Zamość) położony po wschodniej stronie doliny rzeki Wieprz oraz GZWP Nr 406 Niecka Lubelska (Lublin) po zachodniej stronie doliny. Na przeważającym obszarze gminy, osady kredowe zalegają płytko pod powierzchnią terenu. W części wschodniej obszaru zwiększa się udział różnorodnych utworów czwartorzędowych. W związku z brakiem odpowiedniej izolacji (przepuszczalne podłoże o wysokim współczynniku filtracji) oraz wzmożoną eksploatacją wód podziemnych, wody podziemne występujące na terenie gminy zaliczone zostały jako obszary wysokiej ochrony, z uwagi na stopień zagrożenia wód podziemnych. Bardzo silnie zagrożone (czas pionowej migracji poniżej 5 lat) oraz silnie zagrożone zanieczyszczeniem wód podziemnych (czas pionowej migracji 5 – 25 lat) cechują się obszary niemalże całej gminy miejsko – wiejskiej, za wyjątkiem wschodniej części obszaru oraz doliny rzeki Wieprz i Sławka. W obrębie gminy znajduje się 1 ujęcie w miejscowości Łęczna, ujmujące wody kredowe. Z uwagi na fakt, iż wokół ujęcia warstwę wodonośną pokrywa

nieprzepuszczalna warstwa gruntu o znacznej miąższości, nie było konieczności wyznaczania strefy ochrony pośredniej. Według podziału na jednolite części wód podziemnych obszar gminy położony jest w granicy jednostki subregionu nizinnej Środkowej Wisły o nr 90, dla której osiągnięcie celów środowiskowych oceniono jako zagrożone.

15.2.4. Ochrona przyrody

Teren gminy pokryty jest relatywnie małą powierzchnią obszarów szczególnie cennych przyrodniczo. Według danych BDL GUS w gminie Łęczna obszary prawnie chronione zajmują 1 022, ha. Jest to obszar Nadwieprzańskiego Parku Krajobrazowego, który został utworzony w 1990 roku. Nadwieprzański PK położony jest nad środkowym odcinkiem Wieprza, na styku z wielkimi jednostkami fizjograficznymi: Wyżyny Małopolskiej i Nizy Zachodniorosyjskiej. Jest to umowna fizyczno - geograficzna granica pomiędzy Europą Wschodnią i Zachodnią. Park wraz z otuliną charakteryzuje się wyraźnym zróżnicowaniem typów krajobrazu. W południowej części dolina Wieprza jest szeroka i silnie zabagniona. W części północnej na odcinku pomiędzy Ciechankami Krzesimowskimi a Kijanami jest ona wąska, kręta i ma charakter przełomu przez wzniesienia Wyżyny Lubelskiej, a jej krawędzie wznoszą się miejscami do ponad 20 m i są porożcinane jarami i wąwozami.⁷ Olbrzymią wartość przyrodniczą ma naturalna dolina rzeki Wieprz z meandrami, zakolami i starorzeczami oraz liczne położone w jej obrębie rozległe obszary podmokłe, wilgotne łąki, torfowiska, z występującymi wartościowymi zbiorowiskami roślinności torfowiskowej, szuwarowej i wodnej, a także łąkami i olsami. Na nasłonecznionych zboczach doliny występują murawy kserotermiczne z rzadkimi zbiorowiskami roślinnymi. We florze parku występuje wiele rzadkich gatunków. Wśród roślin wodnych należą do nich m.in.: wolfia bezkorzeniowa, salwinia pływająca, rzęsa garbata, pływacz zwyczajny, grzybień biały oraz ramienice tworzące podwodne łąki. Na terenach torfowiskowych osobliwością jest brzoza niska oraz rośliny wilgotnych łąk: rosiczka okrągłolistna, kosaciec syberyjski i storczyk szerokolistny. Z roślin kserotermicznych występują w okolicy dziewięciśli beżłodygowy, miłek wiosenny, zawilec wielokwiatowy, macierzanka Marshalla, czosnek kątowy, mikołajek piaskowy i ożanka właściwa. W runie leśnym parku występują takie gatunki jak: paprotka zwyczajna, lilia złotogłów, kilka gatunków storczyków oraz pnącze kokornak powojnikowy. Znaczne powierzchnie terenów podmokłych sprzyjają gniazdowaniu licznych gatunków ptaków wodnych i błotnych (błotniak stawowy, bąk, derkacz, rycyk, krwawodziób, rybitwa czarna, zimorodek, podróżniczek, dziwonia). Osobliwością jest występowanie żółwia błotnego.

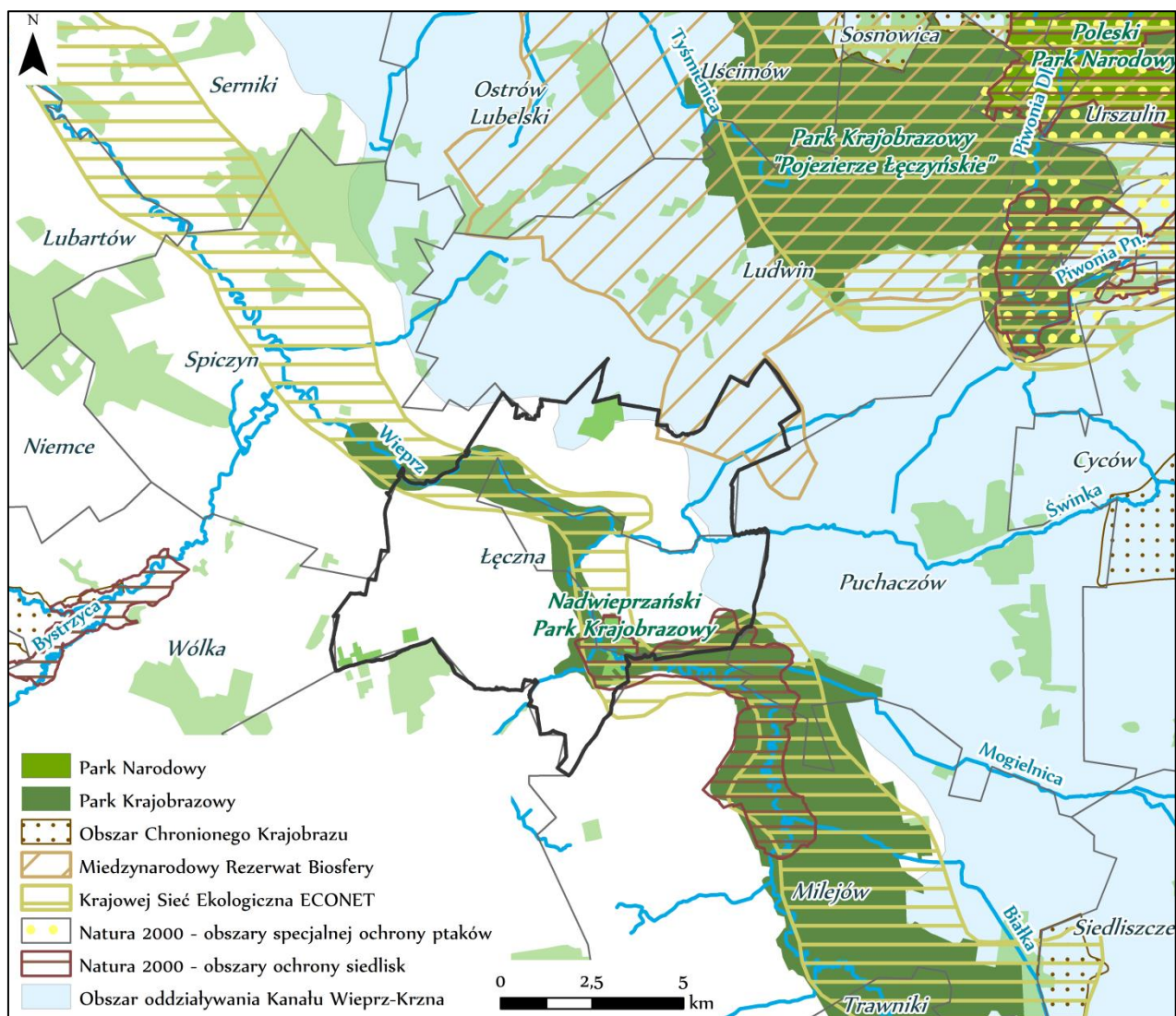
Na obszarze gminy Łęczna znajduje się 13 pomników przyrody:

- Cztery drzewa znajdujące się na terenie zabytkowego zespołu dworsko-parkowego „Podzamcze”: strączyn żółty (obwód pnia 150 cm), dąb wielkoowocowy (obw. 210 cm), sosna wejmutka (obw. 175 cm), klon srebrzysty (obw. 240cm)
- Kasztanowiec biały zlokalizowany na prywatnej posesji w Łęcznej (obw. 600 cm)⁸
- Osiem płątów roślinności stepowej na zboczu doliny Wieprza o pow. od 0,04 ha do 0,10 ha w miejscowości Ciechanka.

⁷ <http://www.parki.lubelskie.pl>

⁸ http://www.gdos.gov.pl/files/artykuly/15472/lubelskie_pomniki_przyrody.pdf

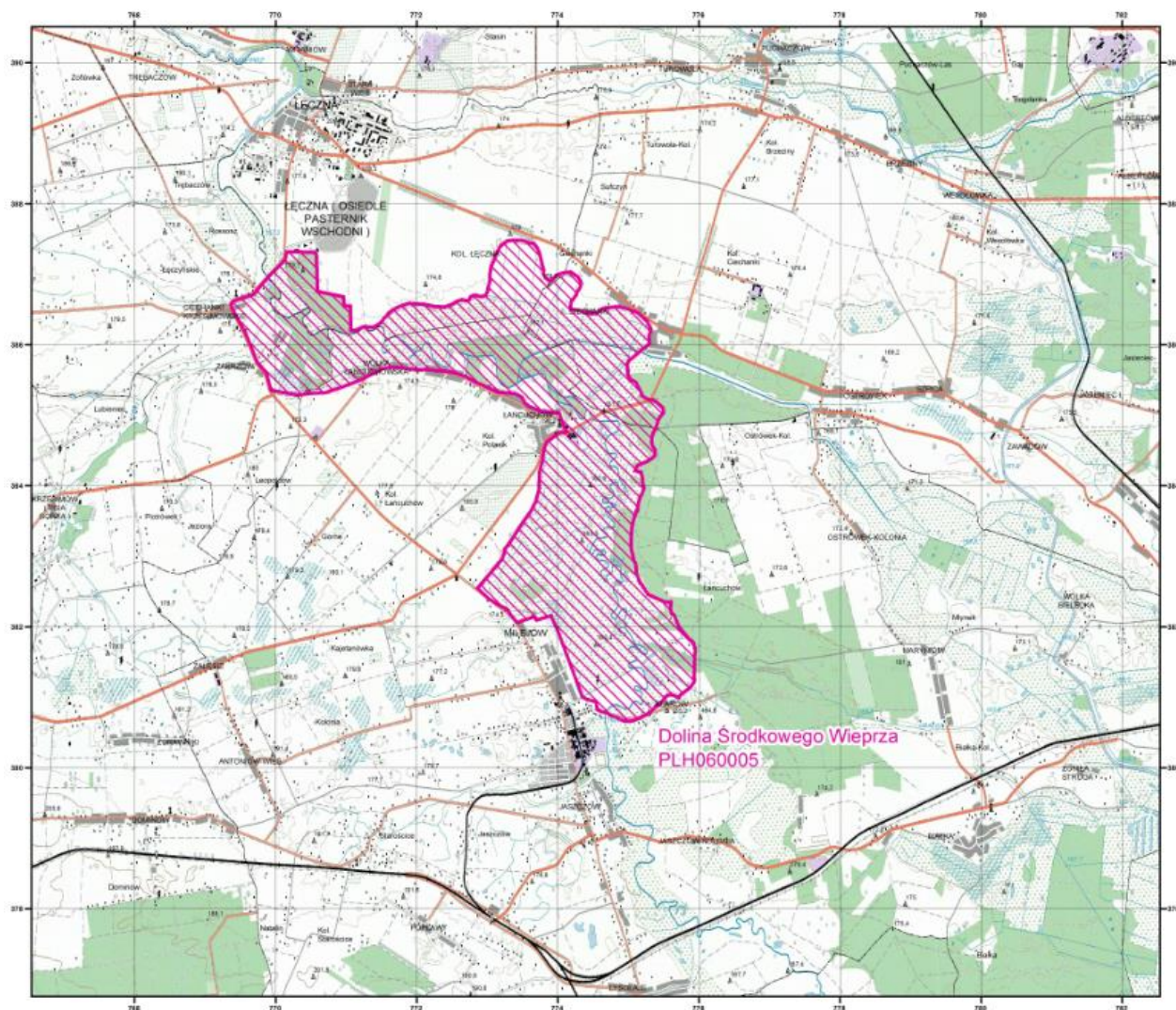
Ryc. 7. Obszary chronione w Gminie Łęczna i okolicach

Źródło: Opracowanie własne

Dolina rzeki Wieprz została objęta programem Natura 2000 jako obszar specjalnej ochrony siedlisk „Dolina Środkowego Wieprza” (PLH060005). Ostoja obejmuje fragment doliny Wieprza (Kompleks "Ciechanki") - w rejonie ujścia do niej rzek Białki i Mogielnicy. Koryto rzeki Wieprz zachowało tu swój naturalny, silnie meandrujący charakter z licznymi starorzeczami. W dnie doliny dominują wilgotne, wielogatunkowe, ekstensywnie użytkowane łąki i zarośla. Lokalnie zachowały się płyty lasów łąkowych. Zbocza doliny są strome, lessowe, miejscami porośnięte przez płyty muraw kserotermicznych. W dolinie rzeki Białki, obok ekstensywnie użytkowanych łąk, występują torfowiska niskie, częściowo zakrzaczone oraz zespoły torfianek.

Ryc. 8. Obszary Natura 2000 w Gminie Łęczna

Źródło: <http://naturazoo.gdos.gov.pl/>

15.2.5. Powietrze atmosferyczne

Ocena stanu zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego w województwie lubelskim sporządzana jest corocznie przez Lubelski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska na podstawie wyników pomiarów Państwowego Monitoringu Środowiska⁹.

Czynnikami wpływającymi na jakość powietrza w województwie lubelskim jest: emisja antropogeniczna wynikająca z działalności człowieka oraz emisja naturalna wynikająca z procesów zachodzących w środowisku przyrodniczym. Pod względem jakości powietrza atmosferycznego województwo lubelskie na tle pozostałych województw wypada bardzo dobrze. Wynika to z niewielkiej ilości emitowanych zanieczyszczeń do atmosfery.

⁹ <http://www.gios.gov.pl/>

Na bilans energetyczny oraz wielkość zanieczyszczeń powietrza w gminie Łęczna wpływa jej sytuacja społeczno-gospodarcza. Głównymi czynnikami wpływającymi na degradację powietrza atmosferycznego są zanieczyszczenia komunikacyjne oraz system grzewczy oparty na zespole kotłów węglowych. Źródłem zanieczyszczeń sezonowych jest stosowane przez rolników nawożenie nawozami mineralnymi oraz opryski środkami ochrony roślin. W gminie nie funkcjonują większe przedsiębiorstwa przemysłowe, jednak następuje tzw. emisja napływowa (zanieczyszczenia podlegające procesowi rozprzestrzeniania się wraz z masami powietrza w szczególności z Gminy Puchaczów, gdzie zlokalizowana jest ciepłownia, której właścicielem jest Łęczyńska Energetyka Sp. z o. o.).

W powiecie łęczyńskim jakość powietrza oceniona została jako zadawalająca: dwutlenek siarki osiąga wielkości do 25% wartości dopuszczalnej, dwutlenek azotu zawiera się w przedziale 22-71% wartości dopuszczalnej, tlenek węgla nie przekracza 20% wartości dopuszczalnej, pył zawieszony mieści się w granicach 50% wartości dopuszczalnych (do 90% w sezonie grzewczym). O wystąpieniu zanieczyszczeń powietrza decyduje ich emisja do atmosfery, natomiast o poziomie w znacznym stopniu występujące warunki meteorologiczne. Stężenie zanieczyszczeń zależy również od pory roku. W sezonie zimowym występuje zwiększone zanieczyszczenie atmosfery, głównie przez niskie źródła emisji. W sezonie letnim z kolei następuje zwiększone zanieczyszczenie do atmosfery przez skażenia wtórne powstałe w reakcjach fotochemicznych. Głównym źródłem tzw. „niskiej emisji”, są rozproszone, niskoefektywne źródła ciepła, których emitory są niższe niż 40 m. Są to więc kotły i piece głównie budynków mieszkalnych jedno i kilkunastu mieszkań.

15.2.6. Hałas i fale elektromagnetyczne

Uciążliwości środowiska spowodowane hałasem i wibracjami określa klimat akustyczny. Z uwagi na występowanie hałas dzielimy na trzy podstawowe grupy:

- hałas przemysłowy,
- hałas komunalny,
- hałas komunikacyjny.

Głównym czynnikiem generującym uciążliwości spowodowane hałasem jest ruch kołowy w pasie drogowym drogi krajowej nr 82 i dróg wojewódzkich (nr 829, 820 i 813) oraz dróg powiatowych. Na poziom hałasu komunikacyjnego wpływają czynniki związane z warunkami ruchu, parametrami drogi, rodzajem pojazdów. Wszystkie z ww. dróg stykają się w mieście Łęczna. Obszar miejski cechuje się gęstą zabudową wielorodzinną i jednorodziną. Ruch kołowy przy jednocześnie zwartej sieci osadniczej stanowi ogromne zagrożenie obciążenia tego typu uciążliwościami, szczególnie dla obszaru miasta Łęczna. Zagrożenie dokuczliwości hałasu drogowego stale wzrasta ze względu na przyrost liczby pojazdów.

Na terenie gminy Łęczna nie występują obiekty generujące szkodliwe promieniowanie. Obszar narażony jest na skażenie promieniotwórcze w przypadku awarii elektrowni jądrowych na Litwie, Ukrainie lub Słowacji.

¹⁰ Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Łęczna na Lata 2015 – 2020

15.3. SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA

15.3.1. Struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy

Do elementów mających wpływ na strukturę funkcjonalno-przestrzenną gminy Łęczna zalicza się uwarunkowania antropogeniczne oraz uwarunkowania środowiskowe.

Czynnikami środowiskowymi oddziałującymi na strukturę funkcjonalno-przestrzenną gminy są przede wszystkim: ukształtowanie terenu, rozmieszczenie obszarów leśnych, klimat oraz zasoby glebowe i wodne. Do uwarunkowań antropogenicznych zalicza się strukturę urbanistyczną oraz rozmieszczenie głównych arterii komunikacyjnych, a także dostęp oraz stan infrastruktury komunalnej.

W strukturze użytkowania gruntów w gminie Łęczna przeważają użytki rolne, stanowiące aż 84,3% powierzchni całkowitej gminy. Udział użytków rolnych świadczy o jej typowo rolniczym charakterze. Ponadto w północnej, południowo-zachodniej i centralnej części gminy zlokalizowane są zwarte kompleksy leśne. Centralną część gminy zajmuje dolina rzeki Wieprz, w obrębie której zlokalizowany są tereny podmokłe. W północno-wschodnim skraju gminy zlokalizowane jest jezioro Dratów o powierzchni 168 ha. Łęczna charakteryzuje się średnimi warunkami agroekologicznymi. W granicach gminy znajduje się obszar prawnie chroniony (Nadwieprzański Park Krajobrazowy), zajmujący 13,6% powierzchni gminy. Ma bezpośredni wpływ na potencjał przyrodniczo-krajobrazowy gminy.

Gmina cechuje się dość gęstą siecią komunikacyjną. Głównymi osiami obszaru jest droga krajowa nr 82 i drogi wojewódzkie nr 829, 820 i 813) oraz drogi powiatowe 2941L i 2944L przebiegające przez obszar gminy w układzie promieniowym, łączące się w centrum miasta Łęczna. Na obszarze wiejskim największe miejscowości rozwinęły się wzdłuż dróg powiatowych i charakteryzują się one zwartą zabudową mieszkaniową. Biorąc pod uwagę Miasto Łęczna można zauważyć, że składa się ono z dwóch genetycznie różnych części: położonego wysoko na wierzchołku w widłach Wieprza i Świnki Starego Miasta (przeważa tu budownictwo jednorodzinne), w którym zachował się dawny układ ulic i placów targowych oraz przylegających od wschodu i południowego wschodu nowych osiedli z typową zabudową wielorodzinną.¹¹

Na układ urbanistyczny miasta składa się: zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i wielorodzinną, budynki i obiekty użyteczności publicznej, tereny zieleni. W centrum miasta Łęczna znajduje się historyczny układ urbanistyczny Starego Miasta z trzema rynkami, który kształtował się od XV do początku XIX wieku, natomiast na obszarze wiejskim przeważa typ zwartej zabudowy jednorodzinnej i zagrodowej, a miejscowości przyjmują układ ulicówek.

Planowanie przestrzenne na szczeblu gminnym skierowane jest bezpośrednio do mieszkańców i społeczności lokalnej gminy. Gmina Łęczna posiada 32 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obejmujące 100% powierzchni gminy. 23 z nich opracowano po wejściu w życie Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 roku.

¹¹ Program Ochrony Środowiska dla gminy Łęczna

Struktura przestrzenna gminy Łęczna określona została w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Łęczna, przyjętym Uchwałą nr XXIV/124/2016 Rady Miejskiej w Łęcznej z dnia 31 sierpnia 2016 r. Załącznik graficzny do studium opracowany został w skali 1:10 000. W celu określenia polityki przestrzennej gminy w Studium dokonano podziału obszaru na strefy uwzględniając:

- aktualny sposób użytkowania i zagospodarowania terenu oraz możliwości dokonania jego przekształceń,
- ogólne cechy fizjograficzne terenu,
- warunki przestrzenne i predyspozycje terenu dla rozwoju określonych funkcji,
- walory przyrodniczo-krajobrazowe,
- wartości agrotechniczne gleb.

Wyodrębniono 5 głównych strefy polityki przestrzennej o różnych kierunkach zmian w strukturze przestrzennej:

- tereny zurbanizowane – ciągłą przestrzeń miejską z możliwością uzupełniania zabudowy,
- tereny przeznaczone do ekstensywnej urbanizacji – przedmieście z możliwością kontynuacji zabudowy,
- tereny rozwoju zabudowy – rezerwę dla intensywnej zabudowy miejskiej,
- tereny wiejskie zurbanizowane – pasma i obszary ciągłej zabudowy z możliwością jej uzupełniania,
- tereny rozwoju usług turystycznych.

15.3.2. Charakterystyka przestrzeni publicznych gminy

Przestrzeń publiczna jest nieodłącznym elementem struktury zagospodarowania, stanowiącym wizytówkę jednostki administracyjnej. Sposób zagospodarowania oraz ukształtowanie w jej obrębie głównych funkcji gminy stanowi jeden z wyznaczników jakości życia mieszkańców. Prawidłowe funkcjonowanie przestrzeni publicznych wpływa również na zwiększenie zainteresowania wśród potencjalnych inwestorów i turystów. Sposób zagospodarowania i jakość przestrzeni publicznych jest wyznacznikiem zarządzania budżetem gminy przez władze lokalne.

W strukturze gminy brak jest centrum miasta: miejsca pełniącego funkcję reprezentacyjną i jednocześnie miejsca spotkań mieszkańców. Łęczna posiada charakterystyczny układ urbanistyczny Starego Miasta z trzema rynkami, który kształtował się od XV do początku XIX wieku:

- Rynek I (plac Kościuszki), przy którym znajduje się budynek Urzędu Miejskiego, a także klasycystyczny budynek Ratusza z czterokolumnowym portykiem, obecnie siedziba Urzędu Stanu Cywilnego.
- Rynek II – najstarszy łęczyński rynek z zespołem synagogałnym. Przy rynku znajduje się Duża Synagoga z poł. XVII wieku, do 2014

siedziba Muzeum Regionalnego. Na wzniesieniu, na wschód od synagogi widoczna jest sylwetka Kościoła św. Marii Magdaleny.

- Rynek III – trzeci rynek z XVIII wieku, usytuowany jest na zachód od najstarszego targowiska. Kilkaset metrów na północ, na wzniesieniu rozpościera się okazały Zespół dworsko-parkowy na Podzamczu z Łęczyńskim zamkiem zbudowanym na skarpie doliny Wieprza i Świnki w XV wieku.¹²

Na wschód od Starego Miasta znajduje się deptak miejski stanowiący pasaż usługowo-handlowy. Znajdują się tu lokale handlowo-usługowe, hotel, banki. Kolejnym miejscem, w którym skupia się życie mieszkańców Łęcznej jest obszar sąsiadujący z dworcem autobusowym i centrum handlowym Wamex. Znajdują się tu lokale handlowo-usługowe, gastronomiczne oraz siedziba Starostwa Powiatowego w Łęcznej. W niedalekiej odległości znajduje się targowisko miejskie.

Obiekty użyteczności publicznej zaspokajają podstawowe potrzeby mieszkańców. Problemem gminy jest natomiast brak reprezentacyjnego centrum gminy, które powinno stanowić jej wizytówkę.

15.4. SFERA SPOŁECZNA

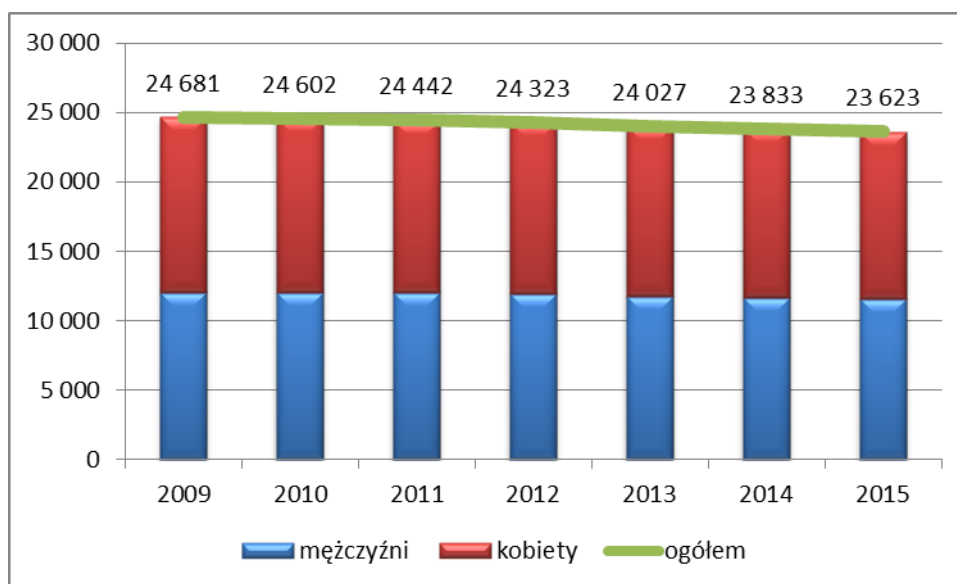
15.4.1. Demografia

Do czynników warunkujących prawidłowy rozwój społeczny gminy zalicza się liczbę oraz strukturę wiekową ludności, a także zachodzące w niej procesy demograficzne.

Według danych BDL GUS w 2015 roku gminę Łęczna zamieszkiwało 23 623 mieszkańców, stanowiących aż 41,1% ogółu mieszkańców powiatu Łęczyńskiego. Liczba mieszkańców w podziale na obszar miejski i wiejski rozkłada się nierównomiernie, bowiem miasto Łęczna zamieszkiwało wówczas 82,3% społeczności lokalnej (19 437 osób). Biorąc pod uwagę zmiany demograficzne w okresie 2009-2015 zauważalny jest nieznaczny, jednak systematyczny spadek liczby ludności, zarówno na obszarze miasta i wiejskim. W 2015 roku liczba osób zamieszkujących obszar gminy, w porównaniu do roku 2010 zmniejszyła się o 4,3%.

¹² <https://pl.wikipedia.org>

Wykres 3. Liczba ludności w gminie Łęczna w latach 2009-2015

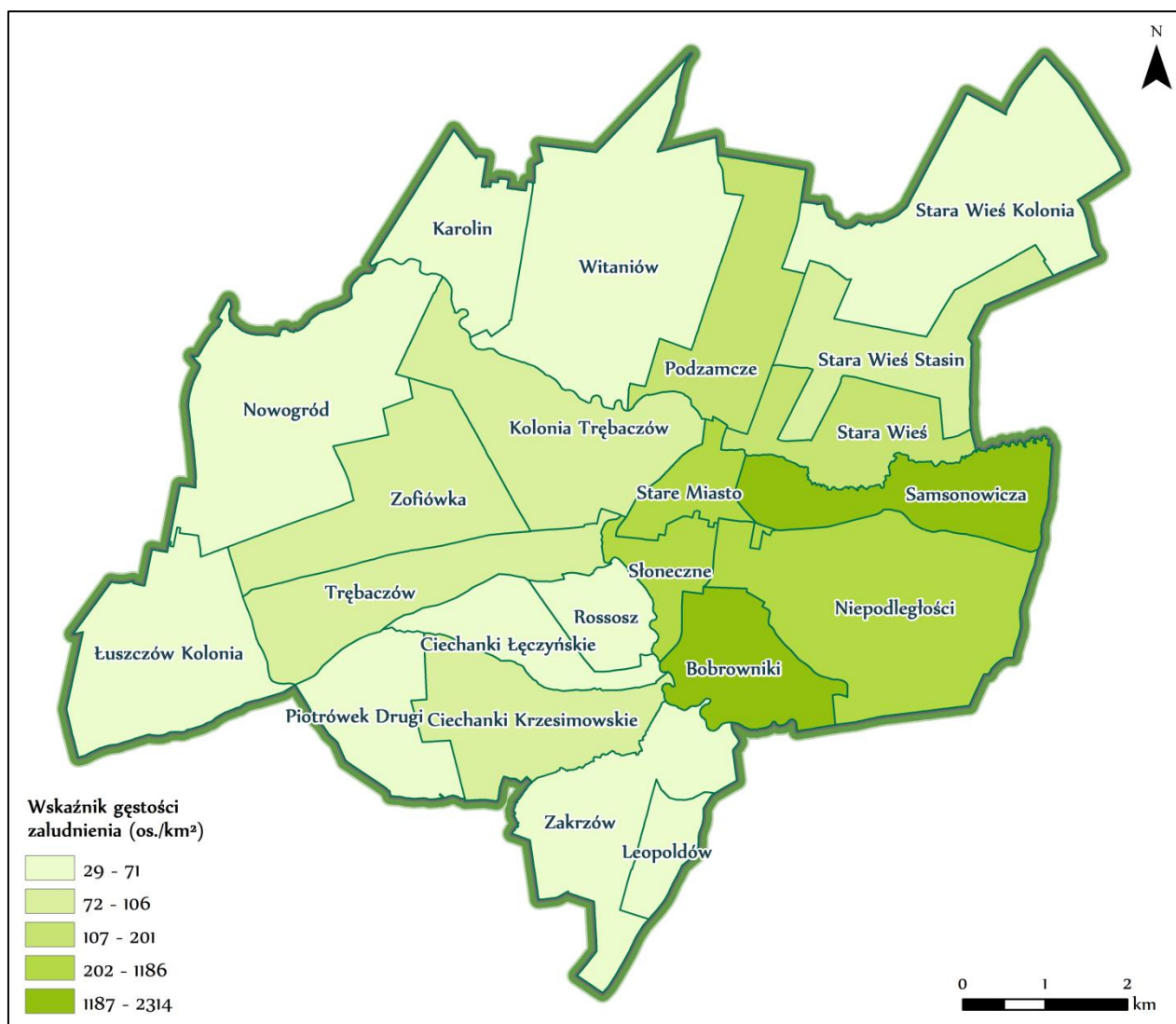

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Gęstość zaludnienia

Wskaźnik gęstości zaludnienia w gminie Łęczna w 2015 roku wynosił 314 os./km² (na terenie powiatu łęczyńskiego 90 os./km²). Od 2009 r. gęstość zaludnienia zmniejszyła się o 14 os./km². Wskaźnik gęstości zaludnienia jest zróżnicowany ze względu na miejsko-wiejski charakter gminy. Na obszarze miasta Łęczna wynosi 1023 os./km² (zmniejszenie wartości wskaźnika o 79 os./km² od 2009 r.), natomiast na obszarze wiejskim 75 os./km² (wzrost o 8 os./km² od 2009 r.).

Ryc. 9. Gęstość zaludnienia w gminie Łęczna

Źródło: Opracowanie własne

Ruch naturalny i migracje

Analizując liczbę urodzeń i zgonów w okresie 2009-2015 w gminie Łęczna widać ciągle wahania wskaźników, jednak w analizowanym okresie są one dodatnie. Najniższą wartość wskaźnika przyrostu naturalnego odnotowano w 2010 roku (5,9‰), natomiast największą w 2009 roku (7,3‰).

Analiza wartości wskaźników prezentujących ruch naturalny ludności w latach 2009-2015, potwierdza korzystne trendy demograficzne dotyczące przewagi liczby urodzeń nad zgonami. W trzech z sześciu analizowanych lat wartość wskaźnika przyrostu naturalnego przyjmowała wartości dodatnie, co stanowiło korzystny czynnik w potencjale ludnościowym gminy. Wyższe wartości wskaźnika odnotowano na obszarze miasta Łęczna. Tak korzystne trendy występują także w strukturze demograficznej powiatu łęczyńskiego.

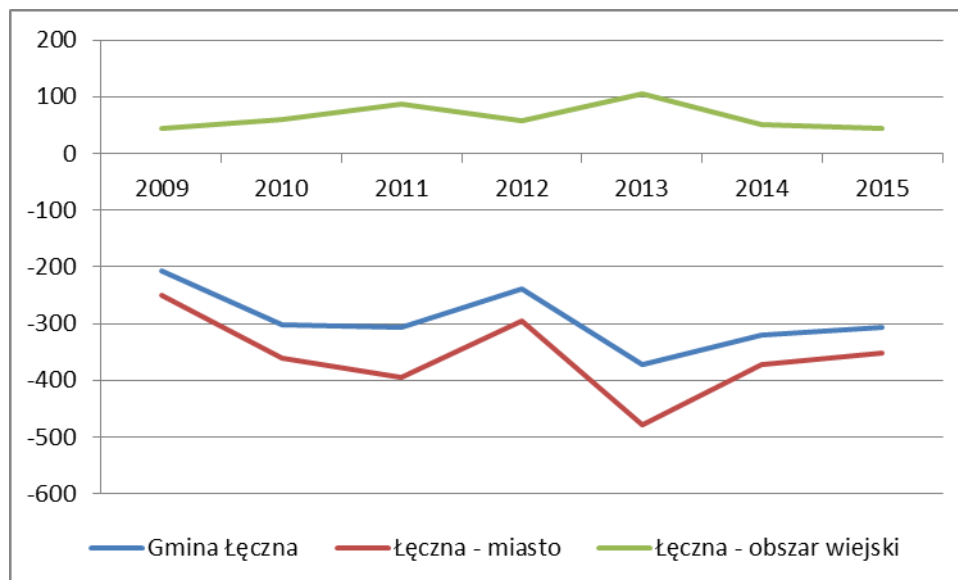
Tabela 8. Urodzenia żywe, zgony i przyrost naturalny na 1000 ludności w latach 2009-2015 w gminie Łęczna w podziale na obszar wiejski i miejski

Wskaźnik	Obszar	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Urodzenia żywe na 1000 ludności	Gmina Łęczna	11,6	11,2	11,8	10,9	11,9	12,3	12,1
	Łęczna – miasto	12,2	11,4	11,7	10,9	12,2	12,6	12,6
	Łęczna – obszar wiejski	8,1	9,7	12,0	11,1	10,2	10,9	9,9
Zgony na 1000 ludności	Gmina Łęczna	4,27	5,26	5,05	5,13	5,70	5,81	5,57
	Łęczna – miasto	3,75	4,55	4,41	4,02	4,86	4,75	4,96
	Łęczna – obszar wiejski	7,26	9,16	8,44	10,86	9,91	10,91	8,44
Przyrost naturalny na 1000 ludności	Gmina Łęczna	7,3	5,9	6,7	5,8	6,2	6,5	6,6
	Łęczna – miasto	8,4	6,9	7,3	6,9	7,3	7,9	7,7
	Łęczna – obszar wiejski	0,8	0,5	3,6	0,3	0,2	0,0	1,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Gmina Łęczna charakteryzuje się przewagą emigracji nad imigracją, co oznacza, że więcej osób wymeldowuje się z gminy niż decyduje się na zamieszkanie na jej obszarze. W roku 2015 w gminie zameldowały się 254 osoby, natomiast wymeldowało się 561 osób, co daje wielkość salda migracji na poziomie -307. W podziale na obszar miejski i wiejski, więcej osób zdecydowało się na zameldowanie na obszarze miejskim (154 osoby). Wskaźnik salda wynosił wówczas na obszarze miasta 351, natomiast na obszarze wiejskim -44.

Wykres 4. Saldo migracji na 1000 mieszkańców w gminie Łęczna w podziale na obszar wiejski i miejski w latach 2009-2014

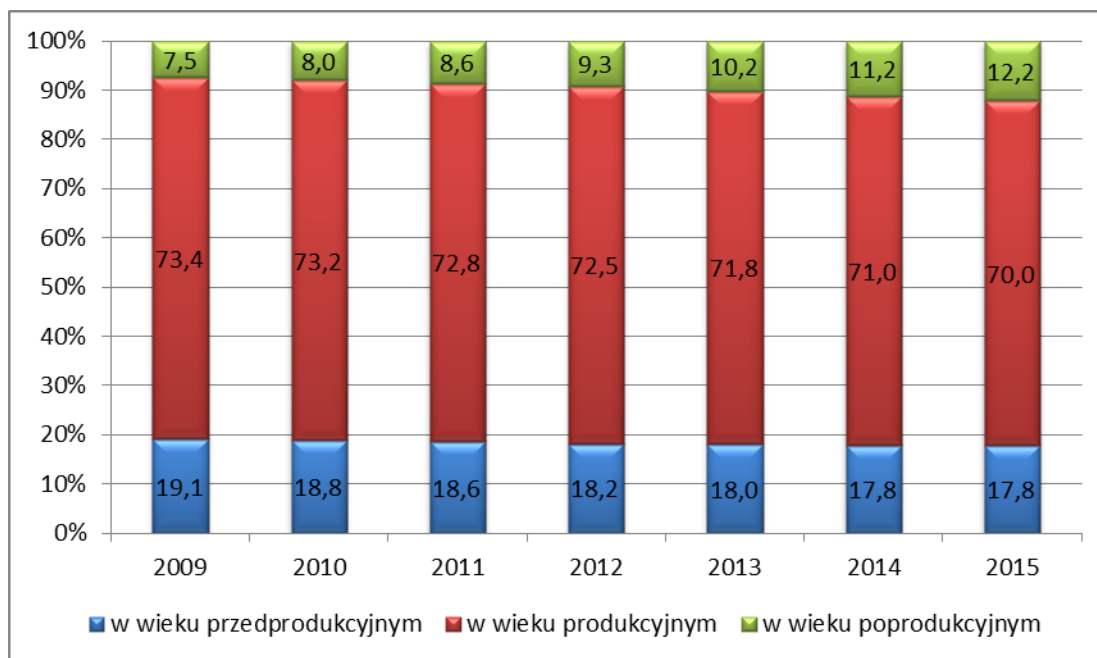
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Struktura płci i ekonomiczne grupy wieku

Struktura płci w populacji mieszkańców gminy Łęczna wykazuje nieznacznie większy udział kobiet w ogólnej liczbie ludności (51,0% ogółu ludności). Współczynnik feminizacji w gminie wynosi 104 i jest to wartość równa średniej dla powiatu łączyńskiego. W podziale na obszar wiejski i miejski współczynnik przyjmuje większą wartość na obszarze miasta (105), natomiast na obszarze wiejskim wynosi 101.

Poddając analizie strukturę ludności w podziale na ekonomiczne grupy wieku, w latach 2010-2015 obserwuje się spadek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym (o 1,3 punktu procentowego) i wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym (o 4,7 punktu procentowego). Tendencja ta zauważalna jest zarówno na obszarze miasta jak i terenie wiejskim gminy. Zachodzące trendy świadczą o postępującym procesie starzenia się społeczeństwa, który widoczny jest w całej Polsce. W 2015 roku największy odsetek w ogólnej liczbie ludności gminy stanowiły osoby w wieku produkcyjnym – 70,0% i od 2009 roku ulega zmniejszeniu.

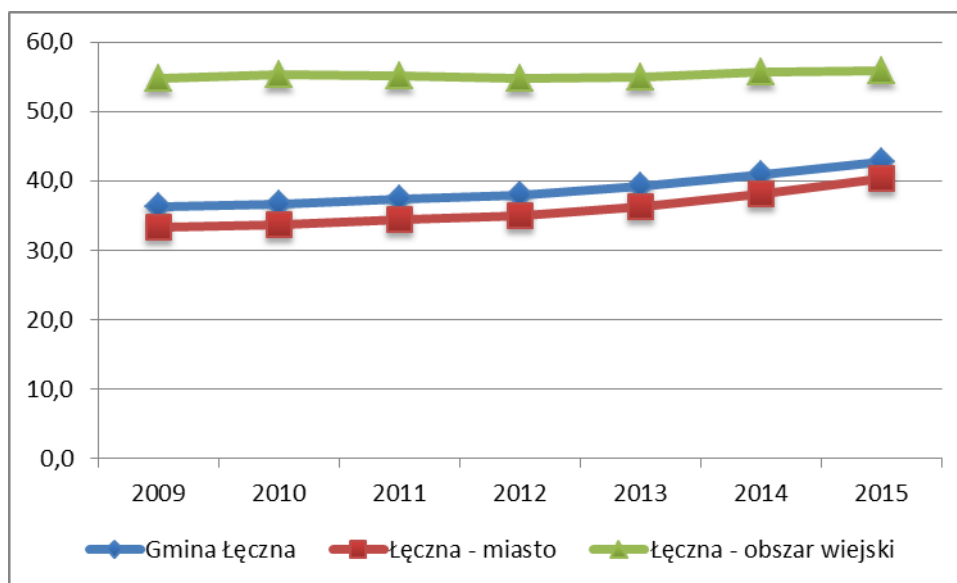
Wykres 5. Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem w latach 2009-2015 na terenie gminy Łęczna

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Wskaźnik obciążenia demograficznego jest miarą prezentującą relacje ludność w wieku nieprodukcyjnym (suma liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym) na 100 osób w wieku produkcyjnym. Wartość wskaźnika w okresie 2009-2015 ulegała nieznacznemu wzrostowi. W roku 2015 jego wartość wyniosła 42,8. Na terenie miejskim wartość wskaźnika stale rośnie, natomiast na obszarze wiejskim w 2012 nastąpił spadek.

Wykres 6. Wskaźnik obciążenia demograficznego na terenie gminy Łęczna w podziale na obszar wiejski i miejski w latach 2010-2015

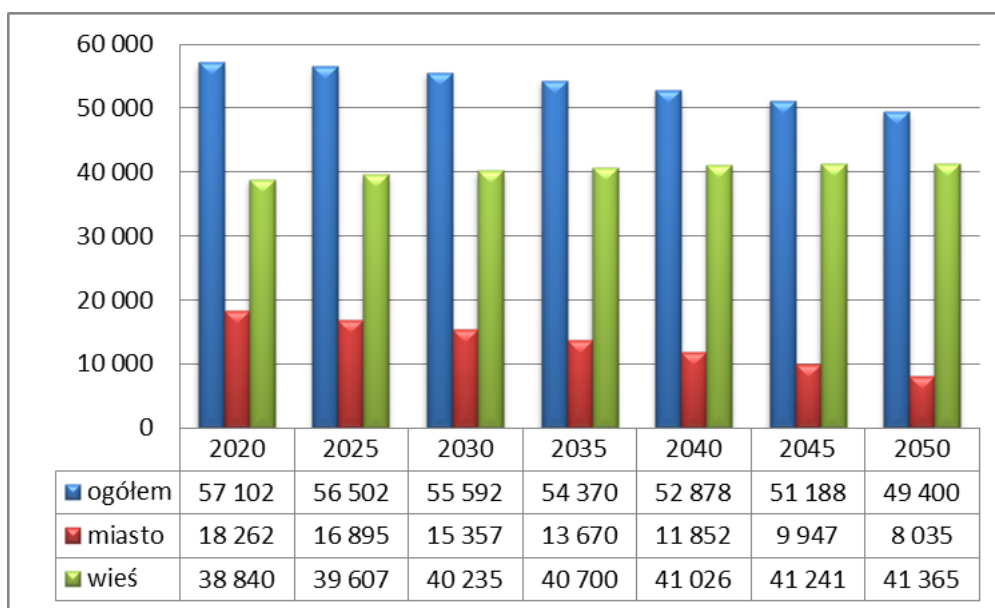
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Niekorzystne trendy demograficzne zachodzące w strukturze demograficznej gminy będą miały szkodliwy wpływ na rynek pracy oraz system ubezpieczeń społecznych. Zachodzące trendy mogą również wpłynąć na sytuację finansową gminy, ponieważ wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym przy jednoczesnym wzroście zapotrzebowania na usługi medyczne dla osób starszych spowoduje potrzebę zwiększenia wydatków na pomoc społeczną i zapewnienie opieki osobom starszym.

Prognoza demograficzna

Zgodnie z prognozą liczby ludności Głównego Urzędu Statystycznego w 2050 roku powiat łęczyński będzie zamieszkiwało 49,4 tys. osób, co stanowi o 13,9% mniej ludności w stosunku do roku 2015. Zgodnie z prognozą liczba mieszkańców na terenach miejskich powiatu łęczyńskiego do 2050 zmniejszy się o ok. 58,7% mieszkańców (w porównaniu do 2015 roku), natomiast na terenach wiejskich zwiększy o 8,9%. Prognozowane zmiany ludności związane są z tendencją występującą zarówno na obszarze województwa lubelskiego jak i całego kraju. Biorąc pod uwagę korzystne wskaźniki dotyczące przyrostu naturalnego można przypuszczać, że zmniejszenie liczby ludności jest związane z ruchami migracyjnymi (poza obszar gminy i powiatu oraz coraz częstszych decyzji osiedlania się na obszarach wiejskich).

Wykres 7. Prognoza zmiany liczby ludności w powiecie łęczyńskim w latach 2015-2050

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

15.4.2. Źródła utrzymania ludności

Rynek pracy umożliwia transakcje pomiędzy sprzedającym a kupującym. Do głównych funkcji rynku pracy zalicza się alokację i realokację zasobów ludzkich, zapewniającą równowagę pomiędzy popytem, a podażą na pracę. Do czynników warunkujących prawidłowe funkcjonowanie rynku pracy należy zaliczyć przede wszystkim strukturę gospodarczą i jakość zasobów ludzkich.

Do głównych źródeł utrzymania zalicza się:

- pracę na własny rachunek,
- pracę w rolnictwie,
- pracę poza rolnictwem,
- pracę najemną,
- niezarobkowe źródła utrzymania (emerytury, renty, zasiłki),
- dochody z najmu,
- dochody z własności,
- pozostanie na utrzymaniu.

Ze względu na charakter gminy głównym źródłem utrzymania ludności miejskiej jest zatrudnienie w zakładach przemysłowych i usługowych, natomiast ludności wiejskiej – praca w rolnictwie.

Odpowiednie funkcjonowanie lokalnego rynku pracy oraz jego stały rozwój jest czynnikiem warunkującym prawidłowy poziom rozwoju gminy. Do czynników determinujących rodzaj i charakter rynku pracy zalicza się strukturę gospodarczą oraz zasoby ludzkie.

15.4.3. Wykluczenie społeczne

Realizacją zadań w zakresie pomocy społecznej w gminie zajmuje się Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łęcznej funkcjonujący przy ul. Jaśminowej 4.

Jednostka ta realizuje zadania własne i zlecone gminy z zakresu pomocy społecznej i obejmuje swoim zasięgiem całość problematyki pomocy społecznej na obszarze gminy Łęczna. Celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Powodami udzielania pomocy społecznej osobom i rodzinom jest: ubóstwo, sieroctwo, bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, przemoc w rodzinie, potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych, brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze, trudności w integracji cudzoziemców; którzy uzyskali w RP status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizm lub narkomania, zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowej oraz klęska żywiołowa lub ekologiczna.¹³

Poza MOPS zadania pomocy społecznej wynikające z programów rządowych, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia realizują: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łęcznej i Środowiskowy Dom Samopomocy w Łęcznej.

Według BDL GUS w 2015 roku z pomocy społecznej w gminie Łęczna skorzystały 282 gospodarstwa domowe, z czego 169 gospodarstw (59,9%) znajdowało się poniżej kryterium dochodowego. Na przestrzeni lat 2009-2015 liczba gospodarstw korzystających z pomocy społecznej zmniejszyła się o 59,6%. W 2015 roku pomocy udzielono 773 osobom.

Zgodnie z danymi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łęcznej z pomocy społecznej w 2016 r. skorzystało 469 rodzin – 790 osób w rodzinach.

Do głównych form przyznawania pomocy w 2016 r. należały:

- zasiłki stałe
- zasiłki okresowe
- posiłek
- schronienie
- usługi opiekuńcze
- zasiłki celowe
- odpłatność za dom pomocy społecznej
- zdarzenie losowe
- sprawienie pogrzebu

¹³ Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Łęczna na lata 2012-2018

- poradnictwo specjalistyczne (prawne, rodzinne)
- świadczenia udzielane osobom niepełnosprawnym lub ich opiekunom (zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna)
- środowiskowa praca socjalna

Do głównych powodów przyznawania pomocy społecznej należy:

- ubóstwo – 21,5% rodzin korzystających z pomocy
- bezrobocie – stanowi 17,6% rodzin korzystających z pomocy,
- niepełnosprawność – 16,2% rodzin,
- długotrwała lub ciężka choroba – 13,53% rodzin,
- alkoholizm – 11,3 %,

Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej od roku 2013 systematycznie spada.

Tabela 9. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc według powodów przyznania pomocy w latach 2013-2016.

Powody przyznania pomocy	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.
Ubóstwo	217	202	197	201
Bezdomność	5	8	7	6
Potrzeba ochrony macierzyństwa (w tym wielodzietność)	98	95	78	60
Bezrobocie	195	179	171	165
Niepełnosprawność	149	160	149	152
Długotrwała lub ciężka choroba	156	154	137	126
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gosp. domowego	103	109	70	83
Przemoc w rodzinie	14	19	21	23
Alkoholizm	78	80	94	106
Narkomania	1	4	3	3
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	8	4	14	9
Zdarzenia losowe	0	0	1	2

Źródło: Dane MOPS w Łęcznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łęcznej prowadzi statystyki dotyczące przemocy w rodzinie. Do tego celu powołano Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie.

Procedura „Niebieskiej Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie.

W 2015 roku gminę Łęczna zamieszkiwało 97 rodzin posiadających „Niebieską Kartę”. Największa liczba rodzin była zameldowana na obszarze jednostek: Osiedle Bobrowniki (26 rodzin), Osiedle Samsonowicza (21 rodzin) i Osiedle Niepodległości (18 rodzin). Na obszarze wiejskim najwięcej rodzin objętych procedurą „niebieskiej karty” mieszka w sołectwie Podzamcze (8 rodzin). W 2015 r. w niektórych jednostkach pomocniczych gminy nie została założona żadna „Niebieska Karta”: Osiedle Kolonia-Trębaczów, Karolin, Nowogród, Piotrówek Drugi, Stara Wieś-Kolonia, Witaniów, Zofiówka.

Tabela 10. Liczba założonych „niebieskich kart”

Nazwa	Liczba „niebieskich kart”
Miasto Łęczna	
Bobrowniki	26
Kolonia Trębaczów	0
Osiedle Niepodległości	18
Osiedle Samsonowicza	21
Osiedle Słoneczne	2
Stare Miasto	7
sołectwa	
Ciechanki Krzesimowskie	2
Ciechanki Łęczyńskie	1
Karolin	0
Łuszczów-Kolonia	2
Nowogród	0
Piotrówek Drugi	0
Podzamcze	6
Rossosz	2
Stara Wieś	3
Stara Wieś-Kolonia	0
Stara Wieś-Stasin	2
Trębaczów	2
Witaniów	0
Zakrzów	3
Zofiówka	0

Źródło: Dane MOPS w Łęcznej

Przemoc w rodzinach obrazuje również liczba przeprowadzonych przez policję interwencji domowych. Jeszcze do niedawna przemoc domowa

traktowana była jako awantura domowa, która może mieć miejsce w rodzinach patologicznych. Agresję pomiędzy członkami rodziny uważano za jedną z wielu normalnych form zachowania w codziennym życiu. W przeszłości przemoc była postrzegana jako akceptowalny sposób rozwiązywania problemów i sprawowania nad dziećmi władzy i kontroli rodzicielskiej. Wraz ze wzrostem świadomości społeczeństwa przemoc w rodzinie przestaje być akceptowana, w związku z czym należy podejmować działania zmierzające do pomocy ofiarom przemocy oraz zapobiegania takim zdarzeniom w przyszłości. Podczas interwencji domowej związanej z przemocą w rodzinie funkcjonariusze policji powinni wdrożyć procedurę „Niebieskiej Karty” i zapewnić ofierze przemocy profesjonalną pomoc.

15.4.4. Infrastruktura społeczna oraz jakość oferowanych usług

Edukacja

Poziom edukacji jest czynnikiem wpływającym bezpośrednio na standardy życia człowieka. Wraz ze wzrostem poziomu wiedzy i umiejętności wzrasta chęć korzystania z zasobów gospodarki, która z kolei podnosi konsumpcję i produkcję. Ożywienie gospodarcze jednostki terytorialnej warunkuje rozwój nauki i postępu naukowego, dostępność do placówek oświatowych oraz wysoko wykwalifikowanej kadry. Edukacja ulega ciągłej ewaluacji poprzez zmiany zachodzące w systemach kształcenia, wartości i przekazywanej wiedzy. Poziom edukacji bezpośrednio wiąże się z zagadnieniami w zakresie problemów społeczno-gospodarczych obejmujących między innymi bezrobocie, niedostosowanie kwalifikacji do potrzeb rynku pracy oraz wykluczenie społeczne.

Na obszarze gminy Łęczna funkcjonuje relatywnie duża liczba placówek oświatowych. Należą do nich:

Żłobki:

- „Żółwik” (placówka prywatna) – 10 miejsc
- „Casper” (placówka prywatna) – 17 miejsc

Przedszkola:

- Przedszkole Miejskie nr 1 w Łęcznej
- Przedszkole Miejskie nr 2 w Łęcznej
- Przedszkole Miejskie nr 3 w Łęcznej
- Przedszkole Miejskie nr 4 w Łęcznej
- Przedszkole Niepubliczne „Aniołek” w Łęcznej
- Przedszkole Niepubliczne „Casper” w Łęcznej

Szkoły Podstawowe:

- Szkoła Podstawowa nr 2 w Łęcznej
- Szkoła Podstawowa nr 4 w Łęcznej
- Szkoła Podstawowa w Ciechankach Łęczyńskich
- Szkoła Podstawowa w Zofiówce

Gimnazja:

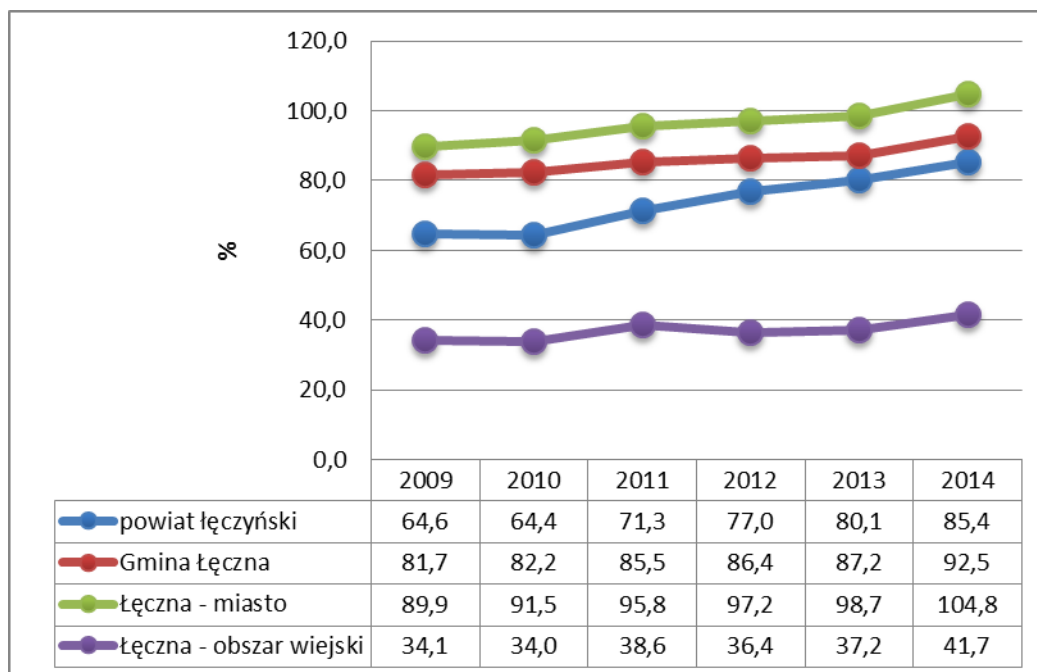
- Gimnazjum nr 1 w Łęcznej
- Gimnazjum nr 2 w Łęcznej
- Niepubliczne Gimnazjum w Zofiówce

Szkoły Ponadgimnazjalne:

- Zespół Szkół Górniczych w Łęcznej:
 - Technikum Górnicze i Politechniczne
 - Zasadnicza Szkoła Zawodowa
- Zespół Szkół im. Króla Kazimierza Jagiellończyka w Łęcznej:
 - Liceum Ogólnokształcące
 - Technikum (informatyczne, ekonomiczne, architektury krajobrazu, budownictwa, organizacji reklamy)
 - Zasadnicza Szkoła Zawodowa
 - Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych

Gminę Łęczna w 2014 roku zamieszkiwało 924 dzieci w wieku 3-6 lat, z czego wychowaniem przedszkolnym objętych było 855 dzieci (czyli 92,5%). W analizowanym okresie 2009-2014 liczba dzieci w wieku przedszkolnym oscylowała w przedziale 835-1006, największą wartość osiągnęła w roku 2013, natomiast najmniejszą w 2009. Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w 2014 roku wynosił 92,5% (104,8% na obszarze miejskim, 41,7% na obszarze wiejskim) i w porównaniu do 2010 roku wzrósł o 10,8 punktów procentowych. Większa liczba dzieci niż miejsc w placówkach nie świadczy o niezaspokajaniu potrzeb mieszkańców gminy w tym zakresie, gdyż w wielu przypadkach, szczególnie w rodzinach wielopokoleniowych na obszarach wiejskich rodzice decydują się na pozostawienie dzieci pod opieką dziadków.

Wykres 8. Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym ogółem w wieku 3-6 lat (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

W 2015 roku w gminie Łęczna funkcjonowały 4 szkoły podstawowe - 2 na obszarze miasta Łęczna oraz 2 na obszarze wiejskim. Łączna liczba uczniów wynosiła wówczas 1 341, z czego do placówek wiejskich uczęszczało łącznie 104 uczniów, natomiast do szkół w mieście - 1 237. W analizowanym okresie 2009-2015 ogólna liczba uczniów ze szkół podstawowych ulegała wahaniom: malała do roku 2013, po którym nastąpił nieznaczny wzrost liczby uczniów. W stosunku do 2009 roku liczba uczniów zmalała o 3,1%. Wskaźnik liczby uczniów przypadających na 1 oddział w szkołach podstawowych pozwala na porównanie liczby uczniów do istniejącej infrastruktury szkolnej. W latach 2009-2015 tak jak w przypadku liczby uczniów w placówkach, wskaźnik ulegał nieznacznym wahaniom, jednak w roku 2015 dla obszaru gminy wynosił 20, w podziale na obszar wiejski i miejski wyniósł odpowiednio 10 i 22.

Na obszarze gminy funkcjonują 3 gimnazja (2 w Łęcznej i 1 w Zofiówce), do których w 2015 roku uczęszczało łącznie 637 uczniów. W latach 2009-2015 liczba uczniów gimnazjów systematycznie spadała (od 910 do 637). W stosunku do roku 2010 liczba młodzieży uczęszczającej do placówki zmniejszyła się o 29,8%. Wskaźnik liczby uczniów przypadających na 1 oddział w gimnazjach wynosi 20 zarówno w gminie Łęczna jak i powiecie łęczyńskim.

W gminie funkcjonują dwa zespoły szkół ponadgimnazjalnych (obydwa w Łęcznej). W 2015 roku do placówek tych uczęszczało łącznie 888 uczniów. Liczba uczniów szkół ponadgimnazjalnych w gminie w latach 2010-2015 spadła o 13,3%. Liczba uczniów przypadających na 1 oddział wynosi 20 i jest to wartość wyższa niż dla powiatu łęczyńskiego wynosząca 18.

Jednym ze wyznaczników jakości kształcenia jest komputeryzacja placówek szkolnych. Wszystkie szkoły znajdujące się na terenie gminy Łęczna są wyposażone w sprzęt komputerowy oraz pracownie informatyczne z dostępem do Internetu. Można uznać, że warunki funkcjonowania szkół są wystarczające. Istniejąca oferta edukacyjna gminy Łęczna jest wystarczająca oraz spełnia podstawowe zapotrzebowanie mieszkańców obszaru gminy w wieku szkolnym. Młodzież korzysta również z placówek zlokalizowanych poza obszarem gminy, m.in. w Lublinie.

Potrzeby z zakresu kształcenia na poziomie wyższym mieszkańcy gminy realizują w głównie w Lublinie i Warszawie.

Infrastruktura sportowo-rekreacyjna

Gmina Łęczna dysponuje dobrze rozwiniętym zapleczem rekreacyjno-sportowym, które stwarza możliwość aktywnego spędzania wolnego czasu oraz wypoczynku mieszkańcom, a także umożliwia amatorskie uprawianie wielu dyscyplin sportu.

Obiekty wchodzące w skład infrastruktury sportowo-rekreacyjnej gminy Łęczna:

- **Stadion GKS Górnik Łęczna** został wybudowany w 1979 roku i posiada dwie kryte trybuny i 7 500 miejsc siedzących. Trybuny charakteryzują się nietypowym półkolistym zadaszaniem. Stadion posiada oświetlenie o mocy 1410 lux oraz podgrzewaną murawę.

Kompleks uzupełniają trzy boiska treningowe, jedno ze sztuczną nawierzchnią oraz hala sportowa z siłownią.

- **Kryta pływalnia przy Szkole Podstawowej Nr 2 w Łęcznej.** Basen sportowy o długości 25m z 4 torami pływackimi.
- **Hala widowiskowo-sportowa przy Zespole Szkół Nr 2 w Łęcznej** została oddana do użytku w 1999 roku. Odbywają się w niej zawody sportowe, różne widowiska i imprezy masowe.
- **Kompleks boisk „Moje Boisko Orlik 2012” w Łęcznej** jest zlokalizowany przy Zespole Szkół Nr 2 przy ul. Jaśminowej. Został otwarty w 2010 roku, posiada wielofunkcyjne boisko do gry w siatkówkę, koszykówkę i piłkę ręczną z nawierzchnią poliuretanową oraz do piłki nożnej ze sztuczną trawą. Boiska są oświetlone, odwodnione i posiadają zaplecze szatniowe. Kompleks zajmuje ponad 2,5 tys. m².
- **Boisko wielofunkcyjne na terenie Gimnazjum Nr 1 w Łęcznej przy ul. Piłsudskiego** z polami do gry w piłkę ręczną, siatkową i koszykową o nawierzchni poliuretanowej i wym. 22 x 44 m wraz z odwodnieniem i wyposażenie oraz cztery hybrydowe zestawy oświetlenia.
- **Boisko do lekkoatletyki przy Gimnazjum Nr 1 w Łęcznej przy ul. Piłsudskiego** w ramach którego funkcjonują: bieżnia lekkoatletyczna trzytorowa o nawierzchni poliuretanowej, skocznia do skoku w dal z rozbieżnią o nawierzchni poliuretanowej, plac do ćwiczeń fizycznych wyposażony w 16 urządzeń fitness o nawierzchni z elastycznej kostki brukowej, elementy małej architektury i wyposażenia (ławki, kosze na śmieci, kamera monitoringu).
- **Kompleks sportowy przy Zespole Szkół Nr 1 przy ul. Szkolnej w Łęcznej** został oddany do użytku w 2015 roku. Obiekt posiada: trzytorową bieżnię lekkoatletyczną o nawierzchni poliuretanowej wraz ze skoczną w dal i zeskoczną, boisko o nawierzchni ze sztucznej trawy, boisko wielofunkcyjne o nawierzchni z poliuretanu, plac o wymiarach 20x12 m z urządzeniami siłowni fitness, boisko do siatkówki plażowej. Teren kompleksu sportowego jest oświetlony.
- **Skatepark** to dwupoziomowy obiekt o nawierzchni żelbetonowej ddany do użytku w 2006 roku (dolny poziom zajmują przeszkody: bank, funbox z murkiem, quarter oraz kicker, na górnym poziomie mieszczą się dwa banki, quoter, piramida oraz box).
- **Siłownia Herkules** została utworzona w 2001 roku. Klub wyposażony jest w sprzęt siłowy oraz sprzęt cardio (bieżnie, rowery, stepper, twistery, orbitreki itp.), posiada salę z matą i workiem treningowym.
- **Klub Energia** został utworzony w 2007 roku. Klub wyposażony jest w dwie sale przeznaczone do zajęć cardio, siłownię, salę do masażu wyposażoną w urządzenia Fitroll Silver z promiennikiem podczerwieni w bębnie masującym, saunę fińską, solarium oraz przestronną salę do prowadzenia zajęć aerobowych.
- **Studio fitness REKREO** oferuje indywidualnie dobrane programy ćwiczeń dla klientów, ćwiczenia aerobowe (kardio), oporowe (siłowe), izometryczne, rollmasaż (wspomaganie odchudzania, zabiegi odchudzające brzucha, ud, pośladków, pleców, obręczy barkowej, modelowanie sylwetki, redukcja opuchlizny, rollmasaże relaksacyjne), masaże manualne

(kręgosłupa, karku, odchudzające, próżniowe bańką), ćwiczenia na platformie wibracyjnej, oraz korzystanie z podczerwieni (Sollux).

- **Siłownia i Fitness Gladiator** powstała w marcu 2010 roku. Klub wyposażony jest w dwie sale siłowe oraz cardio.¹⁴

Ponadto rozwój sportu na obszarze gminy Łęczna opiera się na bazie klubów, organizacji i stowarzyszeń sportowych:

- Górniczy Klub Sportowy „Górnik” Łęczna;
- Ludowy Uczniowski Międzyszkolny Klub Sportowy „Pojezierze”;
- Powiatowy Szkolny Związek Sportowy w Łęcznej;
- Miejsko – Górniczy Klub Sportowy „Gwarek”;
- Klub Sportowy GKS Górnik 1979 Łęczna;
- Uczniowski Klub Sportowy „Jedynka” w Łęcznej;
- Stowarzyszenie Kibiców Górnika Łęczna;
- Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej „Atlas” w Łęcznej;
- Stowarzyszenie „Sympatycy” z Łęcznej;
- Stowarzyszenie Miłośników Sportu „Maratończyk” w Łęcznej;
- Łęczyński Klub Taekwon-do;
- Lubelski Klub Sportów Walki „Dan” sekcja łęczyńska;
- Lubelski Klub Karate Kyokushin sekcja łęczyńska;
- Młodzieżowo – Uczniowski Klub Sportowy „Ciechanki Łęczyńskie”.
- Stowarzyszenie Kibiców Górnika Łęczna;
- Stowarzyszenie „Sympatycy” z Łęcznej
- Stowarzyszenie Miłośników Sportu „Maratończyk” w Łęcznej.

Działalność ww. jednostek jest skierowana do dzieci i młodzieży szkolnej a także do osób dorosłych.

Institucje kultury

Działania w zakresie kultury na obszarze gminy Łęczna realizowane są przez Centrum Kultury w Łęcznej przy ul. Obrońców Pokoju 1 oraz CK-Osiedlowy Dom Kultury w Łęcznej przy ul. Górniczej 12. Jednostki te realizują swoje zadania zgodnie z ustawą o działalności kulturalnej państwa. Prowadzą działania, mające na celu rozpowszechnianie kultury i sztuki na terenie miasta i gminy. Do głównych zadań placówek należą: tworzenie, upowszechnianie i ochrona kultury, organizowanie i prowadzenie stałych form działalności kulturalnej dla różnych grup wiekowych w licznych kołach zainteresowań, organizacja imprez sportowych, przeglądów i festiwali oraz współpraca z ogniskami artystycznymi i galeriami sztuki.

¹⁴ Strategia Rozwoju Gminy Łęczna na lata 2016-2025

Centrum Kultury prowadzi także działalność instruktażowo-metodyczną oraz wiele stałych form działalności dla różnych grup wiekowych m.in. edukacja plastyczna, zajęcia taneczne, nauka gry na instrumentach muzycznych, zajęcia teatralne, spotkania brydżowe itd.

Centrum Kultury w Łęcznej jest organizatorem lub współorganizatorem szeregu wydarzeń cyklicznych o zasięgu lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym: Dni Łęcznej, a także imprez ogólnopolskich tj. Festiwal Kapel Ulicznych i Podwórkowych. Placówka organizuje również Zimowy Festiwal Teatralny „Hej kolęda, kolęda...”, Lato na Starówce, Pożegnanie Lata, Ferie z CK, Czwartkowe pogaduchy i inne.

Drugą ważną instytucją realizującą zadania w zakresie kultury jest Miejsko-Gmina Biblioteka Publiczna w Łęcznej, w której skład wchodzi Biblioteka Główna, (w której znajduje się Wypożyczalnia dla Dorosłych, Czytelnia, Oddział dla Dzieci) oraz 4 Filie biblioteczne, w tym 3 rozmieszczone są na terenie miasta i 1 na terenie wiejskim (w Zakrzowie). Biblioteka udostępnia mieszkańcom prasę (dzienniki i czasopisma o zasięgu regionalnym i lokalnym wydawane przez towarzystwa i organizacje, jednostki samorządu terytorialnego, instytucje, szkoły), książki oraz dokumenty życia społecznego (foldery, informatory, wydawnictwa okolicznościowe). W placówce ponadto istnieje możliwość korzystania z bezpłatnego dostępu do Internetu. Na terenie gminy funkcjonuje także Powiatowa Biblioteka w Łęcznej. Stan księgozbioru wszystkich placówek wynosi ponad 75,8 tys. woluminów, z których korzysta około 7,6 tys. czytelników.

W działalność w zakresie kultury czynnie angażują się funkcjonujące na terenie gminy Łęczna: Łęczyńskie Stowarzyszenie Twórców Kultury i Sztuki „Plama”, Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Łęczyńskiej, Stowarzyszenie Kobiet Powiatu Łęczyńskiego, Łęczyńskie Stowarzyszenie Wyrównywania Szans, Stowarzyszenie Nauczycieli i Wychowawców „Przyjazna Szkoła” w Zofiówce, Stowarzyszenie Wspierania Działalności Zespołu Szkół nr 1 w Łęcznej, Katolickie Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów im. Jana Pawła II Oddział w Łęcznej, Łęczyńskie Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych, Samorządowe Forum Ziemi Łęczyńskiej, Stowarzyszenie „Żak”.

Na terenie gminy prężnie działają świetlice wiejskie funkcjonujące w obiektach Ochotniczych Straży Pożarnych (w miejscowościach: Zakrzów, Ciechanki Krzesimowskie, Karolin, Nowogród i Łuszczów – Kolonia).

W Łęcznej wydawane są także gazety lokalne: „Gazeta Regionalna Pojezierze Łęczyńsko-Włodawskie”, rocznik „Merkuriusz Łęczyński” (wydawany przez Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Łęczyńskiej), a także „Rocznik historyczno-kulturalnego Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Łęczyńskiej”.

Ochrona zdrowia

Opieka zdrowotna mieszkańców gminy Łęczna jest prowadzona przez publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej. Należą do nich:

- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Lek - Med. 2” Spółka Partnerska Lekarzy;
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Lek - Med. 3” Spółka Partnerska Lekarzy;
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „SALMED” S.C.;
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Twój Lekarz” S.C.;

- Specjalistyczne Gabinety Lekarskie „SANITAS” S.C. Wanda Kusa, Marek Kusy;
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „VITA-MED” Centrum Medycyny Rodzinnej;
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „PIEL-MED”;
- Stacja Dializ im ks. Jana Chudzika.
- NZOZ STOM-MED
- NZOZ Centrum Nowoczesnej Stomatologii i Medycyny -Ryszard Kaliszczak,

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej jest nadzorowany przez Powiat Łęczyński, który jednocześnie odpowiada za zarządzanie i bieżące finansowanie jednostki. SP ZOZ w Łęcznej jest jedną z najbardziej

nowoczesnych placówek w Polsce Wschodniej, posiada doskonałe zaplecze oraz kadrę do

świadczenia specjalistycznych usług medycznych m.in. w zakresie leczenia chorób wewnętrznych, ortopedii oraz chirurgii ogólnej i małoinwazyjnej oraz niedawno otwartego centrum leczenia otyłości. Szpital posiada następujące jednostki organizacyjne:

- oddział anestezjologii i intensywnej terapii
- oddział chirurgii ogólnej i małoinwazyjnej
- oddział urazowo-ortopedyczny i oddział rehabilitacji
- oddział chorób wewnętrznych
- ośrodek hiperbarii
- szpitalny oddział ratunkowy
- Wschodnie Centrum Leczenia Oparzeń i Chirurgii Rekonstrukcyjnej

W budynku szpitala znajdują się również poradnie: alergologiczna, chirurgiczna, chirurgii plastycznej, dermatologiczna, diabetologiczna, endokrynologiczna, gastrologiczna, ginekologiczna, kardiologiczna, laryngologiczna, medycyny pracy, medycyny sportowej, neurologiczna, okulistyczna, ortopedyczna, psychiatryczna, psychologiczna, pulmonologiczna, rehabilitacyjna, reumatologiczna i urologiczna oraz laboratorium oferujące szeroki dostęp do badań i ambulatorium.

W 2015 r. w gminie Łęczna udzielono 149 374 porad w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, świadczonej w formie ambulatoryjnej.

Na terenie gminy w 2015 r. funkcjonowało 11 aptek, wszystkie w mieście Łęczna. Na 1 aptekę ogólnodostępną przypadało 2 148 mieszkańców.

Bezpieczeństwo

Jednym z głównych aspektów świadczących o jakości życia mieszkańców danej jednostki administracyjnej jest poziom bezpieczeństwa mieszkańców. Zadania w zakresie bezpieczeństwa publicznego mieszkańców gminy realizowane są przez Komendę Powiatową Policji w Łęcznej. Bardzo istotnym problemem w gminie jest poziom przestępczości. Według Komendy Powiatowej Policji w 2015 r. na obszarze powiatu odnotowano 866 przestępstw (z czego 6 czynów karalnych popełnionych przez osoby nieletnie. W ogólnej liczbie przestępstw 129 dotyczyło przestępstw gospodarczych, 6 – bójek i pobic, 122- kradzież rzeczy cudzej, 89 - kradzież z włamaniem, 9 –

rozbój, kradzież i wymuszenia, 44- uszkodzenie rzeczy, 6- uszczerbek na zdrowiu, 73 – z ustawy i przeciwdziałaniu narkomanii. W kategorii wykroczeń (łącznie 7759 na terenie całego powiatu: przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji – 5914, przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu – 126, przeciwko obyczajności publicznej – 222, przeciwko przepisom ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi -541, przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia. Biorąc pod uwagę dane tylko z obszaru gminy liczba przestępstw i wykroczeń przedstawia się następująco:

Przestępstwa:

- bójka – 1
- kradzież rzeczy cudzej – 52
- kradzież z włamaniem – 34
- rozbój kradzież i wymuszenie – 5
- uszczerbek na zdrowiu – 6
- przeciwko zapisom ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii – 41

Wykroczenia:

- przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu – 44,
- przeciwko obyczajności publicznej – 176,
- przeciwko przepisom ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi -3565,
- przeciwko użyteczności publicznej - 142.

Najwięcej przestępstw popełniono na obszarze jednostki pomocniczej Stare Miasto (192 przestępstwa i wykroczenia). Jest to jednostka najbardziej niebezpieczna w gminie, na której należy podjąć działania do poprawy bezpieczeństwa.

Tabela 11. Przestępczość na terenie gminy Łęczna w 2015 r.

Nazwa	Liczba odnotowanych wykroczeń	Liczba odnotowanych przestępstw
Łęczna		
Bobrowniki	40	34
Kolonia Trębaczów	1	3
Osiedle Niepodległości	77	54
Osiedle Samsonowicza	76	60
Osiedle Słoneczne	6	8
Stare Miasto	125	67
sołectwa		
Ciechanki Krzesimowskie	1	6
Ciechanki Łęczyńskie	0	2
Karolin	1	1
Łuszczów-Kolonia	2	11
Nowogród	1	8

Piotrówek Drugi	1	0
Podzamcze	3	11
Rossosz	0	3
Stara Wieś	4	11
Stara Wieś-Kolonia	2	0
Stara Wieś-Stasin	2	0
Trębaczów	2	3
Witaniów	0	2
Zakrzów	1	3
Zofiówka	1	15

Źródło: dane Komendy Powiatowej Policji w Łęcznej

Nad bezpieczeństwem przeciwpożarowym w gminie Łęczna czuwa Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Łęcznej oraz podległe jej Ochotnicze Straże Pożarne funkcjonujące w oparciu o przepisy ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 – Prawo o stowarzyszeniach (j.t. Dz. U. z 2015 r., poz. 1393 ze zm.), ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1380, z późn. zm.).

W gminie Łęczna funkcjonuje 8 zastępów Ochotniczej Straży Pożarnej (OSP): w Łęcznej, Starej Wsi, Witaniowie, Karolinie, Nowogrodzie, Zakrzowie, Ciechankach Krzesimowskich i w Łuszczowie – Kolonii, spośród których tylko OSP w Łęcznej należy do Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego¹⁵. Jednostki posiadają podstawowe wyposażenie techniczne, część z nich remizo – świetlice.

Działalność OSP jest również jedną z niewielu przejawów aktywności społecznej na obszarach wiejskich.

15.4.5. Kapitał społeczny oraz aktywność obywatelska

Aktywność obywatelska mieszkańców

Zasadniczym wskaźnikiem obrazującym jakość kapitału społecznego gminy jest aktywność obywatelska mieszkańców, przejawiająca się uczestnictwem w organizacjach społecznych, grupach nieformalnych i innych organizowanych inicjatywach obywatelskich. O aktywności obywatelskiej świadczy również uczestnictwo mieszkańców w wyborach prezydenckich, parlamentarnych, europejskich oraz samorządowych.

Według danych Państwowej Komisji Wyborczej¹⁶ w wyborach samorządowych w 2014 roku w gminie Łęczna wzięło udział 8 977 z 19 345 osób uprawnionych do głosowania (46,40%) i była niższa niż średnia krajowa (47,21%). Biorąc pod uwagę udział społeczeństwa w wyborach lokalnych w ostatnich latach zauważalna jest tendencja wzrostowa.

¹⁵ http://www.straz.leczna.pl/komenda/zakres_dzialania_i_kompetencje.html

¹⁶ <http://pkw.gov.pl/>

W wyborach prezydenckich w 2015 roku na obszarze gminy Łęczna frekwencja wyborcza wyniosła 58,54% i była to wartość wyższa niż średnia uzyskana dla powiatu łęczyńskiego (53,98%), województwa lubelskiego (54,30%) i w Polsce (55,40%).

W wyborach do Parlamentu Europejskiego z 2014 roku udział wzięło 4 266 spośród 19 390 upoważnionych do głosowania upoważnionych (22,00%), dla porównania w powiecie łęczyńskim – 19,43%, natomiast w województwie lubelskim – 23,49%.

Najniższą frekwencję wyborczą na terenie gminy Łęczna, w porównaniu do frekwencji w pozostałych wyborach odnotowano w 2015 roku w wyborach do Sejmu i Senatu, udział głosujących wśród upoważnionych do głosowania wyniósł 16,71%, na terenie powiatu łęczyńskiego – 15,16%, w województwie lubelskim – 17,02%.

Organizacje społeczne

Organizacje społeczne to grupy osób zrzeszonych ze sobą, które w zorganizowany sposób chcą realizować konkretne cele. Organizacje nazywane są tzw. trzecim sektorem, gdyż funkcjonują obok sektora publicznego – władzy i administracji publicznej oraz sektora rynkowego.

Dostępne rejestry organizacji społecznych podają różne informacje na temat liczby zarejestrowanych organizacji na obszarze gminy Łęczna. Najbardziej wiarygodne dane przedstawia rejestr REGON oraz serwis bazy.ngo.pl.

Według danych BDL GUS, w 2015 roku w gminie Łęczna działalność prowadziło 54 stowarzyszeń i organizacji społecznych - 40 na obszarze miejskim oraz 14 na obszarze wiejskim oraz 3 fundacje (wszystkie w mieście). Stowarzyszenia, organizacje społeczne oraz fundacje zarejestrowane w gminie stanowiły wówczas 31,0% ogółu tego typu organizacji funkcjonujących w powiecie łęczyńskim.

Działalność każdej organizacji pozarządowej wiąże się z pewnymi kosztami stałymi. Organizacje (stowarzyszenia, fundacje) posiadają możliwość pozyskiwania środków na rzecz rozwoju i funkcjonowania z funduszy europejskich w ramach tzw. partnerstwa wspólnie z innymi podmiotami. Część środków skierowanych na utrzymanie może pochodzić z kapitału żelaznego (wieczystego). Są to środki gromadzone przez daną organizację, przeznaczone na realizację celów statutowych. Kapitał ten należy stale pomnażać poprzez inwestowanie, a jako środki przeznaczone na wykorzystywanie uznawać jedynie uzyskane z tego tytułu zyski. Inną formę zarobkową mogą stanowić tzw. dochody z majątku tzn. wynajmowanie lokali czy gruntów należących do organizacji w celach zarobkowych. Duża część organizacji pobiera również składki członkowskie na rzecz organizacji, przeznaczone na jej działalność statutową. Istnieje także możliwość odpisu 1% podatku dochodowego od osób fizycznych na rzecz fundacji oraz organizacji pożytku publicznego, a także różnego rodzaju wymiany barterowe realizowane pomiędzy organizacjami. Fundacje posiadają również szansę na uzyskanie dotacji w postaci darowizn uzyskanych od osób indywidualnych, firm, organizacji rządowych oraz samorządowych. W przypadku klubów sportowych zadania publiczne mogą być realizowane ze środków publicznych. Ustawa o sporcie umożliwia pozyskanie funduszy z budżetu jednostek samorządu terytorialnego, przeznaczonych na wsparcie sportu, określając w uchwale cel publiczny w tym zakresie.

Ponadto organizacje pozarządowe mogą ubiegać się o środki finansowe na realizację zadań publicznych zleconych przez gminę. Co roku ogłaszane są otwarte konkursy ofert, w których zawarte są informacje o wybranych do realizacji obszarach tematycznych, obowiązujących zasadach i przeznaczonych na ten cel kwotach. Ponadto - organizacje pozarządowe mogą starać się o dotację w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tzw. "małe granty").

15.5. SFERA TECHNICZNA

15.5.1. Infrastruktura komunikacyjna

Układ komunikacyjny

Gmina Łęczna charakteryzuje się bardzo dobrym położeniem komunikacyjnym. Na istniejąca sieć komunikacyjną gminy składa się sieć dróg: krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych o łącznej długości 185,2 km¹⁷. Przez obszar gminy przebiega droga krajowa nr 82 (relacji Lublin-Włodawa) o długości 12,85 km. Krzyżują się tu także drogi wojewódzkie, stanowiące ważne ciągi komunikacyjne w skali całego regionu:

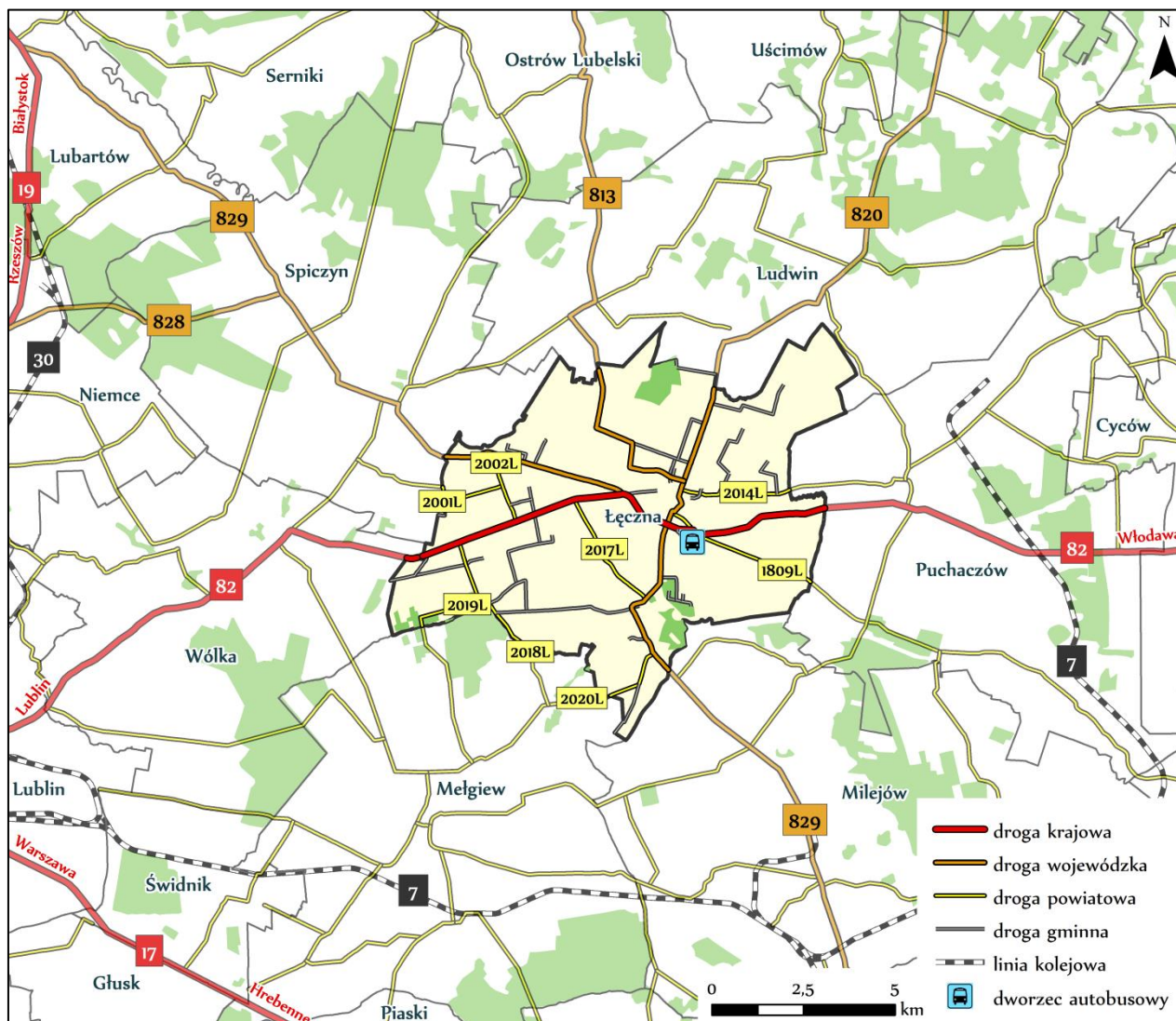
- nr 829 (Łucka - Łęczna - Biskupice) - 9,15 km
- nr 820 (Sosnowica Dwór - Łęczna) - 5 km
- nr 813 (Międzyrzec Podlaski - Parczew - Ostrów Lubelski - Łęczna) - 6,3 km

Szkielet układu komunikacyjnego gminy Łęcznej uzupełniają drogi powiatowe 24,41 km, i gminne (127,49 km), które są istotnym czynnikiem kształtującym układ osadniczy gminy. Ogólna długość dróg na terenie gminy wynosi 185,2 km, w większości są one utwardzone.

Organizacja układu drogowego w granicach gminy zapewnia sprawny dojazd do wszystkich jej rejonów, a także komunikację zewnętrzną poza granice gminy. Mimo nasilenia w ostatnich latach transportu kołowego stan dróg można ocenić jako dobry. Wiele odcinków dróg zostało zmodernizowanych w ramach projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych. Część dróg, zwłaszcza gminnych i powiatowych, wymaga bieżących remontów, a w dalszej perspektywie modernizacji i przebudowy.

¹⁷ Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Łęczna na lata 2015 -2020

Ryc. 10. Położenie komunikacyjne Gminy Łęczna

Źródło: Opracowanie własne

Do systemu drogowego należy jeszcze zaliczyć obsługę w zakresie parkowania oraz trasy rowerowe i komunikację zbiorową. Parkowanie jest znaczącym problemem w centralnej części miasta, w osiedlach z zabudową wielorodzinną. Miasto Łęczna przy przeciętnym poziomie motoryzacji (400 s.o./1000 os.) potrzebuje około 7200 miejsc postojowych i garaży w wielorodzinnej zabudowie mieszkaniowej. Obecnie szacuje się że jest ich 4500.¹⁸

Przez teren gminy Łęczna nie przebiega żadna linia kolejowa. Najbliższa stacja kolejowa zlokalizowana jest w Minkowicach (gm. Mełgiew) (ok. 15km).

¹⁸ Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Łęczna

Najbliższym lotniskiem jest oddalony o około 20 km Port Lotniczy Lublin w Świdniku obsługiwany przez linie lotnicze Wizzair, Ryanair oraz Small Planet. Z lotniska możliwe są bezpośrednie połączenia z Wielką Brytanią, Holandią, Szwecją, Norwegią oraz loty czarterowe do Bułgarii, Grecji oraz Hiszpanii. Odległość od największego lotniska w Polsce im. Chopina w Warszawie wynosi około 200 km.

Komunikacja zbiorowa

Komunikacja zbiorowa w gminie Łęczna opiera się na usługach przewozowych przewoźników prywatnych oraz publicznych. W Łęcznej zlokalizowany jest: dworzec autobusowy a na terenie całej gminy liczne przystanki (ponad 60).

Gmina posiada dogodnie połączenia lokalne i ponadlokalne. Dzięki wielu kursom do miasta wojewódzkiego (Lublin) Łęczna posiada dogodnie połączenie z wieloma miastami w Polsce. Przewozy pasażerskie na terenie gminy i w powiązaniach zewnętrznych obsługiwane są przez autobusy i mikrobusy.

15.5.2. Infrastruktura techniczna

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna

Prawidłowo zaprojektowana infrastruktura komunalna zapewnia gospodarowanie dostępnymi zasobami wody w sposób racjonalny i oszczędny. Na terenie gminy Łęczna usługami komunalnymi obejmującymi zaspokajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców w zakresie: zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, unieszkodliwiania odpadów komunalnych oraz mieszkalnictwa komunalnego zajmuje się Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Łęczna Spółka z o.o.¹⁹

Na obszarze gminy Łęczna funkcjonują dwa sposoby zaopatrzenia w wodę, opierające się na dostawie wody z wodociągów oraz z indywidualnych ujęć wód podziemnych bazujących na studniach lokalnych.

Dostęp mieszkańców gminy Łęczna do zbiorowej infrastruktury wodociągowej jest na wysokim poziomie. Długość czynnej sieci rozdzielczej w 2015 roku wyniosła 140,2 km (42,5 km w mieście i 97,7 km na obszarze wiejskim). W 2015 roku sieć zaopatrywała 23 449 mieszkańców gminy Łęczna (87% ogółu populacji gminy). Ilość wody dostarczonej gospodarstwom domowym w 2015 roku wyniosła 665,5dm³, co daje zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca równe 28,1 m³. Wodociągi zapewniają również wymaganą ilość wody przeznaczoną dla celów przeciwpożarowych.

Gmina Łęczna posiada sieć kanalizacyjną, zarówno na obszarze miejskim, jak i wiejskim. Łączna długość sieci kanalizacyjnej w 2015 r. wynosiła 61,4 km (46,9 km w mieście i 14,5 km na obszarze wiejskim). W 2015 r. z kanalizacji korzystały w gminie 19 744 osoby (94,7% w mieście). Sieć kanalizacyjna ma ogromne znaczenie dla stanu środowiska przyrodniczego oraz stanowi czynnik zwiększający pozycję obszaru gminy wśród terenów atrakcyjnych inwestycyjnie, jednak w miejscowościach wiejskich budowa kanalizacji jest ekonomicznie nieuzasadniona ze względu na

¹⁹ <http://www.pgkim.leczna.pl>

generowanie ogromnych kosztów wynikających z doprowadzenia potrzebnej infrastruktury. Z racji tego bardziej racjonalna jest budowa przydomowych oczyszczalni ścieków, których w 2015 r. było 83 (31 na obszarze miasta i 52 na terenie wiejskim).

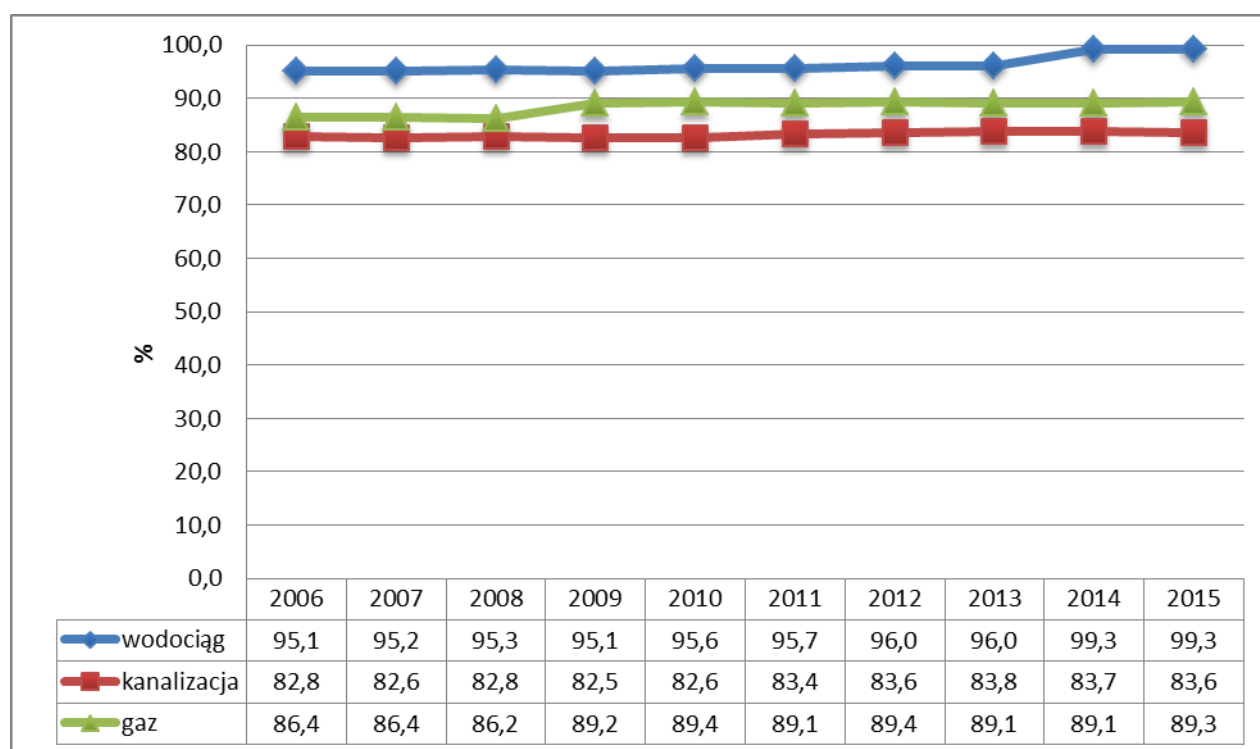
Sieć gazowa

Gmina Łęczna jest zgazyfikowana w dość wysokim stopniu. Przez gminę przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia, natomiast na sieć dystrybucyjną składają się gazociągi średniego i niskiego ciśnienia oraz 2 stacje redukcyjne.

W 2015 r. sieć gazowa mierzyła 121,8 km i od 2006 r. jej długość wzrosła o 18,9 km. W 2015 r. 6 961 odbiorców odebrało gaz, z których 1 109 wykorzystywało gaz do ogrzewania mieszkań. W 2015 r. z gazu skorzystało aż 21 103 mieszkańców gminy Łęczna (18916 w mieście i 2 187 na obszarze wiejskim), co stanowi 89,3% wszystkich mieszkańców gminy.

Do sieci gazowej podłączeni są również niektórzy przedsiębiorcy działający na terenie gminy, a także gminne i powiatowe budynki użyteczności publicznej.

Ryc. 11. Udział osób korzystających z infrastruktury w ogólnej liczbie ludności

Źródło: BDL GUS

Sieć elektroenergetyczna

Przez obszar Gminy Łęczna przebiega linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110 kV relacji Lublin – Łęczna - Chełm. Podstawę zaopatrzenia gminy w energię elektryczną stanowi system sieci średniego napięcia 15 kV. Zasilanie miasta i obszaru wiejskiego odbywa się ze słupowych stacji

transformatorowych 15/04 kV. Według danych BDL GUS liczba odbiorców energii elektrycznej w mieście Łęczna wynosi 6 547 i wzrosła o 2,8% w stosunku do 2006 r. Sieć elektroenergetyczna oraz stacje transformatorowe zaspokajają zapotrzebowanie gminy w energię elektryczną na poziomie obecnie obowiązującego standardu, jednak koniecznym działaniem jest modernizacja niektórych odcinków sieci i urządzeń elektroenergetycznych.

System ciepłowniczy

Wytwarzanie oraz przesył ciepła w Łęcznej jest realizowany przez „Łęczyńską Energetykę” Sp. z o.o. z siedzibą w Bogdancie (Gmina Puchaczów). Na system ciepłowniczy gminy, obok systemu centralnego, składają się lokalne kotłownie i indywidualne źródła ciepła. Według szacunków ok. 85% gospodarstw domowych w mieście korzysta z sieci ciepłowniczej, pozostała część posiada własne źródła zaopatrzenia w ciepło. Potrzeby grzewcze mieszkańców obszaru wiejskiego realizowane są głównie poprzez lokalne kotłownie i indywidualne urządzenia grzewcze, a podstawowym nośnikiem energii jest węgiel kamienny. Długość sieci ciepłowniczej na terenie gminy wynosi ok. 10,35 km.

Gospodarka niskoemisyjna i odnawialne źródła energii

Gmina Łęczna posiada opracowany w 2015 roku Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Łęczna na lata 2015-2020, będący strategicznym dokumentem gminy w zakresie poprawy efektywności energetycznej oraz zmniejszenia emisji zanieczyszczeń.

Głównym celem Planu Gospodarki Niskoemisyjnej jest analiza i przedstawienie działań możliwych do realizacji w związku ze zmniejszeniem zużycia energii finalnej oraz ograniczaniem emisji zanieczyszczeń i gazów cieplarnianych do atmosfery. Cel ten wpisuje się w bieżącą politykę energetyczną i ekologiczną gminy Łęczna i jest zbieżny z dotychczasowymi działaniami władz gminy. W dokumencie wyznaczono następujące cele szczegółowe:

- redukcja zużycia energii finalnej, co ma zostać zrealizowane poprzez podniesienie efektywności energetycznej,
- ograniczenie zużycia energii elektrycznej,
- zwiększenie udziału energii pochodzącej z źródeł odnawialnych,
- kształtowanie postaw właściwych do osiągnięcia celów wśród mieszkańców gminy, a szczególnie wśród dzieci i młodzieży.

Główne kierunki działań zmierzających do obniżenia emisji CO₂ to poprawa efektywności energetycznej, zwiększenie udziału energii słonecznej w końcowym zużyciu energii cieplnej i elektrycznej, zmiana tradycyjnego oświetlenia ulicznego na oświetlenie LED oraz wykorzystanie biomasy do produkcji energii cieplnej.

Zakres działań na obszarze gminy zaplanowany w PGN dotyczy:

- termomodernizacji budynków stanowiących własność gminy,
- instalacji kolektorów słonecznych dla 1000 gospodarstw domowych, w tym także spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych oraz budynków użyteczności publicznej,

- instalacji paneli fotowoltaicznych: budynki samorządowe (100 kWe), nieruchomości będące własnością osób prywatnych (200 x 5 kWe), komercyjne instalacje fotowoltaiczne o łącznej mocy 2,9 MW,
- instalacji 100 kotłów na biomasę,
- wymiany oświetlenia ulicznego,
- przeprowadzenia warsztatów dla młodzieży szkolnej w 6 klasie szkoły podstawowej (z szkoły) i w jednej z klas gimnazjum z zakresu gospodarki niskoemisyjnej i efektywności energetycznej,
- zorganizowania Dnia Gospodarki Niskoemisyjnej w Gminie Łączna,
- uwzględniania przy realizowaniu zamówień publicznych kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem.

Tabela 12. Planowane inwestycje w zakresie odnawialnych źródeł energii w gminie Łęczna

Lp.	Nazwa zadania	Szacowany koszt
1.	Termomodernizacja Szkoły Podstawowej nr 2	3,5 mln
2.	Termomodernizacja Zespołu Szkół nr 2 w Łęcznej	4,5 mln
3.	Termomodernizacja Gimnazjum Nr 1 w Łęcznej	2,085 mln
4.	Termomodernizacja pozostałych budynków użyteczności publicznej	
5.	Montaż ogniw fotowoltaicznych w budynkach administracji samorządowej	0,6 mln
6.	Wymiana oświetlenia ulicznego na energooszczędne	1 mln
7.	Montaż paneli fotowoltaicznych w gospodarstwach domowych (200 obiektów po 5 kW)	6 mln
8.	Montaż kolektorów słonecznych w gospodarstwach domowych (1000 obiektów)	18 mln
9.	Montaż kotłów na biomasę (pellet) w gospodarstwach domowych (100 obiektów)	0,8 mln
10.	Montaż paneli fotowoltaicznych w obiektach komercyjnych (przedsiębiorstwa)	17,5 mln

Źródło: dane Urzędu Miejskiego w Łęcznej

Zgodnie z Programem Rozwoju Alternatywnych Źródeł Energii dla Województwa Lubelskiego gmina Łęczna znajduje się w strefie obszarów proponowanych do rozwoju energetyki wiatrowej. Średnia prędkość wiatru w ciągu roku na wysokości 50 m waha się od 5,51 m/s do 5,75 m/s . Dla uzyskania wielkości energii wiatrowej, która byłaby użyteczna do rozwoju energetyki wiatrowej wymagane jest występowanie wiatrów jednostajnych, najlepiej o stałym natężeniu, zaś ich średnia prędkość nie powinna być niższa niż 5 m/s. W związku z powyższym gmina posiada duży potencjał do rozwoju energetyki wiatrowej.

Gospodarka odpadami

Na podstawie nowelizacji ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ustanawiającej nowe zasady gospodarowania odpadami od 1 lipca 2013 roku odpowiedzialność za odbiór i właściwe zagospodarowanie odpadów została przekazana gminom. Nowy system gospodarki odpadami w gminie oparty jest na segregacji. Działanie w zakresie wywozu śmieci polega na odbiorze przesortowanych odpadów od mieszkańców sprzed posesji oraz sprzed miejsc użyteczności publicznej.

W granicach gminy zlokalizowane jest składowisko odpadów komunalnych w miejscowości Stara Wieś, gdzie funkcjonuje regionalna instalacja przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK). Powstające odpady odbierane są przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Łęcznej. W gminie został rozwiązany problem segregacji odpadów, polegający na wyposażeniu gospodarstw domowych w pojemniki na poszczególne rodzaje odpadów.

Telekomunikacja i internet

Powszechny dostęp do szerokopasmowego Internetu ma szczególne znaczenie dla rozwoju obszaru oraz jakości życia mieszkańców. Funkcjonowanie sieci szerokopasmowej polega na łączeniu z Internetem za pomocą szybkiego łącza. Sieć szerokopasmowa składa się z dwóch warstw: szkieletowej i dystrybucyjnej. Warstwę szkieletową tworzą węzły szkieletowe i połączenia

między nimi. Warstwa szkieletowa budowana jest w topologii pierścienia lub połączonych pierścieni. W warstwie dystrybucyjnej, zakończenia sieci stanowią punkty dystrybucyjne, na bazie których możliwa jest w dalszej kolejności budowa sieci dostępowych. Warstwa dystrybucyjna budowana jest w topologii drzewa. Sieć jest projektowana w jednolitej technologii optycznej.

Obszar województwa został podzielony na obszary białe, szare i czarne, odrębnie dla tradycyjnej infrastruktury szerokopasmowej (obszary tradycyjne) i dla sieci szerokopasmowej nowej generacji (obszary NGA).

Obszary tradycyjne:

- biały – obszar, na którym nie ma odpowiedniej infrastruktury szerokopasmowej i co do którego nie ma wiarygodnych planów inwestycyjnych wybudowania takiej infrastruktury w okresie 3 lat,
- szary – obszar, na którym jest tylko jedna odpowiednia infrastruktura szerokopasmowa lub co do którego istnieje wiarygodny plan inwestycyjny jednej infrastruktury w najbliższych 3 latach,
- czarny – obszar, na którym istnieją dwie lub więcej odpowiednie infrastruktury szerokopasmowe lub ich budowa jest objęta wiarygodnymi planami inwestycyjnymi w okresie najbliższych 3 lat.

Sieci NGA to przewodowe sieci dostępowe, składające się w całości lub częściowo z elementów optycznych, które mogą zapewnić świadczenie usług szerokopasmowych o wyższej przepustowości w porównaniu z usługami świadczonymi przy pomocy przewodów miedzianych. Obszary NGA również możemy podzielić na:

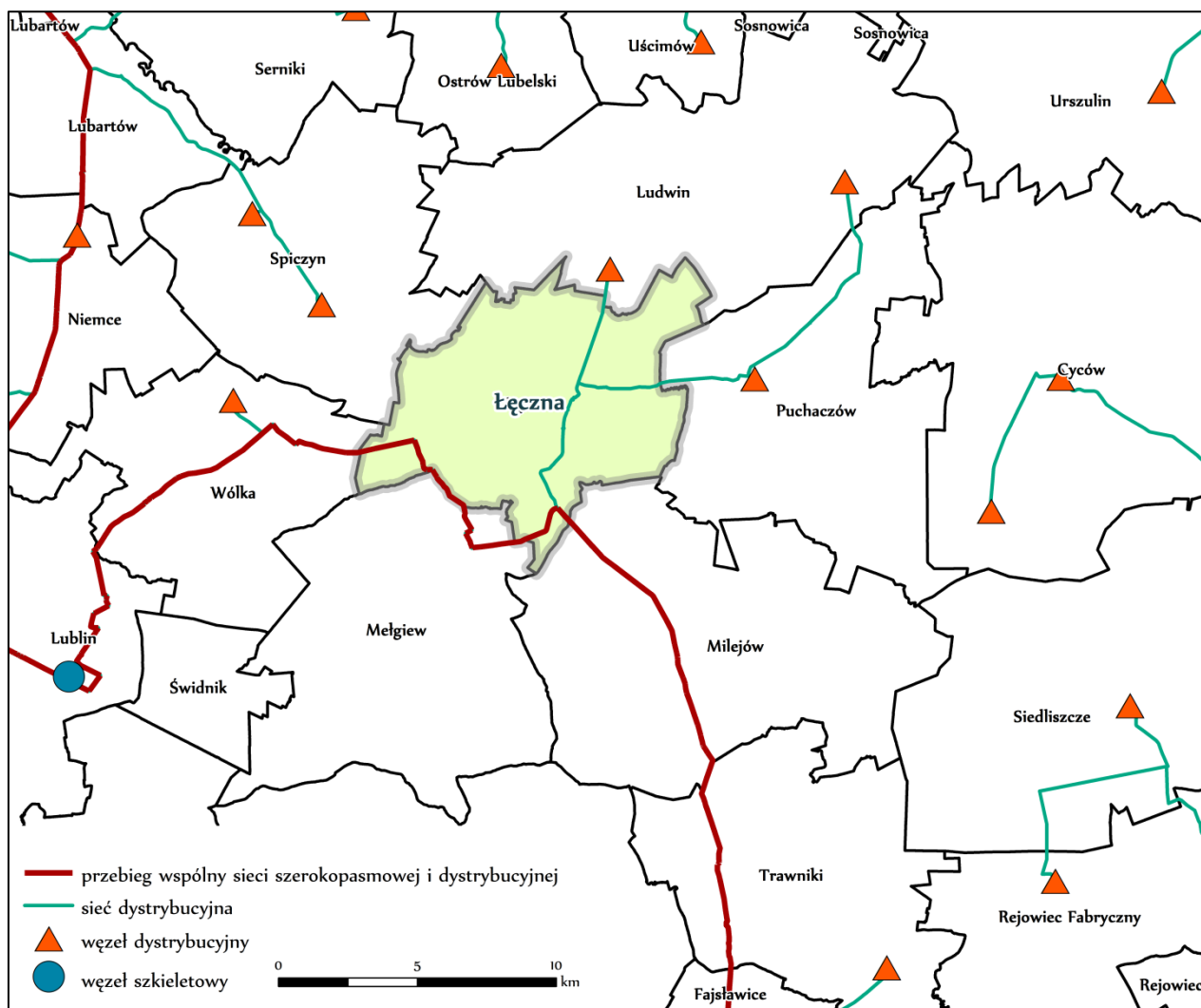
- białe – obszar, na którym nie istnieje sieć NGA i nie ma wiarygodnych planów inwestycyjnych wybudowania takiej infrastruktury w okresie 3 lat,
- szare – obszar, na którym istnieje jedna sieć NGA albo według wiarygodnych planów inwestycyjnych powstanie w okresie najbliższych 3 lat,
- czarne – obszar, na którym według wiarygodnych planów inwestycyjnych obecnie lub w okresie najbliższych 3 lat powstaną co najmniej 2 sieci NGA.

Obszar NGA jest jednocześnie białym, szarym lub czarnym obszarem tradycyjnym.

Na obszarze gminy Łęczna nie ma węzłów dystrybucyjnych (znajdują się one w sąsiednich gminach: Spiczyn, Puchaczów i Ludwin). Węzły te są połączone siecią dystrybucyjną. Najbliższe węzły szkieletowe zlokalizowane są w Lublinie i Lubartowie.

Ze wszystkich miejscowości w gminie Łęczna 12 miejscowości zostało zakwalifikowane jako obszar tradycyjny biały, na którym nie ma odpowiedniej infrastruktury szerokopasmowej i co do którego nie ma wiarygodnych planów inwestycyjnych wybudowania takiej infrastruktury w okresie 3 lat. 4 miejscowości to obszary tradycyjne szare problematyczne, czyli takie, na których jest tylko jedna odpowiednia infrastruktura szerokopasmowa lub co do którego istnieje wiarygodny plan inwestycyjny jednej infrastruktury w najbliższych 3 latach. Jedynie miasto Łęczna jest obszarem tradycyjnym czarnym, czyli takim, na którym istnieją dwie lub więcej odpowiednie infrastruktury szerokopasmowe lub ich budowa jest objęta wiarygodnymi planami inwestycyjnymi w okresie najbliższych 3 lat.

Ryc. 12. Sieć szerokopasmowego Internetu

Źródło: Opracowanie własne

15.5.3. Zabudowa mieszkaniowa

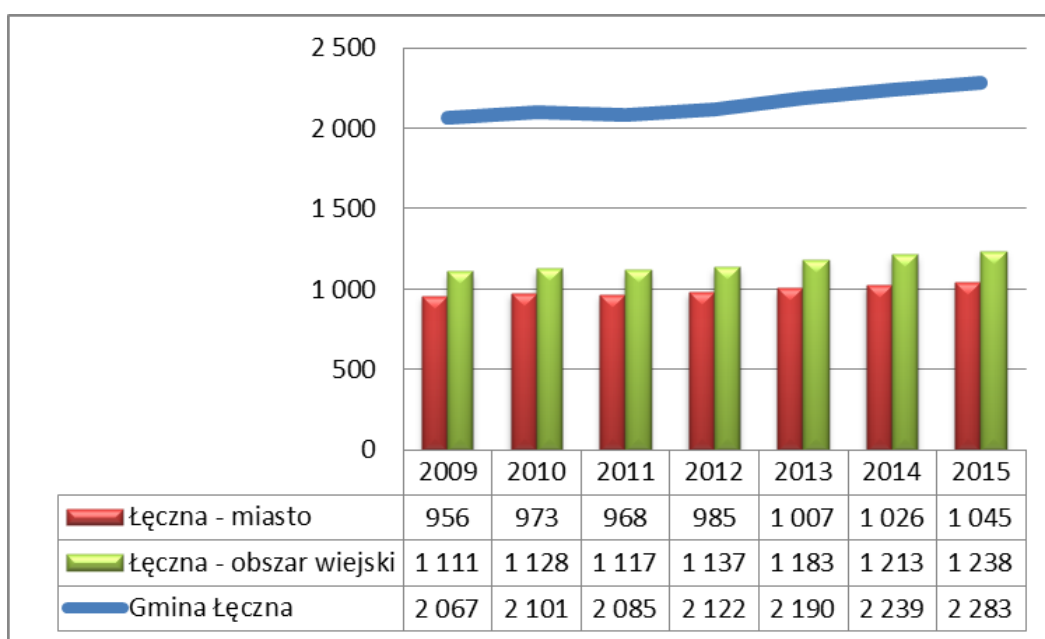
Występującą formą zabudowy mieszkaniowej w gminie Łęczna jest budownictwo jednorodzinne i wielorodzinne. Głównym czynnikiem wpływającym na liniowo-pasmowy kształt układu urbanistycznego gminy jest sieć drogowa, w obrębie której zlokalizowane są największe miejscowości gminy.

Zasadniczą formą mieszkalnictwa na obszarze wiejskim jest jednorodzinna zabudowa zagrodowa (ok.66% całej zabudowy), związana z rolniczym charakterem gminy (stanowi większość w miejscowościach Zakrzów, Leopoldów, Witaniów). Zabudowa jednorodzinna stanowi ok. 20% zabudowy w gminie ogółem, występuje przede wszystkim w miejscowościach sąsiadujących z miastem Łęczna: Stara Wieś-Stasin, Stara Wieś i Podzamcze. Ponad 10% zabudowy ogółem stanowi zabudowa letniskowa, która występuje przede wszystkim w miejscowościach: Trębaczów,

Ciechanki Krzesimowskie, Witaniów, Karolin, Nowogród. Miejscowości te są predysponowane do pełnienia funkcji turystyczno – rekreacyjnej (z uwagi na ich położenie w Nadwieprzańskim Parku Krajobrazowym i jego otulinie).

Zabudowa wielorodzinna (1,2% zabudowy ogółem) znajduje się w miejscowościach Łęczna, Stara Wieś, Zofiówka i Stara Wieś-Stasin. Ciekawostką jest fakt, że w sołectwie Stara Wieś - Stasin występuje jedynie zabudowa jednorodzinna i wielorodzinna, brak zabudowy zagrodowej. Na obszarze miejskim gminy zdecydowanie przeważa zabudowa wielorodzinna, w której zamieszkuje ok. 90% mieszkańców. Zabudowa mieszkaniowa w Łęcznej jest młoda. Około 60% budynków mieszkalnych pochodzi z okresu po 1970r., a tylko niecałe 20% pochodzi sprzed 1944r.

Wykres 9. Liczba budynków mieszkalnych w Gminie Łęczna w latach 2009-2015

Źródło: BDL GUS

Gospodarka mieszkaniowa i efektywne zarządzanie zasobami stanowi jedno z głównych wyzwań dla jednostek samorządu terytorialnego. Według danych BDL GUS w 2015 roku na terenie gminy Łęczna znajdowało się 7931 mieszkań, które stanowiły 43,0% wszystkich mieszkań w powiecie łęczyńskim. W podziale na obszar wiejski i miejski większy odsetek stanowiły mieszkania zlokalizowane w Łęcznej, które stanowiły 83,7% mieszkań z terenu gminy. Od 2009 wybudowano łącznie 295 mieszkań. Łączna powierzchnia użytkowa mieszkań wynosiła 562 630 i w stosunku do roku 2009 wzrosła o 8,5%. W 2015 roku w gminie Łęczna na 1000 mieszkańców przypadało 335,7 mieszkania – o 14,2 mieszkań więcej na 1000 mieszkańców niż w powiecie. Szczegółowe wskaźniki dotyczące zasobów mieszkaniowych w gminie Łęczna w porównaniu do powiatu łęczyńskiego i województwa lubelskiego przedstawia tabela poniżej.

Tabela 13. Zasoby mieszkaniowe – wskaźniki (2015 r.)

Nazwa	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania (m ²)	przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę (m ²)	mieszkania na 1000 mieszkańców	przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu	przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie	przeciętna liczba osób na 1 izbę
LUBELSKIE	76,9	27,4	355,9	3,84	2,81	0,73
Powiat łęczyński	80,6	25,9	321,5	3,94	3,11	0,79
Gmina Łęczna	70,9	23,8	335,7	3,85	2,98	0,77
Łęczna - miasto	65,1	22,2	341,7	3,76	2,93	0,78
Łęczna - obszar wiejski	101,1	31,2	308,2	4,31	3,24	0,75

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

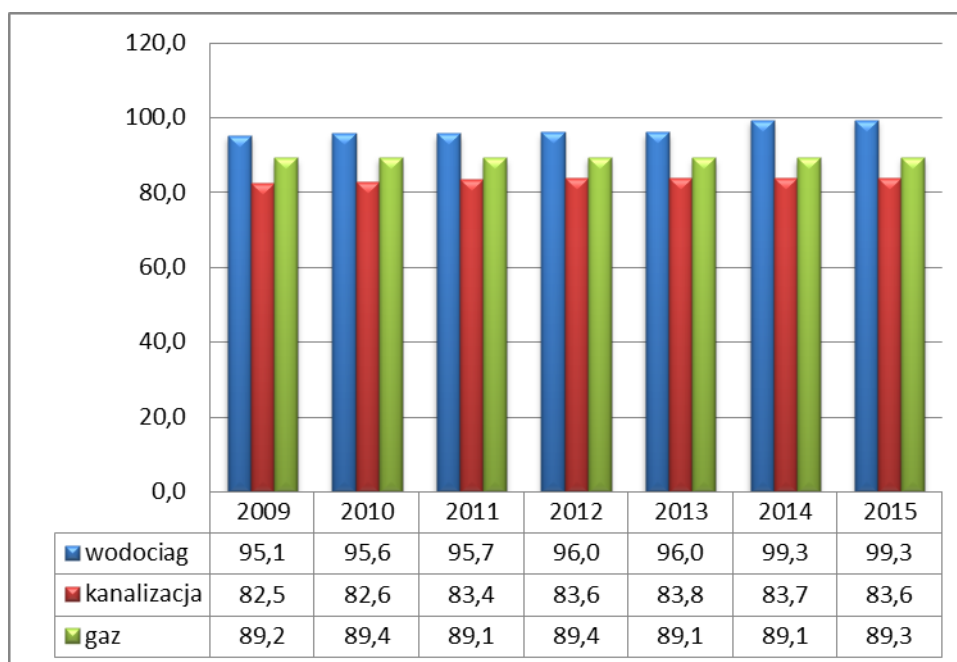
Gmina Łęczna boryka się z problemem niewystarczającej liczby mieszkań socjalnych i komunalnych. Około 50% oczekujących na mieszkanie socjalne/komunalne to osoby zamieszkujące Stare Miasto.

W ostatnich latach jakość życia mieszkańców oraz zasobów mieszkaniowych gminy uległy znaczącej poprawie, jest to związane głównie z podjęciem wielu inwestycji. Pomimo niewielkiej intensywności dynamiki zmian, coraz więcej budynków mieszkaniowych oraz obiektów użyteczności publicznych korzysta z sieci infrastruktury komunalnej. Według danych BDL GUS w analizowanym okresie 2010-2015 liczba obiektów podłączonych do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej oraz posiadających centralne ogrzewanie stale wzrasta.

Wyposażenie budynków mieszkalnych w podstawowe instalacje i pomieszczenia sanitarne tj. wodociąg, łazienkę czy centralne ogrzewanie świadczy o jakości życia mieszkańców. Według danych BDL GUS w 2015 roku na obszarze miasta Łęczna do 99,2% mieszkań doprowadzony był wodociąg, w 98,3% mieszkań znajdowała się łazienka oraz w 96,9% było centralne ogrzewanie. Dla porównania na terenie miast województwa lubelskiego w 98,2% mieszkań znajdował się wodociąg, w 95,1% znajdowała się łazienka, a w 90,7% centralne ogrzewanie. Na obszarze wiejskim gminy Łęczna sytuacja wypada bardziej korzystnie w porównaniu do obszarów wiejskich województwa lubelskiego. Na obszarze wiejskim gminy Łęczna do 86,7% mieszkań doprowadzony był wodociąg, 70,8% posiadało centralne ogrzewanie, a 76,2% było wyposażone w łazienkę. Na obszarach wiejskich województwa do 84,7% budynków mieszkalnych przyłączony był wodociąg, 59,1% ogrzewane było za pomocą centralnego ogrzewania, a 68,9% wyposażone było w łazienkę.

Powyższe dane dotyczące wyposażenia mieszkań w urządzenia techniczno-sanitarne świadczą o stanie zasobów mieszkaniowych, jakimi dysponuje gmina. Wiele lokali wciąż nie spełnia zasadniczych warunków socjalno-bytowych ze względu na brak doprowadzenia podstawowych urządzeń sanitarnych.

Wykres 10. Liczba korzystających z instalacji w % ogółu ludności

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Gmina boryka się z problemami technicznymi wynikającymi z wykorzystania nieekonomicznych rozwiązań ograniczających efektywność obiektów budowlanych. Wykorzystywane w budynkach urzędzenia grzewcze są źródłem niskiej emisji oraz czynnikiem generującym szereg uciążliwości dla środowiska przyrodniczego.

15.5.4. Obiekty zabytkowe i granice stref ochrony konserwatorskiej

Na obszarze gminy Łęczna zlokalizowanych jest 7 zabytków objętych ścisłą ochroną konserwatorską, wpisanych do Rejestru Zabytków Nieruchomych Województwa Lubelskiego, zgodnie z Ustawą z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Wszystkie obiekty znajdują się w granicach administracyjnych miasta:

- Zespół urbanistyczny miasta Łęczna z trzema rynkami, siecią ulic, skalą zabudowy miejskiej, pozostałościami zamku, ogólną sylwetą miasta z dominantą kościoła i bożnicy.
- Obszar dawnego zespołu dworskiego Podzámce, teren dawnego zamku obronnego, który był zbudowany na stromej skarpie dolinnej rzeki Wieprza i Świnki już w XV wieku. Po zamku nie pozostały widoczne ślady, zachował się tylko park, który został założony prawdopodobnie w XVII w. W parku znajduje się XIX-wieczny, znacznie przebudowany dwór i stojąca obok oficyna oraz pozostałości po zabudowaniach gospodarczych.
- Dolina rzeki Wieprz na odcinku „Przełomu” od Ciechanek do Witaniowa, wraz ze skarpami i zboczami okalającymi oraz fragmentem płaskowyżu wsi Trębaczów.
- Dawna bożnica z wystrojem architektonicznym (w tym bima i szafa na rodąły), otaczający budynek niezabudowany teren. Bożnica usytuowana jest na północny-wschód od pierwotnego rynku, na skraju skarpy, po północnej stronie ulicy Bożniczej. Wzniesiona została w latach 1648-1651. Wewnątrz znajduje się unikalna murowana bima o czterech

kolumnach dźwigających półkoliste arkady i czworoboczną nadbudowę o dwóch kondygnacjach rozdzielonych gzymsami. Łęczyńska synagoga należy do nielicznych obiektów kultu żydowskiego na Lubelszczyźnie, w której zachował się na ścianie wschodniej murowany aron ha-kodesz (szafa na roduły, "arka"), dekorowana sztukaterią o cechach późnego renesansu oraz polichromią. Obok synagogi znajduje się lapidarium z macewami ze zdobieniami i inskrypcjami w języku hebrajskim. Z drugiej strony bożnicy znajduje się dawny dom nauki, zwany także małą synagogą. Została wzniesiona na początku XIX w. Budynek był zbudowany na planie zbliżonym do kwadratu, z elewacją frontową pięcioosiową, z ryzalitami. Ryzalit środkowy jest zwieńczony attyką. Z dawnego wyposażenia zachowała się jedynie kamienna umywalnia do rytualnego obmywania rąk.

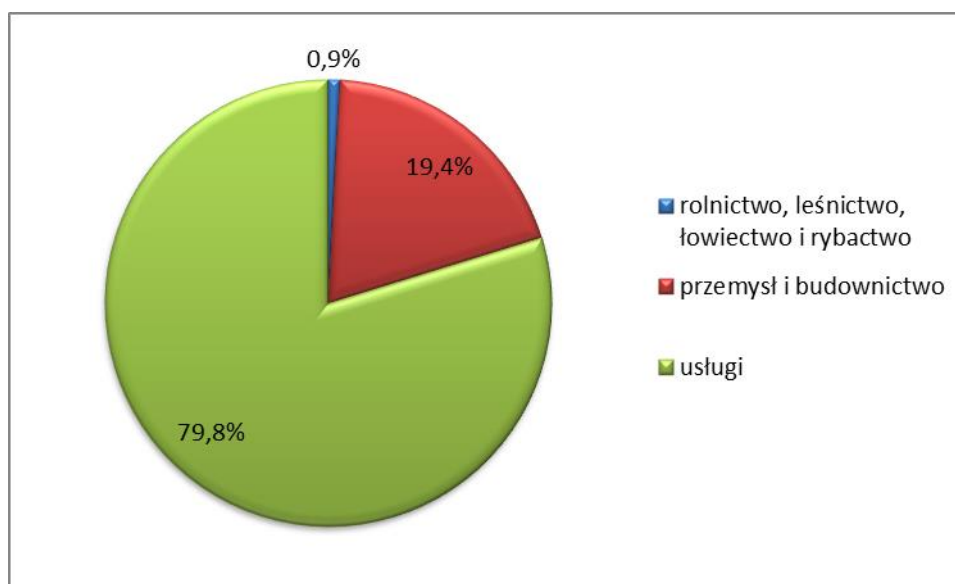
- Część północna cmentarza parafialnego rzymskokatolickiego wraz z jej ogrodzeniem oraz 41 nagrobkami.
- Budynek dawnego ratusza, wybudowany w 1888 roku z przeznaczeniem na odwach (wartownia). Usytuowany jest w północno-wschodniej części rynku lokacyjnego. Funkcję ratusza pełnił do I wojny światowej. Jest to budynek klasycystyczny, wzniesiony na planie prostokąta, parterowy, dwutraktowy. Ścianę frontową zdobi czterokolumnowy portyk z trójkątnym szczytem. Ratusz został zniszczony w czasie II wojny światowej, następnie zrekonstruowany i odbudowany w latach 60.
- Kościół paraf. pw. św. Marii Magdaleny z wyposażeniem w zabytki ruchome, dzwonnica, ogrodzenie, drzewostan w gran. cmentarza kościelnego, dawna plebania z klombem, pompą żeliwną, pozostałością ogrodzenia od strony placu kościelnego i drzewostanem przed budynkiem oraz działką, dawna mansjonaria, w granicach murów zewnętrznych. Kościół został ufundowany przez Adama Noskowskiego podkomorzego lubelskiego, w stylu późnego renesansu. Dzwonnica o charakterze późnobarokowym, czworoboczna, została wzniesiona w 1827 roku.

W granicach gminy Łęczna znajdują się liczne obiekty architektoniczne, znajdujące się w gminnej ewidencji zabytków i stanowiące atrakcję turystyczną gminy. Są to przede wszystkim budynki mieszkalne drewniane i murowane pochodzące z początku XX w. Bardzo ciekawymi obiektami są m.in. czworaki folwarczne, kuźnie, zespół gorzelni, jak również zajazdy drewniane z końca XIX wieku usytuowane w mieście Łęczna.

15.6. SFERA GOSPODARCZA

Do głównych sektorów gospodarki gminy Łęczna należą usługi oraz przemysł i budownictwo. Rolnictwo przeważa na obszarze wiejskim gminy.

Wykres 11. Struktura gospodarki w gminie Łęczna

Źródło: BDL GUS, 2015

15.6.1. Rolnictwo

Rolnictwo jest podstawowym działem gospodarki, gdyż zaspokaja elementarne potrzeby ludności – wytwarza żywność oraz wiele innych produktów (włókna, skóry, używki, naturalne paliwa) dostarczanych do różnych gałęzi przemysłu m.in. spożywczego, obuwniczego, chemicznego i włókienniczego. Dział ten daje źródło utrzymania znacznej części światowej społeczności. Rolnictwo jest jednym z głównych sektorów gospodarki również w gminie Łęczna, na co wskazuje m.in. struktura użytkowania gruntów i liczba gospodarstw.

Na rozwój rolnictwa wpływa wiele czynników, zarówno przyrodniczych takich jak: żyzność gleb, warunki klimatyczne, stosunki wodne, ukształtowanie powierzchni, jak i pozaprzyrodniczych m.in.: sposób gospodarowania (nawożenie mineralne, mechanizacja rolnictwa) czy stosunki własnościowe.

Obszar wiejski gminy Łęczna jest obszarem typowo rolniczym. Zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego obszar wiejski gminy Łęczna należy do obszaru mozaikowego łąkowo-leśno-polnego.

Podstawowym źródłem danych o rolnictwie i jego stanie są dane Powszechnego Spisu Rolnego 2010 Głównego Urzędu Statystycznego, które przedstawiają szczegółowe informacje o sytuacji społeczno-demograficznej i ekonomicznej rolników, a także o prowadzonej produkcji rolnej.

Na terenie gminy Łęczna znajduje się 1288 gospodarstw rolnych, z czego 96,3% prowadzi działalność rolniczą. Wszystkie gospodarstwa to gospodarstwa indywidualne. Powierzchnia gospodarstw rolnych to 6 033,05 ha, natomiast średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego w gminie wynosi 4,68 ha.

Struktura agrarna i jej przestrzenne zróżnicowanie świadczy o procesie jej kształtowania i kierunkach zachodzących zmian na danym terenie. Na terenie gminy Łęczna struktura ta jest niekorzystna, ze względu na wyraźną przewagę gospodarstw o niewielkim areale (25,7% stanowią

gospodarstwa do 1 ha włącznie, 1-5 ha – 48,3% wszystkich gospodarstw rolnych). 16,1% gospodarstw zajmuje powierzchnię od 5 do 10 ha, 5,5% to gospodarstwa o powierzchni od 10 do 15 ha, jedynie 4,3% gospodarstw to gospodarstwa powyżej 15 ha (56 gospodarstw). W strukturze zasiewów dominują zboża. W gminie uprawia się znaczne ilości warzyw, upraw przemysłowych (buraki cukrowe, tytoń, chmiel) i owoców (truskawki). Produkty rolne stanowią bazę surowcową dla funkcjonujących zakładów przetwórczych. Głównym kierunkiem produkcji zwierzęcej jest chów trzody chlewnej i bydła.

Gmina Łęczna ma korzystne warunki dla rozwoju produkcji rolnej i dostępu do rynku zbytu (sąsiedztwo miasta Łęczna i bliskość Lublina). Ocenia się jednak, że możliwości rolnictwa nie są w pełni wykorzystane, mimo posiadane go dużego potencjału w postaci terenów o wysokich klasach bonitacyjnych. W grupie głównych problemów wymienia się: rosnącą tendencję do odłogowania i ugorowania znacznej powierzchni użytków rolnych; niską opłacalność produkcji rolniczej, trudności w zbyciu wytworzonych w gospodarstwach rolnych produktów oraz znaczne rozdrobnienie gospodarstw rolnych.

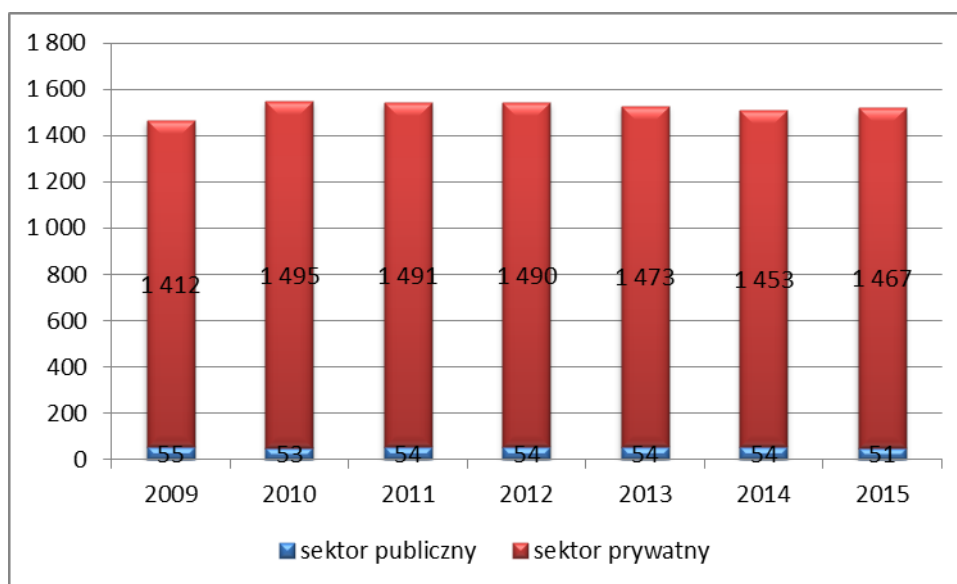
15.6.2. Przedsiębiorczość pozarolnicza

Kondycja lokalnej gospodarki odgrywa istotną rolę w procesie rozwoju społeczno-ekonomicznego. Należy podkreślić, iż znaczenie posiada nie tylko wielkość gospodarki, mierzona liczbą podmiotów prowadzących działalność ekonomiczną, lecz także ich struktura branżowa, wielkościowa oraz własnościowa. Rozwój przedsiębiorczości pozarolniczej jest niezwykle ważny, zarówno na obszarach wiejskich, jak i miejskich. Prowadzi do tworzenia miejsc pracy poza rolnictwem i do dywersyfikacji źródeł utrzymania ludności.

W 2015 r. na obszarze gminy Łęczna działało 1526 przedsiębiorstw. Od 2009 roku ma miejsce wzrost ich liczby – w 2015 roku było ich o 59 więcej niż w 2010 r. (9,3%). W gminie Łęczna w 2015 roku 84,9% podmiotów gospodarczych zarejestrowanych było na obszarze miasta. Spośród wszystkich podmiotów aż 96,6% działa w sektorze prywatnym.

W obrębie sektora prywatnego aż 1157 podmiotów to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (976 na terenie miasta i 181 na obszarze wiejskim).

Wykres 12. Liczba podmiotów gospodarczych w gminie Łęczna

Źródło: BDL GUS

Na terenie gminy funkcjonuje jedno duże przedsiębiorstwo zatrudniające ponad 250 osób (firma „Kobud” Sp. z o.o. działająca w sektorze robót górniczych). Zdecydowana większość firm to mikroprzedsiębiorstwa zatrudniające nie więcej niż 9 osób.

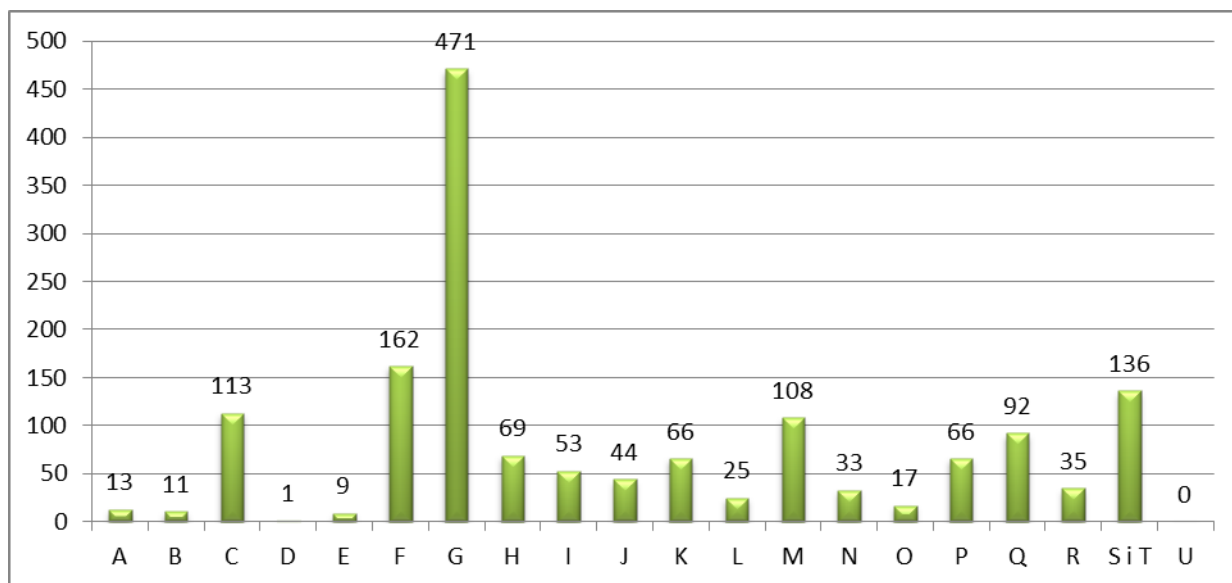
Tabela 14. Podmioty gospodarcze według klas wielkości w gminie Łęczna w roku 2015

Nazwa	mikroprzedsiębiorstwa	małe przedsiębiorstwa	średnie przedsiębiorstwa	duże przedsiębiorstwa
Łęczna	1 237	48	10	1
Ciechanki Krzesimowskie	21	0	0	0
Ciechanki Łęczyńskie	7	2	0	0
Karolin	8	0	0	0
Łuszczów-Kolonia	19	1	0	0
Nowogród	19	0	0	0
Piotrówek Drugi	4	0	0	0
Podzamcze	35	2	0	0
Rossosz	9	0	0	0
Stara Wieś	21	0	0	0
Stara Wieś-Kolonia	9	0	0	0
Trębaczów	17	0	0	0
Witaniów	11	0	0	0
Zakrzów	8	0	0	0
Zofiówka	34	3	0	0

Źródło: BDL GUS

Według podziału na sekcje PKD 2007 największy odsetek stanowią podmioty z sekcji G (handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle) stanowiące 30,9% podmiotów prowadzących swoją działalność na terenie gminy (471 podmiotów gospodarczych). Znaczną grupę podmiotów stanowią również podmioty działające w sekcji F (budownictwo) i S i T (pozostała działalność usługowa oraz gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników i gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby), odpowiednio 162 (10,6%) i 136 (8,9%) podmiotów gospodarczych.

Wykres 13. Rodzaje podmiotów gospodarczych według sektorów PKD 2007 w gminie Łęczna w 2015 roku

Źródło: BDL GUS, 2015

Biorąc pod uwagę dynamikę zmian liczby podmiotów gospodarczych w poszczególnych sekcjach PKD 2007, w latach 2009-2015 największy przyrost odnotowano w sekcjach B, J i M, natomiast w sekcji G, H, K odnotowano spadek ich liczby.

Tabela 15. Podmioty gospodarcze według sekcji PKD 2007 w gminie Łęczna w latach 2009-2015

Sekcje PKD	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
sekcja A Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	14	13	12	13	13	14	13
sekcja B Górnictwo i wydobywanie	5	6	8	8	9	8	11
sekcja C Przetwórstwo przemysłowe	109	119	123	118	122	111	113
sekcja D Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0	0	0	1	1	1	1
sekcja E Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	5	5	5	6	8	9	9
sekcja F Budownictwo	156	163	157	157	155	158	162
sekcja G Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	513	524	527	514	488	464	471
sekcja H Transport i gospodarka magazynowa	89	83	71	73	70	68	69
sekcja I Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	54	61	53	61	58	57	53
sekcja J Informacja i komunikacja	22	23	25	28	30	31	44
sekcja K Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	81	76	76	78	73	72	66
sekcja L Działalność związana z obsługą rynku	19	24	25	23	25	24	25

nieruchomości							
sekcja M Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	87	105	107	104	109	115	108
sekcja N Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	24	31	33	35	37	32	33
sekcja O Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	18	18	18	18	18	18	17
sekcja P Edukacja	50	48	51	58	61	65	66
sekcja Q Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	71	85	87	82	81	83	92
sekcja R Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	31	33	33	37	41	39	35
sekcja S Pozostała działalność usługowa	119	131	134	130	128	138	136
Sekcja T Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby							

Źródło: BDL GUS

W gminie Łęczna w 2015 roku na 10 tys. mieszkańców przypadało 646 podmiotów wpisanych do rejestru REGON i jest to wskaźnik wyższy od średniej dla powiatu łęczyńskiego wynoszącej 571 podmioty na 10 tys. mieszkańców ludności.

Tabela 16. Podmioty gospodarcze - wskaźniki

	podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności						
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Gmina Łęczna	594	629	632	635	636	632	646
Łęczna - miasto	624	655	655	660	661	652	667
Łęczna - obszar wiejski	431	491	512	507	512	541	549
	jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności						
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Gmina Łęczna	84	90	68	69	63	63	69
Łęczna - miasto	88	91	70	73	63	63	71
Łęczna - obszar wiejski	59	81	56	48	62	61	60

Źródło: BDL GUS

15.6.3. Rynek pracy

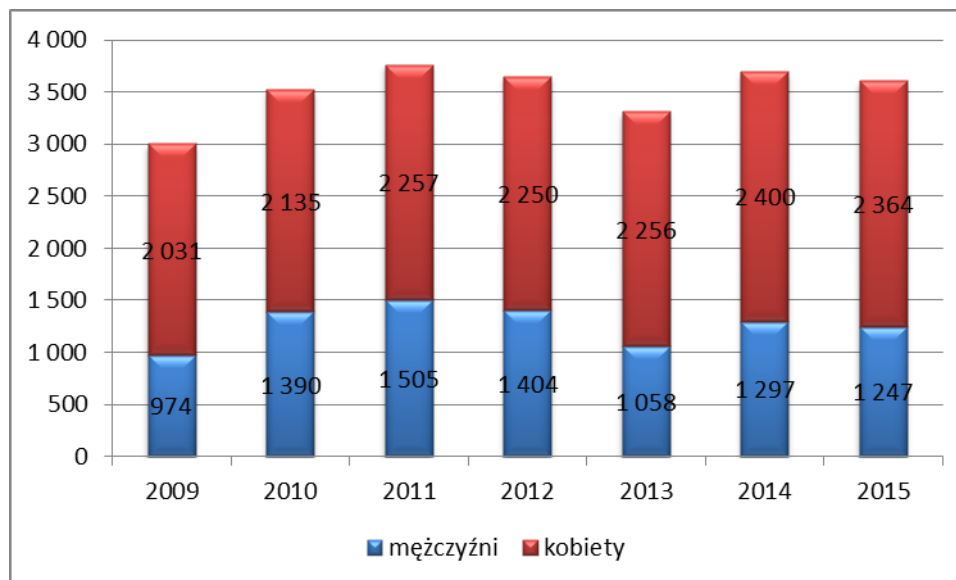
Aktywność ekonomiczna ludności wywiera znaczący wpływ na poziom rozwoju społeczno-gospodarczego określonych regionów, gmin i miast, a także kierunki jego zmian w czasie. Osoby aktywne zawodowo tworzą rynek pracy, który najczęściej charakteryzowany jest przez takie czynniki jak rozmiary zatrudnienia oraz bezrobocia.

Zatrudnienie

Na terenie gminy Łęczna w 2015 roku pracowało 3 611 osób (1 247 mężczyzn i 2 364 kobiety), z czego 3 359 stanowiły osoby zamieszkujące miasto Łęczna, natomiast 252 to mieszkańcy obszaru wiejskiego gminy. Jest to wartość niewielka w stosunku do ogólnej liczby osób w wieku

produkcyjnym (16 540 osoby). Wartości te są zaniżone, ponieważ statystyka nie obejmuje osób zatrudnionych w jednostkach budżetowych w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, osób pracujących w indywidualnych gospodarstwach rolnych, osób duchownych, osób pracujących w organizacjach, fundacjach, związkach i stowarzyszeniach, osób pracujących w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. Liczba osób pracujących w gminie Łęczna wzrosła w stosunku do roku 2009 o 606 osób (20,2%).

Wykres 14. Liczba osób pracujących w gminie Łęczna w latach 2009-2015

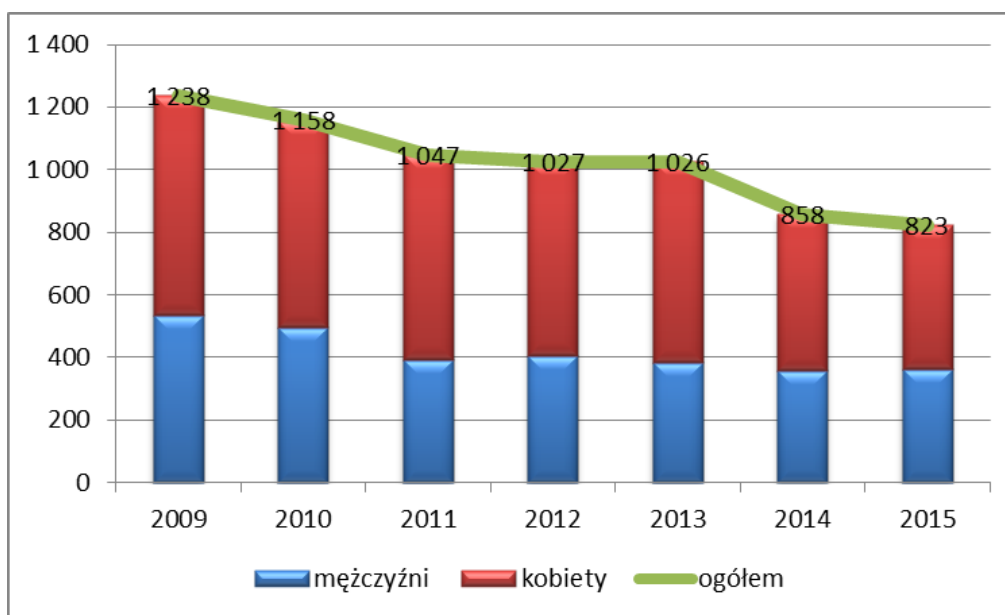
Źródło: BDL GUS

W przeliczeniu na 1000 mieszkańców w gminie Łęczna pracują 153 osoby, z czego w mieście Łęczna wskaźnik przyjmuje wartość 173 os./1000 mieszk., natomiast na obszarze wiejskim jedynie 60 os./1000 mieszk.

Bezrobocie

Gmina Łęczna boryka się z problemami na rynku pracy związanymi z bezrobociem oraz niedostateczną liczbą miejsc pracy. W 2015 roku liczba bezrobotnych wynosiła w gminie 823 osoby. Pozytywną cechą jest stały spadek liczby osób bezrobotnych od 2009 r. W latach 2009-2015 ich liczba zmniejszyła się o 33,5%. Problem bezrobocia dotyka w większym stopniu kobiety niż mężczyzn. W 2015 roku 55,8% bezrobotnych stanowiły kobiety. Jest to spowodowane zlokalizowaną w sąsiedniej gminie Kopalnią Węgla Kamiennego Lubelski Węgiel BOGDANKA, w której większość załogi stanowią mężczyźni. Bezrobotni zamieszkujący gminę Łęczna stanowią 38,4% ogółu bezrobotnych powiatu łużyńskiego.

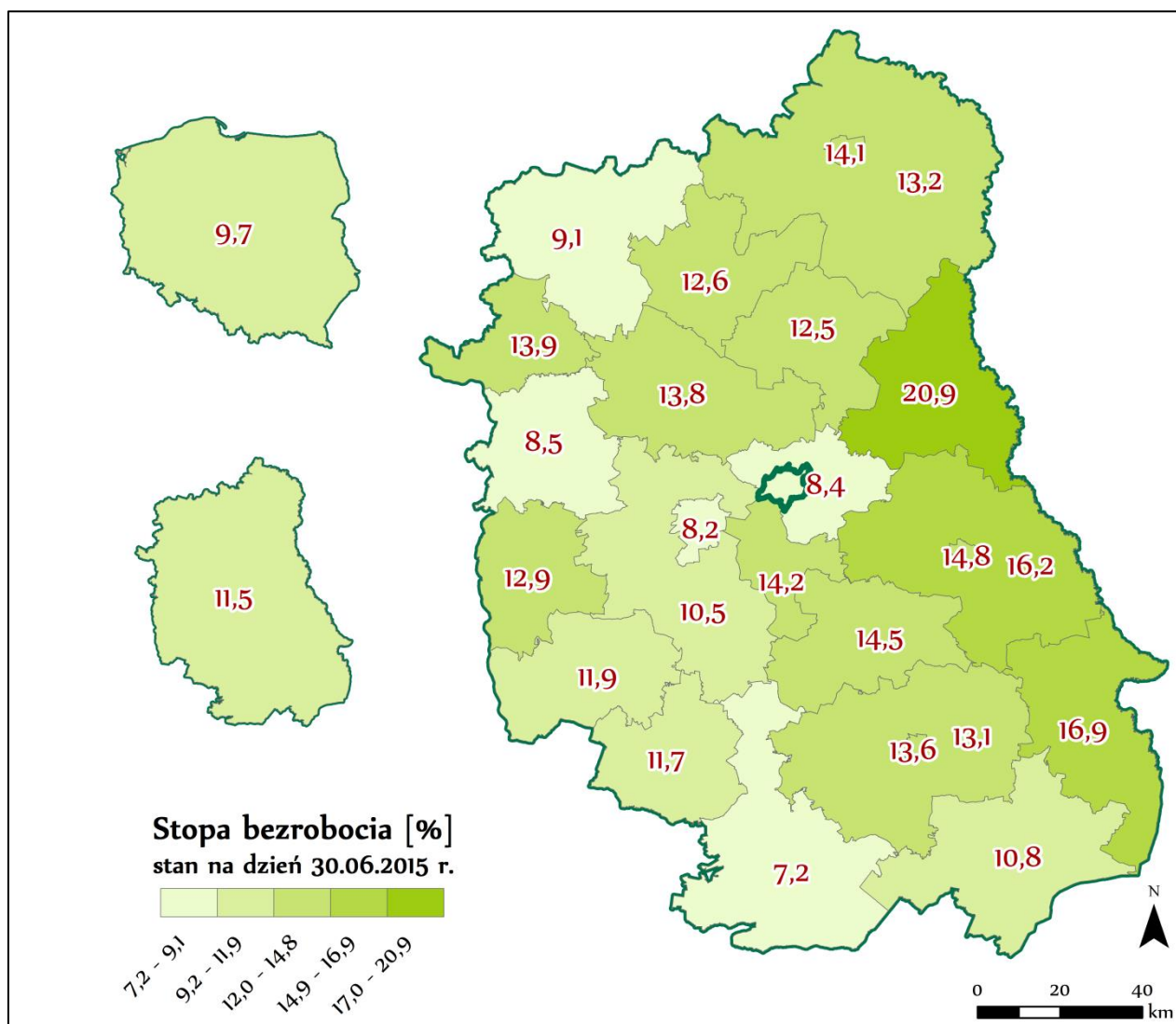
Wykres 15. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w gminie Łęczna w latach 2010-2015

Źródło: BDL GUS

Stopa bezrobocia (stosunek liczby osób bezrobotnych do liczby ludności aktywnej ekonomicznie) 30 czerwca 2015 r. w powiecie łęczyńskim wyniosła 8,4%. Jest to wartość niższa niż średnia dla województwa i kraju.

Ryc. 13. Stopa bezrobocia w powiatach województwa lubelskiego

Źródło: Urząd Statystyczny w Lublinie

Dane dotyczące stopy bezrobocia dostępne są w podziale na powiaty, pod tym względem powiat łęczyński charakteryzuje się jednym z najniższych wskaźników w województwie lubelskim (8,4%). Jest to wartość niższa niż średnia dla województwa lubelskiego (11,5%) oraz dla kraju (9,7%).

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy najgorsza sytuacja dotycząca zjawiska bezrobocia występuje na obszarze osiedla Stare Miasto, gdzie odnotowano największy odsetek osób długotrwale bezrobotnych, bezrobotnych powyżej 50 roku życia oraz osób niepełnosprawnych. Ponadto bezrobotni zamieszkujący osiedle Stare Miasto są najslabiej wykształceni spośród wszystkich bezrobotnych na terenie gminy. Szczegółowe dane dotyczące struktury bezrobotnych przedstawia tabela poniżej:

Tabela 17. Charakterystyka bezrobocia na obszarze gminy Łęczna w 2015 r.

	ogółem	kobiety		Poniżej 30 roku życia		Długotrwale bezrobotni		Powyżej 50 roku życia		Wychowujący dziecko do 6 roku życia		niepełnosprawni	
		liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Stare Miasto	101	49	49	38	38	51	50	28	28	12	12	17	17
Osiedle Słoneczne	4	2	50	2	50	2	50	0	0	1	25	0	0
Osiedle Kolonia Trębaczów	10	5	50	1	10	5	50	2	20	2	20	0	0
Osiedle Samsonowicza	209	114	55	71	34	96	46	52	25	36	17	19	9
Osiedle Niepodległości	175	101	58	75	43	68	39	39	22	26	15	11	6
Osiedle Bobrowniki	184	117	64	81	44	83	45	34	18	43	23	17	9
sołectwa	140	71	51	69	49	61	44	17	12	28	20	10	7
Gmina Łęczna	823	459	56	337	41	366	44	172	21	148	18	74	9
w tym miasto	683	388	57	268	39	305	45	155	23	120	18	64	9

Źródło: dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łęcznej

15.6.4. Atrakcyjność i zdolność inwestycyjna gminy

Tereny inwestycyjne

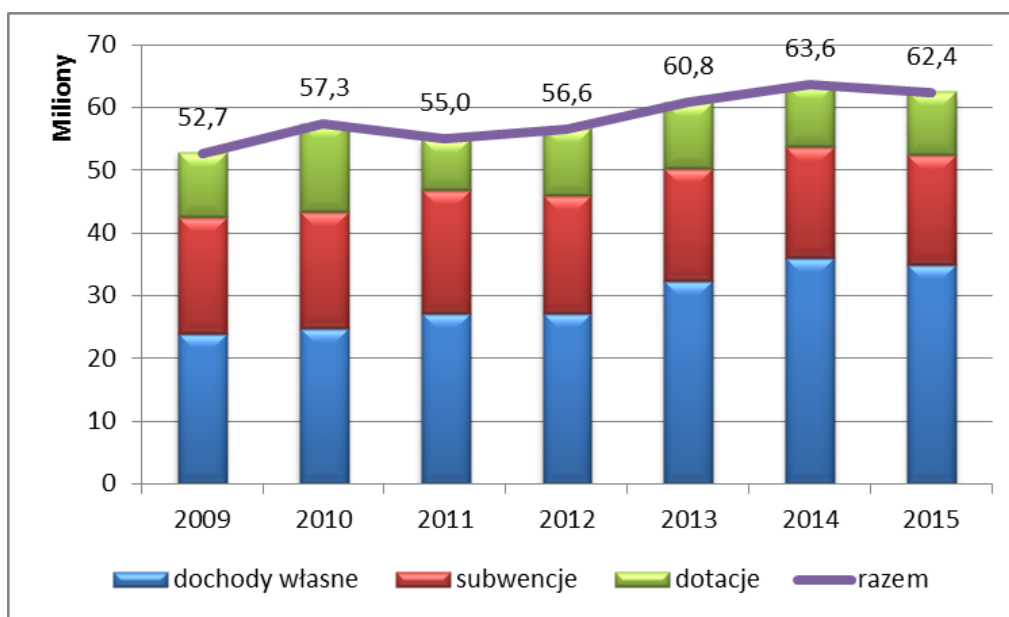
Gmina Łęczna, w szczególności miasto, charakteryzuje się dużym potencjałem w zakresie terenów inwestycyjnych a władze dążą do zapewnienia odpowiednich terenów do rozwoju przedsiębiorczości. Gmina oferuje potencjalnym inwestorom atrakcyjne tereny m.in. w rejonie ul. Krasnystawskiej i Nadwieprzańskiej oraz tzw. „Stref Przedsiębiorczości” wskazanych w dokumencie pn. „Studium przestrzenne lokalizacji i możliwości rozwoju Regionalnych Stref Przedsiębiorczości w województwie Lubelskim”.

Jednym z obszarów rozwoju przedsiębiorczości jest teren zlokalizowany we wschodniej części miasta Łęczna. Posiada on powierzchnię ok. 10 ha i przylega do drogi krajowej nr 82 i powiatowej łączącej Łęczną z Siedliszczem. Drugim obszarem mogącym stać się prężną strefą aktywności gospodarczej jest teren położony w południowej części wsi Stara Wieś Kolonia. Ma on powierzchnię ok. 40 ha i jest zlokalizowany w pobliżu terenów atrakcyjnych turystycznie. Ponadto gmina Łęczna oferuje potencjalnym inwestorom bardzo korzystny system zachęt i ulg.

Finanse gminy i zdolność inwestycyjna

Budżet uchwalany rokrocznie przez Radę Miejską, a także jego struktura, świadczą o zdolności inwestycyjnej jednostki samorządu terytorialnego. Na strukturę dochodów gminy składają się: dochody własne, subwencja ogólna i dotacje. Według danych GUS w 2015 r. dochody ogółem wyniosły 62 448 651,22zł. Największy udział w nich miały dochody własne – 55,7%, na drugim miejscu subwencja ogólna – 28,1%, a najmniejszy dotacje – 16,2%. Analizując wielkość dochodów w latach 2009-2015, do 2010 r. rosła, następnie spadła, by w roku 2012 ponownie wzrosnąć. W 2015 r. znów zanotowano spadek dochodów. Wahania w strukturze i wielkości dochodów prezentuje poniższy wykres.

Wykres 16. Struktura dochodów gminy Łęczna w latach 2009-2015

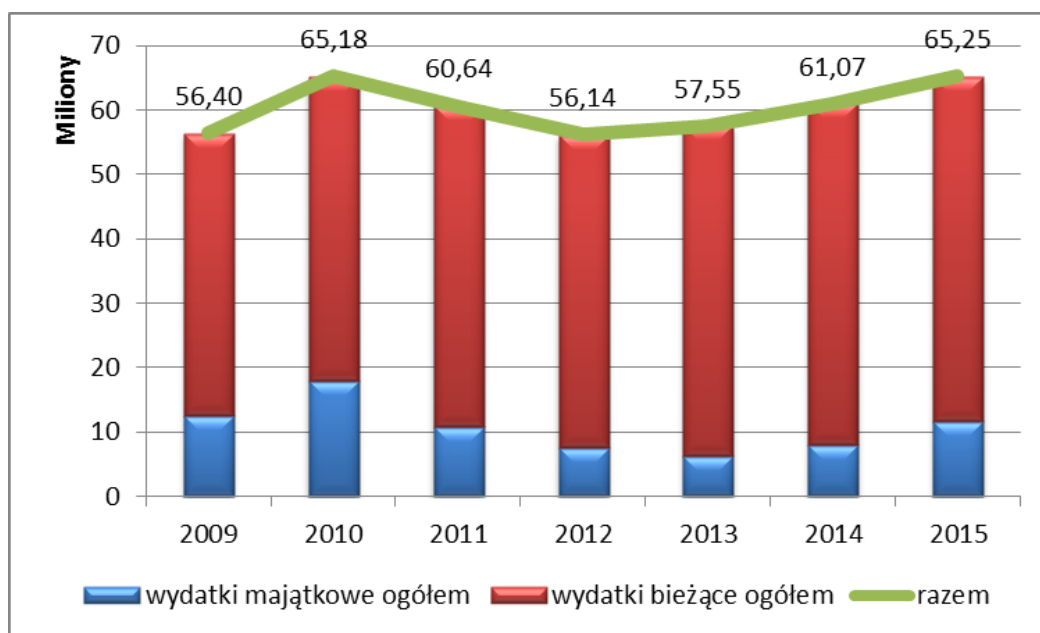

Źródło: BDL GUS

Średni dochód ogółem w przeliczeniu na 1 mieszkańca, na terenie gminy Łęczna w 2015 r. wyniósł 2 634,30 zł. W porównaniu do 2009 roku wzrósł o 23,7%. Średnie dochody własne w przeliczeniu na jednego mieszkańca wyniosły 1 466,80 zł i były większe w porównaniu do 2009 r. o 51,4%. Analizując zmianę wielkości dochodów w przeliczeniu na 1 mieszkańca w analizowanym okresie (2009-2015) do 2014 r. można zaobserwować tendencję wzrostową, w 2015 r. nastąpił spadek.

Na budżet gminy składają się również wydatki, które w 2015 r. wyniosły 65 253 419,81 zł i były większe w porównaniu do 2009 r. o 15,7%. W analizowanych latach wartość wydatków gminy ulegała wahanom i od 2013 r. stale rośnie. W strukturze wydatków największy odsetek stanowią wydatki bieżące, w 2015 r. stanowiły 82,1% wydatków ogółem. Pozostałe 17,9% stanowią wydatki majątkowe, które wyniosły 11 673 720,51 i w całości były to wydatki majątkowe inwestycyjne.

Wykres 17. Struktura wydatków gminy Łęczna w latach 2009-2015

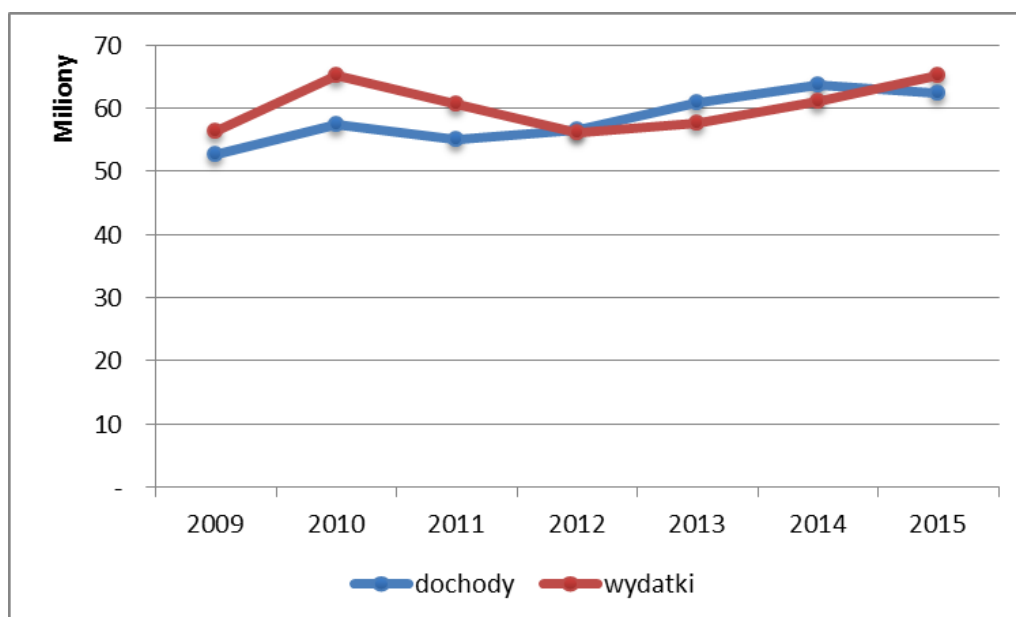

Źródło: BDL, GUS

Wydatki w przeliczeniu na 1 mieszkańca na terenie gminy Łęczna w 2015 r. wyniosły 2 752,61 zł i były większe o 20,7% w porównaniu do 2009 r.

Sytuacja finansowa gminy jest uzależniona od wyniku finansowego budżetu, tj. różnicy pomiędzy wielkością dochodów i wydatków w danym roku. Analizując budżet gminy w latach 2009-2015, można zaobserwować wahania zarówno w dochodach jak i wydatkach, co skutkowało ujemnym wynikiem finansowym w latach 2009-2012 oraz w roku 2015 i dodatnim w latach 2013-2014. Prezentuje to poniższy wykres.

Wykres 18. Sytuacja finansowa gminy Łęczna w latach 2009-2015

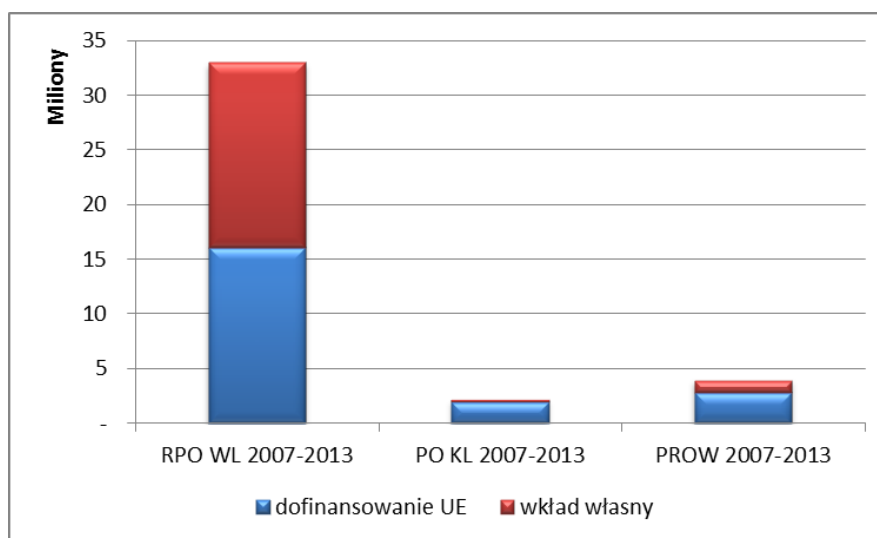

Źródło: BDL, GUS

Pozyskiwanie środków UE

W okresie programowania UE 2007-2013 Gmina Łęczna i jej jednostki organizacyjne pozyskały ponad 20,8 mln zł, zarówno na projekty inwestycyjne, jak i nieinwestycyjne o łącznej wartości ponad 39 mln zł. Najwięcej środków pozyskano z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego 2007-2013 – ponad 16 mln zł.

Wykres 19. Środki pozyskane przez Gminę Łęczna i jej jednostki organizacyjne w podziale na programy operacyjne w perspektywie finansowej UE 2007-2013

Źródło: opracowanie własne

Wśród inwestycji na szczególną uwagę zasługują projekt z zakresu rewitalizacji Starego Miasta w Łęcznej. Projekt „Rewitalizacja Starego Miasta w Łęcznej – I etap” otrzymał wsparcie ze środków europejskich w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2007 – 2013. Obejmował on następujące zadania:

- Przebudowa Rynku I
- Przebudowa Rynku III
- Modernizacja budynku komunalnego przy Placu Kościuszki 1
- Wymiana kanalizacji deszczowej w rejonie ulic Plac Kościuszki, Kanałowa i 3-go Maja.
- Wymiana sieci wodociągowych w rejonie Rynku I i Rynku III

Celem strategicznym projektu był zrównoważony rozwój oraz poprawa konkurencyjności Gminy Łęczna poprzez podniesienie jakości życia mieszkańców natomiast celem pośrednim projektu było zwiększenie atrakcyjności gospodarczej Gminy i Miasta Łęczna oraz poprawa warunków życia mieszkańców. Cel ten był realizowany poprzez:

- powstrzymanie fizycznej, społecznej, ekonomicznej i kulturalnej degradacji tkanki miejskiej,
- stymulowanie ożywienia społeczno-gospodarczego dzięki podniesieniu jakości przestrzeni publicznej zgodnie z zasadami ładu przestrzennego i estetyki oraz dzięki promowaniu przedsiębiorczości,

- stworzenie bodźców dla aktywności gospodarczej i tworzenia miejsca pracy,
- podniesienie atrakcyjności przestrzeni publicznych jako filarów integracji struktury miejskiej, poprawa wizerunku kluczowych przestrzeni miejskich,
- zachowanie i podkreślenie tożsamości kulturowej przestrzeni,
- zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców oraz poprawę dostępności komunikacyjnej obszaru,
- wzmocnienie integracji mieszkańców, zapobieganie i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu,
- wspieranie rozwoju turystyki i kultury w oparciu o zasoby dziedzictwa kulturowego.

Gmina inwestowała również w infrastrukturę drogową (pozyskano dotację na realizację czterech projektów). Innym ważnym celem inwestycyjnym w gminie jest gospodarka komunalna, przy udziale funduszy europejskich w ramach PROW udało się rozbudować sieć wodno-kanalizacyjną oraz wdrożyć systemu zbiórki, segregacji i wywozu odpadów komunalnych.

Tabela 18. Projekty zrealizowane przez gminę w ramach RPO WL 2007-2013, POKL 2007-2013 oraz PROW 2007-2013

Tytuł projektu	Beneficjent	Wartość ogółem (zł)	Dofinansowanie (zł)	Okres realizacji projektu
Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego 2007-2013				
Rewitalizacja Starego Miasta w Łęcznej – I etap	Gmina Łęczna	9 952 972,14	6 521 112,04	2010-10-15 2013-12-31
Przebudowa sieci dróg gminnych w miejscowości Stara Wieś i Stara Wieś Kolonia	Gmina Łęczna	2 623 122,89	1 191 947,97	2010-04-15 2010-12-31
Rozbudowa sieci drogowej łączącej drogę krajową Nr 82 z drogą wojewódzką Nr 820 w Łęcznej	Gmina Łęczna	3 516 452,83	2 346 599,44	2008-04-29 2009-12-31
Rozbudowa sieci drogowej łączącej drogę krajową Nr 82 z drogą wojewódzką Nr 829 w Łęcznej	Gmina Łęczna	8 869 570,98	2 986 329,55	2008-07-16 2010-12-31
Budowa ulicy 05 KZ w Łęcznej - II etap wraz z remontem ulic łączących drogę krajową nr 82 z drogą wojewódzką nr 820	Gmina Łęczna	8 026 392,80	2 998 239,82	2007-10-26 2010-12-31
Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2013				
Daj sobie szansę! Aktywizacja zawodowa osób z terenu gminy Łęczna	Gmina Łęczna/Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łęcznej	1 887 351,28	1 689 180,23	2008-04-01 2014-12-31
Indywidualizacja procesu nauczania i wychowania w klasach I - III szkół podstawowych w Gminie Łęczna	Gmina Łęczna	271 072,00	271 072,00	2011-08-01 2012-07-31
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013				
Kanalizacja sanitarna grawitacyjno-ciśnieniowa wsi Podzamcze i Stara Wieś - VI etap.	Gmina Łęczna	1 626 268,45	678 601,00	brak danych
Kanalizacja sanitarna grawitacyjno-ciśnieniowa wsi Podzamcze i Stara Wieś	Gmina Łęczna	3 461 037,16	1 954 775,00	brak danych

Organizacja systemu zbiórki, segregacji i wywozu odpadów komunalnych na terenach wiejskich gminy Łęczna realizowana poprzez zakup pojemników i kontenerów do selektywnej zbiórki oraz środka transportu	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Łęcznej	463 727,22	200 000,00	brak danych
---	--	------------	------------	-------------

Źródło: Wykaz podpisanych umów dostępnych na stronie Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju (stan na 30 czerwca 2015 r.) oraz mapa projektów dostępna na stronie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Oprócz projektów zrealizowanych przez Gminę Łęczna i jej jednostki organizacyjne gmina skorzystała dzięki realizacji na jej terenie projektów przez inne podmioty. Były to projekty promocyjne, informatyczne, rewitalizacyjne, zakup sprzętu ratowniczego oraz nieinwestycyjne projekty społeczne.

Tabela 19. Projekty zrealizowane na terenie gminy Łęczna przez różne podmioty

Tytuł projektu	Beneficjent	Wartość ogółem (zł)	Dofinansowanie (zł)	Okres realizacji projektu
Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego 2007-2013				
Markowy powiat. Strategia promocji marki powiatu łączyńskiego.	Powiat Łęczyński	199 974,96	169 978,70	2010-09-01 2012-06-30
„Lubelski Obszar Metropolitalny – Przyjazny Inwestorom”	Gmina Lublin	260 544,25	194 675,60	2008-10-22 2010-12-17
Rozwój unikalnych atrybutów marki „Kameralne Pojezierze” w oparciu o dziedzictwo UNESCO	Powiat Łęczyński	174 024,10	134 400,55	2014-08-01 2015-08-31
Rewitalizacja zespołu sakralnego oraz budynku nowej plebanii Parafii p.w. św. Marii Magdaleny w Łęcznej	Parafia Rzymskokatolicka p.w. św. Marii Magdaleny	5 486 642,58	3 544 415,66	2008-07-01 2014-02-28
Wrota Lubelszczyzny - Informatyzacja Administracji	Województwo Lubelskie	326 087,95	276 195,01	2010-04-26 2014-12-01
Lubelskie Bezpieczne	Komenda Wojewódzka Policji w Lublinie	888 421,35	597 139,12	2009-06-10 2012-12-27
Wirtualne powiaty. Budowa społeczeństwa informacyjnego na Lubelszczyźnie Etap III.	Powiat Łęczyński	1 685 119,03	1 420 206,66	2010-03-01 2014-07-31
Zakup specjalistycznego sprzętu ratownictwa technicznego czynnikiem wzmocnienia zdolności Państwowej Straży Pożarnej w zakresie skutecznego prowadzenia akcji ratowniczych oraz usuwania skutków zagrożeń naturalnych i poważnych awarii na terenie województwa lubelskiego	Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie	256 678,31	217 559,55	2010-03-04 2014-12-31

Poprawa systemu bezpieczeństwa chemiczno-ekologicznego na obszarze powiatów świdnickiego, puławskiego, ryckiego i łęczyńskiego.	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Świdniku	998 990,00	845 838,64	2010-03-22 2010-12-30
Magia miejsc - promocja walorów turystycznych Lubelszczyzny.	Powiat Łęczyński	275 932,76	193 152,93	2010-01-01 2010-10-31
"Razem ku przedsiębiorczości! - pobudzanie aktywności społeczno - gospodarczej przedsiębiorców sektora MŚP z terenu Powiatu Łęczyńskiego"	Powiat Łęczyński	64 664,99	44 421,76	2010-03-01 2010-09-30
Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2013				
Nowe perspektywy	Powiat Łęczyński/Powiatowy Urząd Pracy w Łęcznej	123 647,50	123 647,50	2014-04-01 2015-02-28
„Siła wiedzy 2"	Powiat Łęczyński/Powiatowy Urząd Pracy w Łęcznej	23 000,00	19 550,00	2011-05-01 2013-02-28
Standardy w PUP	Powiat Łęczyński/Powiatowy Urząd Pracy w Łęcznej	159 942,00	135 950,70	2008-11-02 2010-12-31
Okno na świat	Powiat Łęczyński/Powiatowy Urząd Pracy w Łęcznej	14 007 470,33	13 842 276,07	2008-01-01 2014-12-31
Daj sobie szansę! Aktywizacja zawodowa osób z terenu gminy Łęczna	Gmina Łęczna/Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łęcznej	1 887 351,28	1 689 180,23	2008-04-01 2014-12-31
Aktywnością budujesz lepszą przyszłość	Lubelska Fundacja Rozwoju	93 385,16	93 385,16	2014-09-01 2015-06-30
Szkoła w nowym stylu	Zespół Szkół nr 1 w Łęcznej	434 914,00	383 030,00	2010-08-06 2011-07-31
Równe możliwości	Stowarzyszenie Edukacyjne "Żak"	158 159,81	142 343,81	2011-01-03 2011-12-30
Indywidualizacja nauczania i wychowania w kl. I-III w SP w Ciechankach Łęczyńskich	Stowarzyszenie Edukacyjne "Żak"	29 999,00	29 999,00	2012-09-01 2013-06-30
Najmłodszy na start!	Stowarzyszenie nauczycieli i wychowawców "Przyjazna Szkoła"	29 919,89	29 919,89	2012-08-01 2013-07-31
Indywidualizacja procesu nauczania i wychowania w klasach I - III szkół podstawowych w Gminie Łęczna	Gmina Łęczna	271 072,00	271 072,00	2011-08-01 2012-07-31
Poprzeczka wyżej - kompetentni w zawodzie	Powiat Łęczyński/Zespół Szkół Górniczych w Łęcznej	707 990,00	621 515,00	2010-09-01 2012-06-30

Źródło: Wykaz podpisanych umów dostępnych na stronie Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju (stan na 30 czerwca 2015 r.)

Wysoką aktywnością w pozyskaniu funduszy unijnych w latach 2007-2013 wykazali się przedsiębiorcy prowadzący lub zamierzający prowadzić działalność gospodarczą na terenie gminy Łęczna. Z PO Innowacyjna Gospodarka, RPO WL na lata 2007-2013 oraz PO KL 2007-2013 28 przedsiębiorców pozyskało ponad 8,3 mln zł na inwestycje o wartości 18,5 mln zł.

Brak jest ogólnodostępnych danych mówiących o pozyskaniu środków na podejmowanie i rozwijanie działalności gospodarczej z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Tabela 20. Projekty zrealizowane przez przedsiębiorców na terenie gminy Łęczna

Tytuł projektu	Beneficjent	Wartość ogółem (zł)	Dofinansowanie (zł)	Okres realizacji projektu
Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka 2007-2013				
Wdrożenie internetowego systemu klasy B2B integrującego zarządzanie procesami w zakresie dystrybucji wyrobów ze szkła gospodarczego oraz realizacji dostaw w modelu dropshippingu.	"SZKLANY DOM" SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	840 300,00	499 978,50	2013-11-13 2015-04-30
Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego 2007-2013				
Realizacja projektu szansą rozwój potencjału inwestycyjnego firmy LADY	Salon Fryzjerski LADY Grażyna Włodarczyk	113 430,60	54 870,90	2011-01-01 2015-06-25
Wzrost innowacyjności i konkurencyjności Centrum Stomatologicznego poprzez rozszerzenie oferty oraz zwiększenie jakości oferowanych usług medycznych przy wykorzystaniu technologii ICT w diagnostyce.	Anna Matuszkiewicz	470 477,71	199 773,05	2012-10-02 2014-06-30
Wzmocnienie konkurencyjności przedsiębiorstwa w branży budowlanej poprzez wdrożenie nowych usług.	KOL-BUD Piotr Kołodziej	153 749,58	74 408,65	2011-08-08 2011-12-30
Uruchomienie kompleksowej oferty usług gabinetu stomatologicznego poprzez zakup nowoczesnych urządzeń i wyposażenia medycznego	Anna Matuszkiewicz	636 570,40	262 733,17	2011-08-15 2012-07-29
Zakup dźwigu samochodowego oraz zestawu oprogramowania w celu ulepszenia świadczonych usług oraz poprawy zarządzania firmą.	Bałazek Paweł Dźwig - Trans	449 662,00	201 226,78	2014-01-02 2014-10-20
Rozwój przedsiębiorstwa na rynku usług budowlanych poprzez zakup specjalistycznego sprzętu i wprowadzenie nowej usługi .	Babik Dźwigi Michał Babik	216 154,05	126 849,16	2011-12-16 2014-06-30
Wzrost innowacyjności firmy poprzez uruchomienie nowego rodzaju usług – ekologicznego bezdotykowego mycia pojazdów.	Piotr Słota - Stacja Paliw "Jaguar"	761 966,19	371 614,65	2010-01-15 2011-02-28
Innowacje na rzecz wzmocnienia konkurencyjności usług tłumaczenia na Lubelszczyźnie.	AGIT Agnieszka Rydz	145 802,40	74 837,78	2009-01-01 2010-10-25
Wzrost konkurencyjności firmy Ender poprzez zakup i wprowadzenie do oferty innowacyjnego systemu CMS do zarządzania treścią stron internetowych.	Ender Adam Olender	112 973,00	54 353,25	2013-01-01 2014-01-30
Podniesienie konkurencyjności przedsiębiorstwa poprzez utworzenie nowoczesnego Centrum medycznego w Łęcznej.	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska w Dziedzinie Medycyna Rodzinna choroby wewnętrzne lek. med. Lech Smulkowski	746 684,09	311 444,64	2012-01-01 2014-06-29

"Zakup innowacyjnego sprzętu medycznego szansą rozwoju firmy Maks Med"	Maks Med Aleksandra Maksymiuk	336 275,00	142 916,87	2013-10-01 2014-12-30
" Centrum obróbcze CNC typu U	KOMODUS ŚMIECH ANNA	1 205 400,00	553 945,00	2013-11-01 2015-06-30
Wzrost konkurencyjności BREKKE Sp. z o.o. poprzez wdrożenie innowacji technologicznych	DAKRO SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	1 251 033,00	518 721,00	2014-01-01 2015-05-30
Wzmocnienie potencjału maszynowego, technologicznego i kadrowego w celu zwiększenia konkurencyjności ELEKTROPAKS na rynku krajowym	Jaroszek Stanisław Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe "ELEKTROPAKS"	4 055 828,58	1 699 769,82	2010-04-01 2012-03-31
Nowoczesne usługi dla rolnictwa szansą rozwoju firmy PIK Spółka Jawna.	„PIK” J.Piotrowski, L.Kozioł Spółka Jawna	1 539 928,46	598 966,27	2009-08-24 2014-09-30
Termomodernizacja budynku warsztatowego w Zofiówce koło Łęcznej	Adam Bieliński	274 314,81	132 030,50	2013-07-01 2014-01-30
Inwestycja w elektrownię słoneczną wykorzystującą innowacyjną technologię, w miejscowości Zofiówka	SKR Adam Bieliński	660 283,19	312 205,78	2014-10-01 2015-06-30
"Wprowadzenie nowych usług w PHU Emocja Teresa Barszcz poprzez stworzenie pokoi gościnnych"	Teresa Barszcz / PHU Emocja Barszcz Teresa	1 315 349,62	553 091,42	2011-03-01 2013-12-30
"Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstwa Waldemar Kowalski „MK” poprzez realizację projektu w dziedzinie turystyki."	Waldemar Kowalski „MK”	2 428 260,78	847 750,60	2011-10-17 2013-10-31
Zakup specjalistycznych usług doradczych w zakresie opracowania nowego produktu informatycznego dla przedsiębiorstwa.	Ender Adam Olender	49 200,00	17 000,00	2011-01-01 2011-07-30
Zakup usług doradczych w zakresie opracowania strategii wprowadzenia do oferty nowoczesnych usług marketingu internetowego	Ender Adam Olender	73 800,00	25 500,00	2011-10-01 2012-06-30
Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2013				
Diagnostuj Debatuj, Decyduj - 3 D Tarczy Sobieskiego	Ekologiczny Klub UNESCO Pracownia na Rzecz Bioróżnorodności	46 765,76	46 765,76	2014-01-01 2015-06-30
Alternatywy	Creator spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	27 371,36	27 371,36	2014-08-01 2015-06-30
Aktywnością budujesz lepszą przyszłość	Lubelska Fundacja Rozwoju	93 385,16	93 385,16	2014-09-01 2015-06-30
Klub Integracji Społecznej "Razem możemy więcej"	Consultor Sp. z o.o.	243 334,80	243 334,80	2014-05-01 2015-06-30
Akademia kompetencji POL-MAK	Wytwórnia Makaronu Domowego POL-MAK Spółka Akcyjna	337 720,71	293 535,00	2014-03-01 2015-05-31

Źródło: Wykaz podpisanych umów dostępnych na stronie Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju (stan na 30 czerwca 2015 r.)

Działalność promocyjna gminy

Gmina Łęczna promuje swoje walory, zarówno turystyczne, jak i inwestycyjne, przy pomocy różnorodnych metod i narzędzi. Do najważniejszych metod promocji gminy należy zaliczyć:

- udział w różnego rodzaju jubileuszach, imprezach okolicznościowych, przedsięwzięciach organizowanych w gminie Łęczna, w powiecie łużyńskim, w województwie lubelskim i poza jego granicami,
- udział w targach inwestycyjnych, imprezach masowych, na których prezentowane jest stoisko gminy Łęczna,
- publikowanie artykułów o mieście i gminie w lokalnej prasie, w prasie regionalnej, w biuletynach i folderach,
- publikowanie najnowszych informacji o mieście i gminie Łęczna na stronie internetowej oraz na fanpage,
- dystrybuowanie materiałów promocyjnych wśród stowarzyszeń i osób fizycznych, które podczas różnego rodzaju uroczystości, targów, i jubileuszy aktywnie zachęcają potencjalnych turystów do odwiedzenia Łęcznej.

Narzędzia wykorzystywane przez gminę do promocji to przede wszystkim:

- strona internetowa: www.leczna.pl
- fanpage w portalach społecznościowych
- foldery promocyjne
- mapy miasta i gminy Łęczna,
- gadżety promocyjne.

15.6.5. Zasoby rekreacyjno-turystyczne gminy

Bardzo ważną branżą gospodarki jest turystyka. Ma ona szczególne znaczenie dla lokalnej gospodarki, ponieważ aktywizuje nie tylko podmioty turystyczne, ale także wiele innych sektorów gospodarki takich jak: transport, łączność, przemysł, budownictwo, rolnictwo czy działalność finansowa i ubezpieczeniowa. Branża turystyczna generuje dodatkowy strumień finansowy, który zasila lokalną gospodarkę dzięki ponoszonym przez turystów wydatkom. Ponadto wpływa pozytywnie na rynek pracy oraz satysfakcję społeczeństwa.

O atrakcyjności turystycznej gminy świadczy zarówno siła przyciągania danego obszaru, jak i popyt na oferowane usługi. Atrakcyjność turystyczna kształtowana jest pod wpływem wielu różnorodnych czynników. Są to m.in. potencjał turystyczny (walory przyrodnicze i stan jakościowy środowiska naturalnego oraz dziedzictwo kulturowe) oraz infrastruktura turystyczna (przede wszystkim baza noclegowa i gastronomiczna).

Potencjał turystyczny

Gmina Łęczna posiada duży potencjał w zakresie możliwości rozwoju branży turystyczno-rekreacyjnej. Występują tu obszary przyrodnicze o ponadprzeciętnych walorach krajoznawczych i wypoczynkowych oraz kumulują się walory kulturowe. Atrakcyjnymi walorami krajobrazowymi

charakteryzuje się dolina Wieprza (zachowany jest jej naturalny charakter i meandry rzeczne). Dużym potencjałem turystyczno-krajoznawczym tego obszaru jest przynależność gminy do regionu fizjograficznego jakim jest Równina Łęczyńsko – Włodawska. Przełom Wieprza z uwagi na unikalne walory, objęty został ochroną w postaci Nadwieprzańskiego Parku Krajobrazowego. Ponadto kompleks „Ciechanki”, będący fragmentem dobrze zachowanej doliny rzeki Wieprz wraz ze starorzeczami, cechuje się ponadprzeciętnymi walorami przyrodniczymi, co zdecydowało o nadaniu temu terenowi statusu obszaru NATURA 2000 jako specjalnego obszaru ochrony siedlisk „Dolina Środkowego Wieprza”. Wschodnia część gminy stanowi jednocześnie otulinę Parku Krajobrazowego „Pojezierze Łęczyńskie”. Obszar ten, z uwagi na konieczność ochrony unikalnych wartości terenów pojezierza uzyskał status rezerwatu biosfery UNESCO o nazwie „Polesie Zachodnie” (w 2012 r. wszedł w skład Transgranicznego Rezerwatu Biosfery „Polesie Zachodnie”). Ponadto na terenie gminy znajdują się pomniki przyrody ożywionej. Atrakcyjne położenie gminy stanowi potencjał dla rozwoju turystyki pieszej, rowerowej i wypoczynkowej. Jest to atrakcyjne miejsce do aktywnego wypoczynku mieszkańców oraz rekreacji pobytowej osób ceniących sobie ciszę, spokój oraz czyste środowisko.

Gmina posiada duże zasoby obiektów zabytkowych oraz jest miejscem organizacji licznych wydarzeń o zasięgu ponadregionalnym, stanowiących bazę do rozwoju turystyki kulturowej.

Infrastruktura turystyczna

Obiekty zagospodarowania turystycznego, ich liczba i jakość, są niezbędne do pełnego wykorzystania do celów turystycznych elementów przyrodniczych i antropogenicznych znajdujących się na obszarze gminy Łęczna.

W Łęcznej działa Lokalne Centrum Informacji Turystycznej, w którym można się zaopatrzyć w mapy i publikacje promujące Powiat Łęczyński, wydane przez Starostwo Powiatowe w Łęcznej oraz gminy wchodzące w skład powiatu łęczyńskiego. W LCIT można uzyskać informacje o atrakcjach turystycznych czy bazie noclegowej w powiecie.

W gminie znajdują się 2 obiekty noclegowo-gastronomiczne: hotel Secession w Łęcznej oferujący 20 pokoi z łazienkami, w tym 2 pokoje o podwyższonym standardzie, w obiekcie znajduje się też restauracja i sala bankietowo-konferencyjna) oraz Pokoje Gościnne „Emocja” wraz z restauracją i salą bankietową. W miejscowości Witaniów znajduje się gospodarstwo agroturystyczne dysponujące 4 pokojami 3-4-osobowymi.

Gmina Łęczna charakteryzuje się dużym, jednak mało wykorzystanym potencjałem do rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej. Rozwój takiej działalności przyczyniłby się do poprawy bazy noclegowo-gastronomicznej na obszarze wiejskim gminy. Na obszarze gminy Łęczna działalność prowadzą różnorodne obiekty i lokale gastronomiczne (bary, pizzerie, restauracje).

Mimo licznych walorów krajobrazowych i turystycznych jakimi dysponuje gmina Łęczna słabo rozwinięta infrastruktura noclegowa oraz baza gastronomiczna uniemożliwiają rozwój turystyki. W przypadku podjęcia działań z zakresie rozwoju branży turystyczno-rekreacyjnej wskazany jest rozwój bazy noclegowej i gastronomicznej.

Szlaki turystyczne i ścieżki edukacyjne

Bardzo ważną część infrastruktury turystycznej stanowią szlaki turystyczne i ścieżki edukacyjne. Łączą one najatrakcyjniejsze turystycznie miejsca, dzięki czemu umożliwiają turystom poznanie zarówno zabytków kultury, jak i piękna przyrody.

Przez teren gminy przebiegają następujące oznakowane szlaki i trasy turystyczne:

- rowerowy szlak przez Wyżynę Lubelską i Polesie Lubelskie relacji Lublin – Wola Uhruska;
- daleko od szosy (system 5 tras rowerowych w powiecie łączyńskim, trasa nr 2: gm. Łęczna – Spiczyn, trasa nr 4: gm. Łęczna - Milejów - Puchaczów; Trasa nr 6: gm. Łęczna – Milejów – Puchaczów - Cyców);
- pieszy szlak Poleski Szlak Partyzancki relacji Urszulin – Parczew;
- pieszy szlak z Roztocza Zachodniego na Polesie Lubelskie relacji Szastarka – Lublin – Kaniwola (gm. Ludwin).²⁰

Gmina Łęczna współtworzy liniowy produkt turystyczny - szlak Jana III Sobieskiego. Jest to wielkoprzestrzenna struktura wyznaczona na obszarach koncentracji potencjału kulturowego, pozwalająca na ukierunkowanie rozwoju turystyki i zintegrowany rozwój infrastruktury turystycznej. Dodatkowo w ramach wykorzystania turystycznego walorów kulturowych gminy i miasta Łęczna, wytyczony został ponadregionalny szlak turystyczny Szlak Chasydzki oraz regionalny Szlak Pamiątek Kultury Żydowskiej.²¹

Lubelska Regionalna Organizacja Turystyczna w celu promocji unikalnego dziedzictwa architektury regionu lubelskiego utworzyła Szlak Renesansu Lubelskiego, na którym znajduje się ponad 40 zabytkowych obiektów, głównie sakralnych, posiadających wyraźne cechy charakterystyczne dla Renesansu Lubelskiego (na terenie gminy Łęczna jest to Kościół pw. św. Marii Magdaleny w Łęcznej)²²

²⁰ <http://www.powiatleczynski.pl/baza,listitem,45,szlaki-piesze-i-rowerowe.html>

²¹ Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego przyjęty Uchwałą Nr XI/162/2015 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 30 października 2015 r.;

²² <http://renesanslubelski.pl/szlak-renesansu/>

16. SPIS RYCIN, TABEL I WYKRESÓW

Spis rycin

- Ryc. 1. Obszar zdegradowany w Gminie Łęczna
- Ryc. 2. Obszar rewitalizacji w Gminie Łęczna
- Ryc. 3. Wizja obszaru rewitalizacji w 2023 r.
- Ryc. 4. Drabina partycypacyjna
- Ryc. 5. Położenie gminy Łęczna w powiecie łużyńskim
- Ryc. 6. Podział gminy Łęczna na sołectwa oraz podział administracyjny miasta Łęczna
- Ryc. 7. Obszary chronione w Gminie Łęczna i okolicach
- Ryc. 8. Obszary Natura 2000 w Gminie Łęczna
- Ryc. 9. Gęstość zaludnienia w gminie Łęczna
- Ryc. 10. Położenie komunikacyjne Gminy Łęczna
- Ryc. 11. Udział osób korzystających z infrastruktury w ogólnej liczbie ludności
- Ryc. 12. Sieć szerokopasmowego Internetu
- Ryc. 13. Stopa bezrobocia w powiatach województwa lubelskiego

Spis tabel

- Tabela 1. Zestawienie powiązań pomiędzy celami Strategia Rozwoju Gminy Łęczna na lata 2016-2025 a celami Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Łęczna na lata 2016-2023
- Tabela 2. Zestawienie powiązań pomiędzy celami Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Łęczna na lata 2012-2018 a celami Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Łęczna na lata 2016-2023
- Tabela 3. Realizacja celów rewitalizacji przez przedsięwzięcia rewitalizacyjne
- Tabela 4. Stopień realizacji przedsięwzięć wpisanych do Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Łęczna na lata 2009-2015
- Tabela 5. Źródła finansowania projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych wpisanych do LPR
- Tabela 6. Wskaźniki monitorujące realizację LPR
- Tabela 7. Użytkowanie gruntów w strukturze obszaru miejskiego i wiejskiego gminy Łęczna
- Tabela 8. Urodzenia żywe, zgony i przyrost naturalny na 1000 ludności w latach 2009-2015 w gminie Łęczna w podziale na obszar wiejski i miejski
- Tabela 9. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc według powodów przyznania pomocy w latach 2013-2016.
- Tabela 10. Liczba założonych „niebieskich kart”
- Tabela 11. Przestępczość na terenie gminy Łęczna w 2015 r.
- Tabela 12. Planowane inwestycje w zakresie odnawialnych źródeł energii w gminie Łęczna
- Tabela 13. Zasoby mieszkaniowe – wskaźniki (2015 r.)
- Tabela 14. Podmioty gospodarcze według klas wielkości w gminie Łęczna w roku 2015

Tabela 15. Podmioty gospodarcze według sekcji PKD 2007 w gminie Łęczna w latach 2009-2015

Tabela 16. Podmioty gospodarcze - wskaźniki

Tabela 17. Charakterystyka bezrobocia na obszarze gminy Łęczna w 2015 r.

Tabela 18. Projekty zrealizowane przez gminę w ramach RPO WL 2007-2013, POKL 2007-2013 oraz PROW 2007-2013

Tabela 19. Projekty zrealizowane na terenie gminy Łęczna przez różne podmioty

Tabela 20. Projekty zrealizowane przez przedsiębiorców na terenie gminy Łęczna

Spis wykresów

Wykres 1. Użytkowanie gruntów w gminie Łęczna

Wykres 2. Struktura użytkowania gruntów na terenie miasta i obszaru wiejskiego

Wykres 3. Liczba ludności w gminie Łęczna w latach 2009-2015

Wykres 4. Saldo migracji na 1000 mieszkańców w gminie Łęczna w podziale na obszar wiejski i miejski w latach 2009-2014

Wykres 5. Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem w latach 2009-2015 na terenie gminy Łęczna

Wykres 6. Wskaźnik obciążenia demograficznego na terenie gminy Łęczna w podziale na obszar wiejski i miejski w latach 2010-2015

Wykres 7. Prognoza zmiany liczby ludności w powiecie łączyńskim w latach 2015-2050

Wykres 8. Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym ogółem w wieku 3-6 lat (%)

Wykres 9. Liczba budynków mieszkalnych w Gminie Łęczna w latach 2009-2015

Wykres 10. Liczba korzystających z instalacji w % ogółu ludności

Wykres 11. Struktura gospodarki w gminie Łęczna

Wykres 12. Liczba podmiotów gospodarczych w gminie Łęczna

Wykres 13. Rodzaje podmiotów gospodarczych według sektorów PKD 2007 w gminie Łęczna w 2015 roku

Wykres 14. Liczba osób pracujących w gminie Łęczna w latach 2009-2015

Wykres 15. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w gminie Łęczna w latach 2010-2015

Wykres 16. Struktura dochodów gminy Łęczna w latach 2009-2015

Wykres 17. Struktura wydatków gminy Łęczna w latach 2009-2015

Wykres 18. Sytuacja finansowa gminy Łęczna w latach 2009-2015

Wykres 19. Środki pozyskane przez Gminę Łęczna i jej jednostki organizacyjne w podziale na programy operacyjne w perspektywie finansowej UE 2007-2013